TRITONIC
PREMIUM

BLESTEMUL MANUSCRISULUI

Bogdan Hrib
Răzvan Dolea

Bogdan Hrib, Răzvan Dolea
Blestemul Manuscrisului

TRITONIC Grup Editorial
Str. Coacăzelor nr. 5, București
e-mail: editura@tritonic.ro
tel./fax.: +40.21.242.73.77
www.tritonic.ro
www.tritonic.ro/blog

Colecția: TRITONIC PREMIUM

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
HRIB, BOGDAN
Blestemul manuscrisului / Bogdan Hrib, Răzvan Dolea . - București : Tritonic, 2008
ISBN 978-973-733-224-0

I. Dolea, Răzvan

821.135.1-31

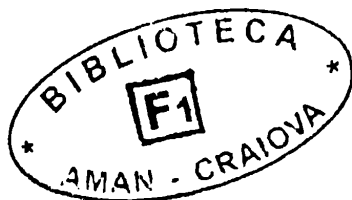
Consultant de specialitate: ALEXANDRA DOLEA
Ideea copertei îi aparține lui ALEXANDRU DOLEA,
desenul este realizat de RADU OLTEAN
și grafica de ALEXANDRA BARDAN.
Tehnoredactare: OFELIA COȘMAN

Comanda nr. T 386 / mai 2008
Bun de tipar: mai 2008
Tiraj II: octombrie 2008
Tipărit în România: Monitorul Oficial R.A.

Blestemul Manuscrisului

Bogdan Hrib
Răzvan Dolea

t...
TRITONIC

Bogdan Hrib (n. 1966) este inginer constructor şi artist fotograf. A lucrat ca jurnalist şi, din 1993, este editor la Tritonic. A publicat romanul poliţist *Filiera Grecească* şi un volum conţinând reţete de salate, probate chiar de el.

Răzvan Dolea (n. 1958) este profesor de istorie şi realizator-coordonator la Radio România Cultural. A crescut printre cascadorii de la Buftea şi îi place să spună despre el că a fost şi rămâne profesor de ţară. Zilnic îl ascultaţi în emisiunea *Texte şi pretexte*.

Acest roman este o operă de ficțiune.
Personajele reale au fost alăturate celor imaginare.
Unde este realitatea și de unde începe fantezia,
doar cititorii — Domniile voastre — pot răspunde!

1.

E dimineață. O dimineață calmă și liniștită. E răcoare în Pireu și adie o briză, doar atât cât să simți fiorul acela fin de frig, ce te trimite cu gândul la o cafea fierbinte, băută în pat. În pat cu o femeie frumoasă și caldă. Cu Eleni...

Dar Eleni este deja trează și bea cafea la o masă, pe terasa singurei cafenele deschise, la doi pași de cheul de la care pleacă feriboturile spre insule. Eu sunt neliniștit și caut o toaletă. De multe ori, în clipele cele mai plăcute și relaxate, vezica îți joacă feste nefericite. Evident, terasa la care stăteam avea dependințe, dar puțin defecte. Grecul a ridicat din umeri și mi-a indicat cu mâna o direcție aiurea.

E octombrie. Început de lună. Sfârșit de sezon. Soarele începe să încălzească domol, iar portul de călători Pireu nu mai este la fel de aglomerat, ca în plină vară. Nu mai vezi turiști, dormind pe cheu ca într-un camping ad-hoc. Uriașele feriboturi ancorate la mal, ca niște hipopotami gigantici ieșiti să se usuce, sunt aproape pustii. E liniște în portul Pireu.

Eleni stă comod pe scaunul din fier forjat, sprijinindu-și coatele pe masă și privind prin ochelarii de soare, undeva departe, sus. Tânără, frumoasă, liberă. Acum, îndrăgostită. Înconjurată de o mulțime de bagaje. Pentru două săptămâni a luat jumate din casă. Din casa ei. Eu am doar un geamantan mic și geanta de mână. Să nu uit: și aparatul foto. Două săptămâni în insule, singuri și nederanjați. Fără prieteni, fără șefi, fără...

Doar eu sunt neliniștit. Caut cu disperare o toaletă. Ca într-un film prost. Am băut prea multă bere, visând la plecarea asta. Și acum plătesc.

Mă opresc la intrarea în restaurantul portului, unde un grec spilcuit și plictisit, cu o funcție incertă, între portar, *bodyguard* și șef de sală, îmi zâmbește amabil și interogativ. Pufnesc nervos, grăbit de situație și încep:

— *Do you speak English? Parlez-vous français? Parlare italiano?*

La fiecare întrebare, grecul ridică amuzat din umeri. Parcă din ce în ce mai amuzat și neputincios. Situația devine presantă.

— La naiba! E așa de greu să afli unde e un veceu în sala asta!?

Bărbatul se luminează brusc.

— De țe nu spui, dom'le! Io vorbește romaneste, estem născut în Braila. Toalete este în fund, pe stânga.

— Mulțumesc mult.

Cu un pas vioi, alerg în direcția arătată. Mai e puțin și plecăm. Patruzeci de minute până sosește feribotul. Seara vom fi deja cazați. O cameră elegantă cu terasă spre plajă, într-o vilă mare, albă. O cină romantică pe malul mării, briza care unduiește catargele, Eminescu, o lumânare aprinsă și flori proaspete, sirtaki în surdină, uzo, icre, saramură de calamar, salată grecească, tzatziki, Metaxa și apoi... Poate o noapte de iubire, doar noi doi și lumina lunii...

Evit în ultima clipă, cu un gest reflex, ușa deschisă cu forță, de un bărbat care iese.

Și sună telefonul. Mă opresc crispat în cadrul ușii. Aparatul sună și vibrează, simultan. Doamne, iarăși? Îl extrag cu frică din buzunar și privesc ecranul. Nu pare un număr din România. Cineva mă apostrofează cu năduf într-o limbă străină. M-am oprit exact în cadrul ușii de la *Bărbați*. Renunț și, privind ecranul cu groază, mă întorc din drum. Fac câțiva pași spre ieșire. Mă împleticesc. Încerc să mă adun. Ce să fac? Răspund sau nu? Grecul din Brăila mă salută amical și complice. Vreau să recunosc numărul sau măcar prefixul. Franța, Germania, Italia? Nu-mi iese!

Și răspund!

Sunt afară. La câțiva zeci de metri, Eleni, bronzată, cu o rochie colorată și foarte decoltată, îmi zâmbește larg. Și-a scos ochelarii de soare și îi sterge cu un șervețel.

— Da?

— *Bonjour, mon cher. Jacques Sardi t'appelle.*

O clipă mă bucur să-l aud pe inspectorul francez. Doar o clipă! Apoi mă înfior. Nu putea avea nici un motiv din lume pentru a mă căuta. Știa că plec și vreau să fiu lăsat în pace. La naiba, e ceva super nasol!

— Ce s-a întâmplat, Jacques?

— Mă iei repede!

— Jacques, sunt în port și plec în concediu cu Eleni. În juma' de oră urc pe vapor. Nu mă sunai fără motiv. Ce s-a întâmplat?

— Aha, v-ați hotărât să petreceți o vreme împreună. Felicitări, *mon ami*! Se lasă cu o nuntă?

— Nu mă aburi, Jacques! Ce e?

— *D'accord!* Nu te mai țin sub tensiune.

Face o pauză foarte scurtă, ca pentru a-și face curaj:

— Avem o problemă.

— Eram sigur. Și?

— Sunt în Germania. La Frankfurt. Frankfurt pe Main. Mâine se deschide aici târgul internațional de carte. Îți spusesem că voi fi și eu aici...

— Da, și?

— N-o să mă ierți toată viața pentru asta!

— Nu mă mai pregăti atât, spune ce ai de spus!

— Bref. Acum două ore a fost găsit un cadavru în standul francez, era ascuns după o perdea care masca o garderobă. Era unul dintre cei care lucrau la amenajarea standurilor, angajatul unei firme germane.

— Și ce legătură are asta cu mine?

— Are! Tipul era român.

— Dumnezeule!

— Șefii mei m-au rugat să te sun. Și poliția germană e de acord.

— Bine, dar poliția noastră?

— Comisarul-șef nu trebuie să afle încă nimic. Ți-ai dat demisia. Acum ești în vacanță.

— *Merçi* de așa vacanță.

— E vorba de o zi-două... Rezolvăm repede.

— Dar se va afla din presă.

— Nu se va afla nimic. Nu s-a făcut public incidentul. Nu e politic. Mai ales acum... Și cu Uniunea Europeană... Plus vizita la nivel înalt...

— Dar n-am nici un...

— Stelian, te rog, ajută-ne. Este o situație delicată. Ajută-mă, după aceea cere-mi orice!

— Bine, să zicem, dar îți repet, sunt cu Eleni în port. Plecăm în insule.

— Ești la Atena sau la Salonic?

— În Pireu.

— Luați un taxi până la aeroport. Rezolv eu. La ghișeul Lufthansa, te vor aștepta două bilete cu numele voastre. Până ajungeți acolo, aranjez totul. Te rog, grăbiți-vă. Îți rămân dator pe viață. Vă pup. Drum bun.

Și închide. Rămân cu telefonul la ureche. Mai fac doi, trei pași și îl strecor în buzunar. Eleni vine spre mine.

— Cine a fost? S-a întâmplat ceva?

— Da. Nu o să-ți vină să crezi. Cheamă un taxi, te rog. Mergem la aeroport.

— Cum?! La aeroport?! Dar insulele?

— O să rezolvăm cumva. Cândva...

O ating ușor pe mână. Cu cealaltă îi cuprind mijlocul și, privind-o în ochi, o sărut lung pe buze. Mirosul parfumului și gustul rujului, amestecat cu aroma cafelei, mă îmbată. Mă împinge ușor.

– Lasă-mă! Spune-mi! Nu mă păcălești așa ușor!

Încerc să o privesc tot în ochi, dar privirea îmi fuge.

— Bine. Era Jacques Sardi. Cheamă, te rog, un taxi! Biletele ne așteaptă la aeroport.

— Dar, de ce?

— Da, nu ți-am spus. A avut loc o crimă la Frankfurt. Un român... Au nevoie de mine.

— Dumnezeule, vom avea liniște vreodată?

Nu știu ce să răspund. Nu am soluții. Nu-mi cunosc prioritățile. Nu-mi respect viața personală. Nu știu ce să răspund.

— Nu știu, draga mea? E oare un blestem?

Ridic toate bagajele și pornesc spre ieșirea din port. Aud pașii femeii în spatele meu. Transpir de furie și de efort. Soarele a început, din nou, să ardă...

2.

Eu sunt Stelian Munteanu.

Acesta este chiar numele meu real. Mai am unul. Dan.

Stelian Dan Munteanu.

Nu răspund dacă mă strigă cineva Dan.

Răspund dacă sunt apelat Stelică, Stelios, Stelu, Stu — în funcție de naționalitea celor care mă cheamă.

Nu sunt spion. Nu sunt polițist. Nu sunt detectiv. Nu mai sunt jurnalist.

Dar am o mulțime de prieteni, care mă bagă în tot felul de buclucuri.

Nu am *licence to kill* și nici o mie de *device*-uri electronice și miniaturizate.

Dar trag bine cu pistolul și, chiar mai bine, cu o carabină cu teavă lungă, bine echilibrată și dotată cu o lunetă de la Zeiss. Am fost vicecampion balcanic la pușcă, în clasa a X-a, dar ai mei au crezut că voi pica treapta a doua și „mândria familiei“ nu va mai fi elev la mate-fizică la Mișu. Am renunțat la tir și am luat treapta.

Apoi am ajuns inginer contructor, dar a venit '89 și nu am profesat nici o zi.

Am scris SF, dar nu am publicat niciodată. Public doar ce scriu alții.

Am început să fac fotografie artistică și am avut trei expoziții personale. Am un aparat vechi, metalic și manual, un Asahi Pentax de vreo treizeci de ani. Prin '90 și ceva mi-am cumpărat un Canon EOS 300, de plastic, cu zoom și autofocus. E mulțumitor. Nu sufăr digitalele. Și nici nu prea îmi ies cadrele, atunci când sunt forțat să le folosesc.

În '90 m-am angajat fotoreporter la un cotidian important. Am fotografiat, am scris, am fost alergat și arestat. Până la urmă, am renunțat. Chiar atunci când a început războiul în Iugoslavia.

În ’93 am înfiinţat „Trident“. Am tipărit cărţi cu mâinile mele. Am câştigat şi am pierdut. Mi-am obosit ochii, mi-am asprit palmele şi mi-am strâmbat coloana. Dar am perseverat. Entuziasmul şi nebunia s-au rătăcit pe parcurs.

În ’96 m-am căsătorit. Din dragoste. Dragostea am pierdut-o pe drum. Dar ne-a rămas Lulu şi am rămas prieteni. Lulu mai are doar un an până la şcoală. Seamănă cu mine: e şmecheră, se supără repede şi mai ales, enervează pe toată lumea, atunci cînd se aruncă, plină de o lene grandioasă, în mijlocul patului, ca să se uite la televizor. Seamănă cu mama ei: e perseverentă, intransigentă şi foarte frumoasă.

Acum sunt pe drumuri, într-un costum negru sau maro închis, cu cămaşă şi cravată asortate. La curea, un BlackBerry care mă ţine în contact cu lumea. Am 95% din acţiunile „Trident“ — un grup editorial din primele douăzeci.

În portofel, un permis de conducere şi unul de port armă. Pistolul — un Beretta 92 Compact L cu 13 focuri (13 mi-a adus întotdeauna noroc!) stă închis în cutia lui, de cele mai multe ori în dulapul de haine, jos, sub pulovere. Câteodată, în valiza de mână. Dar atunci ţin aproape, la mine, şi autorizaţia dată de băieţii legii — ai noştri sau prietenii lor europeni. O legitimaţie internaţională de presă nu-mi lipseşte niciodată. Un singur card de credit, inutil, pentru că nu prea ştiu să-l folosesc. În lateral, bancnote diverse: lei, dolari şi euro. Puţini. Niciodată nu am destui. Şi de aceea mă plâng. Rate, pensie alimentară, curent, apă, cablu... Tot de aceea trebuie să muncesc. Încerc să-mi ajut prietenii să iasă din buclucuri. Unii mă plătesc pentru asta. Cei mai mulţi...

Am 40 de ani, uşor supraponderal, ochii kaki şi părul şaten. Am platfus şi câteodată port ochelari. Un tip banal!

Dacă mă întâlniţi, vă ofer o carte de vizită. Păstraţi-o! Într-o zi, poate o veţi folosi!

Asta-i...

3.

Nu se vede nimic. Pământul Germaniei este ascuns sub un strat gros de nori. Avionul coboară. Mi-am legat centura și încerc să nu mă gândesc la nimic. Nu reușesc. Am început-o nasol azi. Telefonul lui Sardi și apoi Eleni care, fără o vorbă, a luat biletul de avion din mâna mea și l-a rupt în patru. Apoi a făcut stânga împrejur și a ieșit din aeroportul Atenei. Nu mi-a zis nimic, dar privirea ei a fost suficientă. Nu am strigat după ea și nici nu am sunat-o pe mobil. Nu știu ce va fi...

Avionul aterizează cu o bufnitură surdă. Piloții germani nu sunt cei mai delicați de pe lume. Parcă ai noștri sunt mai buni. N-am o tonă de bagaje — ca de concediu, așa că stau liniștit lângă banda transportoare. BB-ul de la șold vibrează de două ori scurt. Îl ridic și citesc: *La ieșire, cum intri în stânga. Sardi.*

Nu înțeleg ce vrea să spună. Și oricum aeroporul din Frankfurt este de dimensiunea unui oraș. Îl voi lăsa pe el să mă găsească. Realizez că în bagaj nu am nici un costum. Doar un sacou kaki croit sport. Nu am nici armă.

Recuperez o valiză gri și un sac de voiaj. Uff, și nici laptopul nu e cu mine... sunt total nepregătit.

Trec de o ușă și doi agenți de poliție în uniforme verzi mă încadrează. Jacques Sardi, cu un rânjet obosit, dar triumfător, s-a așezat în fața mea. Nemții îmi saltă scurt bagajele și francezul îmi strânge mâna.

— *Merde*, bine că ai ajuns. Suntem destul de îngrijorați.

Îl privesc lung. Elegant, ca de obicei, dar foarte sobru. Costum negru, cravată gri închis, cămașă albă.

— Salut. Te-ai pregătit de înmormântare?

— Bine ai venit! Așa e protocolul, cu germanii e mai bine să nu te arăți jovial. Singur?

— Nu întreba!

— A ieșit cu scandal?

— Am zis să nu întrebi nimic!
— OK. Treaba ta.
— Treaba mea, pe naiba! Tu m-ai chemat în rahatul ăsta, ca să-mi distrugi concediul.
— O rezolvi tu cumva...
Mașina e chiar în față. Un BMW alb-verde *Polizei*, în care șoferul ne așteaptă cu centura pusă. Sardi în față, eu între cei doi — ca și când aș fi arestat. Cam așa mă și simt. Nemții nu au scos o vorbă. Demaraj rapid, sirenă și girofaruri.
— Îmi explici și mie ceva?
— Nu sunt prea multe de spus. Un angajat german, electrician, cetățean român a fost găsit mort în standul francez. În standul colectiv, în dreptul editurii *Les Arennes*. Aparent un accident — electrocutare sau probleme de sănătate — stop cardiac. Legistul însă bănuiește că a fost otrăvit. Pe jos se găsea un pahar de plastic, cu urme de cafea. A fost dat la analiză. Cred că vom avea rezultatele, curând. Mergem direct acolo. Deseară este recepția de deschidere. Presa nu a fost anunțată și...
— De ce?
— La ce te referi?
— De ce nu a fost anunțată presa?
— Organizatorii târgului și reprezentanții primăriei au propus să așteptăm câteva ore. Este un moment politic nefericit, protestele împotriva românilor, vizita președintelui român la târgul de carte... Nimeni nu vrea să pară altceva decât este!
— Să pară? A ce pare?
— Stelian, mă înnebunești! Nu știu a ce pare. D-aia te-am chemat pe tine. Să-ți spui o părere. Până deseară trebuie să dăm un comunicat.
— Nemții sau voi?
— Toți!
— Tu ce căutai aici, Jacques? Aici la Frankfurt...
— Eram din întâmplare pe-aici...
— Rahat! Știu că nu erai aici de pomană. Dacă nu poți să-mi spui, nu-i nimic. Va veni și acel moment.
— Da, va veni.
Din nou liniște.
— Jacques, spune-mi doar atât: poate fi foarte grav?
— Da, mi s-a spus să fim foarte atenți! Ai armă?
— Nu, evident. Plecam în concediu.
— OK, mă ocup.

— Unde voi locui? Cât rămân?

— La *Hessischer Hof*, vizavi de târg.

— Știu unde e. Cinci stele. Pile mari. De obicei, e plin în timpul târgului.

— Și acum era plin. Dar ne-am descurcat. Vei rămâne cât e nevoie. Sper două sau trei zile.

— Bine. Îmi va trebui și un costum. Eram pregătit de concediu.

— Rezolv și asta. Eu stau tot acolo. Avem toată cooperarea germanilor.

Mașina intră în parcarea subterană de la *Maritim*. Coborâm. Jacques, agenții și cu mine. Șoferul și bagajele rămân în mașină. Urcăm cu liftul în holul hotelului. Apoi, intrăm direct în pavilioanele expoziționale. Francezii sunt în B1. Standurile sunt pustii. Doar câțiva oameni. Ultimele retușuri.

Ne trezim față în față cu un bărbat uriaș, care îmi întinde o mână pe măsură.

— *Gutten tag, herr* Munteanu. Comisar Rudolf Schwartz, poliția metropolitană.

Mă prezint și îi strâng mâna. De undeva, din adâncul creierului meu, izbucnește o durere ascuțită. Mă așez pe un scaun. Jacques îmi dă un cot și îmi întinde o cola. O beau cu înghițituri mici.

Editura *Les Arennes* are un colț de patru metri, în standul colectiv francez. O mică garderobă este ascunsă de o perdea. Acum pliată în dreapta. Pe jos, conturul victimei. Tot în garderobă, un mic panou electric.

— Îmi permiteți să încep? mă întreabă comisarul în engleză.

Chiar mă frământam, în ce limbă vom conversa. Germana mea este rudimentară.

— Vă ascult.

— Victima, Valentin Neagoe, cetățean român, 38 ani, drept de muncă în Germania, angajat electrician, studii de istorie...

— Studii de istorie?!

— Da, din fișa noastră, profesor de istorie la București, la un liceu. Chiar un master la Heidelberg.

— Și ce căuta ca electrician?

Apoi, brusc realizez că am pus o întrebare idioată. Știe toată lumea, cum e cu salariile profesorilor. Ceilalți tac și ei.

— Laboratorul a confirmat decesul prin otrăvire. Digitalină. În cafea.

— Când?

— A fost descoperit de un paznic, astăzi dis de dimineață. Pe la 5.30. Legiștii bănuiesc că a decedat aseară, în jurul orei 23.

— Alte detalii? Obiecte personale? Familie?

— Avem adresa de acasă. Locuia dincolo de râu, în Offenbach. În buzunare bani, portofel, o batistă. Nimic neobișnuit. Familia, în România. N-am anunțat încă pe nimeni!

— Nici ambasada?

— Nu. V-am așteptat. Aici aveți tot dosarul. Tradus în engleză.

Și îmi întinde niște coperți verzi, care acoperă câteva foi.

Mă uit la Sardi cu ochi rugători.

— Eu zic să iei dosarul și să mergem la hotel. Te schimbi și vorbim cu toții în patruzeci și cinci de minute. Te însoțesc.

Din nou strângeri de mâini. Ieșim.

— Nu înțeleg nimic, Jacques.

— Te cred. Pare absolut stupid. Cine și de ce să-l otrăvească?

— Vreo iubire?

— M-am gândit. Nu avea nici o prietenă. Locuia singur. Era retras.

— Au făcut percheziție?

— Nu mi-au spus. Dar cred că da.

— O să vreau să merg și eu acolo.

— Bineînțeles. Ce ar trebui să facem acum? Duminică sosește președintele vostru.

— Nu știu acum. Ar trebui să găsim o formulă evazivă...

— Te las să te schimbi. Te aștept în hol. Îți ajung treizeci de minute?

— Da.

— Stelian, zice privindu-mă în ochi, îți mulțumesc.

4.

Am deschis valiza și am împrăștiat hainele prin cameră. Mi-am luat papucii și m-am dus la baie. Țin dușul deasupra capului și apa îmi curge pe față. Apa fierbinte mă înviorează imediat. Sunt la Frankfurt, nu în insulele grecești. Investigând o crimă. Neoficial. Fără armă. Fără laptop. Fără costum.

Mă înfășor într-un prosop imens, alb, brodat cu monograma hotelului și mă arunc în pat. Deschid televizorul în surdină și mă gândesc.

Apuc BlackBerry-ul și apelez un număr de pe tastele rapide. O voce feminină îmi răspunde imediat:

— *Bonjour*, ce faci? Cum e în concediu?

Nu-i răspund. Natalie ar trebui să fie pe aproape.

— Voi unde sunteți?

— Ne plimbăm prin oraș. Am ajuns aseară târziu. Am trecut pe la stand și ne-am cazat în Offenbach. Aici totul e OK. La tine?

N-are rost să mai fac pe misteriosul.

— N-am mai plecat. Sunt în Frankfurt.

— Aici?! În Frankfurt?! Ce s-a întâmplat? Când ai ajuns?

— Da, aici. Acum o oră. Ne vedem pe seară, dacă aveți timp. E complicat.

— Ești OK?

— Eu, da.

— Eleni?

— Prefer să nu discut.

— Înțeleg.

— Domn' profesor?

— E și el OK, ce să-ți zic?...

— Vă sun mai târziu. Dacă nu aveți altceva de făcut, cinăm împreună.

— Perfect. Aștept un semn de la tine. Pupi.

— Și eu.

Închid. Caut cele mai sobre haine, niște blugi negri și o cămașă bej. Sacoul kaki. O să-mi fie frig afară, dar în pavilioane e plăcut.

Cobor în hol.

Sardi stă pe un fotoliu. I-am lăsat lui dosarul primit de la comisarul german. Îl ține deschis cu un aer absent și admiră o pereche de picioare lungi și suple, parcate pe un alt fotoliu lângă bar.

— Studiezi cazul?

— Da. Redutabilă pereche.

— Întradevăr.

— Vreo editoare venită pentru târgul de carte.

— Cu siguranță.

Și mă gândesc să-l invit și pe el la cina de deseară. Natalie este o prezență fascinantă. Vorbește franceza. Domn' profesor, nu.

— Ți-a venit vreo idee?

— Nu.

— Neplăcut.

— M-ați adus aici să fac vrăji?! Nu înțeleg nimic, Jacques! Îți dai seama că nu am timp să citesc dosarul. E ceva acolo care merită reținut?

— Nici eu nu l-am citit! Aparent, otrăvirea nu avea nici un sens, nici o legătură amoroasă, nu datorii sau afaceri oculte, nimic periculos... Nu văd mobilul!

— Dar nici nu îmi spui din ce motiv ești aici?

— Nu pot să-ți spun. Căutăm un obiect.

— Iar diamante?

— Nu, un manuscris.

Mă strâmb la el.

— Asta-i un banc prost ! Cauți un manuscris la târgul de carte?! Ar fi trebuit să trimită un agent literar, nu un inspector-detectiv!

— Este o chestiune ciudată. Un manuscris rar! Când voi avea voie, îți voi povesti mai multe. E delicat. Nu știm prea multe...

— OK, dă-l naibii de manuscris! Nu știam că te-au însărcinat și pe drepturi de autor! Deci pentru început, trebuie să găsim o idee de comunicat de presă. Potolim lumea. Îi liniștim pe organizatori și pe comisarul neamț. Apoi mergem la cină. Faci cinste. I-am invitat și pe colegii mei. O să-ți placă directorea mea. Natalie...

— Franțuzoaică?!

— Nu, române. Dar cu părinți cinefili sau melomani! Revin: mâncăm, vorbim și cu ei, poate ne dau vreo idee...

— *Merde*, nu putem răspândi vorbele!

— Stai cuminte, Jacques! Natalie are doctorat în psihologie și a fost ofițer de informații! Prietenul ei, profesorul, este doctor în științe politice și expert în spațiul ex-sovietic!

Sardi mă privește uluit, admirativ:

— De unde i-ai găsit, amice?!

— Ca să te citez: nu pot să-ți spun! Revin: mâncăm, vorbim, dormim și mâine facem o vizită, noi doi și cu Schwartz, la individ acasă. Printre picături, vorbesc cu o sursă la București, să văd dacă aflu ceva despre Valentin Neagoe.

Nu-mi găsesc locul pe fotoliu — nu prea sunt obișnuit cu hotelurile de cinci stele — și întreb:

— Unde mergem acum?

— L-am chemat pe Schwartz la un pahar! Aici la hotel. Bem un coniac și gândim un comunicat de cinșpe rânduri. OK?

— De acord. Nu prea avem de ales.

Profund nefericit, mă cufund în adâncimile fotoliului. Măsuța e retrasă și puțin luminată, rotundă, cu o veioză elegantă. Chelnerul o aprinde și ne întinde meniurile pentru băuturi. Jacques refuză cu un gest aparent elegant și zice:

— Courvoisier. Două. Mulțumim.

Apoi se întoarce spre mine.

— OK, nu? Deci comunicatul!

— Mă gândesc.

— Nu avem prea mult timp. Schwartz apare și el în zece minute. Trebuie să-i propunem ceva... Ceva plauzibil.

— Da, sigur, plauzibil! Nu știu cum minte presa prin Germania, dar nu avem altă soluție decât minciuna. Un accident sau un infarct. Și cum accidentul nu dă bine pentru organizatori, nu ne rămâne decât infarctul.

— Ești sigur?

— Nu, Jacques... Nu sunt, dar n-avem altă soluție. Vom formula textul, ca și cum nu avem alte rezultate încă, dar că, cine știe, pot apărea elemente noi, în zilele următoare.

— Și până atunci, încerci să afli ceva?

Surprinzător de neajutorat pare acum Sardi.

— Da, voi suna chiar acum.

Un fior de răcoare mă străbate de-a lungul corpului. Holul hotelului este încălzit, dar afară e răcoare. Cred că e mai mult enervare și oboseală, decât frig. Caut în telefon numărul lui Anton Demetriade. Îl găsesc repede și mă uit la ceas. Ar trebui să fie încă la lucru. Sardi

mă privește tăcut, sorbind din coniac și aruncându-și privirile periodic, către celelalte fotolii. Caută sau se ferește...

— Ce plăcere! Ce plăcere! izbucnește vocea lui Toni în receptor, mai-mai să scap aparatul din mână.

— Și pentru mine la fel, inspectore!

— Nu m-ai sunat demult. Parcă ziceai, într-un e-mail, că pleci la odihnă și tratament...

— Uite că s-au schimbat datele problemei!

— Te ascult! E evident ceva delicat... Unde ești?

— În Frankfurt! La târgul de carte...

— Super! Cine-a murit?

— Așa rapid te-ai făcut?!

— Învățăm, învățăm! Nu mă mai gratula! Te ascult.

— Un cetățean român, rezident în Germania. Valentin Neagoe, 38 ani, electrician, studii în istorie. Fără antecedente, aparent fără prieteni, iubite... Totul curat. Află dacă există ceva în trecut. Otrăvit cu digitalină. Aparență de infarct. Dar era sănătos tun. N-am alte date.

— Cam subțire! Încerc. Mai devreme de mâine seară, nici o șansă. Te sun și îți trimit e-mail. Ar trebui să știm și noi ceva oficial?

— Nu încă. Nu e politic. Va apărea un comunicat.

— Bine, dar mâine vrem și noi niște date mai clare. Dacă ai. Vine barosanu' în vizită acolo și știi că ăia de la „trei litere“ sunt în alertă.

— Mâine vom ști mai multe. Nu ar fi bine să anuleze vizita. Lasă-mi puțin timp. Și eu am picat așa...

— Bine, Stelică. Vorbim mâine. Seară bună. Și succes.

— La fel.

Închid. În fotoliul de lângă mine e polițistul german. Îmi zâmbește larg și pune pe masă două genți negre dreptunghiulare.

— Bună seara.

Ne strângem mâinile.

— Aici aveți tot ce vă trebuie. Un laptop Dell cu toate cele necesare și aici, o trusă standard a poliției germane, HK P 2000, 13 cartușe, trei încărcătoare și un toc. Vă rog să-mi semnați!

Îmi întinde o foaie A4 scrisă în engleză — germană și un stilou deschis. Arunc o privire. Nu știu dacă e de râs, dar stilul foarte oficial al neamțului, mă amuză la culme. Semnez procesul-verbal de predare-primire și îl înapoiez. Îmi dă alt exemplar împăturit în patru și se așează mai comod pe fotoliu. Un chelner așteaptă în picioare lângă el.

— *Wasser, bitte!*

Și se întoarce spre noi:

— E prea devreme pentru *schnapps*! Vă ascult!

Mă uit spre cele două genți negre. Aș vrea să le deschid. Pistolul ar fi mai la îndemână în toc, la centură, iar laptopul ar trebui să ne folosească, chiar acum. Mă uit contrariat spre Sardi.

Înțelege aproape imediat.

— Toaleta e acolo. Asta-i geanta cu arma. Până te întorci, deschid ordinatorul.

Mă amuz de fiecare dată la auzul cuvintelor pe care francezii le folosesc, doar ca să nu preia originalul englezesc. „Discul dur“ în loc de hard-disk sau „șoricel“ în loc de mouse. E puțin penibil. Sau nu. Pentru ei...

Mă duc la toaletă în liniște. Nu e nimeni. Totul sclipește. Intru într-o cabină, cobor capacul vasului de veceu și pun geanta pe el. Deschid. Arma este nouă, frumoasă, elegantă. Nu am mai avut niciodată un HK. Potrivesc holsterul[1] la centură. Realizez brusc că e pentru stânga. Sardi le-a transmis nemților, altfel nu aveau de unde să știe că sunt stângaci. Cântăresc pistolul câteva clipe, în palma deschisă. Mă sprijin de peretele cabinei. Faianța este rece și dură. Mă înfioară. În ce nebunie m-am băgat...

Apuc un încărcător și îl introduc în pat. Armez și pun piedica. Introduc arma în toc. Închid geanta și trag apa. Așa... ca să mimez un pretext.

Cei doi mă așteaptă în tăcere. Jacques a pornit laptopul și mi-l întinde.

— Totul OK?

— Da.

— Bine. Atunci să scriem o propunere de comunicat. Mai e puțin și se face seară. E deschiderea și apoi cina... Te rog, mai repede...

Dau din cap și deschid un fișier nou de *Word*. Încep să scriu.

5.

E târziu. Nu ar trebui să mănânc la ora asta.

Deschiderea a fost fastuoasă. Ca de obicei. Un pic prea fastuoasă, pentru unul care a trăit și anii „epocii de aur“. Au servit șampanie și antreuri reci. Editorii erau eleganți. Ei, la costume închise și papioane. Ele, în rochii de seară. Unele rochii, foarte economic croite. Femei frumoase și bine proporționate. Un regal. S-au spus bancuri răsuflate și s-au făcut mici bârfe, în vreo sută de limbi diferite. Totuși, engleza se auzea peste tot.

Nati e sexi, ca de obicei — nici nu mă așteptam la altceva. O bluză neagră mulată și cu un decolteu la limita decenței unei directoare de editură. Fusta e tot neagră, dintr-un material ușor lucios și se termină cu fix două degete deasupra genunchilor. Profesorul e negru de sus până jos: cămașă, costum, cravată, pantofi, tot! Polițaiul francez are tot costum închis, un fel de negru semi-mat, dar cămașă albă și papion de un bej-bronzuliu-metalizat, destul de chicios!

Întreaga seară am observat amuzat jocul de priviri al celor trei: Natalie Rădulescu, profesorul Doru Dumitrescu și inspectorul Jacques Sardi. S-au cercetat, s-au tatonat, și-au aruncat câte-o privire... Nu știu dacă Nati are vreo chestie cu profu' și nici nu mă interesează, dar, sigur, Jaquot a provocat mândrii și gelozii...

Ne aștepta o limuzină. Nu una americană, evident. Un Audi A6 cu șofer. La restaurant am rămas cu gura căscată. Un fel de tunel al timpului. *Weinhaus Brueckenkeller* are vreo trei sute cincizeci și de ani și deviza că orice oaspete trebuie să se simtă aici rege. Ne-am așezat la o masă la care ar fi putut sta Goethe, acum ceva vreme... Sardi a vrut să se întreacă pe sine. Sau poate, poliția germană încearcă să-mi mulțumească. Pentru ce, nu știu?...

Fiecare a ales după suflet și stomac. Carne de porc sau pui, cartofi, varză sau salată. Un vin roșu sec. Un merlot, pe care l-a ales tot Sardi. Am mâncat în tăcere.

Acum, cu un *apfelpfannkuchen* la desert, pot începe discuțiile.

Parcă asta așteptăm cu toții... E aproape liniște. Doar sunetul respirațiilor, ușor gâfâit, clinchet de furculițe și pahare. Mă apucă somnul și nu mai am chef de vorbă. Dar nu am de ales. În plus, vreau să îl provoc pe francez. E prea misterios... Pistolul mă înghiontește la șold și mă întreb dacă îmi trebuia. Sardi zâmbește continuu, Nati și ea, Doru îi privește sobru.

— Deci, prima vizită la Frankfurt, nu-i așa?

— Da, aici da. Nu și în Germania.

— Aveți stand?

— Nu, cărțile sunt expuse în standul colectiv al României...

Discuția e stupidă și, cu mare greutate, maschez un căscat uriaș. Îi întrerup:

— Scuze că intervin Jacques, comunicatul a mulțumit pe toată lumea?

— Aparent da. Nu s-au făcut speculații.

— Încă... intervine directoarea mea. Televiziunile noastre abia așteaptă să umfle un subiect, până la sufocare!

— Să sperăm că nu va fi cazul. Nu avem nici un element de senzațional în acest incident. Între timp, vom avea mai multe date. Oricum, sper să rezolvăm repede totul.

Un nou căscat ascuns în palmă. Banalități. Îmi îndrept spatele și atac:

— Jacques, eu nu mă ascund de colegii mei. O crimă e o crimă...

Realizez că am lansat un enunț genial, de tipul celui cu iarna-vara. Mă repliez.

— Vreau să zic: întotdeauna există un mobil!

— Evident, *mon ami*! Mai rămâne să-l descoperim. Spuneam doar că poate fi o chestiune banală. O crimă accidentală — o confuzie. Sau o răzbunare stupidă, pentru cine știe ce întâmplare din trecut.

— Pe naiba! Greu de crezut că un fost coleg de liceu, căruia i-a furat iubita acum douăzeci de ani în București sau, cine știe în ce colț de Românie, îl urmărește până aici, ca să-l ucidă! Eu cred că victima avea și o latură ascunsă a vieții.

Îl privesc fix în ochi.

— Doar nu degeaba ai fost de acord, că am nevoie de o armă.

Dumitrescu tresare și mă privește perplex. Natalie urlă la mine:

— Să nu-mi spui că ești înarmat la restaurant?!

Confirm, înclinând capul ușor. De parcă n-aș ști că ardeleanul de profesor, poartă tot timpul la curea, în spate, o brișcă scurtă cu lama lată și pliată. Sunt sigur că o are și acum. Doar l-am mai văzut.

— Și eu sunt înarmat, stimați prieteni, explică Sardi. Întradevăr, există și posibilitatea ca în spatele acestei crime aparent lipsită de mobil, să existe o rețea complexă de interese.

Îi văd cum devin brusc atenți. Și el și ea.

Atunci arunc lovitura finală:

— Jacques, te rog fii sincer! Recunoaște că e vorba de manuscrisul ăla misterios! Nu erai la Frankfurt întâmplător!

Am aruncat-o la plezneală, dar am lovit în plin. Profesorul se încruntă, directoarea face ochii mari și francezul privește în jos încercând să-mi răspundă.

— La început, nici mie nu-mi părea o idee posibilă, dar la tirajele care se pot imprima pentru un manuscris inedit și la banii care se pot câștiga, o crimă nu mai pare atât de neașteptată. Când poți vinde milioane de exemplare dintr-un titlu în toată lumea, un manuscris secret...

— Oprește-te! îmi șoptește Jacques.

Are o față obosită. Ca și când e un alt om, într-o clipă.

— Oprește-te! Nu e vorba de tiraje și drepturi de autor.

Se împiedică. Nu poate sau nu vrea să-și găsească vorbele.

— O să încerc să vă explic. Nu știu prea multe. Nimeni nu știe prea multe.

Chelnerul se apropie amabil. Se lasă tăcerea. Umple paharele. Cerem încă o sticlă de vin. Liniște. Se întoarce, o deschide și toarnă în paharul meu și al lui Sardi. La noi se terminase vinul. Pleacă.

— Mazarin... Cardinalul a fost un pasionat bibliofil. Cărțile sale au constituit baza, nucleul bibliotecii naționale a Franței. Într-o arhivă, s-au cercetat scrisori trimise de Mazarin către mai mulți eruditi. Oameni de cultură... Și preoți. Într-o scrisoare se pomenește despre un manuscris. Un manuscris secret. Pe care nu l-a deschis nimeni, niciodată. Dar care se găsea în păstrare la regină. Până într-o zi când, Ana de Austria, regina mamă, obosită sau speriată, i l-a oferit spre studiu. Era perioada Regenței lui Ludovic al XIV-lea. Și i-a transmis cardinalului povestea acelei cărți... De fapt, greșesc, nu e o poveste! E un fel de set de instrucțiuni. Orale. Transmise din rege în rege. Era în 1660. Mazarin era italian și legăturile sale cu Roma și papalitatea erau cunoscute. Cardinalul a scris la Roma și a încercat să afle mai multe. Aparent, nu a primit nici un răspuns. În mai puțin de un an a murit. Pe 9 martie 1661. Avea aproape cincizeci și nouă de ani. Regele Ludovic al XIV-lea a fost încoronat în 1654, la șaisprezece ani. În 1661 avea 23. Regele Soare a fost un

monarh absolut și a avut drept contemporani mari oameni ai istoriei Franței. Despre document nu a mai pomenit nimeni, niciodată.

Ridică paharul cu apă și îl bea cu înghițituri mici. Nu-mi dau seama dacă îi este sete sau vrea să mărească tensiunea.

Nati nu mai rezistă:

— Și?

— Și totul ar fi rămas o poveste frumoasă ca multe altele, dacă nu ar fi început să sosească anonime.

— Anonime? Unde?

— Aici e problema! Anonimele care vorbeau despre acest document care ar amenința ordinea lumii, au fost trimise la Comandamentul Poliției, la Președenție, la Consiliul de Miniștri și la serviciile secrete. Totul părea o glumă proastă! Apoi, s-a pomenit acel document al lui Mazarin, scrisoarea care există în arhive și povestea a început să pară puțin veridică!

Am rămas toți cam dezumflați.

— Asta-i tot? comentează Natalie.

— Și pentru acest document misterios te-au trimis pe tine aici? mă răstesc eu la el. Asta mi se pare o prostie.

Apoi îl privesc mai atent. Îl cunosc de ceva vreme.

— Jacques, ăsta nu-i tot adevărul!

Oftează și zâmbește strâmb.

— Nu. Dar e o bună parte din el.

Își privește ceasul și zice:

— E târziu și mâine va fi pentru toți o zi plină, să mergem la culcare.

Nimeni nu comentează. Ne ridicăm în liniște. Mașina este în parcare. Cu șofer.

Ne lasă la *Hessischer Hof* și își continuă drumul cu ceilalți doi până dincolo de Main, în Offenbach. Ne strângem mâinile pe holul de la etajul trei și ne urăm noapte bună. A fost o zi nebună.

Mă apropii de ușă cu capul puțin aplecat. Și mă opresc...

Înghet.

Ușa de la cameră este ușor întredeschisă. Ușor. Doar jumătate de centimentru. Răsuflu adânc pe tăcute și duc mâna la șold. Reușesc să extrag pistolul fără cel mai mic zgomot. Armez cu cât mai puține mișcări. Îmi reamintesc că întrerupătorul — ca de obicei — este în stânga ușii, cam la înălțimea capului. Cu pistolul în stânga, lovesc ușa cu piciorul, arunc dreapta pe întrerupător și mă las pe vine, încercând să mă feresc de un eventual agresor, care ar deschide focul.

Nu se întâmplă nimic. E liniște. Doar priveliștea din fața mea este terifiantă. Toate lucrurile din cameră sunt aruncate în cele mai violente poziții. Toate hainele mele sunt aruncate pe jos. Ușile și sertarele sunt deschise. Cineva a făcut o percheziție în mare grabă.

Rămân pe holul hotelului și ridic telefonul. Apăs pe o tastă.

— Da, Stu, ce este?

— Pune o haină pe tine și vino la mine! Repede!

Nu comentează:

— Vin în două minute! Ești bine?

— Da, te aștept.

— Vin acum.

Închid.

Fac câțiva pași spre fereastra de la capătul holului. Orașul este pustiu, dar luminat puternic.

Of, Doamne, în ce m-am băgat...

Zăresc în depărtare silueta suplă a unei catedrale catolice. Îmi fac semnul crucii din respect și obișnuință...

Tatăl nostru care ești în ceruri...

6.

— *Pater noster, qui es in caelis, sanctificetur nomen tuum...*[2]

Buzele tremurau în barba îmbătrânitului înainte de vreme Mare Maestru. Degetele împreunate însemnau acum nu mânerul spadei, ci crucifixul. Vinele puternice împlineau parcă patima Mântuitorului, închipuită în argint de un meșter din Nurnberg.

Germania! Germania! Ce departe și cât de demult... Ierusalim, Roma, Marienburg... Transilvania. Lupte, rugăciune, lupte, penitență, rugăciune cu sânge! Via Crucis! Ierusalim, Roma... Ce-o fi la Roma?...

Marele Maestru se ridică și troznetul genunchilor e acoperit de scârțâitul ușii.

Un târșâit de picior betegit de fier păgân, aduce un zâmbet de liniștire pe fața Marelui Maestru:

— E fratele Walter.

— Ilustre Maestre, Sfântul Părinte, Papa Inocențiu[3] a trecut la Domnul!

Mintea iute a omului politic și a militarului răspunse înaintea prelatului:

— *Jesus Maria*! Acum suntem la cheremul regelui Andrei[4] !... Dumnezeu să-l odihnească în dreapta lui!

Apucă apoi spada și privind lung la crucea formată din gardă și mâner, poruncește cu vorbe căutate printre gândurile, care se vede că-l chinuie:

— Să se îndeplinească cele de cuviință pentru cinstita comemorare a Papei Inocențiu. Și... să se adune Consiliul general... mâine, după liturghie!

Soarele se adâncea între crenelurile zidului dinspre apus și după acelea ale munților prăbușiți peste cetatea cavalerilor Sfintei Fecioare. Tot spre apus își mâna gândurile și Marele Maestru, Hermann von Salza[5], cavaler și slujitor al crucii, în numele Neprihănitei.

Roma, Buda... Papa Inocențiu e mort. Creștinătatea plânge cu un ochi și cu celălalt râde. Mare ușurare trebuie să fie acum la

Londra, Paris sau Buda... Dar la Roma? Pe cine va alege conclavul? Conciliul de la Lateran[6] *abia s-a încheiat, dar cine știe? Nici împăratul romano-german nu stă cu mâinile în sân! Dar regele Andrei al Ungariei? Acum cinci ani, în 1211 a semnat privilegiul acordat Cavalerilor Teutoni cu mâna tremurândă și mai mult de frica Papei.*

Marele Maestru știe prea bine asta și dacă până acum a putut să se desfășoare înspre convertirea păgânilor și a schismaticilor, e pentru că a avut alături mâna grea a Papei, care preschimbase crucea în spadă, iar binecuvântarea o făcuse vecină cu excomunicarea. A construit cetăți, a creștinat o mulțime de cumani păgâni, iar cu valahii s-a înțeles, cât te poți înțelege cu acești urmași de *pastores romanorum*[7]. Pe care nu-i prea vezi, dar îi simți în tot locul. E ceva care-l atrage spre acești valahi negri, cu obiceiuri prea vechi pentru a fi creștine, dar cu o credință în Dumnezeu care Îl fac apropiatul lor, confident și martor, tovarăș de muncă sau de arme. Adunați în așezările lor greu accesibile, supuși celor mai viteji și celor mai înțelepți, valahii aceștia sau români, cum își spun ei, dacă n-ar avea muieri și copii ar semăna cu un ordin monahalo-cavaleresc, consacrat muncii, cinstirii divinității și războiului cu veneticii. S-a luptat cu ei și a fost impresionat de contopirea acestora cu mediul în care se băteau.

A mai văzut așa ceva în Orient. Și a hotărât că-i mai cuminte să-i apropie pe cei care cunoșteau fiecare palmă de pământ din această țară străină. Ar fi o soluție de viitor, într-un spațiu lipsit de aliați, unde valahii sunt cei mai mulți. Asta va comunica a doua zi Consiliului General. Dincolo de munți, înspre Dunăre, acolo e marea miză: un stat teuton cu rosturi de cruciadă și misiune catolică...

Dacă i-aș câștiga pe valahi! Ar crea presiune asupra Țaratului bulgar și ar ușura misiunea Imperiului latin de la Constantinopol... Acestea erau țelurile Papei Inocențiu. Ce va urma? Totul e în mâinile divinității... Pe cine vor alege cardinalii?

Privea fumul care sfârșea viața lumânării de pe masă.

La Roma, pe colina Vaticană, la numai două zile după moartea Papei Inocențiu, s-au pus în sobă paie uscate: *Habemus papam Honorius tertium!*[8]

Moștenirea Papei Inocențiu e salvată! Cruciada continuă! De la Papa Urban al II-lea[9] și atâția suverani, de mai bine de un veac, a cincea oară se adună regii creștinătății să dea piept cu necredincioșii și să elibereze încă o dată Cetatea Sfântă. De fiecare dată, căile au fost altele și lupta în numele Sfintei Cruci a avut alte ținte.

7.

Iarna a trecut, dar cu ea au ajuns și veștile bune așteptate de Marele Maestru. Riga Andrei n-a avut vreme de șicane și mustrări. Trebuie să ducă la îndeplinire jurământul de cruciat.

Marele Maestru e prea îmbătrânit de arme și politică pentru a-și face iluzii.

— Pe unde va apuca *Rex Andreas* drumul Ierusalimului?

— Prin Croația, eminente!

Încă o dată Walter, vechiul camarad și confident de taină, îi mulțumește așteptările. Așa gândește și el. O neînsemnată satisfacție. Regele nu pleacă prea departe... Iar venețienii îl vor ține în vecinătate, în loc să-l ducă dracului!

— Doamne, iartă-l pe nevrednicul tău rob!

— Ați spus ceva, Maestre?

— Nu, Walter, doar împătuream gândul cu vorba.

— Sunteți tulburat...

— Mai mult împrăștiat în neliniști. În *Septentrion*[10] lituanienii, aici cumanii și valahii. Și peste toți regele Andrei! Alături doar tiara papală, care-i mai mult povară decât sprijin. Rămâne spada, frate Walter!

— Nu neapărat!

— Ce vrei să spui?

— Nici viteazul vostru braț nu apucă spada cu mâna goală. Puneți în dreapta mănușa de zale și în stânga una de catifea. Chiar de veți ucide cu dreapta și binecuvânta cu stânga, Sfântul Părinte, să nu zic Domnul, va aproba.

— Știi bine că acum e mai ușor să ucizi decât să binecuvântezi... și mai bine văzut.

— Oamenii din aceste locuri au o vorbă: nu trebuie să știe stânga, ce face dreapta.

— Te-ai apropiat cam mult de ei în ultimul timp!

— În slujba cauzei Ordinului, Mare Maestre!

— Liniștește-te, Walter, știi bine că te-am apreciat și iubit întotdeauna, vechi camarad de arme.

— Nevrednic sunt!

— Și ce mai spun valahii... tăi?

— Că românului poți să-i iei, dar nu poți să-i dai cu de-a sila!

— Mândră vorbă! Îți vine chiar să-i crezi când se dau drept urmașii romanilor!

— Liturghia lor o dovedește!

— A lor..., Walter? Noi n-am discutat niciodată pe-ndelete, tu ce ești?

— Frate al Ordinului Sfintei Fecioare, supus al Sfântului Părinte și ascultător al vostru!

— Da, da... Ziceai că am primit câteva butoaie de la frații misionari al lui Dominic de Guzman[11]!

— S-au așezat dincolo de munți, spre Răsărit, *Hochmeister*[12]. Pe apa Milcoviei... Au de gând să ducă adevărata credință între schismatici. Sfântul Părinte îi îndeamnă și îi binecuvântează.

— Tu ești diplomat și când torni vinul. Frumoasă culoare!

— Oamenii locului îi zic soiului „galbenă". Vin bărbătesc, de spadă și alcov!

— Walter! Ai băut cam mult ca să-l încerci!

— Iertare, eminente!

— Deși te cunosc parcă de când lumea, dacă stau bine să mă gândesc, tu n-ai nici zece ani în Ordin. Ești învățat mai mult cu lupta, decât cu rugăciunea...

— Sunt militar de când mă știu...

— Te ascult, Walter! Vinul ăsta are calități duble: te face imprudent vorbitor, dar și înțelept ascultător.

— Am trăit din meseria armelor în oastea marelui Kaloianis[13]...

— Bulgarul!

— Valahul! Cel încoronat de Papa de luminoasă amintire, Inocențiu, cu titlul de *rex*!

— Tu ești valah, Walter?!

Tonurile de galben-verzui din cupele — vechi de la asediul Zarei[14] — se prelungeau pe fereastră peste pădurea frământată vremelnic de o ploaie de vară timpurie. În ochii călugărului-cavaler șchiop s-a întrupat sudoarea amintirilor.

Marele Maestru își plimba stânjenit, ca într-un ritual al trecerii timpului, arătătorul dreptei pe buza pocalului. Culese o picătură de vin și o așeză pe fruntea camaradului său:

— Confesează-te, prietene!

Mirat de tremurul din glasul severului conducător al teutonilor, Walter ridică ochii de culoarea toamnei împlinite și îi odihni în ai Maestrului, sidefați ca o mare liniștită încă în așteptarea furtunii.

— Înainte de depunerea voturilor mă chema Vlad... sau Vladislav... Mama îmi spunea Vlad... Sunt plin de păcate, părinte... Eminente Maestre... La Adrianopole[15] eu l-am luat prizonier pe Balduin[16], împăratul... Iertare, Mare Maestre și iartă-mă, Doamne!

— Dacă ține de mijlocirea mea, fii fără grijă, te iartă! Niciodată nu am iubit Flandra și cu atât mai puțin pe nevolnicul protăpit împărat... de Constantinopol... urmaș al marelui Constantin... Pfui!

Ieșit din transa amintirilor și șocat de frivolitatea neobișnuită a conducătorului, fratele Walter gândește cu voce tare pe românește:

— A băut pisica oțet!

— Ce-ai spus?

— Spuneam, eminente, că deși Milcovia e un râu amărât, bate în tăria vinului, marele fluviu al Rinului!

— Ha, ha, ha! *Ego absolvo te!*[17]

Clopotul care anunța vremea Vesperelor[18], i-a mutat pe cei doi din lumea armelor în cea a credinței... păstrau însă armurile.

Ora pro nobis[19]*!...*

Care noi? se întreba, încă răscolit de amintiri, fratele Walter.

Amintiri, atâta amar de vreme înăbușite de voie de nevoie.

Cine ești tu, Walter?

Cine sau ce să fii într-un secol în care însemnătate au doar credința și rangul!?

Tu ești valah, Walter?!

Vinul valah vorbea, acuzator parcă, în spusele Marelui Maestru.

E cavaler teuton! Deci e nobil și creștin... Și german, după tată... Tata, Dumnezeu să-l odihnească! Negustor între Gabrovo, Ragusa și Lipsca... Sas, cum i se zice pe aici, din prima generație de născuți în *Fundus Regius*[20], aici, în Transilvania, la poalele Munților Înzăpeziți. Walter Schwartz, negustor din neam de negustori, ademeniți la capătul Europei de promisiunile regilor Ungariei...

Sunetul metalic al clopotului se preschimbă în zăngănit de arme... *Sfântă Fecioară, roagă-te pentru noi!*

Mama! Doamne-Dumnezeule, ce frumoasă...

O lacrimă răsare pe fața statuii Sfintei Fecioare și cade sfârâitoare în flacăra lumânării...

Nani, nani puiul mamii... Dormi pruncuț, în strai molcuț...

Adrianopole... Foc și sânge... De ce a venit mama acolo? De ce? De ce?

Mâna puternică a cavalerului spulberă dintr-o izbire aghiazmatarul de sub statuia Fecioarei. Apa sfinţită se amestecă sângerând parcă în acelaşi timp din ochii Maicii Sfinte şi din rănile Fiului.

Rangul îl cruţă pe Walter de privirile întrebătoare ale fraţilor. Ieşi în curtea castelului şi îşi lasă pumnul în apa rece a izvorului care face zidul dinspre Miazăzi să respire viaţa ascunsă a muntelui. Genunchii prind la rându-le aceleaşi tainice semne ale locului, mirându-i fruntea cu imagini demult uitate.

... zăpezi şi dangăt de talangă... la strungă cu bunicul: Radu al lui Bărbat, cneaz şi cel mai de frunte gospodar din Răşinarii Dumbravei... şi florile câmpului, şi mama... Ana Ilinca rătăcită în păcatul iubirii cu un venetic papistaş... şi iertată.

Ana Ilinca, roaba lui Dumnezeu a pierit în ţări străine, în împărăţia Kaloianului, văleat 6713[21]...

Răboj de ciobani creştini şi cu ştiinţă de carte... şi cu amară rană în suflet.

Aproape pe ascuns se duce să-i vadă... Când a aflat că Ordinul se va stabili în Transilvania a zis că-i blestem... Acum înţelege voia Domnului ca o mângâiere. Altfel cum?! Doar aici a învăţat meşteşugul armelor şi rugăciunile, cântecele şi pusul capcanelor pentru fiarele codrului. Aici a fost înţărcat cu vin amestecat cu sânge de urs, ca să fie bărbat adevărat, cu mintea iute, pasul apăsat şi dreapta fără cruţare. Şi aşa a fost şi este! Mai puţin pasul, betegit de o săgeată la Accon, în Ţara Sfântă, în luptă cu necredincioşii. Nici ai lui nu-l iartă! Neam cu limba ascuţită, îi zic *şchiop*, dar fiind pe româneşte, aproape că-i place... recunoaşterea.

Ce bine că mama nu-i aude şi nu mă vede!

Erau gânduri cu lumini şi umbre, care parcă umblau pe grele ziduri, potrivite cu vremurile...

Vremuri care apasă şi prea rar alină, care unesc crucea cu spada, jurământul cu minciuna, vitejia cu laşitatea, dreptatea cu viclenia şi oamenii... cu oamenii sau fiarele cu fiarele. Cumplită povară să cauţi o cale dreaptă, să fi convins că e aşa, dar în acelaşi timp să fie doar a ta. Cine nu calcă pe aici, e dincolo! Şi dincolo înseamnă întotdeauna armata vrăjmaşă! Creştinătate şi Islam, papalitate şi imperiu, catolicism şi ortodoxism, schismă şi unitate: cruciadă, cruciadă, cruciadă!

Papa Honoriu a moştenit formibabila putere câştigată de predecesorul său. Regii Europei se supun încă. Nici chiar personajul excepţional care este împăratul Frederic al II-lea[22], nu se simte în largul său în preajma-i. Papa este omul planurilor mari, obsedat,

ca și înaintașul său, de Răsărit. Acolo stă să dea în clocot un cazan, care va opări pentru veacuri, de acum încolo, istoria Europei... Semne au fost și înainte. Rezervorul nesecat de barbarie al Asiei se revarsă fără milă asupra bătrânului continent.

Trebuie pusă o stavilă! Prima așezată de Dumnezeu după imensa câmpie a Răsăritului sunt Carpații uniți cu Dunărea!... și aici sunt valahii! Creștini, încă schismatici, dar cu liturghia slujită latinește, cu cneji și voievozi și preoți. Singurul popor *așezat* dincolo de hotarele Ungariei în sensul de *natio*, cum pricepe Curia Papală ierarhia etniilor. Teutonii sunt oamenii de încredere ai papalității în acest spațiu, pumnul înzăuat al Bisericii lui Hristos, acolo unde binecuvântarea ajunge prea greu.

Marele Maestru „rumega“ rozariul, invocând binecuvântarea și inspirația divină... 1198, 1204, 1211, 1216... iar și iar... ani, fapte, țări, oameni, prieteni ori dușmani, credință și necredință, misiune militară și apostolică. Politică în slujba Crucii!

Da! Avea dreptate Papa de luminoasă amintire, Inocențiu: Episcopul Romei este „vicarul lui Hristos“ și prin urmare trebuie să se ocupe și de toate cele pământene!

Inocențiu e mort, Marele Maestru e încă viu și înțelegerea trebuie înfăptuită. Scurt, decisiv și pentru viitorime... *Și uite cum din toate rugăciunile rămâi cu Breviarul.*

Sunt semne dătătoare de speranță: Papa Honoriu continuă drumul înaintașului, riga Andrei, pe unde o fi, e preocupat mai degrabă să-și însoare și mărite odraslele, dominicanii sunt în drum spre Kiev cu scrisori de la Papa către toți regii Rusiei...

Dar valahii? Aici, cu ei începe și se termină totul. O țară care nu poate fi întocmită și locuită de un popor neobișnuit cu ea! Țară bogată, cu oameni tari la muncă și la bătălie... I-a văzut pe câmp, le-a văzut turmele și încă armele de temut în expediția magistrului Ioachim la Vidin. Schisma este marele necaz, dar dacă până și mânăstirile de la Athos au trecut sub ascultarea Romei, de ce nu s-ar putea și aici? Trebuie un conducător *illi nationi conformem*[23]... Decisivă va fi hotărârea Sfântului Părinte, întărâtat acum de râca seculară dintre papalitate și imperiu... Și iarăși hotărâtor, va fi capul politic și militar așezat să-i conducă pe *valahii negri*... Negri! Ciudat cum adună soarta cărările oamenilor peste limbi, hotare ale Domnului sau ale Cezarilor, peste ură și iubire, pace ori război, viață și moarte... Și crucea teutonilor este neagră!... Fratele Walter!

Pe sub arcadele capelei, o lumină proaspătă parcă ardea cu lacrimi obrazul Sfintei Fecioare, la picioarele căreia Hermann von Salza tocmai isprăvise de recitat Breviarul.

Laudă Ție Preacurato!

Uitând de vârstă și de urmele chinuitoare ale rănilor căpătate în războaiele *pentru rănile Mântuitorului*, Marele Maestru sări în picioare. Picioare, care totuși cu greu urmau gândul îndreptat spre Cetatea Eternă și urmașul Sfântului Petru.

— Degrabă misivă la Roma. *Sanctitati Suae Honorius III, Summo Pontifici*[24]...

8.

Memento homo que pulvere es et in pulvere reverteris[25]... La Roma, Sfântul Părinte însemna în cruce pulberea pe frunțile pelerinilor, în Miercurea Cenușii.

— Să ne rugăm în post și abstinență pentru izbânda cruciadei! Și marea sărbătoare a Învierii Mântuitorului să ne dea solara lumină izbăvitoare!

Până și prin simboluri, gândurile Papei tot spre Răsărit zburau...

Scrisoarea Marelui Maestru teuton l-a încălzit într-o vreme de criză a inspirației, în lupta cu preainspiratul împărat, care ar putea molipsi și alți monarhi ai Europei cu necuviincioase și arogante fapte.

În Albion, Ioan Fără de Țară[26] *a murit la timp, după ce supunându-se Sfântului Scaun a dat și „Magna Charta Libertatum"... Dacă baronii sunt mulțumiți are liniște și Biserica lui Hristos. La fel în șturlubatica Gallie a lui Filip al II-lea*[27]*, care nu e Ioan, nici vorbă, dar își merită titlul de rege preacreștin, chiar și acum la bătrânețe. Primatul Ungariei asigură că regele Andrei al II-lea*[28] *va da cât de curând un privilegiu general întărind drepturile nobilimii... „Va fi sfătuit să pecetluiască în aur augustul act..." E vremea chartelor... Hmm!*

Rătăcindu-și pașii prin grădinile palatului, ridicat pe pământul închinat episcopului Romei prin *Donatio Constantini*[29], Papa se gândea că, de secole, nimeni n-a despăturit pergamentul constantinian, parcă... plumbuit sub teamă.

O Chartă plumbuită!...

Bula de plumb!

Tot îi scria teutonul despre *negrul spațiu,* unde pământul roditor este firesc, negru, oile năzdrăvane, *laie*, iar locuitorii tot *negri* pentru că vorbesc rar și scurt și sunt amarnici la mânie; cu toate că socotesc viața între alb și negru, în cenușiu sau... plumburiu! Și când e vorba de credință... Adică nu! De explicarea și aplicarea ei prin sacerdoțiu, spun: *Ehh, tot un drac!*

— *Vade retro, Sathana*[30]!

Italian cu sânge și minte iuți, papa Honoriu, crescut la școala marelui său predecesor, moștenise simțul practic al romanilor. Era însă și un vizionar care pipăia timpul ca pe o coardă de harpă, acordată sub cheia eternității. În lupta de multe ori surdă dintre papalitate și imperiu, se ascuțise parcă, de ambele părți, un al șaselea simț: al vocației europene. Care paradoxal într-o vreme de mutații și răsturnări de situație descumpănitoare, căuta statornicia și echilibrul.

Contactul violent și nu numai cu Orientul, a catalizat, neașteptat poate, acest melanj de idei, fapte și căutări.

Împăratul Frederic a ales calea dialogului artistic și intelectual, inspirat de un harem de frumoase descendente ale Evei și un altul de învățați de toate neamurile și credințele, mai înțelepți decât Adam.

În această pastișă a Genezei, papa era din toate punctele de vedere vecinul nedorit al Augustului Hohenstaufen. Și cum urmașul Sfântului Petru nu era omul să-și arunce ochiul peste gard, însemna că acesta trebuia culcat la pământ, chiar dacă semnul Sfântului Scaun erau cheile!

Unde să găsești o poartă? Unde? Într-o Europă în care frica se rumega asemenea, de la Apus la Răsărit, la adăpostul, la fel de iluzoriu, al zidurilor fortificate sau al chirpiciului izbei? O poartă care să poată fi închisă sau deschisă după nevoie. Romanii cei vechi, sub Traian, cel iertat de păcate prin rugăciunile papei Grigore cel Mare[31], a ridicat-o în al doilea veac după Hristos la Carpați și Dunăre: provincia de rang imperial Dacia.

Locul legiunilor romane este luat acum, în mintea Pontifului, de teutoni, iar Roma, după dorința cavalerilor, își va proclama autoritatea și jurisdicția asupra teritoriilor ocupate de aceștia la miazănoapte și miazăzi de Carpați. Ca un îndemn și o încurajare pentru alți locuitori ce ar dori să se așeze în aceste teritorii: *Terra theutonicum et terra Blacorum*[32]. Amprenta și urma Romei după o mie de ani. În fond, o *restauratio imperi* în miniatură, un *limes*[33] de credință latină și romanitate în fața puhoiului barbar al Asiei.

Totul trebuia așternut într-o Chartă a Europei, ca îndreptar pentru prezent și călăuză pentru viitorime.

Scripta manent!

Era în spiritul tradiției juridice romane ca gândurile papei să ia chipul deciziilor politice într-o formă inspirată de principii, iar acum

și de canoane. O întărire a drepturilor și datoriilor, un act eficace în prezent, dar mai ales în viitor.

Papa Honorius era prea inteligent și prea încărunțit de politică, pentru a nu-și da seama că în mâna teutonilor e o cutie a Pandorei, un compendiu de politică europeană, pentru o altă mie de ani de acum înainte.

De la Roma până în acel *castrum baetae Virginis*[34] al teutonilor, bărbați dedicați altarului și armelor deopotrivă, modelau timpurile ce aveau să vină, neobosiți în credința că lucrau în spiritul Providenței. Asemenea Sfântului Bonifaciu, „nu nădăjduiau la Ziua Domnului“! Aceasta avea să vină după mila divinității și a lucrării neamurilor asupra lor însele...

Astfel gândea papa Honoriu, când a așezat sigiliul urmașului Sfântului Petru în plumbul sfârâitor de pe ultima pagină a Chartei... Un firișor din metalul încins s-a lipit de inelarul Sfântului Părinte, arzând carnea...

— *Mascalzone!*... Doamne, iartă-l pe nevrednicul tău serv!

Sugându-și degetul, papa a amestecat o lacrimă a durerii cu una de hâtră veselie:

— Dacă n-am dăruit Europei un prunc născut mort, atunci fără îndoială i-am dat unul năzdrăvan, care-i va da ceva bătaie de cap de acum încolo!

Printr-o întâmpinare neașteptată a gândurilor, Marele Maestru Hermann von Salza la rândul său medita cu voce tare:

— Avem de moșit o grea naștere!

Lângă el, fratele Walter nu se bănuia a fi în același timp și forcepsul și uterul, care vor închipui chinurile acestei faceri.

Pe cer, soarele căpătase o ciudată aură care unea parcă Apusul și Răsăritul într-o cromatică sângerie... Cu toate că era miezul zilei părea că acum, la chindie, abia mijea răsăritul...

9.

O ceață gri-roșiatică ca o vânătaie enormă, plutește deasupra orașului. Se vede prin perdeaua transparentă. M-am trezit indispus. Și neliniștit. O clipă, nu-mi amintesc unde mă aflu. Apoi, văd dezastrul din încăpere și totul îmi revine în minte, ca un film dat pe repede-înapoi... Eleni, toaleta, apelul, crima, zborul, comunicatul, recepția, cina și apoi „percheziția“ din cameră...

Mă foiesc sub pătură, încercând să mă conving să sar jos din pat. Un duș ar fi excelent. Dar e drum lung până acolo. Vreo cinci metri...

Sună telefonul. De cele mai multe ori sună dimineața, când sunt în pat.

Întind mâna. Privesc ecranul. E Lulu. De la București. Aici e 7.15. Acolo — o oră mai târziu. Răspund.

— Aloooo!

— Daaaa!

Așa e ritualul. Ne prostim amândoi.

— Ce faci, tati?

— Dorm.

— La ora asta?

— Unde sunt eu, e mai devreme!

— Unde ești?

— Departe. Într-un oraș din Germania.

— Ce oraș?

— Frankfurt.

— Frankfurt? Ce înseamnă asta?

— Nu știu ce înseamnă. E doar numele unui oraș...

— Ahaaa. Și ce cauți acolo?

— O carte.

— O carte pentru mine?

— Nu pentru tine. O carte veche. S-a pierdut și noi încercăm să o găsim...

— Noi?

— Mai mulți colegi și cu mine...
— Daa... Îi cunosc?
— Nu.
Se bosumflă și mârâie cu răsfăț:
— Și ce-mi aduci de acolo?
— Nu știu acum. O carte. Îți cumpăr o carte.
— Biiine. Dar să fie o carte specială.
— Specială o să fie. Nu mi-ai povestit ce-ai mai făcut?
— N-am făcut nimic. Am dormit...
— Și atât?
Tace și se gândește un pic.
— Știi cutia aia roz de plastic cu telecomandă?
— Cu telecomandă?!
— Da, aia care se deschide cu telecomandă. Mi-ai adus-o tu de ziua mea.
Înțeleg brusc ce vrea să spună.
— Seiful de jucărie!
— Da, seiful, cum zici tu!
— Ce-i cu el?
— Ce crezi că am ascuns în el?
— Nu știu. Un parfum de copii. Sau ai furat de la mami unul de oameni mari!
— Nuuu. Am ascuns un jurnal.
— Ce jurnal?
— Am scris un jurnal secret și l-am ascuns acolo.
— Ahaa... Asta ai văzut-o într-un film?
— Nu știu. Poate. Dar nu-i o idee bună?
— Ba da, măi Luluță. E o super idee.
Mi-o taie brusc.
— Bineee! Pa. Mă cheamă la masă!
— Pa, măi copilaș, te pup!
— Pa! Pa!
Și închide.
Îmi înăbuș un căscat. Afară cerul se însenineată. Formez la Natalie.
— Da, domnule. Ce ești atât de matinal?
— Deranjez?
— Nu. Spune!
— Nimic deosebit. Azi noapte mi-au percheziționat camera.
Tace. Apoi zice:
— Ești OK?

— Da. O să plec cu Sardi să văd apartamentul victimei. Voiam să știu dacă vă întâlnesc mai târziu în târg. Pe la unu.

— Da, voi fi acolo. Am ceva întâlniri, dar la unu putem bea un suc cu o salată alături. Sau invers.

— Și Doru?

— A plecat deja. Zice că are o mie de întâlniri. Mă sună mai încolo...

— Bine. Vorbim. Ai grijă.

— Și tu. Pupi.

— Pa.

Sper că am terminat cu telefoanele. Ledul clipește roșu. Mesaj sau e-mail. Sardi. Un SMS. *La 9 în holul hotelului. Te aștept cu o cafea. J.* E prea târziu la 9, acum e 7.30. Îi răspund: *8.15 S.* Până mă ridic și ajung lângă ușa băii, din nou ledul roșu: *OK. J.*

Intru în baie și dau drumul la apă cu mult elan. Evident, apa este fierbinte și mă frige. Înghit o înjurătură și potrivesc temperatura.

Sub jetul de apă, din nou o recapitulare.

Un român, Valentin Neagoe, fost profesor de istorie, recalificat electrician în Germania, moare otrăvit în standul unei edituri din pavilionul francez. Amicul meu, inspectorul Sardi era deja în Frankfurt căutând indicii despre un manuscris misterios, descris de Mazarin într-o scrisoare din secolul XVII.

Ce legătură poate exista între cele două chestiuni? Niciuna. Doar dacă, așa cum bănuiesc, Sardi știe mai multe. Sardi și Schwartz. Poliția franceză și cea germană. Aparent, Neagoe a fost ucis fără motiv. Are vreo legătură cu manuscrisul? A fost profesor de istorie... Sardi ar fi putut împiedica această crimă? Îl cunoștea pe Neagoe? Sau nu... De ce această panică legată de comunicarea cu presa și vizita președintelui...? Cine mai ascunde ceva? Ai noștri? Există o rețea? M-au chemat pe mine ca să nu înceapă o anchetă oficială? Cât de implicat poate fi Sardi în asta? Poate ucide? Și venirea mea să-l scoată basma curată? Cine minte?

Va trebui să încep propria mea anchetă. Și va trebui să plec la București! Aici nu sunt pe teren propriu. Nu joc bine în deplasare! Sunt nesigur... La naiba! O crimă la un tîrg de carte! Cine a mai auzit așa ceva?...

Mă săpunesc cu încrâncenare, ca și când aș putea să-mi declanșez un raționament genial. Nu-mi vine nici o idee. Doar cea legată de trecutul lui Neagoe. Acolo e ceva de săpat. Și pot să aflu doar la București...

Dar ce au vrut de la mine din cameră? Ce puteam ascunde eu? Ceva ce aş fi adus cu mine...? Nu! Ceva ce aş fi putut primi de la politişti... sau ceva ce putea fi luat de lângă victimă. Un obiect? Dosarul? Adrese? Coduri?... La naiba! Mă doare capul... Mă gândesc la seiful roz cu telecomandă al lui Lulu... Un seif pentru manuscris?... Nu! Un seif nu e greu de depistat...

Brusc, mă uit la ceas. E aproape opt. Renunț la raționamente şi sar să mă îmbrac. Printre toate cele aruncate prin cameră, costumul cel nou — un Hugo Boss gri închis cu dungi fine, verticale, care cu siguranță a costat contribuabilul german câteva sute bune de euro! — și o cămașă albă pe măsură, atârnă cu distincție pe două umerașe.

Băieții de la poliție, veniți azi-noapte târziu, s-au lămurit repede că nu erau amprente nicăieri, dar nu au uitat să-mi lase la spălătoria de urgență a hotelului, hainele pentru astăzi.

Felicitări disciplinei și organizării germane!

10.

Jacques Sardi, elegant ca întotdeauna, mă așteaptă la o masă de la care poate ține sub observație atât liftul, cât și intrarea. Mă vede de departe. Cămașă fără cravată, pistolul în toc, în stânga, la centură, alături BlackBerry-ul, geanta cu laptopul în mâna dreaptă, pe umăr bătrânul meu Canon EOS cu film. Îl salut din cap și mă așez. Un chelner apare imediat și francezul comandă:

— Două espresso!

Apoi continuă spre mine:

— Cum ai dormit?

— Mulțumitor.

— Programul de azi: vizită în studioul lui Neagoe, prânz cu Schwartz, după amiază la târg, seara — recepție la *Bertelsmann*. OK?

— Nu! Vizită la Neagoe. Prânz în târg cu Natalie și alți editori. După amiază bagaje și la aeroport... Îmi găsești un zbor pe seară spre București.

Rămâne cu gura căscată.

— Ce-ai pățit?

— Sardi, nu joci *fair*! Știi mai multe decât spui!

— Bine, dar...

— Nu trebuie să te scuzi! Înțeleg că cineva nu te lasă să vorbești! Șefii tăi sau altcineva! Nu mă interesează! Aici nu o să aflu mai multe! Nu am de la cine! La București sunt rădăcinile problemei.

Oftează lung. Își cuprinde capul în mâini și își masează tâmplele. Oftează iar.

— *Merde*, Stu! Suntem prieteni, dar nu pot...

— Știu, Jacques, știu! îl liniștesc. E mai bine așa. Lucrurile nu se vor opri aici. Cutia Pandorei e abia întredeschisă.

— De asta mi-este frică și mie! Și nu numai mie!

— Văzând și făcând! Găsește un bilet de avion pentru azi. Predau arma, computerul și hainele și plec. Ne vom vedea curând.

Exact atunci BB-ul de la centură începe să vibreze. Un nou mesaj. Ledul roșu.

— O secundă, Jacques...

Apăs butonul. E-mail de la Toni. E scurt.

Vino.

Aici e ceva neclar și misterios.

Waffen SS. Trădare. Execuție. Rușii și apoi comuniștii.

Te aștept. Dă-mi, te rog, un semn imediat ce ai posibilitatea.

T.D.

Întind aparatul spre Sardi.

— Citește!

— În română?

— O să înțelegi!

Aruncă o privire. Și se încruntă. Se încruntă adânc. Mă privește îngrijorat.

— *Bon*! Vei avea biletul pentru deseară. Să mergem!

Abia în mașină realizez că nu m-am atins de cafea. Va trebui să cumpăram alta. Îi răspund lui Toni:

Mă întorc deseară.

Cum aflu îți comunic numărul zborului.

S.M.

Suntem din nou într-un BMW *Polizei*. Singuri cu şoferul.

— După ce coborâm, poți să-l rogi să ne ia două cafele.

— N-aș vrea să-i cer asta. Nu cred că îi intră în atribuții...

— Bine, atunci zi-i să oprească la un McDonalds sau un Starbucks...

— Ne descurcăm. Te las înăuntru și mă duc eu.

Orașul este aglomerat. Mașini și oameni pe jos. Nu îmi dau seama în ce direcție mergem. Aparent spre nord. E soare și cerul albastru. Începe să-mi fie și un pic foame, dar renunț să mai am multe pretenții. Voi mânca la prânz.

Limuzina frânează ușor și parchează la trotuar. Un cartier cu blocuri de patru, cinci etaje destul de noi, copaci tineri, mămici blonde cu bebeluși în cărucioare.

— Aici, la ultimul etaj, precizează Sardi.

Coborâm. Șoferul german nu scoate o vorbă. Francezul are cheile. Descuie și urcăm pe scări. Patru etaje. Pe la doi, scoate din buzunar două perechi de mănuși chirurgicale, transparente. Îmi întinde o pereche. La patru, o ușă este sigilată cu bandă galbenă pe care sunt scrise cîteva cuvinte în germană. Evident ceva de tipul: *Do not pass. Crime Scene* — ca-n filmele americane. Desface, descuie și intrăm.

Studioul este o garsonieră, pe românește! O cameră mare și luminoasă. Un perete întreg este din sticlă. În stânga trei uși. În dreapta, o canapea uriașă, perne pe jos, un calculator pe o măsuță,

un televizor pe o altă măsuță cu rotile. În mijloc, orientat spre geam, un balansoar enorm din lemn. Alături o lampă pe picior, având abajurul roșu cu motive chinezești. O amestecătură de culori și stiluri. Nimic ce ar duce cu gândul la România. Lucrurile sunt ordonate. Se văd urmele, discrete, lăsate de băieții de la poliție — CSI-ul german, dar atât. Am mănușile pe mâini. Și încep să ating obiectele. Sunt conștient că a mai trecut pe aici o armată de profesioniști. Care aparent nu au găsit nimic. Puține indicii despre viața personală a lui Neagoe. Nici o fotografie. În colțul stânga sus al monitorului este lipită o gărgăriță de plastic ca cele care se găsesc de vânzare în florării. Parcă e din alt film...

— Computerul a fost verificat?

— Da.

— Și?

— Poți să-l deschizi. Fișiere de istorie. Istoria Germaniei. Cavaleri. Cruciați. Câteva cărți electronice. Îți pot da un CD cu toate fișierele copiate. Nici măcar nu avea *messenger*-ul instalat.

— Telefon mobil?

— Da, asupra victimei.

— Numere în agendă?

— Agenda goală!

— Ultimele apeluri?

— O comandă de pizza, un coleg de serviciu, șeful direct, agentul de asigurări... nimic special...

— Ciudat! Agenda goală. Nicio fotografie aici sau în computer... Omul ăsta parcă era în misiune!

— Crezi?

— Așa pare! Ce zici, mai bem și noi cafelele alea?

— Da, mă duc acum!

Și iese. Cred că mai mult mi-am dorit să mă lase singur, decât să beau acele cafele nefericite de fast-food...

Unde s-ar putea ascunde un seif? Ce ar trebui să găsesc în el? Manuscrisul lui Mazarin? De ce la Frankfurt? Și de ce la un român?

Pe pereți sunt tablouri. Un peisaj rural. Și o natură moartă — o vază cu flori. Cu siguranță reproduceri ale unor autori de mâna a doua. Nu români. Ca să nu zic că nu am făcut-o, mă uit sub ele. Evident nimic...

E acum rândul ușilor.

Prima ascunde o baie mică. Duș, lavoar și veceu. Un dulap subțire și înalt. Cosmetice, prosoape albe. În mai puțin de trei metri pătrați. Fără fereastră. Doar o aerisire cu ventilator.

A doua e o debara-garderobă. Pe o tijă orizontală umerașe cu haine. Vreo două geci, cămăși, un costum maro închis, pe un raft deasupra, cutii cu pantofi. Jos, o canistră metalică, o cutie de carton umplută cu tricouri și pulovere, un ghiveci gol, coșul de rufe murdare și niște perechi de ciorapi într-un lighean de plastic. Nimic special, întradevăr.

Ultima ușă e de la bucătărie. Tot minusculă. O plită electrică, o masă și un bufet. Un scaun cu spătar.

Am obosit. Nimic, nimic, nimic... Cu aparatul foto încă agățat de gât mă așez pe canapea printre pernele colorate. Ochii mi se învârt haotic în orbite și creierul e cam prăjit. Am o senzație de inutilitate...

Intră Jacques cu două cafele fierbinți acoperite de capace. De la „mec". Nu zice nimic. Îmi vede mimica și înțelege. Lichidul e fierbinte. Prea fierbinte. Arde.

— Cred că...

Nu știe ce să zică. Sau cum să zică.

— Vrei să plecăm? N-am găsit nimic. Ciudat de puține indicii.

— Ce vrei să spui exact? Cum adică?

— Vreau să spun, că un român dezrădăcinat ar fi trebuit să-și pună la vedere, lucruri care să-i aducă aminte de casă...

— Poate că nu are amintiri plăcute. Sau nu mai are pe nimeni...

— Vom afla. Ați anunțat ambasada?

— Da, oficial, aseară pe la 21. Vor comunica familiei.

— Dacă există...

— Ce mai facem?...

— Nu știu. Ar trebui să plecăm... Mă uit la buburuza aia de pe monitor... E singurul lucru uman din această încăpere. Parcă ar fi venit aici în delegație...

— A venit să câștige bani.

— Da... sau a venit în misiune!

Și tac. Nici Sardi nu mai zice nimic. Sorb zgomotos și neelegant din cafeaua prea fierbinte și fără gust... Privirea alunecă peste lucruri... Într-un colț de creier obosit, apare o întrebare:

— Auzi...? Avea mașină?

— Nu este nici un vehicul înregistrat pe numele lui. Cred că folosea metroul și *S-Bahn*-ul...

— Atunci... pentru ce-i trebuia o canistră de benzină?

Sardi face ochii mari.

— O canistră?!

— Da, e în debara!

Deschid ușa încăperii și trag obiectul afară, în mijlocul camerei luminoase. O canistră enormă, metalică, cu vopseaua scorojită — rugină amestecată cu verde și negru, foarte grea, dar aparent goală...

— Jacques, asta nu-i o canistră normală de benzină. E mult mai mare!

Pe o laterală a recipientului se vedeau câteva semne — litere și cifre ștanțate în metal. Alături o tăbliță fixată în patru nituri. E greu de spus dacă scrie sau nu ceva pe ea, pentru că vopseaua neagră o acoperă uniform. Trag de pârghia care deschide gura de umplere-golire. Nu se simte nimic. Îmi afund nasul și disting un vag miros de produse petroliere.

— N-a mai fost umplută de mult!

Sardi pare că nu și-a revenit încă. Mă privește atent. Apoi zice ca o sentință:

— Asta nu este canistră. Este un rezervor suplimentar al unui tanc!

— Tanc?! De unde știi?

— Am făcut armata la tancuri, *mon ami*. Chiar dacă nu-i știu modelul, dimensiunile și forma sunt cam aceleași... Doar că nu înțeleg la ce-i folosea...

— Un pasionat de istorie? Colecționar? încerc să glumesc, ușor stupid.

Băutul cafelelor ne oferă răgazul de a tăcea... Încerc să-mi ordonez gândurile. Privirea îmi fuge la buburuza de pe monitor. Și Lulu are una lipită tot așa pe cutia aia roz — seiful de jucărie... Brusc îmi trag o palmă peste frunte. Sardi tresare.

— Ce-i?

— Știu! Ăsta-i seiful pe care îl căutam! Ascunzătoarea...

Mă așez în genunchi pe covor și încep să rotesc obiectul metalic. Pe una din lateralele înguste, degetele mele găsesc două balamale. Nu au ce să caute acolo! Rotesc mai departe. În partea opusă un fel de zăvor cu arc. Pe două inele ar fi putut să fie un lacăt. Nu e! Încă un zăvor. Trag de pârghiile microscopice și zăvoarele se deschid cu un pocnet sec. Amândouă. Mă așez mai bine pe jos și cu ambele mâini încerc să desfac jumătatea de canistră, ca o cutie de bijuterii de dimensiuni grotești. Sardi a venit lângă mine. Capacul se ridică destul de ușor și cade în partea cealaltă, pe dușumea. Înăuntru nu e nimic. Dar a fost! O ramă de lemn, vopsită tot în negru, lasă loc în mijloc unui obiect dreptunghiular de dimensiuni mai mari decât o coală de hîrtie...

— Manuscrisul..., șuieră Sardi printre dinți. Aici a fost manuscrisul...

11.

În târg e deja lume multă. Se simte aerul de profesioniști. Geamantane mici cu roți, costume, serviete, cravate...

La capătul pavilionului B este un mic bistro. Doar șase mese. Servesc cafea, ceai, sucuri și niște sandviciuri cu multă pâine. Natalie nu prea mănâncă pâine așa ca a ales doar șunca, feliile de roșii și cașcavalul. Eu am mâncat tot, fără să mă gândesc prea mult la cântar. Mai avem sucuri de portocale și două espresso lungi...

— Pleci deseară?

— Da, lucrurile se complică. Trebuie să văd de unde a apărut acest Neagoe...

— Când mă întorc îmi pun și eu niște surse în alertă.

— Merci. Ai grijă ce mai cumperi pe aici...

— Știi că nu mă avânt. L-am lăsat pe domn' profesor să-și contacteze colegii și vom alege după aceea. Oricum pe seria academică avem și destui români. Poate prind vreun thriller pe val sau un „Harry Potter" în devenire...

— Nu prea sunt speranțe. Le-au ras cei mari deja de mult... Încearcă totuși.

Discuția curge fără direcție.

De departe, o doamnă îmi face semn cu mâna și se apropie. E însoțită de un tip înalt, cu păr lung și creț și haine în nuanțe kaki. E Lucia Lorenço, o editoare portugheză de la *Lusitao Ediciones*, fosta mea colegă de bursă și bună prietenă. Ne îmbrățișăm. A trecut aproape un an de când nu ne-am văzut:

— Stu, eram sigur că te văd pe aici deși ai zis că nu apari...

— A fost o urgență!

— Tare mă bucur să te văd!

Ne oprim. E cazul să facem prezentările. Vorbim în engleză. Eu o prezint pe Natalie. Ea îmi vorbește de Luis Manuel Silva dos Santos, marea speranță a romanelor roz de suspans. Adică un fel de Sandra Brown de Portugalia?

— Scrie excelent, Stu! O să-ți trimit prezentările. Te-ai hotărât cu Walter Mae?... Îl iei?

Tipul zâmbește amabil și parcă un pic zeflemitor. Nu zice nimic.

— Vă las, poate aveți de discutat. Ne mai vedem, Stu. La revedere...

Și vrea să fugă însoțită de autorul ei. Între noi răsare Sardi, care ca orice francez care se respectă, se prezintă tuturor cu multă eleganță:

— Bună ziua, doamnelor, domnilor. Sunt Jacques Sardi și am venit să-l răpesc pe Stelian. Va trebui să ne grăbim puțin. Zborul este mai devreme și trebuie să treci și pe la hotel să-ți iei bagajele!

Și mă apucă de cot, împingându-mă spre scările rulante. Mai apuc să schițez cu mâna un gest de despărțire.

Jos în fața pavilionului, tot o mașină verde a poliției. Mă urcă în spate, se așează lângă mine și vehiculul demarează în liniște, dar cu girofarul pornit.

— Ce-i zorul ăsta, *amigo*?

— Sunt absolut de acord că trebuie să ajungi repede la București!

— De ce?

— Rezervorul este de la un tanc german din al doilea război mondial. Literele de pe laterală sunt *Pzkpfw V Auf. D.* Adică o variantă a celebrului Panther!

— Ohooo! Asta înseamnă că putem stabili o legătură cu mesajul lui Toni, cel cu *Waffen SS* ...

— Da, s-a întâmplat ceva în perioada aceea, în război. Au existat divizii *Panzer SS* staționate în România... Va trebui să afli tu...

— Mai rămâi în Frankfurt? îl întreb, așezând între noi geanta laptopului.

— Cine știe? Voi discuta cu șefii mei și cu Schwartz. Poate ne vom revedea curând la București...

— Să-ți predau computerul și arma.

— Când cobori de la hotel. O să apară și comisarul.

— Cum spui tu, Jacques.

Ne cufundăm în gânduri. Au fost două zile năuce. Am uitat de Eleni și de concediu... Am neglijat din nou viața personală. Și nu i-am cumpărat nimic lui Lulu. Trebuia să găsesc o carte. Va trebui să inventez ceva, colindând magazinele din aeroport.

Ne oprim chiar la intrarea principală. Cobor rapid și merg spre lift. În cameră e ordine. Și curățenie. Constat cu surprindere și frustrare, că bajagele au fost strânse. Nu de mine. Și asta mă

deranjează puțin: Pe patul proaspăt schimbat, mă așteaptă o pereche de blugi, o cămașă și sacoul meu sport. S-au gândit la toate...

Un duș pe fugă. Hainele scumpe le arunc pe un fotoliu. Nu am chef să le așez pe umeraș. Scot pistolul din toc, îl descarc și așez totul la loc în trusa neagră. Verific și laptopul. O bătăie în ușă. Francezul. Mă ajută cu cele două genți negre. Bajagele mele lejere, le port singur.

În mașină este și Schwartz. Sardi pune cele două genți în portbagaj. La fel și pe ale mele. Germanul îmi întinde două foi de hârtie. Desigur, procesele-verbale. Semnez fără să mă uit. Direcția aeroport.

Traficul nu este prea înghesuit. E încă soare. E răcoare...

Pocnitura violentă perforează parbrizul, care înflorește. Glonțul se înfige în banchetă între noi. Al doilea îl lovește pe șofer, care pierde controlul...

Duc stânga spre centură. Dar arma nu mai este acolo. Am predat-o. Dar Sardi are revolverul în poziție de tragere, privind pe geamul lateral. La fel Schwartz. Îl aud urlând în germană la stația radio a mașinii. Ține și volanul. Șoferul e grav. Suntem aplecați. Al treilea glonț trece printre noi și atinge luneta. Comisarul a reușit să oprească mașina pe dreapta. Circulația se blochează. Sardi mă scoate afară. Dar nu știm din ce direcție se trage și deci nu știm cum să ne adăpostim...

Comisarul îl ajută pe șofer să coboare și să se adăpostească în spatele portierei. Încă un glonț. La două degete de capul lui Sardi. Încă nu știm de unde se trage.

Pe stradă lumea țipă și se ascunde fugind. Șoferul este conștient, se ține cu mâna de umărul stâng, iar sângele i se scurge printre degete. Schwartz îmi aruncă arma rănitului. O ridic și o armez. Se aud sirene. Încă un glonț plesnește în metalul capotei. Asasinul stă cam prost cu precizia...

Patru mașini de poliție ne înconjoară. Apare și o dubă Mercedes. Trupe de intervenție, veste antiglonț și puști de asalt. Rănitul este încărcat în dubă. Sardi și cu mine într-un BMW, pe bancheta din spate. Limuzina demarează rapid. O alta ne escortează. Mă uit la ceas. Nu-mi dau seama exact, dar nu cred că totul a durat mai mult de cinci minute.

— Ești bine?

Abia acum îl privesc atent pe Jacques.

— Ce-a fost asta?

Îmi răspunde încruntat:

— Cineva s-a supărat! Tare de tot!
— Au vrut să ne curețe sau doar să ne amenințe?
— Nu știu... Totuși au tras de foarte departe. Probabil un lunetist.
— Un lunetist prost!
— Greu de crezut! Poate că au vrut doar să ne sperie.
— Sincer, Jacques, cred că au reușit!
Abia acum realizez că mai am arma agentului rănit. I-o ofer francezului.
— De data asta, nu ai proces-verbal.. hi... hi...
Zâmbește strâmb.
— *Merde*, Stu. Începe să se îngroașe gluma!
Mașinile intră în incinta aeroportului. Ne dăm jos la terminalul 1. Sardi și doi polițiști mă însoțesc. Încerc să mă liniștesc, dar simt că picioarele îmi tremură ușor și pulsul e accelerat. Trec repede prin *check-in* și controale. Jacques mă îmbrățișează. Cei doi nici nu mă bagă în seamă.
— Să-mi dai un semn când ajungi!
— Da, mami! îl parodiez, strâmbându-mă la el.
— Bine. Vorbim. Ai grijă. O să încerc să trag și eu niște concluzii. Schwartz probabil că va avea elemente noi. Poate îl prind...
— N-aș crede.
— Cu bine, Stelian. Zbor ușor.
Intru pe tub. Mă salut, ca toți ceilați pasageri, cu membri echipajului. Îmi caut locul. Mă scufund în gânduri, în timp ce îmi fixez centura. Să o sun pe Eleni la aterizare?
Avionul ambalează brusc motoarele și rulează pe pistă, ca și când a realizat abia acum că e în întârziere. Hoo, măi fraților, că nu dau turcii!

12.

— Hooo! Hăis, Bălane!...

Carele grele frământau pământul drumului cu roțile, care în rotirea lor, după pasul domol și apăsat al juncanilor, numărau parcă anii trecerii oamenilor pe acest pământ.

Drumul șerpuia pe malul stîng al Argeșului în jos, spre loc de aleasă ctitorie. Bărbații se sileau cu mare băgare de seamă, dar și cu tragere de inimă, căci munca era priveghiată de însuși Dragomir pârcălabul, bine plătită și nu cu vremelnic folos. Doar se ridica Sfântă Mânăstire cu hramul Sfântului Ierarh Nicolae, ale cărui moaște, zice lumea, că le sărutase Vodă însuși în țara talienilor, în cetatea Bari... în neguroasa sa tinerețe, despre care nimeni nu putea să vorbească ori să întrebe... Numai unii, când și când.

— Așa o fi, bade Grigore, că Vodă e papistaș?

— Măi băiete, câinele moare de drum lung și prostul de grija altuia! Asta-i treaba ta? Parcă-ai fi muiere, că nu-ți mai tace melița!... Ia uite ce nesomn are mucosu'!? Bă, știi cum ești tu? Ai, n-ai cap, de Paști îți faci căciulă nouă!

„Mucosul“ era un flăcău falnic de sub munte și acum îl supărase tare pe unchi-său, jupan Grigorie, gospodar de frunte în obștea Rucărului.

Dracu' m-a pus să aduc vorba! Că nici bădia nu prea vorbește de tinerețile lui și nici de cum s-a prăpădit taica...

Din pădure, „vorba“ cucului anunța că era ajun de Blagoveștenie[35].

— Auzi fecior, cucul! Ne-a cântat prima oară ăst an!... Și de pe dreapta! Semn bun, măi băiete! Doamne, ajută!

Bătrânul își scoase căciula și își făcu semnul crucii cu gesturi largi, care păreau că îmbrățișează zările.

În pădurea de peste râu, cucul nu era tulburat în cântarea sa de „alaiul“ domnesc, care-și afla drum pe potecile răsucite printre

ramurile abia înmugurite. Șerpuitor șir de călăreți tăcuți, după cum bine șade unor bărbați cu treabă, nu aflați în treabă. Era și după felul de a fi al celui ce-i conducea, care nu degeaba era numit Negru Vodă! Nici unul dintre călăreți nu se mirase că însuși Vodă era călăuză prin aceste coclauri necunoscute de vreunul dintre ei... Și tot el va afla cu siguranță, vadul de trecere pe celălalt mal.

Pentru bărbatul din frunte era un drum al aducerilor aminte. Zeci de ani s-au scurs peste codrul care reînverzește, parcă uitând de sine... Părul și barba călărețului socoteau altfel anii.

Și cucul care cântă ca o cobe! Sau, săracul, poate vrea să asculte zăngănitul de arme și strigătele de bătălie de demult.

Ochii urmăreau copitele care apăreau ritmic în stânga și-n dreapta grumazului vechiului camarad credincios, Breazu'! Bătrânul armăsar necheză ușor, simțind mâna stăpânului mângâindu-i coama. Avea și el istoria lui! Era jumătate sânge arăbesc după un Saladin, armăsarul din tinerețe al celui care acum, ușor din hățuri, îi dă de înțeles că trebuie să se oprească.

Voievodul descălecă, ascunzând sub suduielile șuierate printre dinți, durerea din piciorul care-l chinuia de-o viață. Ceilalți bărbați îl urmau, ținând la rându-le caii de căpăstru. Se vedea că Vodă căuta un loc anume.

Spre minunarea însoțitorilor, codrul parcă și-a deschis deodată o poartă în zidurile de arbori. Într-un larg luminiș, apăru o stâncă golașă asemenea unui castel cu creneluri zimțuite de vânturi și ploi. La poale, săpat în piatră, se arăta a fi un fel de adăpost...

— O chilie de pustnic, șoptiră înfiorați toți.

Conducătorul le făcu semn să se oprească și îi porunci tânărului, aflat la câțiva pași în spatele său:

— Apropie-te, Seneslau! Vino cu mine!

Cei doi înaintau spre gaura din stâncă, agale, în ritmul dictat de pașii calculați ai bătrânului voievod.

Deodată, în gura peșterii apăru o arătare din altă lume.

— Doamne Iisuse Hristoase! exclamă tânărul.

— Învață să te stăpânești, că nu ești muiere! veni tăioasă mustrarea lui Vodă.

Voievodul întoarse capul și zâmbi spre ființa umană, care părea o grămadă de oase ținute la un loc doar de lințoliul, care demult fusese alb, iar acum era de culoarea cenușii, tivit în dreptul inimii de o cruce lucind de trecerea anilor, care i-au împlinit negreala.

— *Ad baetae Virginae gloriam!*[36]

Tânărul recunoscu limba cu care-l chinuia magistrul Laurenţiu la Câmpulung sau „Longocampo", cum îi plăcea lui să-i zică.

Cei doi bătrâni se îmbrăţişară.

— Binecuvântează, mareşale Teodoric!

— *Benedicimus te*, Walter!

Seneslau nu înţelegea mare lucru nici din gesturi, nici din limbă, acum amestecată cu cea... a saşilor?!

— Ai venit la timp, Walter! Dumnezeu în marea sa milă s-a gândit să mă cheme... Mi-am îndeplinit datoria pe acest pământ, ca şi tine. Acum e rândul altora! I-ai pregătit?

— Socotesc că da, comandante! El e fiul meu, Seneslau! El va purta mai departe datoria noastră şi gândul Sfântului Părinte!

— Honorius... Ce mai e pe la Roma?

— S-au schimbat trei papi.

— Şi ai noştri?

— Sălăşluiesc în Prusia, lângă Baltica şi luptă cu păgânii... Marele Maestru Hermann e mort de mult.

— Dumnezeu să-l ierte! S-a schimbat mult lumea!...

— Nici nu-ţi vine să crezi! S-a dus şi regele Andrei...

— Blestemat fie numele lui!

— În vecii vecilor! Iar fiu-său Bela a fost snopit de tătari, un neam de păgâni de la Răsărit, mai amarnici decît cumanii!

— Au valahii tăi o vorbă, Walter! Cum e?...

— Dumnezeu nu bate cu paru'!

— Aha, da! He, he, he... Dar să nu uităm pentru ce ai venit! Ai timpul cuvenit pentru aşteptare, nu-i aşa?

— Fără îndoială!

Anahoretul făcu spre ei semnul crucii, se întoarse şi dispăru prin gura peşterii-chilie, alunecându-şi conturul printre aburii care ieşeau din ochiurile de zăpadă frământată de soarele primăvăratic.

După ce Vodă a poruncit „Tăbărâm aici noaptea asta!", oamenii s-au grăbit să aştearnă loc de mas, în jurul focului peste care, în ţepuşe aşezaseră hribi şi un ceaun cu zeamă de urzici, atunci adunate... Era vremea Postului cel Mare şi îngăduit era doar să se îmbie cu vinul rubiniu din ploştile care nu lipseau de la oblâncul şeilor.

Bătrânul conducător ceru să rămână singur cu fiul său.

— Seneslau, aici e taină mare!... Şi chiar dacă tu ai fi vrut să dormim în peşteră noaptea asta, nu e îngăduit... Nimeni, în afara mareşalului Teodoric, nici chiar eu, nu are slobod a călca în acel loc... Aşa s-a hotărât... aşa s-a împărţit povara datoriei... în vremuri de mare restrişte, fiul meu!

— Îngăduie, tată! Ce zicea omul acela? Ce înseamnă „valter"?

Bătrânul luă o ciupercă din foc și o lasă să-și sfărâie mustul pe o bucată de mămăligă vârtoasă.

— Vezi, Seneslau, mămăliga asta-i ca paiul pentru că-i din mei domnesc, dar dacă o faci din hrișcă e negricioasă... De aceea, se spune, ne zic unii venetici „valahii negri"... Noi ne zicem români și-i lăsăm în pace și în plata Domnului! Cât cu negreala, ce să zic? O fi un dar sau o povară, pe care ni le dă Dumnezeu, după cum Îi e voia și nevrednicia noastră. Leul negru l-am așezat în pecete... și mai e ceva, ce am să-ți arăt mâine.

— Nu înțeleg, Măria-ta! Nu mi-ai...

— Ai răbdare, fiule! Walter... este numele meu... din tinerețe.

— Dar, ăsta-i nume...

— Da! Nu-i de-al nostru... e săsesc!

Bătrânul se ridică neașteptat de repede, chiar și pentru fiul său, care se grăbi împleticindu-se să-l ajute.

— Nu-i trebuință! Dar învață să te miști repede, băiete... În vremurile astea, cine doarme în opinci, n-apucă bătrânețea.

Sprijinit cu dreapta în spada nescoasă din teacă, bătrânul înconjură totuși cu stânga umerii fiului.

— Hai mai încolo, înspre râu... Și el și codrul ne vor destăinui ce știu demult... Așa ai și tu doi martori, doi frați de care să nu te desparți niciodată, fiul meu!

Nu era prima dată când feciorul domnesc auzea acest îndemn, dar acum, cu mâna grea a tatălui pe umăr, simțea că îl cuprinde un tremur.

— Așa! E bine! Înseamnă că ești pregătit!

Știa bătrânul de ce își îndemna fiul să nu se rușineze de slăbiciunile, de care nici cei mai tari nu se pot lipsi. Ajuns pe buza unei coaste roase de apa niciodată întoarsă din drum a Argeșului, voievodul simțea la rându-i un tremur în barbă și în ochi răsucita bulboană a amintirilor...

Pentru rănile Mântuitorului și lacrimile Maicii Sale, vorwartz![37]... vocea mareșalului și scrâșnetul fierului... *Elore*[38]! *Vivat rex Andreas!*... loviturile necruțătoare ale dușmanului... Dealul Orăției... mistuire de foc și râu de sânge... Și rucărenii cu frații Grigorie și Giurgiu în frunte... *Aține-te, căpitane Negre!*... Ei și codrul au fost izbăvirea.

Grigorie o fi îndeplinit porunca de a duce la timp piatra?

Gândul aruncat pe malul celălalt al apei, îl readuse pe bătrânul voievod în prezent.

— După cum îl știu pe Grigorie, o fi mutat tot muntele în vale...

— Ce spui, tată?

— Nimic, băiete. Mâ gândeam la sfântul hram ce avem a-l ridica aici la Argeş...

Luându-şi pe nepregătite fiul, continuă brusc:

— Aici a fost război mare în vara lui 1225 *anno Domini*... Dumnezeu ne-a pedepsit atunci pentru păcatele noastre, prin viclenia regelui Andrei, care şi-a călcat cuvântul dat cu trei ani înainte... A lovit în stăpânirea cavalerilor Neprihănitei şi aici şi peste munţi... În stăpânirea... noastră, întemeiată şi cu binecuvântarea Sfântului Părinte de la Roma... cu binecuvântarea şi cu cartea sa...

— Nu pricep, tată... Panţârii[39] au fost demult... aşa spun oamenii...

— Au fost şi... mai sunt doi: bătrânul pe care l-ai văzut mai devreme şi cu... mine.

Tânărul rămase cu gura căscată, mărturisind şi prin ochii holbaţi, uluiala.

— Eşti îndreptăţit să te neîncrezi! Nu ştiu dacă te voi lămuri ori mai rău încurca, dar se poate spune şi aşa: că după tată eu sunt Walter Schwartz şi după mamă... Vlad Negru... din Ţara Oltului de peste plai.

— Dar tu eşti Negru Vodă! Domnul şi stăpânul nostru!

— Şi asta e adevărat... cam de când te-ai născut tu, fiule... De când m-am luat cu mama ta,... iertată fie, Marghita, fiica răposatului Farkaş-Vâlcu cneazul... la bazilica... cloaşterul, cum îi zic ai noştri, la Câmpulung... Dar mai înainte am fost cavaler teuton, mâna dreaptă a magistrului Hermann şi apoi a mareşalului Teodoric, după ce Marele Maestru — aşează-l Domnul în dreapta Sa — a plecat în Italia, la chemarea de ajutor a papei Honoriu, glorioasă fie-i şi lui amintirea.

Acest pomelnic al oamenilor şi faptelor de demult, părea că înroşeşte apa râului odată cu asfinţitul. La fel şi codrul, parcă-şi înmuia vârfurile într-o călimară de sânge, pentru a însemna pe cer vorbele bătrânului luptător şi descălecător de ţară. Vorbe menite a se păstra cu smerită teamă peste veac:

„Negru Vodă pogorî pe apa Dâmboviţii cu o mulţime de noroade: rumâni, papistaşi, saşi de tot fealiul de oameni cu care început-au a face ţară noao... Întâi au făcut oraşul ce-i zic Câmpul Lung. Acolo au făcut şi o bisearecă mare şi frumoasă şi înaltă. De acolo au descălecat la Argeş şi iar-au făcut oraş mare şi şi-au pus scaunul de domnie făcând curţi de piiatră şi case domneşti şi o biserică mare şi frumoasă. Iar noroadele ce pogorâse cu dânsul, unii s-au dat pre supt podgorie ajungând până în apa Siretului şi până la Brăila; iar

alții s-au tins în jos, preste tot locul, de-au făcut orașă și sate până în marginea Dunării și până în Olt."

— ... și nu fu pre voia rigăi Andrei să facă și aici *terram exemtam de Blachis*[40]... Și nicicând nu va mai fi cu putință!

Aprins, voievodul își întări sentința cu o încordare a brațului, care-l făcu pe tânăr să tresară de durere.

— Spre ținere de minte, fiul meu! Spre ținere de minte!

Cucul izbea în văzduh o ultimă cântare. Trezit parcă dintr-un vis pe care nu-l putea dezlega, tânărul fiu de voievod înseilă o întrebare:

— Și eu? Eu ce... cine sunt și ce am de făcut?

— Să-ți împlinești soarta, fiule! Care nu-i a ta, ci a unui neam întreg și nu numai!... Vei afla mâine... Ascultă-mă bine! Să-ți lași întotdeauna ție și după tine urmașilor tăi, din neam în neam o zi de... mâine! Vei fi ajutat și împovărat totodată, de o moștenire care se cere împlinită în veac... O moștenire care altora le-ar părea un blestem, dar pentru noi e doar o împlinire a datoriei... Tot un fel de blestem, dar mai pe calapodul nostru!

Apropiindu-se de foc, profilul bătrânului părea desprins din dăltuirea de piatră a munților, care nu mai răneau orizontul, fiind înecați acum, de cerul coborât spre pământ odată cu noaptea.

Fiul tăcea rușinat de întrebările care-l măcinau și nu le putea rosti.

— Știu, băiete! Nu-i ușor! Avem de privegheat la un neam, o lege și o moșie! O moșie care nu-i altceva decât un hotar, care va fi tare ori ba, după vrednicia sau nevrednicia noastră... Și după cum sunt vremurile... Voia Domnului!

Voievodul se închină, terminând semnul crucii în dreapta pieptului... Apoi repetă grăbit, de parcă ar fi vrut să ascundă stinghereala și rămase cu mâna pe inimă.

— Aici stă tăria noastră!

Nu se mai adresa fiului, vorbea cu sine și cu umbrele oamenilor și faptelor din trecut, care-l înconjurau jucând printre flăcări un dans ritual, care înnoadă și deznoadă destinele spre împăcarea cu universul, asemenea călușarilor: tinerețe și bătrânețe, vitejie și lașitate, adevăr și minciună, naștere, moarte și renaștere... soartă!

— De ce ne-a așezat Dumnezeu aici, în calea puhoaielor nezăgăzuite ale Răsăritului?

Răsăritul! Obsesie și nădejde...Țara Sfântă, Mormântul și Orașul Sfânt... Bătălii fără cruțare sub semnul crucii... *Fratres Domus Hospitalis Sanctae Marie Teutonocorus in Jerusalem*[41]... Frații

teutoni şi fraţii cei de sânge de acasă... Luptele şi apoi înfrăţirea cu cumanii... Semnul de încredere şi de sfântă datorie al Papei... nesocotit de regele ungar, dar pecetluit înspre păstrare şi cu sângele vărsat la 1225... Vărsat oare cu folos?

Rumegându-şi pornirea sentimentelor, voievodul înţelegea că numai el putea judeca şi ca Walter şi ca Vlad... Urmaşii? Poate îi vor păstra amintirea... cel mult o amintire pusă la îndoială!

— Sărmană fire omenească! Semeaţă şi cu aplecare la văicăreală, totodată!

Oştenii, neam din neam de oameni al turmelor şi ai muntelui, au aşternut cu grijă culcuşurile în jurul focului. Urmându-şi fiul, bătrânul voievod îşi găsi şi el locul, împlinind o roată a vieţii, când luminată, când umbrită, după cum sporea ori scădea vâlvătaia.

13.

Când soarele de peste munte și cocoșii de peste râu vesteau o nouă zi, oamenii se treziră, chiar dacă ceea ce vedeau, îi făcea pe unii să se îndoiască de aceasta.

În gura peșterii, Negru Vodă, în genunchi în fața pustnicului, asculta cuvântul acestuia.

—... să se împlinească gândul și legea aceasta în veac *ut spiritus sanctus qui a deo pater filioque procedit*[42]! Și această sfântă carte să fie pavăză, călăuză și nădejde neamului tău, Walter... Vlad, înspre mântuirea voastră și a creștinătății! Și cei vrednici s-o împlinească și să se jertfească; să știe doar ei și să nu împărtășească taina, decât la isprăvirea răbojului... Și să mai fiți atunci mândri, voi valahii, că întemeierea și descălecatul vostru sunt însemnate în această carte a datoriei și a virtuții... *Ab incunabulis!... Ab incunabulis*[43]! Walter Negru Vojevoda!

Cel numit cu acest amestec babilonic, care caracteriza pe scurt locul și scurgerea timpului peste el și în trecut și înainte, se ridică simțind acum o durere mai mare în piept, decât în piciorul beteag. Primi cu capul plecat, din mâinile vechiului camarad de arme, o cutie neagră și scorojită, pe care, spre mirarea martorilor, o sărută cu evlavie și o duse la piept.

Cei doi se îmbrățișară și între ei cutia, cu un colț prins în cămașa de zale a voievodului, scânci ca un copil. Bătrânii au ridicat din sprâncene și au zâmbit în același timp.

— Ți-am încredințat-o vie! Ai grijă! Domnul să fie cu tine și cu ai tăi!

Fostul mare prior teuton se întoarse apoi și, cu un mers ce părea mai degrabă lunecare, dispăru în peșteră.

Trecu ceva timp până când Vodă se întoarse, la rându-i, spre ai săi. Fără să dea explicații și fără să lase din mână neagra arătare spre care se îndreptau, vrând-nevrând privirile tuturor, a încălecat și a poruncit:

— Spre Argeș!

Breazu, care știa locurile și potecile poate mai bine dacât stăpânul său, călca șovăielnic și cu urechile ciulite... Niciodată nu simțise, nici în atâta amar de războaie, pulpele călărețului tremurând de-a stânga și de-a dreapta... Zăbala îl trezi... Mâna nu tremura. Nu se schimbase, ca și glasul:

— Hai, băiete! Ieșim noi și din încercarea asta!

— Da, tată, sunt aici!

Ca să nu-și rănească fiul, voievodul duse vorba mai departe:

— Da... Seneslau, ieșim din codru și mergem să ne închinăm la biserică. Oare ați uitat cu toții că astăzi e marea sărbătoare a Anunțiaturii... a Bunei Vestiri!

În depărtare, se auzea toaca adunând credincioșii la Sfânta Liturghie.

Praznic mare, la care tot românul fără căutare la cin[44] ori stare, se bulucea spre vechiul schit al Argeșului, îndemnat lăuntric și de nădejdea de a atinge moaștele Sfintei Filofteia, aduse nu demult de însuși Vodă de dincolo de Dunăre.

Marea de oameni își amuți zvonul și se despărți în două ape, făcând loc domnitorului și însoțitorilor săi.

După slujbă, Vodă îngenunchiat în fața raclei peste care așezase cutia neagră, șopti prelatului care-l binecuvânta:

— Am a te scoate din altar părinte, pentru o vorbă de taină.

Ieșit în curte, își rotea privirea peste mulțime căutând ceva anume. Apoi porni agale, înseninat de un zâmbet.

— Știam eu că tot aici aveți voi sălaș și la luptă și la muncă și la rugăciune!

— Tot o trudă, Măria-ta! veni răspunsul de sub un stejar uriaș.

— Bine te-am găsit, pârcălabe Dragomir!

— Bine ai venit, Doamne!

— Să trăiești, Măria-ta! glăsuiră și oamenii din spatele dregătorului.

— Ziua bună, oameni buni! Jupan Grigorie! Cum stăm cu piatra?

— Porunca îndeplinită, Măria-ta! Acum e pe grija maistorului... Leușteanus... sau cum îi zice!

— Ha ha ha! Manoleanus, măi omule! Să-i dai un miel de Paști, Grigorie! Auzi?

— I-o dau io și pe mă-sa... mielului! Numa' să nu mai strâmbe din nas, de piatra ce i-o car... tot la nas! Și tu, ce tot îmi faci semne, măi țâcă!

Binedispus, Vodă mută privirea spre flăcăul alăturea cu necăjitul jupan.

— E feciorul tău, Grigorie?

Vocea bătrânului fruntaș de obște din Rucăr, se poticni într-o înecăcioasă negură a amintirii.

— Nu-i, Măria-ta! E al lui frate-meu, Giurgiu, cel care... știe, Măria-ta!

Și domnitorului îi pieri brusc veselia...

— Dumnezeu să-l odihnească! Pe el și pe toți ceilalți! Tatăl tău băiete, a fost un adevărat cavaler... un viteaz... de frunte! La trup văd că-i semeni, dacă ești și la minte la fel, vei fi și tu un bărbat adevărat, de nădejde!

— Cu mintea stă mai prost, Măria-ta!

— Limbă ascuțită și nemiloasă ca și dreapta, Grigorie!

— Altminteri nu-i chip pe lumea asta, Doamne!

— Așa-i prietene... șopti, parcă pentru sine Negru Vodă, în timp ce-și întoarse privirea spre arătoasa construcție, ale cărei ziduri fuseseră ridicate până deasupra ferestrelor.

— Ei, ce ziceți? E frumoasă?

— Frumoasă, Măria-ta! Și cu folos...

Răspunsul îl dădu Ghelasie episcopul, mândru tare de biserica în plan de cruce greacă înscrisă, care prindea contur pe înălțimea anume aleasă să n-o vatăme la vreo vreme, apele învolburate ale Argeșului.

—... și mulțămim Măriei tale pentru grija și cheltuiala ce le arăți!

— Cum zicea Grigorie? Altminteri nu-i chip, Sfinția-ta! Dar să vedem ce zice maistorele ziditor... prietenul tău, Grigorie!

Jupanul bombăni ceva pe sub mustață, spre veselia lui Vodă, care se puse în fruntea alaiului ce urca delușorul.

Apropiindu-se, auzeau din ce în ce mai clar pocnetul uneltelor, poruncile, îndemnurile și... suduielile lucrătorilor. Voievodul recunoscu, mai cu seamă între cele din urmă, vorbe pe românește, nemțește, ungurește...

... uite cum îi adună Dumnezeu pe oameni, trecând hotarul blestematei schisme. Se vede că a fost luminat de pronie gândul de a face aici adăpost Chartei, care unește Apusul și Răsăritul într-o voință! Aici... cu voia și cu pavăza lui Dumnezeu!

Nerostitele griji, dar mai cu seamă nădejdea, i-au dat bătrânului voievod un îndemn de a mări pasul, spre mirarea însoțitorilor, care se grăbeau acum să-l ajungă.

— Sfinţia ta, avem de împărtăşit o vorbă de taină, noi doi şi meşterul Manole.

Voievodul suprimă intenţionat latinizarea de formă a numelui arhitectului, care ucenicise în tinereţe pe şantierele marilor catedrale ale Europei.

La picioarele schelelor i se închină acesta. Un bărbat nu prea înalt, cu păr mare, de culoarea castanelor târzii şi cu ochii asemenea frunzelor copacului, pe care-l văzuse voievodul demult prin ţările de la Miazăzi.

Cei trei se depărtară... Prelatul şi meşterul ascultau cu atenţie şi urmăreau mâinile voievodului, arătând spre închipuita turlă a lăcaşului.

— Ce le-o spune...? rosti fără să vrea, tânărul rucărean.

Două perechi de ochi mustrători, ai unchiului şi ai pârcălabului, l-au făcut să-şi înghită vorba. Mâna ridicată a jupanului stătea să cadă...

— Lasă-l, Grigorie!

Era porunca lui Seneslau, care la rândul său îşi freca nervos mâinile, întărâtat că tatăl nu-l lua în seamă.

Vântul aduse o frântură din spusele domnitorului:

—... şi mare grijă la tainiţă, meştere! Mare grijă!

Când cei trei au coborât spre vale, se lăsă o linişte netulburată nici de cucul, care se vede că acum găsise de cuviinţă, să tacă.

— Meştere, până la hram e gata?

— Până la lăsatul de sec, la postul Crăciunului, Măria-ta!

— Da, e bine! Lucrezi din postire în postire, meştere!

— Am început-o în post, pe vifornită şi-om termina-o, cu ajutorul lui Dumnezeu, asemenea!

— O veni şi vremea de frupt! rosti Dragomir pârcălabul, un bărbat înalt şi gros ca un stejar, care se vede că se împăca anevoie cu zilele de post.

— Ţi-e dor de un berbec în proţap, pârcălabe!

— Ai milă, Măria-ta şi nu mă chinui!

— Ha ha ha! Ce zici, Sfinţia ta, ai o majă[45] de peşte anume pentru el?

— Eu zic să ne ierte Dumnezeu, de hulpavi ce suntem... Peşte-i destul, pe potriva dezlegării din sfânta zi de astăzi... şi mai e şi ceva vinişor, care să-l ajute să nu se înece.

— Pe peşte ori pe domnia sa?

Râsul oamenilor în frunte cu voievodul și iuțeala picioarelor, l-au scăpat încă o dată pe guralivul nepot, de o zdravănă scatoalcă a jupanului.

— Iartă-l, Grigorie, căci îl vom pedepsi cu istovitoare slujbă: el va căra și turna vinul astă seară!

În drum spre locul ospățului, voievodul privea la fiul său care, cu ochii în pământ, călca apăsat fără să rostescă o vorbă.

Din post în post, fiul meu... Așa merge soarta unui neam... Vei afla asta și singur... cât vei putea pricepe! Nici eu nu înțeleg totul! Rostul nostru e să viețuim, să păstrăm și să lăsăm urmașilor ceva de dus mai departe... Ce anume ?!... O altă vreme de postire, poate...

Șirul gândurilor i-a fost întrerupt chiar de Seneslau, care apropiindu-se brusc, îi șopti ca trezit din somn:

— Cutia, cutia unde ai lăsat-o?

Vodă răspunse cu un zâmbet, care arăta mulțumirea față de îngrijorarea fiului:

— Fii liniștit! Am încredințat-o spre pază Sfintei Filofteia!

14.

— Asta-i bună?! Iar sună?! Parc-aș fi agent de pază!

Nu știu unde sunt. Dacă e dimineață sau seară. Dacă dorm sau sunt treaz. Întind mâinile orbește. Caut aparatul prin pat și îl găsesc ascuns pe sub o pernă. Am dormit agitat. Îmi revin în minte împușcăturile de la Frankfurt... Și tot sună... Privesc ecranul. E Lulu...

— Da, Lulu...

— Ce mi-ai adus?

Asta în loc de „bună dimineața"... Luat de zorul atentatului nu i-am cumpărat nimic. Voi fi sfâșiat...

— O să vezi! E surpriză! mint eu.

— Bine, pa. Plec la grădiniță.

— Te pup, Lulu, mai apuc să zic și îmi închide.

O durere de cap se insinuează pe lângă creierul mic. Răul a fost făcut. Am dormit puțin. M-am trezit brusc. Și mai presus de toate, mi-am mințit copilul!

E devreme. Sau doar pare devreme, pentru mintea mea amețită. Privesc din nou ecranul. Două mesaje. Unul de la Toni: *Sună-mă!* Al doilea identic, dar în franceză. De la Jacques. N-am sunat-o pe Eleni...

Un duș — ca de obicei — îmi poate oferi o altă perspectivă asupra vieții. În general, una mai optimistă. Apartamentul e mic — două camere — și e într-un bloc vechi din Balta Albă, la doi pași de colțul parcului, rebotezat de primarul actual: *Alexandru Ioan Cuza.* Dar toți îl știu ca IOR! Stau la nouă, într-un bloc de patruzeci de ani, din caramidă și cu un lift preistoric, care are momentele lui bune, dar și multe proaste... De la nouă am o panoramă superbă asupra unui București prăfuit și însorit, în dimineața asta... Mă duc spre duș și fac un ocol ca să pornesc cafetiera. În cana de sticlă se bălăcește un rest de cafea veche. Cine știe de când... Mi-e lene să mai schimb filtrul, așa că o să o beau tot pe asta!

Douăzeci de minute mai târziu, viata are întradevăr alt gust — un gust optimist de cafea trezită și îndulcită cu un vârf de linguriță de miere de salcâm.

Sun la Toni.

— 'Neața. Te-ai trezit devreme!

— Da. Lulu mi-a dat deșteptarea! În plus, am uitat să-i cumpăr un cadou... Acum trebuie să mă ocup și de asta. Ne vedem?

— Evident. La 11, pe Unirii, la „Cafe Ideea", lângă ANL?

— Ce precis! Îți dau cafele gratis, dacă le aduci clienți?

— Rahat. E un loc retras... și putem vorbi.

— Noutăți?

— Nu prea. Ești bine după aventura de ieri?

— Cu un cap mare!

— Mai vorbim... niște cafele. *A propos*, vezi că la un moment dat, o să apară un amic de la SRI...

— Ca să vezi! Se bagă și ăștia pe fir?

— E amic, Stelică... Deocamdată valurile sunt mici, dar vor crește. E bine să ne înțelegem de la început cu toții! Ca frații...

— OK, OK... voi fi acolo. Și încearcă, te rog, să nu mai vorbești tot timpul în pilde.

— Pa!

— Salut.

E rândul lui Jacques. După ce am apelat, îmi amintesc că acolo e mai devreme. Dar îmi răspunde.

— *Oui*, Stu...

— Ești la treabă deja?

— Nu, la hotel. Îmi adun gândurile. Ai ajuns bine acasă?

— Da, mă aștepta un coleg de la editură. Acolo ce mai e?

— Nimic. Nici o pistă. Schwartz e negru ca și numele său. A fost un lunetist. Au găsit urme pe terasa unei clădiri de pe traseul nostru. O clădire cu două etaje. Cam la patru sute de metri.

— Cartușe?

— Nici unul. Nimic. Doar urme de pași, ghete... Și semnele lăsate de trepiedul carabinei. Probabil o armă modernă. Calibrul 7.62, după gloanțe...

— Nu sunt prea multe arme de lunetist cu trepied...

— Colegii lui Schwartz construiesc ipoteze.

— A făcut cineva legătura cu mine sau crima din târg?

— Nu știe nimeni — încă — de vizita ta aici! A părut un atac asupra unor ofițeri germani sau asupra mea...

— Şi presa ce-o să bănuiască? Nu te bucura. Vor face repede legătura cu victima. Nu cred să fie prea mulţi ofiţeri francezi de poliţie în Frankfurt, la ora asta...

— Da...

Oftează adânc și tace.

— Vom vedea, Stu... De la Paris mi-au transmis că nu pot da de urma manuscrisului... Nu există documente... Unii șefi se întreabă, dacă nu e o cacialma. O prostie a unor șmecheri sau, mai grav, o mașinațiune menită să discrediteze guvernul şi curentul proeuropean... Sau pe noul nostru președinte...

— Dar, Jacques, ce nu înțeleg eu... E un singur manuscris sau mai multe? Căutăm toți același lucru? Ce legătură există între Mazarin și electricianul Neagoe?

— Aparent niciuna! Nu știu exact ce căutăm!

— Despre crimă?

— Nimic. E liniște. Presa are alte probleme...

— Nu te baza pe asta. Peste două zile apare la Frankfurt președintele... Băieții noștri de la ziare pot arunca tot felul de ipoteze. Eu zic că ar trebui să...

— Stu, scuză-mă dar nu e treaba mea, paza președintelui vostru! Eu am altă misiune! *Merde*!...

Se oprește brusc.

— Scuză-mă! M-a dus valul... Mai vorbim, te țin la curent...

— OK, Jaquot, ia-o ușor...

— Bine, bine, *merçi*, pa...

— *Au revoir!*

Oamenii au început să fie stresați.

Vizita președintelui cu pretextul lansării unei cărți, nu are alt scop decât cel de a-și consolida imaginea în vederea viitoarelor alegeri. Dar moartea lui Neagoe poate inflama din nou presa cu scenarii, menite să vândă tiraje mari... Nici eu n-am cum să-mi dau seama acum, dacă totul nu e decât un balon de săpun. Cu rimă! Un manuscris pierdut de Mazarin, un român ucis pentru un motiv stupid, o canistră care nu ascundea nimic... Doar întâmplări... Se poate raționa și așa...

E târziu. Mă îmbrac și mă pregătesc de plecare. Nu uit să mă duc la dulapul de haine și să scot de sub pulovere cutia pistolului. O deschid, încarc, armez și pun piedica. Îl fixez în toc la centură. În caz de nevoie, „prietenul“ Beretta este de mare încredere.

În rest, blugi și sacou, scurta bleumarin, cheile de la Q, lăsate în hol dinainte de plecare și gata.

Mașinuța mea, un Nissan Qashqai (niciodată nu reușesc să-i pronunț numele și de aceea îi zic Q!), are praful de un deget. Din fericire, mai am motorină. În timp ce cuplez *Bluetooth*-ul, îmi aduc aminte de Eleni. E supărată... Eu n-am încercat să o sun... Timpul trece, ca și viața... Trăim pentru alții și niciodată pentru noi... Insulele grecești liniștite, în octombrie...

Să încerc? Așez aparatul în mâini și tastez: *Mă vei ierta?* Apoi apăs *send*...

Un urlet de claxon mă aduce pe pământ. Nu eu sunt cel apostrofat! Privesc la ceas. Mai am cinci minute până la 11. Voi întârzia puțin...

... Cafeneaua e puțin ascunsă. Eu nu auzisem de ea. Dar e plăcut mobilată în tonuri calde de maroniu-bej și, mai ales, are multe încăperi în care te poți ascunde. Toni are în față un pahar înalt. Probabil că e un *frappé*...

Ne strângem mâinile.

— A trecut ceva vreme...

— Un an?

— Aproape.

— Singur?

— „Serviciile" vin mai târziu. Am zis că e mai bine să discutăm întâi noi...

— OK, Toni. Te ascult.

— Bine, încep eu. Pe repede-înainte. Victima, Valentin Neagoe a avut un tată, Mihai Neagoe, belit de comuniști: nu l-au lăsat să facă facultate, a fost anchetat de mai multe ori, arestat, niciodată condamnat, a lucrat ca hamal, magazioner, apoi a făcut o școală și a ajuns electrician...

— Aha, așa se explică faptul că fiul...

— Da, dar fiul era profesor de istorie și, doar în Germania, electrician. Ascultă-mă, mai departe. Bunicul lui, tatăl lui Mihai Neagoe, Vlad sau Vladislav Neagoe, născut în Lugoj din tată român și mamă sârboaică, cea care la rândul ei a avut tată neamț și doar mama tot de origine sârbă...

— Doamne, asta-i ca-n telenovelă!

— Cam așa! Ascultă-mă mai departe: problemele încep la Vladislav Neagoe, bunicul. S-a înrolat sau a fost înrolat cu forța într-o divizie *Waffen SS*. Mai exact în Divizia 2 Panzer *Das Reich*. Probabil că în 1941. Cum s-a întâmplat, asta nu știm. Și de ce? Vladislav nu era etnic german, poate a fost amenințat, poate nu... o fi crezut în nebuniile fasciste?! Cu doar un sfert sânge german nu înțeleg de ce

l-au primit! Există documente că primiseră ordin să înroleze peste o mie de etnici germani din Banat și nu prea se îngrămădea nimeni...

— Și ?...

— O vreme nu s-a mai știut nimic. Apoi, brusc, la începutul lui februarie 1945 apare la București, unde se refugiaseră soția și fiul său de șapte ani. Fugiseră la familia fratelui ei, meșter tâmplar la „Atelierul de binale și reparații trăsuri“ al lui Broda, din strada Avrig. Poliția înregistrează un incident cu o patrulă sovietică chiar pe această stradă. I se cer actele. Nu avea. Fuge. Este împușcat. Era dezertor. Dar nu din armata română, ci din cea germană. Se strânge lume. Apare soția. Îl recunoaște. De acolo se abate blestemul peste familia Neagoe. Interesant este că în procesul-verbal scrie că avea în mână un rezervor de benzină. Probabil o canistră. Din acest motiv a fost oprit. Au crezut că face contrabandă...

Rămân cu gura căscată. Toni nu știe ce am găsit noi, Sardi și cu mine, în apartamentul nepotului, la Frankfurt. O canistră de combustibil... Deci nu e poveste...

Toni mă privește fix în ochi. Simte.

— Ce știi și nu-mi spui?

— Canistra aia nenorocită am găsit-o la Frankfurt. Are niște litere ștanțate pe o laterală, aparține unui tanc Panther. Era modificată, ca o cutie cu balamale, cu un locaș în mijloc, ca pentru a proteja un obiect cât un top de hârtie. Faimosul manuscris...?!

Acum Toni mă privește perplex.

— Bună ziua, domnilor!

Tresărim amândoi. Noul venit este înalt și slab, îmbrăcat cu un costum gri, destul de banal. De fapt, este gri de sus până jos. Toni își revine primul.

— Bine-ai venit, Victore. El este Stelian Munteanu. Cred că ai auzit de el. Victor Minulescu. De la... ți-am spus de unde...

Ne strângem mâinile, cercetându-ne reciproc.

— „Celebrul“ Stelian Munteanu?... Îmi pare bine.

— E glumă sau ironie?

— Nu, scuze. O glumă doar. Am auzit de dumneavoastră, pe când erați la Poliția Capitalei purtător de cuvânt și a avut loc ancheta aceea cu diamantele. Am fost și noi informați, bineînțeles...

— Bineînțeles...

Un pic de stinghereală. Toni încearcă să fie amabil.

— Abia sosise și Stelică. Nu comandați ceva? V-ar deranja dacă am trece peste protocol? Persoana a doua singular, nu plural?

— OK, un expresso lung, răspund cu fața către chelnerul tăcut.

— La fel, dă replica și ofițerul Minulescu.

Chelnerul dispare. Nu știu cum ar trebui să continuăm. Nu am priceput ce vrea SRI-ul de la mine, așa că prefer să-l las pe celălalt să facă primul pas. Ne privim... Camera nu are ferestre. Doar uși pe trei pereți. Al patrulea este acoperit de rafturi pline de cărți vechi, ca de anticariat. Iar cărți... Mă urmăresc.

— Dragii mei, începe Toni, am crezut că...

Se oprește. Cafelele au apărut foarte repede. Eu beau fără lapte și cu miere. Natalie mi-a vândut acest pont. Renunț să mai cer miere și pun în loc jumătate de pliculeț de zahăr. Ofițerul o lasă neatinsă, neagră și bea o înghițitură.

— Bună cafea...

Simt că Toni se enervează. Tensiunea este artificială și inutilă.

— Știți, domnule Munteanu... Pardon! Știi, Stelian, după atâția ani tot suntem confundați cu Securitatea... Parcă eu aș fi putut lucra înainte de '89, nu aveam nici zece ani... Am venit aici neoficial... Nu există nici o anchetă... Sunt doar niște semnale... Sau să le zicem semne... Știi că am aflat de aventura ta de ieri de la Frankfurt. Avem relații bune cu partenerii noștri europeni. Și, sincer, nu vizita președintelui ne îngrijorează. E treaba celor de la pază... Nu avem motive de teamă. Mă îngrijorează uciderea lui Neagoe, aparent fără mobil, și atacul asupra mașinii de poliție, tot fără explicație. Mai ales, cele cinci gloanțe trase de un lunetist, ce nu au nimerit decât umărul drept al șoferului. Adică exact cât să oprească mașina...

Nu înțeleg unde vrea să ajungă. Sorb și eu o gura de cafea, acum răcită. Toni tace.

— Așa... și?...

Victor Minulescu mă privește fix în ochi.

— Pot conta că ne veți avea în vedere, atunci când veți considera că lucrurile încep să capete consistență?

— Iar suntem oficiali? pufăie Toni.

— Da... Fără să vreau. Să ne ai în vedere...

— Să înțeleg că deocamdată nu vreți nimic? întreb după a doua înghițitură de cafea.

— Nu. Doar să avem deschis un canal de comunicare. Așa cum ai cu Toni Dumitrescu.

— Cu Toni, mă cunosc de ceva vreme...

— Știu... Înțeleg... Vreau doar să contezi și pe sprijinul nostru. Avem mijloace. Și, în plus, s-ar putea să fie nevoie să intervenim...

— Da,... deocamdată e o crimă...

— De acord, dar povestea aia fantastică legată de manuscris a ajuns și pe la noi. Și pe la alții. Sunt mici semnale care apar prin Europa. Nu au încă nici o coerență... Nu știu, vom vedea cum vor evolua lucrurile. Te rog, încearcă să păstrezi un canal de comunicare deschis. E o rugăminte... OK?

— Bine. Promit să nu te ocolesc.

— Mulțumesc.

Se ridică. Lasă pe masă zece lei și o carte de vizită. Ne strângem mâinile și pleacă. Pe cartonașul alb scrie doar numele lui și un număr de mobil.

— Ce-a fost asta?

Toni îmi zâmbește larg.

— O mișcare deșteaptă, dragul meu.

— A cui?

— A lor și a noastră. Iar tu ai toată libertatea. Dacă oficial nu există nici o anchetă, pentru că evident nu există motive, măcar știm că ne putem baza pe sprijinul lor, când va fi nevoie.

— Și ne putem baza?

— Stelică, eu sunt poliția. Minulescu este SRI. Tu ești un particular. Ce-i drept, autorizat... Dar ai toată libertatea pe care noi nu o avem. Și cu logistica noastră...

— Să înțeleg că am fost avansat pe post de cal troian sau țintă-piept?

Polițistul râde mânzește:

— Și una și alta! *All in one*!

15.

Mă duc în Mall, deși știu că acolo sunt prețuri mari. Bine măcar că o carte are cam același preț peste tot. Nu prea știu ce să-i cumpăr. Are toate basmele, poveștile și legendele... „Diverta“ e la subsol și renunț să mă uit la masa noastră, a „Tridentului“, ca să nu mă enervez. De obicei, lipsește vreun titlu nou, s-a epuizat și nimeni nu completează cu alte exemplare din depozit... Sau poate sunt eu paranoic... Dar nu e momentul. Mă duc spre rafturile cu volume pentru copiii și caut ceva în engleză. Mă hotărăsc greu, așa că îi voi cumpăra trei cărticele și nu una...

Discuția de la cafenea începe să mă pună pe gânduri. Prea multe „instituții“ încep să se miște. Și parcă prea ușor au acceptat să mă implic doar eu... Deocamdată. De fapt nu au acceptat, ba mai mult, mi-au propus acest lucru. E clar că sunt o momeală...

Bag plasa cu poveștile colorate în portbagaj și mă așez la volan.

La centură, BB-ul începe să vibreze. E-mail sau SMS. Privesc ecranul. Un SMS. *NU!*

E de la Eleni. Când totul se va termina, va trebui să-mi așez și eu viața pe un făgaș normal. Așa zic tot timpul și nu fac. Cum o voi împăca pe Eleni? Dar vreau să o împac? Există ceva între noi? În afară de atracție fizică și un fel de camaraderie... Câteva clipe, ore, poate zile, toate adunate sunt mai mult decât o aventură? Unde vreau să ajung? O iubesc? Uff... Gândul îmi recompune rotunjimile ei, pielea fină, linia sânilor și cea a coapselor, părul cu firele tari și elastice, ochii cei calzi și triști de multe ori, pierduți în amintirile ascunse în trecutul ei, amintiri pe care nu le cunosc și poate, nici nu le voi cunoaște vreodată. O simt acum, o clipă, foarte aproape și vie în mâinile mele, mângâindu-i fruntea albă și buzele roz și sânii tari și atingându-i ca un puști timid, toate locurile care o fac să se înfioare...

Mă trezesc clătinând din cap. A fost un vis frumos sau un coşmar? Un minut de reverie sau nebunie... Răsucesc cheia în contact şi demarez spre „Trident".

Sediul editurii este o vilă albă pe o stradă scurtă, neasfaltată, cu noroi şi cu nume de fructe de pădure. O stradă care tot aşteaptă să intre în eternul şi fascinantul program de reabilitare... Şi încă speră. Ca și noi. Pe strada Murelor nr. 5. Întotdeauna am fost năucit de imaginația stranie a edililor capitalei, care nu au mai găsit nume de personalități istorice, culturale sau științifice și au fost nevoiţi să folosească denumiri de tipul: strada Rotundă, strada Menţiunii sau, ca a noastră, Murelor. De fiecare dată mă întreb, dacă există în București și o stradă a Coacăzelor, a Coarnelor, a Fragilor și tot așa... Evident că niciodată nu caut pe o hartă!

La poartă și prin curte e agitație mare. Se încarcă sau descarcă munți de cărți. Mă văd și se opresc o clipă și îmi fac loc să trec. Mă salută rapid și mă privesc uluiți. Nu trebuia să fiu aici! Şi ei ştiu! Și eu știu! Intru și urc la etaj în biroul meu verde. Tanti Gica mă vede și fuge la bucătărie:

— Să vă fac o cafea!

O să mor de inimă cu atâtea cafele. Dar nu zic nimic. Mă așez pe scaun și aștept. Nu știu ce aștept. Îmi deschid computerul. O bătaie scurtă în ușă.

— Da.

— Cafeaua.

— Mulțumesc.

O altă bătaie în ușă.

— Da.

E Marius. Îmi întinde mâna.

— Ați dormit bine?

— Oarecum. M-a trezit Lulu.

— Aseară, când v-am luat de la aeroport, nu erați prea vesel.

— Nici acum nu sunt. De două zile trăiesc pe repede-înainte.

— Pot să vă ajut cu ceva?

— Nu știu. Nu cred. Aici e totul OK?

— Totul bine. Până se întoarce Nati, avem totul organizat. Stați liniștit, mă descurc eu cu ei. De ce ați venit încoace?

— Nu știam unde să mă duc. Acasă?

Marius ridică din umeri. Se așează pe cotiera canapelei. Ar vrea să fumeze, dar nu zice nimic. Apoi îi vine o idee:

— Vreți să stați de vorbă cu o fată?

— Cu o fată?

— Da, avem o fată care vrea să facă practica la noi. E de la Universitatea București, de la comunicare. Poate o angajăm dup-aia...

— Și ce să vorbesc cu ea? Cum a ajuns aici?

— Nati a tratat cu ea. Acum vreo săptămână. I-a zis să vină, să vadă... Știți că eu n-am timp să fac pe profesorul...

— Și eu am?

— Dacă tot sunteți aici!

— OK, trimite-o sus.

— *Merçi*. Nu de alta, da' băieții de la distribuție își scăpau cărțile pe picioare, dacă se mai uitau mult la fundul ei.

A reușit să mă binedispună. Nu știu cum face, dar reușește. De ceva vreme...

„Fata" e o domnișoară drăguță, cu blugi albaștri și un fel de bluză bleumarin, cu părul nu foarte lung și șaten ținut de o bentiță de plastic, adidași în picioare și ojă de culoare închisă — negru, violet? — pe unghii. Un fel de femeie-copil.

— Luați loc, domnișoară.

— Mulțumesc.

— Eu sunt Stelian Munteanu.

— Ioana Marcu.

Primul gând ar fi să o întreb câți ani are. Nu prea mulți. Vreo douăzeci...

— Cu ce vă pot fi de folos?

— Nu știu. Marius mi-a zis să vin aici. Credeam că îmi dați ceva de lucru.

Detectez o umbră de obrăznicie? Sau mi se pare?

— De ce vreți să faceți practica într-o editură?

— Nu știu. Pare interesant. Și inedit. Doamna Natalie Rădulescu mi-a vorbit de „Trident". Am zis să încerc.

— Citiți mult?

— Da, citesc. Dacă am timp.

— Ați mai lucrat?

— Nu angajat. Doar *part-time*, la o revistă *glossy*. Tot la promovare.

— Și ați vrea să lucrați la noi?

— De ce nu? La anu' termin. Cât fac un master, trebuie să lucrez undeva, nu?

— Da...

O privesc mai atent. Nu cred că mai înțeleg tineretul din zilele noastre. Trebuie să aibă 21 sau 22 de ani... Dacă mai citește, e

salvată. O măsor cu o privire lungă. Realizez că pot fi interpretat greșit. Și întorc capul spre ecranul computerului.

— De ce ați ales tocmai relațiile publice?

— De ce nu?...

Are un tic verbal? Ochii sunt căprui, nici prea deschis, nici prea închis. Sunt frumoși și fardați foarte fin. Mâinile sunt lungi și nervoase. Se joacă încontinuu cu un creion roz. Prin bluză și pantaloni ghicesc linia corpului. Azi am o zi...

— ... Îmi place. Și e o meserie frumoasă, nu-i așa?

— Nu știu. Probabil.

— Nu aveți nevoie de mine?

Cum să răspund? Eu am nevoie de-un concediu. De-o iubire nebună. De-o viață de călătorii... Ce-ar fi să o invit la o pizza? Mi-e foame. Dar nu se cade!

— Ba da. Avem nevoie. Cred doar că acum, nu pot să vă spun prea multe. O să mai discutăm. Se va întoarce și Nati Rădulescu...

— Sunteți supărat sau obosit?

Nu mă așteptam la o întrebare atât de directă. Mă uit în ochii ei. Nu-și ferește privirea. Radiază toată multă tinerețe și forță. Ești frumoasă, domnișoară! Dar nu spun cu voce tare. Nu e etic! Nu mă lasă legea...

— Și, și!

— Îmi pare rău. Pot să vă ajut cu ceva?

Chiar e sinceră. Buzele ei nu mint. Aș vrea să o mângâi. Eleni îmi apare suprapusă pe imaginea fetei din fața mea... Ca o imagine neclară. Iar clatin din cap.

— Sunteți OK?

S-a apropiat cu un pas. Stă în picioare chiar în fața biroului meu. Eu stau jos. Mă domină cu ochii și zâmbetul cald. Trebuie să fug.

— Da... e OK...

— Să plec?

— Cred că da. Aș vrea...

— Da?

— Aș vrea să mai stăm de vorbă...

— Oricând ziceți.

— Adică... poate într-un cadru mai puțin formal...

Are un zâmbet fin pe buzele roz. Aș vrea să o sărut. Să mă ridic în picioare și să o sărut.

— Cine știe?... La un suc, la o bere... e mai ușor de povestit...

Îi intind mâna, pe care mi-o strânge cu putere.

— Desigur. Îmi spuneți când vreți.

Şi iese. Rămân în picioare... Sun la Marius, pe interior.
— Da.
— Ai CV-ul ei?
— Da.
— Mi-l trimiţi şi mie?
— Acu'. V-a cam plăcut, nu?
— Ce vrei să zici?
— Eu?! Nimic, nimic... Trimit acum pe e-mail.
Închid. Are dreptate, mi-a cam plăcut... mi-a cam plăcut...
Mai agit un pic Internetul. Caut prostii. Intru pe *Waffen SS* şi pe tancurile Panther. Apoi citesc ştirile. N-am stare. Nici veşti de la Sardi. N-are cum, e prea devreme pentru noutăţi. Nu vreau nici cafea. Nici veşti de la Nati, din Frankfurt. Ochii fetei mi-au rămas imprimaţi pe retină şi mă urmăresc în tot ce privesc...
O să plec şi de aici. O să mă duc la Lulu, ca să-i duc cadoul.
Îl sun pe Toni Dumitrescu.
— Salut. Cum rămâne cu percheziţia?
— Nu mâine. Am alte chestiuni de rezolvat. Poimâine pe la 11, te aştept la mine la birou, bem o cafea şi mergem să-i vedem „castelul" din Titan!
— Iar cafele?! izbucnesc la telefon. Numai cafele tot timpul? Altceva n-avem?
— Ce sari, dom'le, aşa?! Eşti nervos? N-ai decât să bei ce vrei! Ceai, apă! Sau nimic! Rămâne aşa, deci?
— Da, aşa rămâne.
— Salut. Şi mai du-te şi tu la femei! Poate te mai calmezi!
— Vrei să te-njur?!
— Salut.
— Pa!
Circulaţia este de coşmar şi până în Drumul Sării fac mai bine de oră şi jumătate. Nu trebuie să sun la interfon. Fosta mea soacră mi-a dat o cheie. Aşa că intru direct în apartament. Lulu aude uşa şi se ascunde în sufragerie. Îi pregătesc punga cu cărticele. Şi aştept. Deodată, sare de unde e ascunsă şi se aruncă în braţele mele. Nu zice „bine ai venit" sau „ce mi-ai adus", ci urlă în urechea mea:
— Tati, nu-i aşa că sania mea e la tine la serviciu? Am auzit că o să ningă...
Să ningă în octombrie? Lulu n-o fi înţeles bine. E prea devreme...

16.

Copiii pregăteau tălpicile bucuroşi că şi în acel an, Moş Niculae venea, cum se zice, cu barba albă. Dinspre munte, pe valea Argeşului şi pe cea a Dâmboviței, se scuturau norii timpurii ai unei ierni începute încă înainte de Sân Andrei. După foametea de anțărț[46], erau semne că Dumnezeu dădea încă un an de belşug şi bunăstare.

La curtea din Câmpulung, Negru Vodă îşi zorea fiul:

— Grăbeşte-te, Seneslau! Ce-ți lipseşte de te învârți ca o găină fără cap!? Auzi ce spun eu? Înfățişează-te odată!

— Aici sunt tată, am venit!

— Ahaa! Asta era! Iar ți-ai pus cizmele năbucite şi caftan de jder, după portul cumanilor!

Tânărul tăcea încurcat, când îşi făcu apariția preceptorul Laurențiu:

— *Pulcher est! Arbiter elegantiae*[47]!

Încă unul care calcă, parcă pe ouă, gândi Vodă.

— Domnița Irina va fi fermecată, mai ales dacă îi veți împărtăşi şi versurile pregătite! Scandarea, atenție la scandare, prinţe! Doar e *Ars amandi*!

— Țara arde şi baba se piaptănă! Haideți odată! Aveți vreme pe drum, să-l pomeniți pe Ovidius pe de-a-ntregul! Dacă nu ne-o prinde viscolul... şi atunci pierdem şi târnosirea şi hramurile... Şi pe Irina lui Talabă, ți-o lua-o altul!

Tânărul se îmbujoră şi urmă tăcut tatălui şi profesorului pe treptele de piatră, care duceau spre curtea unde aşteptau înşeuați armăsarii domneşti.

Drumul străjuit de pădurea împodobită ca o mireasă, dădu răgaz îndrăgostitului prinț să repete, ajutat de cadența trapului, învățămintele vechiului tălmaci al simțurilor lăuntrice răscolitoare:

Siquis in hoc artem populo non nouit amandi,
hoc legat et lecto carmine doctus amet...[48]

Zorul impus de voievod, a făcut ca alaiul să ajungă, cum cere cuviința, la ceremonia de târnosire, începută cu post și rugăciune, după datină, încă din seara de ajun.

— Miluiește, Doamne, poporul tău...!

Ascultând vorbele Preasfinției Sale, Negru Vodă zâmbi amar. *Mila Domnului! Atâta nădejde am lăsat noi acestui neam, care parcă-i blestemat să n-aibă zi de sărbătoare, ci numai o nesfârșită ajunare? Alții? Răposatul imperator Frederic s-a pupat cu sultanul și s-a încoronat la Ierusalim! Dar tot el ne-a întărit privilegiul dat și călcat de regele Andrei! Roma cheamă la unire, dar ține hățurile trase... Papa Honorius e mort de mult, iar slova lui ne leagă pe veci și parcă totodată dezleagă căpăstrul creștinătății... O mai îndrăzni vreun papă de acum încolo să-și ia numele Honorius? Dacă da, nu-l văd bine! Doamne iartă-mă! Îmi umblă gândurile creanga! Am îmbătrânit și m-am prostit!...*

— Biruință binecredincioșilor creștini!...

... Biruință? În numele idealurilor creștinești! Să dea Domnul, în acest lung război, grija Sa peste acest neam cu frica Lui și abia așezat în vremurile adunate în istorie. Tăinuitul destin al Chartei dă semne că românii vor fi mai mult singuri... Dă-le lumină asupra lor Iisuse Hristoase, iar tu, Maică Fecioară, fă aici grădina ta de priveghere!

... Umblă zvonuri că regele Bela[49] *are de gând să-i așeze pe Ioaniți la Severin, dincolo de țara lui Litovoi Voievod... Nu cred ca magistrul Rembald să fie atât de prost și să se mai încreadă în unguri, după ce am pățit noi...*

Ai noștri? Ce-o mai fi prin țara prușilor dinspre Baltica? Nici o veste de ani de zile. Magistrul Hermann să fi luat taina Chartei cu sine în mormânt? Acum am rămas doar... ai noștri!

Privea spre fiul său alăturea în strană. Îl măsură atent, îi cântări din ochi brațele și mâinile, care se arătau puternice. Zâmbi mulțumit. Planul de codoș bătrân, întocmit cu Talabă cumanul, dădea roade: copiii se iubeau și în Păresimi[50] vor tocmi nunta.

Să se consființească astfel pacea între noi și împământenirea lor!

Căută apoi spre racla cu moaștele Sfintei Filofteia, unde alături stătea atinsă doar de vreme, neagra cutie a Chartei. Află, că fiind așezată acolo de mâinile sale, nimeni nu cuteza să întrebe ce și cum.

Asta-i bine! Dar vremurile s-or mai schimba, iar după ele și oamenii!

Își întoarse privirea spre peretele dinspre Miazănoapte, unde, între ortacii săi, se ruga în genunchi Manole meșterul. Instinctiv,

ochii i se ridicară spre turlă. Acolo zării adâncitura netencuită a firidei, unde urma să stea negrul sipet, până când Dumnezeu și stăpânii locului și ai tainei vor hotărî altfel.

Voievodul se închină cam peste rând, stârnind mirarea prelatului, care apleca grăbit tricherul[51] înspre credincioși.

— În numele Tatălui, al Fiului și al Sfântului Duh, amin!

... și cu harul Sfintei Fecioare! Săracul meșter nu-și merită așa răsplată, după câtă bună treabă a făcut...!

Voievodul se închină din nou în grabă, după ritualul latinesc, fapt ce zăpăci cu totul pe arhiereu, care zise bogdaproste că a isprăvit slujba și se putea retrage în altar.

Ieșit din sfântul lăcaș cu miros de tencuială proaspătă, voievodul chemă printr-un semn cunoscut și recunoscut numai de ei, pe jupanul Grigorie.

— Haide, vechi prieten, sub stejarul care ne e asemenea! Cum l-ai botezat tu?

— Făcăleț, Măria-ta! Că nu știu cum stă bâț, dar fâr' de el nu s-amestecă mămăliga noastră ori ce-am face!...

— Așa...da, Făcăleț! Numai s-avem de grijă cum învârtim... vorba în jurul lui, să nu rămâie cocoloașe!

Râcâind cu vârful cizmei prin zăpada proaspătă, Negru Vodă ajunse la așternutul de frunze moarte în toamnă.

— Le vezi, Grigorie? Au căzut mai an, că să învieze la primăvară pe ramul acum sterp, chipurile... Asta-i și soarta omului! Măcar pe frunzele astea nu le-a purtat aiurea vântul... Te văd nelămurit!

— Nu-s învățat să-mi vorbești așa, Doamne!

— Ai dreptate! Dar e vorbă grea... de rostit cu piatră de moară pe piept!... În noaptea asta dintre praznicele Sfântului Nicolae și Sfintei Filofteia, Manole meșterul are de isprăvit ceva în biserică... de isprăvit ceva ce nici el nu mai trebuie să știe... Înțelegi?

Clopotele de sărbătoare acompaniau în solemnitate căderea rară a fulgilor pe valea Argeșului.

Grigorie căscă ochii de parcă voia să-i numere... și spuse rar:

— Înțeleg, Măria-ta... că o vreme... clopotele vor bătea în dungă...

— O vreme, Grigorie, o vreme...

Strânse brațul gros al vechiului camarad de arme.

— Altminteri nu-i chip! Dumnezeu să ne ierte... și să-l ierte!

Spre apus se deschise în cer o geană strâmtă, prin care se scurgea o lumină roșie, care însângera zăpada așternută... Fulgii parcă

refuzau să mai cadă peste, rămânând suspendaţi în aerul înţepenit de gerul, care se lăsă odată cu asfinţitul.

În biserică, Manole meşterul urca pe schela şi spre locul de zidit, care aveau să-l ducă în legendă.

A doua zi, când l-au găsit prăbuşit sub lemne, oamenii s-au închinat:

— Dumnezeu să-l ierte! I-o fi măsurat vreo calfă umbra şi i-a aşezat-o în zidire... că fără jertfire nu se împlineşte nimica pe faţa asta a pământului!

Vorbele ajunseră şi la urechile lui Vodă.

Sufletul poate fi schimonosit ori înfăţoşat de credinţă şi de datorie... Jertfirea e doar o cale pe care nu ţi-o alegi, o urmezi... Rămân, dacă rămân, binele şi frumosul peste timp, când se îndeseşte ciurul!... Fiecare neam, ca şi omul cu norocul şi cu blestemul său... Totu-i să fie în stare să le ducă pe amândouă... restu-i... umbră!

17.

Împăcat de gândul datoriei împlinite, Negru Vodă ieși din istorie așa cum a intrat, pe neștiute. Era un semn al cavalerismului, care se va repeta când și când, în scurgerea vremurilor, peste spațiul vegheat de Carpați și de Dunăre. Întemeierea sa se arăta temeinică și cu ursită de viață lungă.

În vara acelui an 1247, regele Ungariei scria, de voie, de nevoie, în Privilegiul dat cavalerilor Ioaniți, despre statul de pe Argeș: *...terra Szeneslai woewode Olatorum quam eis dem relinquimus*[52].

Țara lui Seneslau, voievodul românilor, se închega pas cu pas, dar poate prea repede pentru vecinii, care înțelegeau că pilda de aici va molipsi repede și pe alții.

Seneslau avea deja un moștenitor, botezat din dragoste pentru mama sa, Tuctomer sau Tihomir, cum îi zicea norodul. Domnitorul era cu ochii ațintiți peste Olt, unde puternicul voievod Litovoi n-avea decât o fată, dar și mari ambiții, care vor lămuri lucrurile într-un fel neașteptat pentru toți. Poate mai puțin pentru Seneslau, care cu gândul la firida din turla bisericii Sfântul Nicolae de la Argeș, primea toate veștile cu un zâmbet liniștit, pe care-l moștenise de la tatăl său.

Apa trece, pietrele rămân! Doar așa i-au învățat și isihaștii de la Athos și franciscanii care colindă țara...

Altfel se gândea întâmplarea oamenilor prin istorie, pe Dunăre în sus, la curtea regilor apostolici de la Buda.

— A înnebunit lumea, Sfinția-ta! De la moartea regelui Ștefan[53], toate sunt cu susul în jos! Trebuie strânse hățurile! Dar cine s-o facă? Trebuie o mână de bărbat! Prichindelul ăsta de Ladislau[54] zburdă prin Ardeal la vânătoare, cu cumanii mă-sii și cu valahii! *Fekete kukio*[55]!

— *Miserere nobis*[56]! Conte, ce Dumnezeu, e doar regele nostru!

— O fi, Sfinția-ta, dar se duce dracului țara și coroana!

— Exagerați! Oricum speranța este în misericordia divină!

— Zic iar, o fi pentru Sfinția-ta! Dar, ia stai! Să te iau puțin la întrebări; mila divină, zici? Cum se înțelege, Sfinția-ta cu Filipus, legatul papal, ai?

Arhiepiscopul de Strigoniu înghiți răspunsul, cu toate că-l privea în ochi pe contele Kornish, nobil de frunte, cu mare trecere la curte de ani buni.

— Tace, Sfinția-ta! Las-că-ți spun eu! Papa ne mustră că am uitat de cruciadă, iar tătarii stau să năvălească și să facă prăpăd, mai ceva ca acum patruzeci de ani... La Conciliul de la... Lungdun... cum îi zice?

— Francii îi zic Lyon.

— N-are a face! Ce s-a hotărât acolo? Să ne pupăm cu schismaticii și să așteptăm în drum... până intrăm în rai!

— E sfânta constituție asupra purgatoriului.

— Purgative să ia papa câte vrea! Și să-i dea și nunțiului Filip! Care știi ce face acum? Copiază privilegiul dat de răposatul rege Andrei teutonilor, în 1211! Pentru cine și pentru ce?!

— Niciodată Curia Papală nu a agreat alungarea sălbatică din 1225. Domnia ta o știe prea bine!

— Altă grijă n-am eu acum! Să-ți spun eu ce vești se adună, ca să-ți faci Sfinția-ta griji! Sașii din Hermannstadt și împrejurimi se mișcă, gândind la răscoală, iar peste munte, Litovoi valahul nu mai plătește dările și se întemeiază în Hațeg! O fi totul întâmplare, părinte?

Primatul Ungariei nu avea răspunsul, dar nu-și putu opri gândul:

... și în Germania riga Rudolf[57] *scormonește trecutul, reîntărind privilegiul primit în 1222 de teutoni, tot de la noi... Dacă îi spun și asta, turbează de-a binelea!*

Parcurgând încăperea cu pași mari, dus-întors de la un capăt la altul, contele nu-și putea domoli furia.

— Auzi ce-a îndrăznit spurcatul de valah?! Să-și facă blazon cu scutul în benzi roșii și aurii! Aurii, Sfinția-ta, aurii! Peste al regilor noștri, care-i cu argintiu! Ne scuipă în obraz, nespălatul!

— Cine, conte?

L-am pierdut și p-ăsta! E dus rău cu capul! L-au prostit postul și tămâia!

— Litovoi voievod! Cine dracu'!? Doamne, iartă-mă!

— Fiule, regele Ștefan cel Sfânt[58] ne-a lăsat moștenire crucea și spada.

Nu-i chiar senil cu totul în fustele sale, socoti contele, strângând mânerul spadei de la brâu.

— Am încredințat magistrului Gheorghe sarcina de a-l readuce la ascultare pe Litovoi! Oastea e pe drum, Sfinția-ta!

Când vorbește despre războaie își recapătă cumpătarea... Ce destin așteaptă neamul peonilor[59], *cu așa temperament?*

18.

La Câmpulung, peste zidurile retencuite ale bătrânului cloaşter, soarele de vară închipuia zugrăveli fantastice, în acord cu vremurile şi nu neapărat cu menirea lăcaşului.

Seneslau Voievod căuta să le desluşească rostul ca orice om neliniştit, aşteptând veşti de departe.

— La ce cauţi, Măria-ta?

— Aaa,... tu erai, Tihomir? Mă uitam dacă nu cumva meşterii n-au vătămat cuiburile de rândunici de sub streaşină. Uite-te şi tu! Ce zor şi ce hărmălaie! Au scos puii, să-i înveţe zborul...

Îşi măsură fiul din cap până-n picioare.

— Vrea şi Măria-ta să mă-ncerce la... zbor?

Are mintea iute... De mic era aşa!

— Eu ştiu, băiete? Nu trebuie nicicând să rămână cuibul gol, aşa e legea noastră, că nu suntem neam de cuci! Dac-oi cădea eu, trebuie să-l păzeşti tu! De vânt, de ploi, de furtuni... şi mai cu seamă de „cuci", care-s pe-aici la pândă, cu duiumul...

— Ce gânduri ai şi domnia ta, tată?!

— Altminteri nu-i chip!... Era vorba tatei şi a unui sfetnic de-al nostru... Dumnezeu să-i odihnească! Pomeneam de lup şi căţelandrul e la uşă!

Mirat, Tihomir întoarse capul spre poartă, unde descăleca un bărbat uriaş, în puterea vârstei.

— Giurgiu cel Mic! exclamă tânărul, alergând în întâmpinarea nou venitului.

— Bine te-am găsit, Tihomir... Câte veveriţe ai prins în laţ de când am plecat?

— N-am mai fost la vânat, prietene... Am avut... treabă...

Arătă cu ochii răsuciţi spre Vodă.

— Să trăieşti, Măria-ta! Litovoi Voievod...

Seneslau ridică braţul, poruncindu-i astfel să tacă.

E cât Caraimanul şi tot nu găseşte loc să tăinuiască vorbele... Bine-i zic oamenii în şagă, cel Mic.

— Vorbim după ce arătăm cinstea cuvenită marelui praznic de astăzi, al Adormirii Maicii Domnului! Oamenii au venit pregătiți cu straie și cu bucate alese, trebuie să adăstăm o vreme!

Peste ștergarele întinse pe iarbă, se arătau roadele pământului și priceperea gospodinelor: caș de la munte și pâine de grâu nou din vale; orătăniile rumenite, plăcintele cu urdă frecată cu ceapă și verdețuri, ploștile cu rachiu și ulcioarele cu vin de pe Argeș în jos. Alături, se învârteau sfârâind în proțap cârlanii, fătați pe când zăpezile acopereau locurile, care răsunau acum de urări și cântece de sărbătoare.

— Uspenia, Doamne! Tatăl Măriei tale ținea mult la acest praznic împărătesc.

— Așa-i, Giurgiule!... *Asumptionis Sanctae Mariae*... Să ne ridicăm și să purcedem spre casa domnească!

Ajunși în încăperea luminată încă de ziua lungă de vară, voievodul arătă fiului spre capul mesei, unde se ridica, între pocale, un clondir brumat cu licoare chihlimbarie.

— Mai bei un pahar, spătare, nu-i așa?

— Și fără poruncă, Măria-ta!

— Toarnă, Tihomir, e vin de la Olt, de pe dealurile Drăgășanilor... Fetească-i zice... Ce face fata lui Litovoi, Giurgiule?

— A rămas orfană, Doamne! zise uriașul dintr-o răsuflare, aceeași cu care goli jumătate de pocal.

Tihomir dădu să scape cana.

— Ai grijă fiule, e lucrătură scumpă din cetatea Veneției! Ce spui tu acolo, spătare?

— Păi... eu voiam să spun mai devreme...

Cutele adunate pe fruntea domnitorului, îl aduseră pe drumul cel bun.

— Doamne, ungurii și ardelenii au năvălit în țara lui Litovoi... A fost război mare, voievodul a căzut în luptă, iar pe frate-său Bărbat l-au luat prins...

— Și fata?

— Domnița Oltița s-a băjenit pe Jiu în jos; n-au prins-o, a scăpat, Măria-ta! Acum e bine... Are de strâns bani!

Încă o sorbitură isprăvi grija bărbatului, care așeză paharul în fața lui Tihomir. Acesta, zăpăcit de cele auzite, nu băgă de seamă.

— Nu-i ușor să fii paharnic, eu știu asta de mult, zise spătarul trezit de o amintire din tinerețe.

Amintire, care-l făcu și pe Vodă să zâmbească, deși nu-i prea ardea.

— Toarnă, Tihomir băiete, că avem vorbă lungă în seara asta!
Giurgiule, Giurgiule, când trebuie să taci, vorbești și când trebuie să vorbești, mă fierbi fără apă! Unde-i unchiu-tău Grigorie, să te-ndemne cum e bine?
— Despre ce bani vorbeai?
— Ungurii au cerut răscumpărare pentru Bărbat Voievod... Asta-i zestrea, Măria-ta!
— Zestrea-i asupra banilor, Giurgiule! Și asta nu-i treaba ta, nici a lui Tihomir și nici măcar a mea! Auzitu-m-ai?
Vodă izbi cu pumnul în masa de stejar de clănțăniră sticla și dinții celor doi martori.
— Iertare...
— Vorba lungă, sărăcia omului! Avem a întâmpina negura ce se lasă de peste munte! Tihomir, poruncește să se aprindă făcliile... și să se împrospăteze vinul!
Că noaptea-i sfetnic bun, o arătau cei trei bărbați care se despărțiră pe la al... treilea cântat al cocoșilor, călcând apăsat... Dovadă că vinul se așezase unde trebuie, luminând cealaltă margine a trupului...
Vodă hotărî ca fiul său, însoțit de spătar, să plece, chipurile, la vânătoare dincolo de Olt.
— Frumoasă pradă, Măria-ta! N-am ce zice! Tihomir, vei avea nevoie de laț gros s-o prinzi pe veverița asta!... Ce zic eu? Vulpiță, Doamne, că-i și roșie la păr... și cu boiul subțirel, de-ți scapă printre degete!
Seneslau Voievod trecu peste glumele de chefliu ale sfetnicului său, dar întări totuși vorba:
— E vânătoare de lupi, că nu degeaba vă duceți spre Țara Vâlcei! Să fiți cu băgare de seama și să nu rătăciți drumul!...
Banii și armele, sculele omului prin istorie... Blestemul și izbăvirea noastră... Bogăția și tăria brațelor... Dă Doamne, să ne țină până ne vei scoate la liman!
— Să dați ajutorul de coroane de argint domniței! Și după ce s-o elibera unchiu-său, vom vorbi și de altele... Fără grabă, după cuviință, să nu zică lumea că ne-am zgârcit și am folosit bucatele de la parastasul lui taică-său și pentru nuntă...
— Eu în locul lui Tihomir, aș face și nunta și cumetria la un loc!
Cel vizat de vorbele hâtrului spătar, găsi ceva de dres pe la pintenii cu care zgâria podelele.
— Ohohoo! izbucni Vodă. Giurgiule ești nebun de-a binelea, vrei să mi-i ridici în cap pe șturlubaticii de olteni? De asta avem și noi și ei lipsă acum? Hai! La culcare! Pe ziuă 'om mai vedea ce-om face!

19.

Zilele s-au adunat în luni și lunile în ani, cu bune și rele, cum dă Dumnezeu și după faptele oamenilor.

Nunta lui Tihomir Voievod cu fata răposatului Litovoi a avut loc la timpul potrivit, apoi, la fel și botezul fiului lor Basarab, în Biserica Sfântul Nicolae de la Argeș.

Țipătul pruncului scos din cristelniță, urcă rezonând în turla unde stăteau ațintiți, nu doar spre rugăciune, ochii bătrânului Seneslau.

Prin acest vlăstar se va împlini porunca-n veac, din os în os domnesc...

Gândurile i-au fost întrerupte de un fior de ger venit dinspre pronaos. Se întoarse și văzu în prag pe Negru Vodă, alăturea de Teodoric teutonul, făcându-i semn să se apropie... Purtat de arătare, Seneslau ajunse în curte... Speriat, căuta umbrele care păreau că s-au topit... Când clopotele au prins să bată în cinstea creștinării vlăstarului domnesc, văzu înspre Argeș fața zâmbitoare a tatălui... Apoi, doar două umbre întoarse, una trăgând greu un picior și arătând din mână să îi urmeze...

Sprijinit de stejarul mai bătrân decât vremurile, Seneslau avea fața înlăcrimată și luminată totodată. Argeșul își ducea la vale undele, acum de culoarea bronzului, în ritmul dangătului de clopote... Voievodul scoase spada de la brâu și după ce-i strânse lama până o însângeră, o slobozi în unde...

— Să fie botezat acest neam cu fier și cu sânge... Și sudoarea pământului să ne spele de păcate și să ne întărească a izbândi prin vremi!

Se întoarse și privi cu ochii primeniți spre turla bisericii, pe crucea căreia se așeză chiar atunci un corb, ca să-și dreagă penele.

— E vremea acum ca alții să se îngrijească a veghea și păzi casa aceasta!

20.

— Ce-i aici, sat fără câini?! Nu păzește nimeni intrarea?! Trebuie să ascult toți nebunii care au ceva de reclamat?! Nu se poate așa...!

Mă vede și se oprește din urlete. Cei doi agenți foarte tineri, timorați și roșii la față, încearcă să iasă tiptil.

— Aveți noroc! Altă dată o s-o pățiți mai rău! Nu cu mine, că eu încă mai am nervi, dar ăl bătrân e super stresat! Gata, fugiți de aici!

Cei doi, cu aerul de pitici din poveste prinși la furat diamante, se scurg pe culoar și închid ușa în liniște.

— Iartă-mă...

Se aruncă pe scaun și înghite o gură de cafea...

— Ce-a fost?...

— M-am trezit cu doi isterici în birou. Procesomani. Vecini. Doar nu sunt administrator de bloc! Aici nu e birou de reclamații!

— Azi e rândul tău la nervi.

Toni trage adânc aer în piept și mă privește cu ochi mari și obosiți. Încearcă să zâmbească. Parcă a început să îmbătrânească, acum că-l văd mai atent. Mă felicit încă o dată, în gând, că am plecat din poliție... Prea mult futai, pentru prostii...

— Da, probabil că da. Nu-ți mai ofer cafea, ca să nu te isterizez și pe tine. Ceai? Apă?

— Nimic.

— Vrei să plecăm imediat?

— Doar dacă nu ai alte motive să stăm aici... Noutăți?

— Începem să adunăm biografia familiei. Ce căuta un Neagoe în Lugoj, nu pot să înțeleg...

— Ce te deranjează? Numele?

— Da, pare straniu. Dintr-o familie cosmopolită — germani, sârbi și români cu numele de familie Neagoe... Bunicul în *Waffen SS*, tatăl persecutat de comuniști, el ucis la Frankfurt... Saga familiei Neagoe...

— Alte rude?

— Nu. Niște cumnați prin Moldova... Fără legături cu ramura din Lugoj-București.

— OK. Atunci mergem? Eu sunt cam sătul de percheziții...

— De ce? Doar ai avut noroc până acum...

— Da... Ce s-a întâmplat cu bietul om? L-au adus în țară?

— Nu. Nu avea rude aici. L-a înmormântat statul german pe cheltuiala lui. Nici măcar nu s-a putut afla cum a fost botezat: ortodox sau catolic.

— Bine, dar aici nu-și amintește nimeni de el?

— Se pare că nu. Un tip retras. Apoi a plecat în Germania.

— Nici aici nu ai descoperit prieteni, cunoștințe...?

— Nu am avut timp... și nici nu este o mare prioritate. Vedem acum ce găsim. Garsoniera e goală de când a plecat. Nu știu ce putem descoperi acolo, dar...

— Să mergem, Toni. Prea multă vorbă.

Mârâie. Își ia haina și cheile. Are haine civile. Este un bărbat înalt și solid, în fața căruia probabil că leșină toate polițistele tinere. Doar fața nu mai poate ascunde grijile, fălcile încordate, ridurile subțiri și dese ca razele unui soare desenat de copii, ochii un pic mijiți... În rest e prototipul lui 007. Cu siguranță suspină colegele... Sau suspectele... Mă abțin de la alte comentarii și îl urmez.

În Titan ne oprim chiar lângă ieșirea din parc a stației de metrou. Parchează și traversăm. Blocul este un Y, o clădire enormă de zece etaje, din anii '60-'70 cu garsoniere și doar câteva apartamente de două camere pe nivel, în fiecare dintre cele trei tronsoane. Un orășel adevărat. Pensionari triști ne privesc de pe băncile de la intrare. Culoare lungi și întunecate. Becuri cu incandescență, rare, chioare și gălbui. Un spațiu în care timpul s-a oprit în loc. Urcăm la VII. Căutăm numărul 123.

— Ai cheie?

— Nu chiar. Nu știu.

— Adică?

— Mi-au trimis prin ambasadă ieri o mulțime de lucruri. Printre ele un mănunchi de chei. Astea!

Și îmi arată o duzină, prinse cu sfoară albă și groasă.

— Va trebui să le încercăm pe toate.

La a opta avem noroc. De obicei, legile lui Murphy zic că la ultima... Ușa are o singură yală încuiată de două ori. Intrăm.

Imaginea e ciudată.

Linoleum verde prăzuliu fără nici un covor pe el. Un perete cu o bibliotecă făcută din scânduri și placaj, plină de volume vechi. Un

televizor obosit, pe jos. Un birou și un scaun. Un pat de o persoană, fără așternut. Un dulap. Pereții goi. Chicineta și baia sunt și ele goale. E normal, pentru cineva care a plecat în Germania.

— Știi ce nu înțeleg eu? De ce nu a închiriat? Nu era chiar atât de bogat, nu i-ar fi stricat două, trei sute de euro în plus.

Toni tace.

E o liniște de gheață. Parcă se aud doar particulele de praf, ridicate în aer ca o tornadă, prin deschiderea ușii. Aceeași senzație de timp oprit în loc. Doamne iartă-mă, cum să poți trăi aici?! Mă așez pe scaun cu ușoară reținere, parcă mi-ar fi frică să nu mă murdăresc. Toni zornăie cheile în mâna stângă.

— Ai putea să încetezi? urlu la el.

— Ești nevricos? Tratează-te! Cu diazepam!

— Tu vorbești? Uiți cum te-am găsit?

Apoi, iar liniște. Nu știu de unde să ne apucăm.

— Ai vreo propunere? zice el.

— Nu, răspund în timp ce mă cuprinde o stare proastă. Parcă e vrăjit acest loc... Sau blestemat...

— Rahat! Mai trebuie să apară o fantomă! Mă întreb dacă nu alergăm după potcoave de cai morți..

— Se prea poate, amice, se prea poate...

Mă ridic din nou în picioare. Calc ușor, cu pași mici... Afară e înnourat și gri. Stă să plouă. Bacoviană vreme...

— E de la presiune, Toni. Sunt meteosensibil... Probabil că d-aia. Oi fi și tu...

Nu zice nimic. Mai zornăie o dată cheile, apoi le bagă în buzunar. Scoate un pachet de țigări lungi. Din cele pe care le fumau doctorii pe vremea răposatului. Extrage una și vrea să o aprindă.

— Ai voie să fumezi în apartamentele aflate sub anchetă?

Se strâmbă la mine. Bricheta. Flăcăra. Primul fum.

— Parcă și tu fumai...

— M-am lăsat. Acum câteva luni... Nu mai știu exact. La Londra...

— Fițe!

— Nu, doar că aveau o cafea excelentă și nu mă lăsau să fumez înăuntru. Am renunțat.

— Cafea bună la Londra?

— Da, din colonii. Și bere rece, la halbă...

Pierdem timpul. Mă așez în fața bibliotecii și baleiez raft după raft. *România în cel de-al Doilea Război Mondial, Waffen SS, Cruciadele văzute de arabi, Mari bătălii ale lumii...* Titluri

amestecate... *Codul lui Da Vinci, Ultimul Templier, Moldova ante portas*... Cam fără noimă!

— Să le frunzărim?

— Așa ar trebui. M-aș bucura să am o mască de hârtie și niște mănuși, ca să nu inhalez toți acarienii ăștia!

— Fițe, Stelică! Fițe!

Își aduce un taburet de la bucătărie și începe să răsfoiască volumele. Atent, cu grijă. Apoi le pune jos. Încep și eu de la celălalt capăt.

În liniște. Și nimic. Nici un rând subliniat, nici o însemnare, nici măcar o pagină ruptă. Parcă le-a citit — pentru că se vede că sunt răsfoite de multe ori — și a notat în altă parte.

— Tu vezi vreun computer pe aici?

— Nu, nu există!

Am terminat două rânduri și ne apucăm de al treilea. El în stânga, eu în dreapta. Dar la mine în dreapta nu sunt cărți, ci DVD-uri...

— Cu astea ce facem? Doar n-o să ne uităm la filme!

— Controlează și tu ce au înăuntru.

— OK.

Noaptea generalilor, Ziua cea mai lungă, Lunetistul...

— Doar război, război, război!

— Bunică-său ucis! N-ai văzut că avea și un volum cu *Waffen SS*. L-o fi căutat pe acolo...

— *Tunurile din Navarone, Acolo unde se avântă vulturii*... Astea sunt sigur piratate! Eu n-am văzut așa ceva pe piață. Că mi-aș fi cumpărat!

— Probabil! Vânzătorii de pe Net... Ciudat, ar fi putut să le *download*-eze, nu să le ia cu tot cu carcase și coperte...

Mă uit mai atent. Imprimarea e slabă — neclară și culorile sunt nenaturale. Scot hârtia dintr-o cutie și o pipăi cu degetele.

— Subțire și se simte cerneala. Imprimantă color. Nu copiator. Da, cred că și le-a făcut în casă, iar design-ul coperții îl imită pe cel original... Un maniac al războiului!

Toni a mai terminat un rând și îmi face semn să mă grăbesc.

— Ohoo! Uite ce-am găsit! De când îl căutam!

— Ce-ai găsit?

— *Noi cei din linia întâi*!... Filmul lui Nicolaescu. Ultimul film de război românesc văzut înainte de '89. Cam plin de șabloane, dar simpatic. Mai ales pentru vremea aia. Țin minte că ai noștri aveau

mânecile suflecate și eșarfe la gât, ca soldații americani din filmele lor...

— Nu l-am văzut!

— Merită. Crezi că se supără cineva dacă împrumut — în ghilimele — CD-ul. Ți-l aduc înapoi în câteva zile. Uneori, simți nevoia să te scufunzi în trecut.

— Cum vrei. Treaba ta... Numai să nu uiți să mi-l aduci. O să apară pe procesul-verbal.

— Desigur.

— Nu vrei să ne oprim? Nu găsim nimic. Și e muncă de sclavi. Mai bine trimit niște băieți să inventarieze totul. Oricum va trebui să-i căutăm niște moștenitori, ca să le predăm „coliba" asta...

— De acord. Pierdem vremea.

Îmi lovesc mâinile una de alta, încercând să îndepărtez praful lipicios. Toni face la fel, apoi scoate din buzunar niște servețele umede. Eu mă duc la baie. Și aici totul pare abandonat. Pe polița de sub oglindă se odihnesc într-un pahar, o periuță de dinți tocită și un tub de pastă jumătate gol și contorsionat ca de o mână nervoasă. Învârt robineții. La ce mă așteptam? Nu curge nimic. Mă uit la robineții de serviciu. Închiși. În rest nimic deosebit.

— Ia și tu un șervețel și hai să mergem.

— Da... blestemat loc...

Mi-am parcat mașina în curtea interioară a Universității — un vechi truc de șofer de București, în eterna căutare a unui loc de parcare: pronunț un nume de profesor important și declar răspicat că am o întâlnire programată; de cele mai multe ori merge! Picură ușor, ploaie neconvingătoare de toamnă... Un pic răcoare.

Mă urc în mașina Q și nu știu ce să fac. Toni s-a întors la biroul lui. N-avem nici un indiciu...

Apuc telefonul și îmi doresc să sun. Nu știu pe cine. O femeie. Parcurg lunga listă de persoane din agenda telefonului. O agendă uriașă. Contacte de serviciu... N-am cu cine să beau o bere și să mănânc o pizza... Și să discut banalități.

E aproape 3 și în curând, orașul va fi blocat de vehicule...

Ochii mi se închid involuntar. Mi-e somn... Mă plâng. Mi-e dor de... de Eleni? Nu știu. Aș vrea să mă văd cu o necunoscută, să vorbim despre nimic...

Cum o chema pe noua noastră colegă? Mi se aprinde un beculeț. Mă dau jos din mașină, deschid portbagajul și scot laptopul. Mi-am amintit că Marius mi-a trimis CV-ul ei. Mă așez din nou la volan

cu „utilajul" în brațe. Se deschide greu, ca întotdeauna — e încărcat cu tot felul de prostii și probabil plin de viruși. Formez numărul ei pe telefon, dar înainte de a apăsa pe butonul verde, arunc o privire involuntară pe ecran, unde imediat sub numele Ioana Marcu, este scrisă și data nașterii. Ufff, ce tânără! Corupere de minore, hoașcă bătrână ce ești!

Apăs pe buton.

— Da?

— Sărut-mana. Munteanu sunt. Deranjez?

— Știu cine sunteți. Am numărul.

I-auzi!

— De unde?

— Mi l-a dat Marius. În caz că am nevoie să vă întreb ceva.

Mare figură Marius al meu. Codoș patentat!

— Aha. Deranjez? insist eu.

— Nu. Sunt la birou. Lucrez... Adică la sediul „Trident". Pot să vă ajut cu ceva?

— Nu știu... cred că da. Nu vă e foame?

— Foame? Nu. Nu înțeleg!

— Știu că sună ciudat, domnișoară, dar v-ar face plăcere să mâncați o pizza cu mine?

— Acum?

— Să zicem peste patruzeci și cinci de minute.

— Nu știu. Nu pot să plec. E cam ciudat. Adică...

Simt cum mă înroșesc. Sunt un dobitoc! Asta se numește hărțuire sexuală a angajaților. Mă rog, a celor care lucrează în firmă... Nu știu ce a fost în capul meu.

— Da. Scuze. Am... am zis că... în fine, îmi cer scuze, era așa o idee... mi-ar fi făcut plăcere...

Tac. Câteva secunde se aude doar bâzâitul legăturii telefonice.

— Peste trei sferturi de oră, unde?

Tresar.

— Poftim?

— Unde ne vedem peste trei sferturi de oră?

Îmi revin greu. Nu mă așteptam. E surprinzătoare generația asta tânără.

— La Bucur Obor, pe colțul cu fostul Predoleanu, la trecerea de pietoni. E bine?

— Da. Voi fi acolo.

— Mulțumesc.

— Cu plăcere. La revedere, domnule Munteanu.

— La revedere!

Chiar dacă e înghesuială pe Carol și Moșilor, nu fac prea mult până la Bucur. Îmi cumpăr un ziar și intru într-o cafenea mică. Pe prima pagină titlu:

Președintele va pleca să lanseze un volum de memorii la Târgul de carte de la Frankfurt. SRI și SIE nu spun nimic despre uciderea unui român în preziua deschiderii manifestării. Nu știu sau nu vor să spună. Viața președintelui e în pericol?

Renunț să citesc mai departe. Cu siguranță speculații. Mă cuprinde un val de nervozitate. Cu ziarul, din neatenție, aproape vărs cafeaua din ceașcă. Mai beau o gură, plătesc și las ziarul pe masă.

Înainte de a urca în mașină, sună telefonul. O clipă mă tem că e Ioana, care contramandează. Nu e ea, ci Jacques.

— *Oui, mon brave. Comment ça va*?

— *Merde, mon vieux*! Au început o campanie de presă. Peste tot...

— Nu înțeleg. Mai clar, te rog.

— Îți explic. Aparent, nu se întâmplă nimic. E o liniște tensionată... În gazetele din provincie, în Sud și în *Midi* apar tot felul de articolașe.

— Despre?

— Împotriva Uniunii. Să ne retragem... că Uniunea e un vis al papilor... nu al capitaliștilor veroși... că biserica ar trebui să conducă... Franța francezilor...

— Dreapta naționalistă?

— Un fel de... Franța profundă! Catolicism... Uniune religioasă, nu economică... tot felul de minuni, care aparent sunt incoerente dar care, pe termen mediu și difuzate în toată țara, pot produce probleme grave...

— Și ce rost au toate astea?

— Nu știu. Slăbirea Uniunii Europene. Dezbinare...

— Au pomenit de vreun manuscris?

— Nu explicit, ci doar așa... Bulele Papilor cei viteji! Carol cel Mare! Ludovic...

— O aiureală!

— Nu, Stu, cred că se începe o campanie bine articulată. Nu văd încă toate pârghiile și nici direcțiile. Dar să ai grijă, se pot întâmpla multe...

— Te referi la chestiuni violente?

— E posibil... Am vorbit acum o jumătate de oră cu Schwartz. Şi prin Germania sunt voci care vorbesc de destrămarea Uniunii şi mai ales, de noii membri, voi şi Bulgaria.

— Ştiu poveştile! Furturi, o crimă... nu prea ne-au ajutat!

— Dacă se crează un precedent, va fi mai greu de oprit forţa centrifugă!

— Adică?

— Cred că vor încerca să forţeze eliminarea voastră...

— Imposibil!

— Acum nu, dar dacă lucrurile merg tot aşa... Într-un an, doi se poate manipula opinia publică vest-europeană în sensul ăsta!

— Cine vrea asta?

— Nu ştiu. Nu noi. Crede-mă, Schwartz mi-a transmis că, pentru vizita preşedintelui s-au luat măsuri absolut excepţionale.

— Se tem de ceva?

— Se tem de manifestaţii contra românilor!

— Nasoală treabă!

— Tu ai aflat ceva?

— Nimic. Victima nu a lăsat urme aici, în Bucureşti. Mai căutăm.

— Grăbeşte-te! Nu îmi miroase a bine...

— Haide, Jacques, dă-o naibii de treabă! Nu mai fi aşa de prăpăstios! Te ţin la curent!

— Bine. *Merci. A bientot.*

— Pe curând.

Mă uit la ceas. E târziu. Sar în maşină şi accelerez.

Exact la timp. Ioana Marcu îmi bate în geam. Îi deschid.

— Bună ziua.

— Sărut mâna.

— Am venit!

— Mă bucur!

Demarez. Pe Agricultori e un restaurant pustiu, al unor italieni. O pizzerie, de fapt. E un loc liniştit. Şi mă ştiu chelnerii.

— Mă bucur că aţi acceptat...

— Şi eu...

— Am putea să vorbim cu a doua singular, nu plural? Eu sunt Stelian.

— Nu ştiu. E cam ciudat. Îmi sunteţi şef...

— Încearcă, te rog...

— O să încerc, nu mă forţaţi...

Şi îmi zâmbeşte. Sala este goală. Doar noi, la o masă din colţ.

— Au pizza bună aici? Nu am fost niciodată. Şi nu stau departe. În Titan.

— E bună. Mănânc de vreo trei ani aici. Mă rog, când am timp...

Chelnerul mă salută uşor din cap, cu un aer conspirativ şi aduce două meniuri.

— Ce vă aduc de băut?

Mă uit la Ioana... Citeşte meniul.

— Nu m-am hotărât. Încă.

— Atunci, să vă aduc dumneavoastră un Beck's rece până atunci?

— Nu... aştept.

— O limonadă! sare Ioana. Cu mult zahar, dacă se poate.

— Am înțeles. O să vă aduc şi zaharnița...

Pleacă. Abia acum apuc să o privesc din nou, cu atenție. E frumoasă. Foarte tânără. Îmi zâmbeşte, ducându-şi mâna la păr. Un păr castaniu, în care abia acum observ nişte unde mai deschise, blonde...

— Ți-ai făcut şuvițe?

— Am încercat. Dar nu prea se văd. N-au ieşit bine.

— Mi-e îmi plac. Dacă era culoarea mai tare, păreau prea deschise...

Surâde iar cu o naturalețe dezarmantă.

— De ce m-ați invitat la pizza?

Ridic din umeri.

— Aşa se obişnuişte cu noii colegi? E un fel de test?

E obraznică. Tineretul din ziua de azi...

— Nu. Am vrut doar să mâncăm o pizza. Atât.

— Cam ciudat pentru mine...

— Îmi pare rău. Cred că de fapt, am vrut să-mi satisfac egoismul.

— Adică? Nu înțeleg.

— Am vrut să stau de vorbă cu cineva, care să nu-mi pomenească iar despre afaceri sau investigații.

— Investigații?

— Da, printre picături mă ocup şi de chestiuni din astea.

— Secrete? Spionaj? Conspirații?

— Nu. Chestiuni mai banale — crime...

Se frisonează. Dar tot zâmbeşte. Îşi ține mâinile în poală şi mă priveşte. Îi râd şi ochii. De ce oare?

— Nu comandăm?

— Nu mi-e foame.

— Păi... nu am zis că mergem?...

— Ba da, la pizza. Să mâncați dumneavoastră și eu să vă țin de urât!

— Aha! Eu nu mă gândisem așa, dar...

— Nici o grijă, dacă o să-mi fie foame o să cer.

— Bine. Eu mănânc.

Chelnerul mă vede și știe. „Diavolo 2" fără ceapă, cu sos picant. Nici nu mai întreabă ce.

— Domnișoara?

— Mai târziu.

Strada e pustie. Azi a fost o zi a liniștii...

— Despre ce voiați să vorbim?

— Cred că doream să mă plâng... Am alergat prea mult.

— Unde?

— Am fost la Frankfurt. A avut loc o crimă acolo. La târgul de carte.

— Mi-ar plăcea să merg și eu la Frankfurt.

Mi-ar plăcea să-i pot promite. Nu o fac. Nu acum.

— Sunteți obosit. Rău.

— Mai mult amețit. Confuz. Cazul la care lucrez e complicat.

— Adică?

— Nu găsim mobilul! E ca și când din viața unui om s-a șters o felie. Și nu știi cum poți să reconstitui cele ce s-au petrecut...

— Ca la calculator? Când se bușește un hard?

— Da, dar chiar și atunci mai poți recupera ceva. Omul ăsta care a murit nu a lăsat aproape nimic în urma lui.

— Mama la serviciu, a pățit o dată așa ceva. A pierdut două luni dintr-o dată.

— Două luni?

— Da, e contabilă la Muzeul de Artă. La Palatul Regal. S-au șters două luni și a trebuit să refacă totul.

— Foarte nasol.

Vine pizza. Încep să tai și mănânc.

— Și tatăl tău? Unde lucrează?

— Tata... E medic veterinar. Îl văd rar.

— Bună meserie în zilele noastre. Are cabinet?

— Nu, lucrează la jandarmi. Are grijă de câinii aceia speciali. E în delegație mai tot timpul.

— Îmi pare rău.

— M-am obișnuit. Și oricum, îl am pe Spoof!

— Ce-i ăsta?

— Un câine mic. Tati mi l-a adus. Un bichon maltez bej. Și e dresat.

— Simpatic.

— Da, foarte simpatic. Trebuie să vi-l arăt. Odată...

— Mi-ar plăcea...

A pus o mână pe masă. Îi privesc degetele lungi și aș vrea să o ating. Îmi urmărește privirea. Surâde. Nu știu ce să fac.

— Mi-ar plăcea...

Și îi ating ușor degetele. Nu și le retrage.

— Sunteți trist. Nu e de la crima asta... E altceva...

— Da... singurătatea, probabil.

Mă privește atent. Comunicarea prin degetele ce se ating, mă înfioară.

— Știi, am divorțat... am un copil...

— Să vă trăiască. Mare?

— O fată. Șase ani.

— Mi-o prezentați și mie?

— Da, cu drag... găsim o ocazie...

Senzația că mă prăbușesc în mine, apare rar. Când mi-e bine și când aș vrea să opresc timpul în loc. Târziu în viață, am învățat să mă bucur de fiecare clipă. Nici acum nu știu prea bine.

Ne despărțim pe seară. O las în fața blocului ei. Un bloc cu patru etaje undeva pe o străduță verde din Titan. Opresc mașina și o privesc lung. Muzica mârâie în surdină.

— Mulțumesc. Mi-a plăcut.

— Cu plăcere.

Sare și mă sărută pe obrazul drept, ca-n liceu. Apoi coboară din mașină repede și fuge spre bloc. Rămân, privind în urma ei aleea goală și ușa blocului... Și îmi ating cu mâna obrazul...

Ajung repede acasă. Baba Novac nu e departe. Urc cu liftul bătrân, dar proaspăt renovat și intru în casă. Îmi aduc aminte de CD-ul din buzunar. O fi târziu pentru un film?... Sau nu... Măcar câteva secvențe.

Îmi arunc hainele prin casă. Îmi iau pijamaua. Și pornesc filmul. Îmi apare meniul: *Film, Capitole, Secvențe cenzurate.* Interesant. Unde le-or fi găsit? Apăs pe *Secvențe cenzurate.*

Ecranul se albește și, după o pauză scurtă, apare un text de mână aparent scris pe o hârtie foarte veche:

Fiule, acesta este testamentul meu.

Când vei găsi aceste pagini, probabil că nu voi mai fi în lumea asta. Așa încep toate jurnalele, încercând să dea cuvintelor care vor urma, o greutate uneori nemeritată.

Eu nu scriu aceste rânduri pentru că aș vrea să-ți las vreun set de sfaturi, ce peste ani vor fi probabil inutile sau, mai rău, pentru că simt un talent scriitoricesc neostoit, ce mă macină în adâncurile ființei mele...

Prostii...

Nu!

Am de spus și de scris o poveste. Povestea bunicului tău, a tatălui meu.

O poveste stranie, așternută pe câteva foi îngălbenite, scrise de mână în anii războiului.

Pe alocuri, lipsesc fragmente de hârtie și am încercat...

Dumnezeule, am descoperit misterul! Nu știu ce să fac! Cât pe ce să răstorn cana de suc de pe birou, sărind în sus ca un copil care a scris primele litere. Îl sun pe Toni! Mare norocos am fost... Caut telefonul prin cameră.

În penumbra încăperii, amețit și tensionat, simt cum parcă anii încep să se scurgă în viteză înapoi, ca într-un tunel al timpului. Anii negri ai războiului... ai războaielor...

21.

Anii s-au rostogolit, precum norii la vale de peste crestele munților, aducând când răcoare și belșug, când potop și grindină.

Seneslau și, la rândul său, Tihomir Voievod au însemnat numele lor pe răbojul datoriei și credinței, ca niște pietre de prag peste care calcă toți din neștiință, făcând însă, potecă de cale nouă.

Doar când și când mai pomeneau unii, că la anumite zile de peste an, pe apele Argeșului pluteau lumini, spre mirarea și închinarea oamenilor.

Pruncul Basarab își croi, dacă nu pentru sine, măcar pentru menirea lui, un destin de Făt-Frumos din poveste. El preschimbă zestrea în moștenire, împlinind o filă a Chartei tainice: aduse pe harta Europei o nouă stăpânire de la Carpați la Dunăre, Țara Românească.

Vremurile se dovediseră prielnice pentru această izbândă.

În Ungaria, după regele Ladislau, care se arătă prietenos valahilor și credinței lor, urmă Andrei[60], cel care arătă că sămânța Arpadienilor întemeietori, secătuise. La moartea sa, odată cu nașterea celui de-al XIV-lea veac de la Hristos, lupta pentru domnie sângeră țara aproape un deceniu și făcu din voievodul Transilvaniei, Ladislau Kan[61] stăpân. De vreme ce dosise însăși coroana Sfântului Ștefan, punând pe jar Ungaria și Europa. Până la urmă, izbândi un vlăstar din neamul regilor Franței, fudulul angevin Carol Robert[62], fiul lui Carol de Anjou, cel care-și uitase numărul progeniturilor, împânzind cu ele curțile europene.

S-au schimbat oamenii, dar nu și gândurile, care parcă pluteau deasupra timpului, dând semne că vor scoroji încă multă vreme chipul lumii, precum cariul neobosit coaja copacului.

Și peste curtea de la Buda trecuseră anii și odată cu liniștea dinlăuntru, renăștea neliniștea pentru treburile din afară. „Afară“, un neadevăr sau, cel puțin, o cavalerească provocare pentru un

suveran cu misiune apostolică, având de lărgit hotarele credinței „celei adevărate".

La Alba Regală, prepozitul Andrei, vicecancelarul regal medita asupra urmărilor celor aflate de monahul Petre din Ordinul Predicatorilor.

Cu nici-o lună în urmă, sârbii i-au snopit pe bulgari pe câmpul de la Velbujd, de chiar țarului i-au rămas oasele pe acolo, cu toate că l-au ajutat și valahii lui Basarab-Vodă[63]. *Aici e buba!* Venerabilul magistru știa că vestea va zgândări temperamentul belicos al regelui.

— ... mai ales că are destui sfătuitori „binevoitori", aplecați înspre partea aceasta!

— Ce spune, domnia ta?

— Spuneam, *frater Petrus*, că ne așteaptă vremuri tulburi în toamna asta. Pot să pun rămășag că ne vom pregăti de război!

— Iar!?

— Dacă ne-a trebuit rege care se crede urmașul lui Carol cel Mare, ce vrei?

— Bine, bine, război, dar unde și cu cine?

— La Carpați și la Dunăre, cu valahii pe care-i tot pândește regele, nu de ieri, de alaltăieri și nu doar el!

— E de mirare! Că doar în ultimii ani, numai eu l-am însoțit în câteva rânduri pe magistrul Martin — fie iertat! — în Valahia Transalpină, în solii de bune oficii!

— Da! Dar după ce-l numește pe Basarab credincios al său, regele îi dă o palmă și-l pune, măcar prin peceți, pe Paulus, ban de Severin!

— Vorbă goală, domnia ta!

— O fi, dar valahul n-a uitat și ar fi cumsecade să nu-l zgândărim! Ți-o spun eu, că-i cunosc destul de bine pe oamenii ăștia, mai ales din războaie. Sunt teribili, mai cu seamă pe terenul cunoscut de ei. *Iisus, Maria!* Și au o țară, după felul lor! Nici nu vreau să mă gândesc la o campanie prin pădurile și prăpăstiile de acolo!

— Asta-i drept! Greu se poate răzbi prin coclaurile acelea! Oricum, poate ne facem gânduri negre de pomană!

— Să te audă Dumnezeu! Dar după cum îl știu pe rege, tare mă îndoiesc... Parcă-l aud: *Pour Dieu, mon Chancelier — si vis pacem para bellum*[64]!

— Îi plac pildele latinești, ce vreți?

— A rămas cu mintea de copil, ca atunci când l-au uns rege! Și mai e ceva, părinte! Și valahii știu latinește, mai din topor, dar cu atât mai potrivit pentru vremuri de război... Și să ne ferească Dumnezeu de topoarele și săgețile lor!

Fără nici un semn prevestitor, ușa se deschise cu zgomot și în încăpere intră țanțoș nobilul Dionisie, *filium Nicolaus*, cum îi plăcea să-și spună.

— Sunt înaintea Majestății-Sale, la o zi de galop!

— Și cu un veac în urma bunei cuviințe, murmură vicecancelarul, auzit doar de fratele Petre, care-și ascunse fața în palme. Bine-ai venit, domnia-ta! Ce vești?

— Majestatea-Sa, Carol Robert de Anjou mi-a încredințat cu augusta-i mână această misivă pentru domnia-ta!

Călugărul dominican „citea“ pe fața magistrului Andrei conținutul scrisorii. Apoi, când acesta lăsă pergamentul și-l privi în ochi, i se întări convingerea că tot ce discutaseră mai devreme, n-a fost vorbă goală.

Cum veștile rele răzbat fără a lua în seamă vreo piedică, semnele de război trecură Carpații, mai repede decât își dorea vreuna din tabere.

Anul de la Domnul 1330, se arătă până atunci dătător de roade pe câmpuri, în vii și livezi, ca și în turme. Numai că toamna se închipuia menită altui fel de cules.

La Câmpulung, Vodă Basarab era înconjurat de dregători având de-a stânga și de-a dreapta cei doi fii, Nicolae și Alexandru.

— Vărul nostru, Corbu Mehedințeanul a rupt trei cai supt dânsul până-n zorii ăstei zile, aducându-ne veste grea: riga Carol a călcat și supus Țara noastră a Severinului, așezând ban acolo pe Dionisie, slujitorul său și demult uneltitorul acestui gând, făptuit acum.

— Paștele și grijania lui de fătălău!

— Vere! Fii cuminte, domnia-ta! Dar, dacă tot ai zis-o, pe cine sudui? Pe Dionisie ori pe rege?

Cneazul oltean era prea supărat ca să răspundă, dar râse în rând cu ceilalți.

— Nu-i de șagă, domniile-voastre! Dar nici nu trebuie să tremurăm în ciubote ca muierile! Avem a ne înfățișa primejdiei bărbătește!

— Cu brațul și cu... parul, Măria-ta!

— Spătare Giurgiu, ai moștenit sângele iute al părintelui și moșului tău, și-ți șade bine! Dar acum trebuie să chibzuim și să ferim țara de pagubă și pustiire, dacă-i chip pentru așa ceva. Dacă nu, ‘om ridica și parul, că doar nu l-om lăsa să prindă lăstari după ușă!

Zvonul vorbelor aprobatoare schimbate între dregători, fu întrerupt tot de voievod:

— Domniile-voastre! Gândesc că ar fi potrivit să înfățișăm o solie rigăi Carol Robert Angevinul, prin care să-i arătăm creştinească voință de pace, lăsând de la noi...

— Să lăsăm? Ce să mai lăsăm, Măria-ta?! Să ne ia și muierile?!

— Așa-i, Doamne! Eu zic să-l pocnim în numele Tatălui, până nu prinde de veste!

Cei doi feciori de domn au tresărit speriați, când brațele jilțului domnesc au troznit din încheieturi în strânsoarea mâinilor voievodului.

Basarab-Vodă se lăsă greu pe spătar și privi spre șirul din dreapta al sfetnicilor.

— Domniile-voastre, Corbu și Giurgiu, slujitori de credință și frați de arme, așa mă știți și judecați voi pe mine? Credeți că mie nu-mi fierbe sângele în cap de obidă? Eu nu i-aș scopi napristan pe năvălitori? Când am dat eu dosul în vreo bătălie? Și, har Domnului, au fost atâtea, știți prea bine, că doar am fost unul lângă altul! Numai că acum trebuie socotit altfel! Îl vom momi pe rege cu darnice vorbe, de se va mira și el! Apoi vom vedea! Atunci, Corbule și Giurgiule, vom adeveri dacă ne mai țin brațele ca în tinerețe!

— Iertare, Măria-ta, dar fii mai lămurit!

— Giurgiule, tu strângi oastea sub munte, la veghe între Câmpulung și Argeș! Domnia-ta, Bucur, pârcălab de cetatea Dâmboviței, pleci în solie la rege și îi vei înmâna un înscris, dar îi vei întări și prin viu grai cum că: îi încredințăm pe fiii noștri Nicolae și Alexandru, zălog de credință la Buda, pe cheltuiala noastră; că ne lipsim de Țara Severinului după cum i s-a arătat voia; că îl recunoaștem prin persoana noastră drept suzeran după moda lui frâncească și că-i mai dăm și șapte mii de mărci de argint, să nu zică Majestatea-sa că a făcut atâta drum cu cheltuială și cu pagubă!

Tăcerea se așeză peste adunare, mai apăsătoare decât ceața care aluneca dinspre munte, odată cu amurgul acelei zile de sfârșit de Răpciune, care vestea o toamnă prea grăbită în acel an.

— Noi vom coborî cu fiii noștri, aici de față, la Argeș să ne închinăm la biserica Sfântului Nicolae și să ne rugăm pentru pacea noastră sufletească și a neamului nostru, dar și pentru... izbândă!

Tonul oficial al voievodului, dădu de înțeles că sfatul luase sfârșit și că rămânea de pus în faptă ceea ce se hotărâse.

Domnitorul își privea cei doi flăcăi pe care chiar și el cu greu îi putea deosebi. Zămisliți în grele chinuri de maica lor, Nicolae fu cel dintâi care țipă prunceşte, cu mai puțin de un ceas înaintea fratelui

său geamăn, Alexandru. Fără să vrea Basarab se simți străbătut de un gând rătăcit.

Doi, Doamne! Amândoi ca brazii și cu hiori bărbătești! Și numai o singură moștenire! O singură țară! Și aceasta abia întocmită! Și sub pânda vrăjmașilor! Fă, Doamne, într-un fel și luminează-l pe nevrednicul tău rob!

22.

— Pentru ce ne rugăm, Măria-ta... tată?

Cu toate că fusese rostită în șoaptă, întrebarea se repeta obsesiv în urechile voievodului... îndoită, întreită, împătrită... de pereții bisericii domnești.

— Ca să ne fie bine la Buda, frate... Să ne purtăm frumos acolo și să învățăm moda și danțurile frâncești, Nicolae!

... *Alexandre, Alexandre, amarnică limbă mai ai, măi băiete!*

— Ne rugăm pentru că așa se cuvine în vremuri aflate în cumpănă... Și pentru că uităm să o facem altădată, atunci când ne e bine!

Basarab-Vodă se ridică după ce se închină încă`o dată și se întoarse spre ușă, adăstând mai mult timp sub turla, care părea că-l înconjoară cu o strânsoare de mormânt.

— Cum să cetluiești soarta unui neam într-o firidă?!

Cei doi feciori domnești se priveau mirați, gândind că tatăl lor rătăcea vorbe anapoda.

Pășind apăsat spre ieșire, domnitorul recules își măsura vina: *Cârtesc la greu! Doamne, ține-mă să răzbesc și prin încercarea asta!... Am întins o mână regelui pentru că e creștin... Și pentru că Sfântul Părinte de la Roma, nu de mult mă încânta cu laude, ca să-i primesc și omenesc pe dominicani... Și pentru că așa spunea și taică-meu că avem înscris de pavăză a credinței, aici la hotarele creștinătății... Și că e blestem și proorocire asupra neamului nostru! Dar regele ăsta-i dracul pe pământ, Doamne iartă-mă! De n-aș păți ca moșu' Litovoi!... Eu măcar îi am pe ei...*

Își cuprinse fiii pe după umeri, căutând un reazem nu doar pentru sine.

Înainte de a ajunge la prag, se mai întoarse o dată privind spre turlă.

— Am răspunsul la solie, Măria-ta!

Dintr-o ochire, voievodul citi fața mesagerului său, care acoperea cadrul ușii.

— Nu în biserică, pârcălabe Bucur!

Sub un stejar de pe malurile Argeșului, greu de cuprins în trunchi de brațele celor patru bărbați, răsunau hohotele de râs ale voievodului:

— Ha, ha, ha ! Și chiar așa a zis, pârcălabe? Ia mai zii odată!

— Nu mă chinui, Măria-ta!

— Hai, prietene, fă-mi hatârul!

—... a zis că... că Măria-ta, Basarab-Voievod ești... ciobanul turmelor lui... și că... nașterea și adormirea cui l-o făcut!... Că te va scoate de barbă, din văgăunile unde te ascunzi!... Na!

— Ăsta trebuie pocnit amarnic peste bot!

— Să ai grijă, Alexandre, să-i scoți înainte chivăra, că altfel te zdrelești la dește!

Feciorii și dregătorul nu-și puteau ascunde uimirea în fața nepotrivitei veselii a domnitorului.

Am scăpat din chingă și l-am prins în ea pe riga Carol, care a mușcat momeala! Păguboasă sumețire omenească, în câte amare nevoi ne îngropi!

— În calea armiei crăiești să se pustiască locurile! Îi vom aștepta aici, hărțuindu-i fără încetare! Și când îi va răzbi foamea mai abitir decât săgețile noastre, vor fi tare grăbiți spre casă... Și atunci îl vor vedea pe dracu' îmbrăcat... franțuzește!

Clopotele sfîntului lăcaș domnesc vesteau vremea vecerniei, izbind pereții turlei care adăposteau un cui de gând al voievodului.

— Să împlinim încă o filă de sub pecetea de plumb a menirii ăstui neam! Cu sânge, căci se vede, vorba lui taica, altminteri nu-i chip!

23.

Într-o vale în care Dumnezeu nu închipui o corabie a salvării, ci una a pieirii oastei ungurești, părea că se coboară sfârșitul lumii.

Apocalipsa se împlinea într-un potop de săgeți și stânci, revărsat peste cavalerii paralizați într-o trecătoare, care ar fi trebuit să-i scoată de pe valea Lotrului spre Ardeal. Iluzia unei retrageri grabnice a fost „hrănită“ de foametea, care-i chinuia pe năvălitori de săptămâni bune și de viclenia românilor care nehărțuindu-i câteva zile, au lăsat ceva bucate doar pe un drum anume pregătit pentru o... petrecere de despărțire, care se prefăcu acum într-un praznic de înmormântare.

—Sfinte Martin, de sfântă zi a ta, fie-ți milă de această nefericită oaste și acoper-o cu mantia ta protectoare! Că de trei zile ne toacă mulțimea de valahi cu săgeți otrăvite și înveninate!

— Degeaba te rogi, *frater Petrus*, suntem pierduți, așa cum ți-am spus nu demult! Să ne rugăm pentru iertarea păcatelor, cu fața la Dumnezeu și la luptă!

— Sfinte Dominic, mijlocește pentru noi!

— O să termini tot calendarul cu sfinți, călugăre, dacă vei avea vreme! Unde-i regele, să-i încredințez sigiliul, lui și gărzii regale?... Doar nu s-o fi prăpădit și el! Aha, uite-l! Se luptă înspre coasta din dreapta!

— Nu e el! Ăla-i Desev, fiul lui Dionisie!

— Te-a prostit frica, *Petrus*! Cum nu-i regele?! Ce să caute Desev în armura regală?!

— Le-au schimbat, *magister Andreas*, ca să-l facă scăpat pe Majestatea-sa!

— Ia, uite-te ce viteaz e franțuzul! După ce ne-a băgat în belea, nu știe cum să-și scape pielea! Și amărâtul de Desev! O să plătească pentru ambițiile deșearte ale lui taică-său! Dar regele unde e?

— Spre gura văii, la poalele stâncii crenelate, unde se zăresc Danciul cu feciorul său, Ladislau și magistrul Martin, cel al lui

Berend! Nu știu dacă putem răzbi până acolo... Magistre Andrei, magistre!... Domnia-ta!

Călugărul căzu în genunchi lângă prietenul său, care-l fixa cu ochii deschiși și fără viață... O săgeată trecu dintr-o parte în alta a grumazului vicecancelarului, chiar deasupra gulerului de oțel al armurii.

Lângă stânca pomenită de călugărul dominican, regele înconjurat de cavalerii amintiți de nefericitul inchizitor, căuta o ieșire, la propriu, din expediția militară, care la început, i se păru, vorba de acasă, *un fromage*[65]!

— *Oup, que j'ai mal*!

— Majestate, care-i porunca? Ajutați pe rege să descalece!

—... *le main droit! Quelle cruche*[66]!

Hărtănit rău și bombănitor, regele Carol Robert ajunse cu picioarele pe pământul care, în ultimele două luni, i se arătă în toate privințele neprimitor. Apoi privind spre magistrul Martin, zâmbi senin:

— La mulți ani, magistre!

Uite-te de ce-i arde lui acum!?... De onomastice!? Pe ce mâini am încăput, Doamne!

— Mulțumesc, Majestății-voastre! Numai că, dacă nu ne mișcăm repede, nu știu dacă vom mai apuca să numărăm măcar vreunul, nici eu, nici voi, Majestate!

— Ce propun, domniile voastre, cavaleri?

— Să ieșim cât mai grabnic prin capul văii, acum când valahii atacă centrul, acolo unde e garda cu Desev... În armura voastră. A ținut șiretlicul! Eu cu fiul meu, Ladislau și cu Toma-voievodul zic să ținem ariergarda, iar magistrul Martin, cu prepozitul Mihail și cu prepozitul Nicolae de Alba transilvană, să stea lângă Majestatea-voastră, ca să răzbiți spre Ardeal.

— Domnia-ta, Danciu, eu aș rămâne lângă rege, că... știu drumul!

Știi pe dracu', să te ia! Că din cauza ta am ajuns aici!... Și acum ți s-au strâns boașele în nădragi!

— Fă cum vrei, voievoade Toma! Și cu tine și fără... tot un drac!

În alte condiții, vorbele astea spuse cu martori, între care o față regală, ar fi condus sigur la un duel. Acum, Toma se mulțumi să tacă și să înghită gălușca... Ba chiar își regăsi suflul și dorința de a-l impresiona pe rege:

— Trebuie să o luăm spre Miazănoapte, să ne ferim de valahii care ne atacă dinspre *cacumina vulgo Pozata dicta*[67]!

Scârbit, nobilul Danciu îl luă de o parte pe magistrul Martin și îi spuse printre dinți:

— Iisus, Maria, ce i-aş mai muta botul! Să ai grijă domnia ta să-l scoţi pe rege din iadul de aici, că asta ne-am mai lipsi: un regat cu un rege minor! Uite-ţe şi domnia-ta ce muscăraie zumzăie în jurul tronului!

Fără vorbă, Martin strânse braţul viteazului cavaler, apoi întorcându-se spre Toma, aflat lângă rege:

— *Vulgo* sau nu, Posada asta se poate chema şi mormânt, dacă mai trăncănim mult!

Parcă pentru a-i întări spusele, o ploaie de bolovani se rostogoli peste buza stâncii, care îi apăra cât de cât, ca o streaşină. Prepozitul Mihail de Poszega, lovit în ceafă, se prăbuşi horcăind.

— *Il l'a frappé tres fort*[68]! zise regele îngrozit.

— Majestate, nu mai e vreme de pierdut! Pe cai!

— Ar mai fi de salvat sigiliul regal! Ladislau, unde e magistrul Andrei?

— Nu ştiu, tată, astăzi nu l-am văzut! Vrei să-l caut?

Regele răspunse însă în locul lui Danciu:

— *Que, le diable, l'emporte!*[69] Să ne croim drum spre casă! *Monjoie*[70]!...

24.

Pe o stâncă dăltuită de vânturi și de ploi, în chip de clonț vulturesc, Vodă Basarab veghea mersul bătăliei. Cu toate că izbânda era dincolo de îndoială, voievodul își simțea inima grea.

De pe cele două margini ale trecătorii, de trei zile, Giurgiu și Corbu loveau fără cruțare cavalerii prinși ca peștii în năvod.

Giurgiu spătarul avea altă imagine:

— S-a înțepenit cățeaua în gard! Pe ei, voinicilor, miruiți-i la moalele capului, în numele Tatălui!

A prins a vorbi ca popa în altar! socoteau oștenii care-l urmau, făcând prăpăd.

Peste vale, Corbu urmărea năluca regelui:

— Să nu scape spurcăciunea! Că vă mănânc de vii!

Vorbă întărită de o cumplită lovitură de spadă, care despică umărul unui cavaler, zburându-i brațul cu tot cu armă într-o tufă de mur, înroșită acum de sângeroasă poamă.

Dindărătul văii, mânau oastea regală, ca pe oi, tânărul voievod Alexandru alături cu Bucur pârcălabul. După ce culcară sub cai doi cavaleri, prințul hotărî:

— Să nu se supere domnia ta că-i las plevușca! Mă duc la Vodă, la... tata! Știi că am a-i duce veste grea!

Pârcălabul coborî fruntea, adeverind înțelesul apăsător ca plumbul, al vorbei. După ce prințul se îndepărtă, izbucni, retezând dintr-o lovitură de paloș un pui de arin întâmplat în dreapta sa:

— Dumnezeii mamii lui de război!

De departe, peste stânci, voievodul își zări fiul urcând pieptiș spre locul taberei.

Înaintea lui, ajunse gâfâind, Giurgiu spătarul, în dreapta cu spada înroșită de sânge și în stânga cu un coif, împăunat odată.

— Măria-ta! Măria-ta! E mort, Măria-ta! L-am lecuit de ciobănit!

Voievodul privea tăcut, cu ochii trecând parcă prin dregătorul său, departe.

— Riga Carol, Măria-ta! L-am căsăpit! Uite, i l-am scos cu tot cu căpățână!

— Nu-i regele, Giurgiule!

Vorba veni din spate și cât era de mare spătarul, se răsuci ca un titirez.

— Cine îndrăznește!? Corbule, domnia-ta?! Cum nu-i regele?

— Nu-i...! Te-am pizmuit că l-ai doborât înaintea mea! Dar când i-am văzut chipul... Ăsta-i altcineva!

— Cine?

— Dracu' știe! Și dacă n-o știi el, să-l ia tac'su!... Vreo slugă de-a lor! Știu eu?... Și-au schimbat țoalele între ei, asta-i!

— Și regele unde-i?! răcni spătarul de tremurară văile.

Tot el își răspunse cu obidă:

— Ne-am bulucit ca proștii unde am văzut armura daurită și el a tulit-o iepurește! Anafura și altarul...

— Nu huli, spătare!... Că-i păcat...

Vocea calmă și caldă a domnitorului nu reuși să-l liniștească prea mult pe războinic, care azvârli cât colo înfiorătorul trofeu de război. Acesta se rostogoli la vale, până la picioarele prințului Alexandru. Tânărul își feri cizmele și se apropie de voievod:

— Măria-ta... tată... Nicolae...

— Știu, fiule!... Unde, Alexandre?

— La... la vărsarea Lotrului în Olt, Măria-ta! Acolo... S-a năpustit în mijlocul dușmanilor, care l-au înconjurat... N-am apucat să...

— Unde l-ați îngropat?

— Oltul, tată! Oltul l-a luat cu sine...

Voievodul se întoarse spre Răsărit și se închină:

— Odihnește, Doamne, sufletul robului Tău, Nicolae Voievod căzut în luptă cu năvălitorii, văleat 6839[70], fiind de ani douăzeci!

Piatra funerară vorbită împietri fețele martorilor, care îngenunchiară făcându-și cruce.

— Dumnezeu să-l ierte!

Soarele dinspre Apus broda cu aramă sângerie făgetul, jucând totodată umbre fantastice pe zalele războinicilor, care acopereau piepturi în clocot.

Voievodul își sprijini dreapta pe umărul lui Corbu Mehedințeanu:

— Vere! Prin jertfa aceasta a fiului nostru, Oltul nu va mai fi nicicând un hotar, ci o piatră călcată de prag între Oltenia și Mun-

tenia, împlinind rostul ăstui neam pe acest pământ: de a întocmi o Țară Românească!

Marele boier oltean sărută, cu lacrimi în ochi, mâna domnitorului, după care, Basarab se adresă fiului care-i mai rămăsese:

— Iar tu, Alexandre, de azi înainte te vei chema Nicolae-Alexandru... Să nu se uite, să nu uităm și mai cu seamă să nu uiți tu, când îmi vei urma la domnie, că păstorirea unui neam și veghea asupra lui, înseamnă înainte de toate datorie și jertfă și mai pe urmă altele... Dac-or mai rămânea!... Dar ce se aude din vale?

— Sunt strigătele de izbândă, Măria-ta! I-am răzbit!... Să-i potolesc, doamne?

— Giurgiule, asta-i izbânda țării! Să se împartă prada celor viteji și să se înfățișeze prinșii!

— Prea puțini, Măria-ta! Și ăia năuci rău! Spun că i-au alergat călăreți cu cruce neagră pe piept!

— Ha ha ha, ce spui Giurgiule?! De unde, Doamne iartă-mă! Le-a luat Dumnezeu... sau mai degrabă bătăia, mințile!

— Zău, Corbule, domnia-ta! I-am auzit cu urechile mele...

Voievodul zâmbi pentru prima dată după zile întregi:

— Cine știe? Cine știe, domniile voastre?... Noi vom merge la Argeș, să mulțumim Domnului pentru izbândă și să ne rugăm... pentru odihna celor căzuți! Da! La hramul domnesc al Sfântului... Nicolae!... Cine știe?...

Domnitorul o apucă spre vale sprijinindu-se de fiul său.

— Giurgiule, tu ai băgat de seamă că Vodă își cam trage un picior? *Oltean cu limba ascuțită și cu ochi neadormit...*

—Nu! I s-o fi părut, domniei tale! Și de-ar fi așa, ce-i de mirare?! Ce? E ușor să calci pe fața asta a pământului?...

25.

La Sfântul Nicolae de la Argeș se lucra la dresul pereților îmbătrâniți, afară de turlă, unde povești din bătrâni, dar și porunci domnești arătau că nu e bine să te apropii. În aburul de umezeală dulceagă, într-un colț de proaspătă tencuială, un călugăr în genunchi zgâria cu litere strâmbe, izvorâte parcă din sarea ce i se aduna în colțurile ochilor:

Văleat 6860, la Câmpulung a murit marele Basarab voievod.

Înscris peste care aveau să se așeze zugrăveli, strat după strat, ca în viața oamenilor, de la naștere până la moarte și apoi iar de la început.

Basarab isprăvi glorios truda întemeierii Țării Românești, dobândind cu sabia un adevărat zapis al neatârnării și mai cu seamă respectul vecinilor, care de acum înainte trebuiau să socotească de două ori înainte de a călca pământul țării.

Urmașul său, Nicolae-Alexandru[71] făcu până la urmă pace cu regele Ungariei, acum Ludovic[72], fiul celui bătut la Posada. Și mai cu seamă ridică la rangul de mitropolie scaunul episcopal de la Argeș. Preasfințul Iachint de Vicina slujea acum arhierește, cu dezlegare de la Patriarhia de Constantinopol. Îi scrisese voievodului Preafericirea-sa:

Cel de prea bun neam, marele voievod și domn a toată Ungrovlahia, întru Duhul Sfânt prea adevăratului fiu al smereniei noastre, domnul Alexandru, împins de un gând cucernic și arătând multă dragoste și supunere și ascultare către sfânta a lui Dumnezeu catolicească și apostolicească Biserică, a cerut nu o dată ci de mai multe ori prin scrisorile sale... să primească un arhiereu hirotonisit de smerenia noastră și făcând parte din dumnezeescul și sființitul sinod și să-l aibă pe acesta ca legiuit păstor a toată Ungrovlahia spre binecuvântarea și duhovnicească alcătuire a sa și a fiilor săi și a toată domnia sa.

N-avea de unde ști patriarhul, că tipicul redactării actelor oficiale și elineasca, netrecute, se vede, la schismă, prin acel *catolicus*, adică universal, împodobea un gând zidit de mai bine de un veac în turla unei biserici de la Argeș și la temelia alcătuirii politice și militare a unui neam.

Chiar Vodă Nicolae-Alexandru zâmbi, după ce sărută dreapta prospătului uns mitropolit.

Dac-ar ști Sfinția-Sa ce pecete are deasupra creștetului când slujește, i s-ar suci oleacă mitra în cap!

Voievodul însuși, traducea în viața sa personală, un soi de ecumenism cu răsfrângeri politico-diplomatice și militare, care-și trăgea rădăcinile din menirea de răscruce și de prag între Occident și Orient, al spațiului locuit de români. Însurat a doua oară cu o catolică, doamna Clara, și-a căsătorit cele două fete avute de la aceasta, pe Ana și pe Anca, după doi ortodocși: Ioan Sracimir, țarul bulgar și Ștefan Uroș, țarul sârb. De la prima nevastă, Maria, care era ortodoxă, a avut o fată, Elisabeta, pe care a măritat-o cu Ladislau de Oppeln, palatinul Ungariei, care era, firește, catolic!

Tot cu Maria a avut doi fii, Vladislav și Radu, care i-au urmat în ordine la domnie. Chiar și vestea trecerii sale la cele veșnice adeverea că în acest spațiu, munții și apele închipuie mai degrabă o punte a nevoilor comune decât o piedică: o mână de preot din Ardeal scria pe scoarțele unei psaltire catolice că la 16 noiembrie 1364 a murit Nicolae-Alexandru Basarab Voievod. Semn de grijă și de socoteală asupra vremurilor ce vor veni.

Vremuri în care, ideea de cruciadă renăștea după decenii de amorțire sau mai degrabă de mutare a înțelesurilor sale, după nevoile imediate ale papalității, cum a fost anabasa[73] balcanică a Contelui Verde, Amedeo de Savoia.

Tot balaurul cu capete mereu înnoite, care era Răsăritul, a împins creștinătatea spre unirea puterilor sale. După mai bine de un mileniu în care aruncase asupra Europei trombe de foc și pară, Orientul, nesecat și în acestă privință, propunea bătrânului continent un adversar, în fața căruia va tremura pentru încă cinci veacuri: turcii otomani.

Stabiliți temeinic în Europa, după ce în 1361 au cucerit Adrianopole, turcii nu vor aștepta multă vreme pentru a se ciocni în părțile Dunării cu românii. Voievodul care a inaugurat seculara confruntare, dar și înțelegerea, de voie, de nevoie, cu aceștia, a fost Vladislav, numit de ai săi Vlaicu. El însuși arătându-se în hrisoave: *Ladizlaus*

Dei gracia vaivode transalpinus, banus de Zeurino, dux de Frogrus[74].

Asta atâta vreme cât s-a avut bine cu Ludovic, regele botezat de unguri *cel Mare*. Tot àtunci cînd papa Urban al V-lea[75], îl invita să treacă la catolicism sau cînd urmașul Grigore al XI-lea[76], îi încuraja pe franciscani să construiască biserici și capele în Vlahia Mare. Peste numai un an, în 1373, în 15 mai, urletele papei făceau să răsune arcadele uriașului palat din Avignon:

— Arhiepiscopul de Strigoniu, cu puterea crucii Sfintei Biserici Apostolice, să excomunice, iar voievodul Transilvaniei, cu puterea sabiei să pedepsească pe cei care vor face vânzare de arme către valahi și turci!

Se vede treaba că năbădăiosul Vlaicu-Vodă răspunsese la presiunile Ungariei, pe de o parte, printr-o înțelegere cu turcii, iar la ofertele papalității, pe de altă parte, prin întemeierea unei noi mitropolii... ortodoxe la Severin, pusă sub ascultarea preotului Daniil Critopol, uns arhiereu sub numele de Antim.

Era un semn prevestitor asupra veacurilor următoare, în care politica românilor va semăna cu mersul pe sârmă și fără plasă dedesupt. Era încă și un semn de privire atentă a realității, de vreme ce în același an, 1373, la congresul de cruciadă de la Teba, început pe 1 octombrie, sub conducerea arhiepiscopului de Neopatras, regele Ungariei nu trimise nici un reprezentant, arătând dezinteres vădit pentru o campanie militară de salvare a nevolnicului Bizanț. Același papă Grigore al XI-lea l-a mustrat pe rege în mai multe rânduri și a rămas cu mustrarea.

Românii au rămas, până una-alta, stăpâni pe linia albastră Dunării, spre necazul aceluiași rege care atacă în vara lui 1377 pe Radu, fratele și urmașul lui Vlaicu.

26.

Linia albastră a cerului, ca o centură lată de voievod viteaz... Nostalgie, oboseală și o durere surdă de cap. La mine acasă. E dimineață și de la etajul nouă, cerul senin și blocurile în depărtare ne induc un sentiment de detașare. Detașare de lume și de timp. Sorb cu zgomot un pahar în care am aruncat o pastilă efervescentă. N-am dormit bine. Toni se stăpânește să-și aprindă o țigară, dar prepară absent un ness.

Pe birou două laptopuri, al meu cu jurnalul deja afișat pe ecran, al lui pe Net, cu patru sau cinci ferestre deschise: memorii de război, arhive, site-uri militare germane și americane...

Nu avem prea mult entuziasm. Nu știu el, dar pe mine scormonirea asta în trecutul oamenilor, mă indispune...

— Hai, să ne apucăm.

Nu am două scaune identice în casă, așa încât, eu stau pe un fotoliu cu brațe și el pe un taburet.

Fiule, acesta este testamentul meu.

Când vei găsi aceste pagini, probabil că nu voi mai fi în lumea asta. Așa încep toate jurnalele, încercând să dea cuvintelor care vor urma, o greutate uneori nemeritată.

Eu nu scriu aceste rânduri pentru că aș vrea să-ți las vreun set de sfaturi, ce peste ani vor fi probabil inutile sau, mai rău, pentru că simt un talent scriitoricesc neostoit, ce mă macină în adâncurile ființei mele...

Prostii...

Nu!

Am de spus și de scris o poveste. Povestea bunicului tău, a tatălui meu.

O poveste stranie, așternută pe câteva foi îngălbenite, scrise de mână în anii războiului.

Pe alocuri, lipsesc fragmente de hârtie și am încerca să înlocuiesc literele lipsă. Cred că de cele mai multe ori, am reușit.

Bunicul tău a murit în 1945, împușcat de o patrulă sovietică, pentru că avea o canistră de benzină în mână și nu a oprit la somație. Au crezut că fură. L-au împușcat la zece pași de casă. Venea tocmai de la Budapesta.

Povestea lui e aproape incredibilă, dar citind foile acelea pe care le-am transcris, foi murdare de grăsime, de noroi, poate de picături de sânge, am înțeles că această poveste a fost mai importantă decât familia și decât viața.

Acum ești mic, ai doar 5 ani.

Transcriu acum paginile vechi, apoi le voi distruge.

Vei găsi acest caiet, vei citi și vei înțelege.

Acesta e destinul nostru și, mai ales, al tău, fiule!

Să te ajute Dumnezeu!

Fără să vreau, îmi scapă un: „Amin!"

Toni mă privește nedumerit, un pic strâmb și, în paralel, tastează ușor căutându-l pe Neagoe din Lugoj... Nu găsește... Nici nu are răbdare...

— Continuăm?

„Am început să scriu aceste rânduri, când am știut că totul e pierdut.

După patru ani de război, în care am luptat pe mai toate fronturile și sub mulți comandanți în 2 SS Panzerdivision Das Reich și în 8 SS Kavalleriedision Florin Geyer, aceste rânduri sunt spovedania mea în fața lui Dumnezeu și a familiei mele, voi cei care n-ați înțeles ce caut eu în acest război.

Iertare cer vouă, cei care m-ați iubit și nu m-ați uitat...

Nu știu dacă voi reuși să termin aceste rânduri și nici dacă vor ajunge vreodată la voi, draga mea și fiule... Nu mai pot să plâng și trebuie... aș vrea să... scap (....) în România cât mai repede... (...)

Azi este 07 ianuarie a anului 1945. Poziția noastră este la aproximativ 30 m N-V de poșta centrală. Nu mai avem muniție multă. Carul a fost distrus acum 3 sau 4 zile în suburbii. Nu puteam manevra cu Pantherul în oraș. L-au oprit cu tunurile și cu grenadele... L-au blocat și l-au distrus. Tot plutonul a fost distrus... Băieții de la 3 Panzerdivision la care am fost trimiși ca întăriri nu se uită prea drăguț la noi. Cu ungurii nu vorbim. Doar eu mai schimb câte o țigară... Le vorbesc un pic limba. Nu știu pentru ce mai luptăm. În

flancul drept, după șanțurile din nordul poștei ne presează infanteriștii ruși. Tunurile și mitralierele nu tac o clipă. În dreapta sunt românii... Românii mei...? Ai mei?... Ce caut aici? Acum e liniște. Am destule foi de scris și mai multe creioane. Am cerut de la toți, au zis că-s nebun... să scriu sub foc de mortiere și antitancuri... Dar acum e liniște... Doar câte o cățea dinspre pozițiile românești mai aruncă din când în când o rafală. Vreo santinelă speriată. E noapte târziu și scriu la lumina unei lumânări... mai am și d-astea vreo două, pe vine în fundul tranșeei. Automatul e alături și Wolf stă de pază, știe că scriu, el m-a pus să o fac... că altfel degeaba... nu cred că o să scap de (...) și el zice că românii trebuie să"

Aici lipsește o parte de text, fiule. Poate o pagină. Nu am avut cum să o refac.

Apăs butonul de pauză.

— Toni, nu înțeleg nimic!

Se scarpină în cap cu pixul și caută pe net *Ofensiva din Ungaria.*

— În ianuarie '45 cu siguranță erau în Ungaria. Înainte de Budapesta.

— Crezi că se referă la orașul Budapesta?

— Sigur. E cam ciudat amestecul ăsta de divizii germane blindate. Vom verifica!

— La ce folosește? insist eu.

— Du-te naibii, Stelică, de ce ne pierdem vremea aici?! Nu ca să aflăm ce naiba s-a petrecut?!

Oftez privind pe geam.

— Scuze. Am capul tulbure.

— Crezi că eu îl am mai bun?

Apasă din nou pe taste.

— Uite!

Pe ecranul din dreapta se deschide o hartă desenată de mână, cu șabloane și peniță.

— Nu-i cam veche?

— Nu avem alta. Corpul 7 Armată român în Operațiunea BUDAPESTA (etapa a III-a 1-15 ianuarie 1945), sursa Planșa 17, volumul 3, România în anii celui de-al doilea Război Mondial, Editura Militară, București, 1989!

— 1989! Hopa, chiar în anul ăla! Nu crezi că e cam comunistă?

— Nu avem alta!

Găsim poșta, dar nici urmă de trupe germane.

— Ciudat, doar Divizia 2 infanterie ungară pe flancul acela. Și pe tot culoarul nici o unitate germană.

— Poate erau doar subunități integrate în marile unități ungare... Crezi că minte?

— Nu ar avea nici un motiv. Dacă documentul e real, atunci nu ar avea de ce să mintă. Dar dacă este fabricat?

— Nu vrei să continuăm?

Aprob din cap. Încep să mă doară ochii și mormăi pentru că nu am cafea făcută și mi-este lene să pun cafetiera la lucru... Renunț.

„... și drumul era prăfuit și coloanele lungi militare avansau încet. Sfârșit de martie 41. Nu aveam nici o lună. Mă luaseră din atelier. Fără prea multe vorbe. Întâi se opriseră cu un Mercedes-Benz model 39, de comandament, căutând ulei de motor și niște garnituri. A fost simplu, m-am descurcat. Apoi a doua zi au trimis o patrulă de trei: doi soldați cu puștile la umăr și un SS-Scharfuhrer, un fel de sergent-major de pe la noi. Ăia doi erau niște kinderi ca și mine atunci... subofițerul părea bătrân, un veteran din Franța, probabil. Mi-au zis: Au nevoie de mecanici pentru tancuri, trebuie să te înrolezi voluntar, jawohl? Cel bătrân mi-a zis! Și-a mai spus: N-ai scăpare, băiete! Freiwillige, das ist clar?![77] *Aveau și hârtii către patron, un ordin de încorporare, cică de la români. Am zis NU și am fugit în atelier, că eram pe stradă. I-am văzut cum vorbesc cu patronul, cu domnu Stefan. Apoi au plecat. M-a chemat la el și mi-a zis: Măi, băiete, du-te că n-ai ce face! Ăștia nu se lasă! O să se ia de familia ta. Cu nemții nu-i de joacă! Gândește-te la ai tăi!*

Și nu le-am spus nimic, fiule! Le-am zis că mă duc voluntar pe o leafă bună, că n-o să lupt, c-o să lucrez în ateliere, la tancuri, la reparații... Și așa a fost vreo lună, deși uniforma aia cu cap de mort mă înfiora... Aveau mâncare bună și țigări...

...Acum eram pe drum. Se zvonea că plecăm spre Serbia. Era sfârșit de martie. Mi-era frică. Se auzea că invadăm Yugoslavia. Și eu aveam mulți prieteni sârbi în Lugoj... Coloana lungă se împletice spre Herculane, mergeam de-o zi ș-o noapte, era pe la prânz, când au trecut pe lângă noi mașini, o coloană motorizată a Wehrmachtului — niște semișenilate, autotunurile anticar... Eram pe dreapta șoselei, lângă un Zundapp căruia i se rupsese lanțul, când am văzut cum un Standartenfuhrer, de la regimentul 11 SS infanterie, a sărit cu Mercedesul în fața coloanei și i-a oprit urlând la ei — cum își permit să depășească un convoi SS — apoi a ordonat motocicliștilor să mineze drumul. Eram șocat. Și m-am ridicat. Am

vrut să fac câțiva pași. Atunci l-am cunoscut, m-a apucat de mână și mi-a zis printre dinți: Nein, nu merită! Stai cuminte! Era un om înalt, cu chipiu și ochelarii sus, deasupra cozorocului. Era tânăr, blond și slab... Un Unterstrumfuhrer, un sublocotenent... Avea doi, trei ani mai mult ca mine. M-a tras jos și mi-a zis: Nu merită. Lasă-i! Termină aici! Așa l-am cunoscut... așa am devenit me...

A mai trecut o oră. Românii au tras cu toate în noi și am crezut că atacă. Vreo 20 de minute. Apoi s-au oprit. Wolf e lângă mine. Are fața și mai slabă. Nu mai e blond, aproape a albit, dar noroiul ascunde toate astea. Se uită cum scriu și zâmbește amar. Mi-a spus povestea lui, Wolfgang von Schwartzberg, cavaler după tată și bunic. Și el tot voluntar, ca să-l salveze pe tăică-su cavaler teuton... au vrut să-l aresteze în 38, când au interzis Ordinul și atunci a plecat Wolfgang, să lupte pentru țară... Scheise! Ce căutăm noi aici? Acum"

Creionul i s-a rupt și nu am știut ce să mai scriu. Sau au atacat din nou... Foile nu erau numerotate. Am găsit alta, cred că e la rând.

Oftez adânc. Respir lung, rar... Toni zgândăre laptopul celălalt...
— Nu găsesc nimic! pufăie el.
— Va fi greu de găsit ceva! Lasă-l naibii de calculator, hai să citim tot!
Mă duc să pun de cafea. Toni își aprinde totuși o țigară și deschide geamul. Zgomotul străzii năvălește peste noi. Afară e soare. Mă așez din nou. Citim.

„Ne-au atacat din nou. La baionetă. Încă nu s-a luminat de zi. Mai avem puțină muniție. Ungurii nu ne dau dintr-a lor. Din tot plutonul mai avem 12 oameni teferi. Un aruncător PaK 38 și o mitralieră MG 42. Wolfgang e singurul ofițer rămas cu noi. Un SS-Sturmbannfuhrer, un maior ca pe la noi. E rănit. Câteva schije. La umărul drept și pe față. Nu ne-am mai spălat de o săptămână. Anii ăștia trei, am fost unul lângă altul. Mi-a zis: Am nevoie de un mecanic bun. Tu o să fii mecanicul meu! Am luptat împreună și la Belgrad și în Franța. Am cunoscut vinul francez și țigările scumpe și Parisul pe Champs Elysses și toate noroaiele Europei. Și scursura umană. Trădători și perveși... Ne-am vărsat mațele când am văzut masacrul de la Oradour-sur-Glane (Și mi-a zis: Să nu uiți niciodată ce-au făcut aici o mână de fanatici! Nu ăștia sunt cavalerii germani! Creștini! Să nu uiți, tu ești român și neamț, Walter sau Vlad! Va

veni curând ziua când îți voi spune o poveste. Și vei primi o misiune!) Povești! Vise! Adevărul este aici, îngropat în noroiul Budapestei, luptând contra românilor mei! Și fără să am curajul să dezertez! Chiar dacă scriu în românește și nimeni nu știe să citească și tot mi-e groază că cineva m-ar bănui și m-aș trezi cu un glonț în cap.

10 ianuarie 1945. Ne-au împins pe calea ferată. Se lasă seara. Maiorul Wolf e negru. Nu mai vorbește deloc. Se uită doar înainte. Își verifică arma din zece în zece minute. Câteodată, parcă îl aud bolborosind cuvinte aiurea. Ațipește câteva clipe și se trezește gemând: Odessa! Dacă aș fi ajuns mai devreme... Nu știu ce vrea să zică. Ascunde un secret mistuitor. Nu pot să-l ajut. Lângă noi, mai este o mână de oameni. Am strâns cartușele de la morți și am reușit să găsim încă o MG 34 în funcțiune. Am încărcat-o și am montat-o pe un trepied. E prea liniște aici, pe calea ferată. Românii vor ataca din nou, dar unde? Nu înțeleg înverșunarea asta! Curaj nebun! Datorie? Da, e datoria... Se lasă o seară întunecoasă. Ajută-ne, Doamne! Cum poate să ne mai ajute cineva? De ce sunt eu aici și nu dincolo? De partea cealaltă? Nu mai știu nimic de voi de 5 luni. N-am primit nici... N-aveam cum să primesc! De când au întors armele suntem dușmani! Ce s-a fac, Doamne?

Maiorul Schwartzberg mă privește fix acum. Se sprijină în Mauserul lui lung și nou, un Karabiner 43, la care a pus și o lunetă. E arma lui preferată. A ascuns-o atâta timp. Un an. A vrut s-o păstreze pentru după război. În tanc îi ajungea Waltherul de la brâu. Ține alături, de când am pierdut Pantherul, rezervorul ăla nenorocit, pe care l-a cărat de vreo doi ani prin toată Europa. Nu l-am întrebat niciodată pentru că știu că nu mi-ar fi spus. E povestea lui secretă. Mă privește fix și urlă șoptind la ureche:

Nu mai scrie, Walter! Nu mai e mult și vom muri cu toții! Trebuie să acționăm!

Nu înțeleg ce vrea să zică.

Alarma! Au atacat prin sud! Vor să ne încercuiască! Au trecut de cazarma Franz Iosif și atacă fabrica de cauciuc la 200, 300 m în spatele liniei noastre. Au găsit spații libere. Divizia 10 infanterie a ungurilor nu a rezistat. Ne vom retrage.

Wolfgang zice că ar trebui să întoarcem acum"

Aici a fost din nou întrerupt. Nu am găsit altă pagină până la fila care este scrisă pe ambele fețe, cu scrisul grăbit și nervos. Ultima

însemnare e doar jumătate de pagină dintr-o carte de poezii. O jumătate de pagină de Goethe, cu doar 10 rânduri printre versuri.
Apoi le-am ars pe toate, fiule, ca să nu le găsească rușii sau securitatea. Le-am transcris aici, pe un caiet de școală ca să-l pot ascunde. Îl vei primi când vei fi mare. Și eu nu voi mai fi.

— Cum a murit tatăl? I-au făcut ceva, comuniștii? îl întreb pe Toni.
— Nu, aparent a murit de bătrânețe. În '90 și ceva... Abia mai târziu a plecat Valentin în Germania. Când nu mai avea pe nimeni. Ce nume ciudate: Vladislav-bunicul, Mihai-tatăl și nepotul Valentin...
— Ai mai zis asta o dată! Așa i-au botezat... Cauți prea multe ascunzișuri!
— Parcă nu eram eu cel cu teoria conspirației mondiale!
Nu știe unde să arunce țigara. Îi aduc o scrumieră veche. Oftez tot timpul... Visez la concediu, la Eleni, la colega mea cea nouă...
— Da, eu eram... Hai să terminăm, mi-e foame și mi-e sete... Citim.

Ne-au respins. Ne retragem imobil cu imobil. S-a dus și Gara de Est. Nu putem păstra mult pozițiile. Aceasta va fi o însemnare lungă. Maiorul Wolfgang mi-a spus povestea lui. Și mi-a spus să o scriu pe hârtie și s-o țin minte și această hârtie să ajungă la fiul meu și el mai departe...
Cavalerul Wolfgang von Schwartzberg mi-a spus următoarea poveste:
Există de secole un manuscris. Un manuscris al unui papă. Manuscrisul a fost tipărit și trimis tuturor curților europene. Războaiele le-au distrus unul câte unul. Au rămas din ce în ce mai puține. Dușmanii au vrut să le aibă. Și au murit. Și au ucis pentru manuscris. Cei care au ucis au murit. Cei care au furat au murit. Cei care au citit au murit. Manuscrisul este despre noi, noi românii care trebuie să păstrăm creștinătatea, s-o apărăm cu prețul vieții. Și trebuie să păstrăm neamul nostru care va apăra continentul. N-am înțeles prea bine, cine a scris documentul prin secolul XIII. Tu, fiul meu, să înveți istoria la școală și dacă acest manuscris va putea fi publicat vreodată, să nu uiți de noi, de cavalerul teuton și de mine...
Manuscrisul e ascuns în canistra de benzină.
Wolfgang l-a adus de la Odessa. Știam că a lipsit două săptămâni din linia noastră. Știam că a fost în sud. Nu mi-a spus pentru ce. Ei și-au păstrat legăturile în armată. Ei, cavalerii!. A primit misiunea

să se întâlnească cu spionajul român, să le explice importanța manuscrisului, să-l ducă la rege, să salveze țara. Țara noastră și țara lui. Negocierile cu aliații, probabil. Pacea... Pacea, mă-sii! Mi-a spus că regele George al Angliei știa. Că probabil că și americanii știau. Iartă-mă, Doamne! Și ajută-ne! Să nu fie prea târziu!

A ajuns la Odessa chiar pe 22 octombrie dimineața — era în '41 — și a încercat să-i convingă că e o cursă. Că NKVD-ul va dinamita totul. Că acolo e manuscrisul și că e foarte important pentru români și pentru nemți. Că așa ne putem salva. Avea dovezi și scrisori. Nu l-au crezut. A luat cutia neagră cu manuscrisul — eu nu am văzut-o, nu am deschis canistra și mi-a zis să nici nu o fac, aș putea să mor! Și a plecat repede, apoi pe seară a explodat totul și au murit vreo 60 de oameni în clădirea prăbușită. Când s-a întors aici, a pus cutia de lemn negru într-o canistră de tanc și de atunci nu s-a despărțit de manuscris... de aproape 3 ani.

Acum e rândul tău — mi-a spus — trebuie să duci manuscrisul în țară, la regele Mihai. El și generalii trebuie să salveze țara. Cu Antonescu, cu toții... Țara, neamul și cavalerii! Mi-a spus să mă feresc de ruși. Ei îl vor vrea înapoi! NKVD-ul și armata și miliția! Toți! Să fug la rege și să am încredere în românii mei. Unii știu. Să le spun doar: Moștenirea lui Walther Schwartz. Și: Altminteri nu-i chip! Mi-a spus cuvintele în românește! Și trebuie să fug acum în liniile românești! Să ajung în țară! Să salvez manuscrisul! Să ne ierte Dumnezeu! Să ne iertați și voi! Doamne, ajută! Amin!"

Ultimele rânduri pe foaia cu poezii:

„18 ianuarie. În tren spre casă. Am scăpat.

M-au crezut. M-au dus la general. I-am spus cuvintele. I-am arătat canistra. A desfăcut-o din încuietoare, o clipă s-a uitat înăuntru și a închis-o la loc. A zis: Să ne ajute Dumnezeu, fiule! Și să-ți apere drumul! Noi vom încerca să te ajutăm. Să nu te oprești până la palat, soldat!

Am acte de soldat român. Rănit. Am uniformă românească. M-au crezut. Mulțumesc, Doamne!"

Acestea sunt toate rândurile de la bunicul tău și tatăl meu. L-au împușcat pe strada noastră. Avea acte. Au crezut că fură benzină... Nu i-a auzit. Era obosit. Nu știu dacă a ajuns la palat sau nu. Nimeni nu știe. Nu l-au primit acolo...? A luat secretul în mormânt. Nu am reușit să aflu alte vești. Nu știu nimic despre cavaleri. Mi-a fost frică.

Ruşii şi comuniştii sunt peste tot. Securitatea întreabă. Nu ne-am mai întors în Lugoj. În Bucureşti te pierzi mai uşor. Tu fiul meu, trebuie să duci manuscrisul mai departe. Trebuie să ajungi la rege, unde o fi... Dacă scapi din ţară... când vei scăpa. Ţara trebuie salvată. Şi neamul. Şi Europa. Să înveţi istorie, fiul meu. Să înveţi despre cavaleri şi domnitori. Ca să ştii să aperi manuscrisul. Să ajungă acolo unde trebuie. Unde-i este locul. Şi cartea şi poporul...

Altminteri nu-i chip! Adio, fiul meu!

Asta-i tot. S-a terminat. Apăs pe buton şi scot CD-ul din aparat. Cu atenţie. Cu frică. Cu milă şi groază. Şi evlavie... Oamenii ăştia au dat tot pentru un crez... pentru o poveste... O poveste cu domnitori şi cavaleri?... Îmi revin greu în anul de graţie 2007. Jocul de-a tunelul timpului mănâncă energie. Aud de departe vocea lui Toni:

— N-ar trebui să-l copiem?

— Ba da. Ar trebui... Copiază-l tu!

Mă ridic şi intru din nou în bucătărie. Cafeaua în cafetieră, neatinsă. Şi e o marcă bună, portugheză. Mi-a trimis-o Lucia, din Lisabona. Iau două căni şi torn. Pun pe o tavă şi zahărul brun, mierea de salcâm, două linguriţe şi mă întorc în cameră. În trecere observ ledul telefonului. Pâlpâie. Roşu, nu verde. Am mesaje.

Las tava pe masă şi BB-ul. Patru mesaje. Trei e-mailuri şi un SMS. Deschid: Sardi care mă roagă să-l sun. Un autor indignat, că a trimis un manuscris acum şase luni şi nimeni de la editură nu i-a răspuns, în consecinţă, deşi nu voia, mi s-a adresat mie. Ioana Marcu, colega noastră cea nouă, care îmi scrie: *Ce mai faceţi?* şi un SMS de pe un număr necunoscut. Îl citesc.

Era să-mi scape aparatul:

M-ai uitat? Sper că nu. Eleni şi acum suferă. Am întâlnit-o la Salonic. Veneam de pe insulă. Acum sunt la Londra. Te aştept aici, lunea viitoare. Nu e de glumă. Queens Hotel, Church Road, Crystal Palace. Singur. Trebuie să vorbim. Mişa P.

N-a trimis un e-mail. Un SMS cam lung. Dar e clar. Şi imperativ.

— Ştii cine mi-a scris?

— Cine?

— Mişa Puşkin.

— Cine?! sare Toni de pe scaun, vărsând picături de cafea „Nicola“ pe masă şi pe calculatoare.

— Exact cum ai auzit: Mihail Sergheevici Puşkin.

— Sper că nu e o glumă proastă!

— Sper... Nu cred să fie o glumă. Nimeni nu glumeşte în numele lui Puşkin.

— Bine, dar a apărut aşa deodată?!

— Ciudat, nu-i aşa?! Vorbeam sau, mă rog, citeam despre spionajul sovietic şi brusc KGB-ul ne trimite un semn!

— Mai ştiai ceva de el, de la afacerea cu pietrele?

— Mi-a trimis o vedere din insule. Din Skiatos... Pe-acolo are el... concediile!

Este clar că n-are rost să-i spun mai multe. Ştiam că Mişa locuieşte în Skiatos şi că mai are o reşedinţă la Londra. Doar era absolvent de *London School of Economics*... Sau aşa pretinde.

— Şi ce vrea?

— Să fiu luni la Londra.

— Rahat! Ca ce chestie?

— Voi fi acolo, Toni. Mişa ştie întotdeauna, exact totul!

— Ştie un rahat! Un kaghebist boşorog!

Nu comentez. Voi fi la Londra. Apuc aparatul şi scriu: *Da*. Un *Da* şi în rusă şi în română. Vecinii noştri din coastă...

Apoi îi răspund Ioanei: *Bine. Aş vrea să ne vedem. Miercuri o pizza, pe seară? Sau un film?* Marţi noapte voi fi înapoi la Bucureşti. Cu Mişa nu e niciodată prea mult de vorbă. Fără meandre, fără ocolişuri...

27.

În părțile Severinului, pe un drum în meandre, care parcă începea de-a dreptul din Dunăre, s-au alipit două convoaie negustorești, care mergeau spre Răsărit.

— *Messer Lodovico, amico mio, quel piacere*!

— *Caro Michele! Per Bacco! Sei tu!*

Cei doi, primul venețian, al doilea ragusan se îmbrățișară îndelung, de parcă voiau să facă un pod peste Adriatica, aici pe malul Dunării.

— Nu te-am văzut de un *seccolo*, șarlatan bătrân! Pe unde-ai umblat? Ți-a ajuns toată Europa?

— Ia uită-te cine vorbește?! S-o fi preschimbat Ragusa în mânăstire, din orașul hoților?!

Cei doi își împărtășiră palme bărbătești peste umeri și se mai îmbrățișară o dată.

Lodovico Polo, venețianul, continuă cu o ușoară amăreală în glas:

— Europa, zici? Am străbătut-o-n lung și-n lat, mai mult de frica ciumii, decât din chiverniseala negoțului! Am alergat ca un turbat și tot m-a prins!

— Nu cumva?... *Madonna mia!*

— Ba da, acum două veri, în Flandra! Dar cu ajutorul lui Dumnezeu, am scăpat. Așa că dacă ai vreodată nevoie... îți stau la dispoziție, ca... cioclu!

— Du-te dracului de nebun! zise ragusanul, scuipând în sân și făcându-și cruci una după alta.

— Ho! Că o să faci scurtă la mână și nu vei mai putea ține paharul.

La un semn al stăpânului, slugile se înfățișară cu licoarea promisă.

— E vin de la Rin... din cel bun, din toamna trecută. Ce zici?

— Zic să ne dăm din drum, mai la umbră... De la Rin, spuneai? și Michele plescăi satisfăcut de calitatea rieslingului.

— Ai ajuns să bei vin *tedescco*! Prin Italia de când n-ai mai fost? Că acum vreo două luni, lumea te dădea mort demult!

— Veneția!... Ce mai face Republica Serenissimă?

— Ferecă și desferecă! Așa cum știi dintotdeauna! Și prosperă, ce crezi?

— La fel și domnia ta, că te văd cu o adevărată caravană! Ce cară?

— Marfă venețiană! Ce te miri, domnia ta... N-oi fi supărat c-am călcat vreun monopol?

Vinul și instinctul înnăscut al afacerilor, oficializaseră pentru un timp limbajul... Trecător, însă.

— Ragusan hoțoman! Numai la asta nu mi-e gândul acum! Ce-a fost a fost!... Hopa! Dar asta ce-i?

Un nor de praf îmbrăca o cavalcadă acompaniată de zăngănit de arme. Un stol de călăreți trecu pe lângă locul de întâlnire și de vremelnică tabără.

— Bine că ne-am dat din cale! Că ăștia ne făceau una cu pământul! Și voi ce stați ca proștii, cu gura căscată-n lungul drumului? Aveți grijă de cai și țineți armele aproape!

— Stai liniștit, Lodovico! Nu erau tâlhari, erau oștenii domnitorului valah!

— Am priceput și eu că-s oameni cu alte treburi... Și n-au „grija" noastră! Păreau tare grăbiți!

— După câte am aflat, au toate motivele! Am ajuns la țanc, tocmai când stă să pornească războiul!

— Pe mine m-a lovit ciuma și tot nu m-am scrântit într-atât, încât ca negustor, să mă bucur când pic cu marfă de... mulți ducați, în mijlocul vâltoarei... Michele, te cunosc de prea mult timp și știu ce grijuliu ești în afaceri! Doar nu ți-a luat Dumnezeu... ori poate vinul, mințile!

Zâmbitorul ragusan nu apucă să răspundă.

— Ia stai!... Ce marfă... venețiană ai în caretele astea?

— Dacă-mi mai torni un pahar îți spun!

Căldura verii și sațiul negustorului dalmat întârziară încă o dată răspunsul, vreme de... mai multe pahare. Asta spre disperarea venețianului, întărită și de apropierea unui alt grup de călăreți, care măruntiră trapul până se opriră lângă ei.

— Ziua bună, domniilor voastre, negutători de la Ragusa!

— Plecăciune, domniei-tale Giorgio di Negro Capo!

— ...Mda... Măria-sa Radu-Vodă vă așteaptă la vadul Jiului, peste două asfințituri! Mergeți fără grijă, ținând drumul Dunării! Nu-i nici o primejdie! Sănătate, domniilor-voastre, negustori ragusani!

Na! Că ne-a băgat pe toți într-o oală! Am ajuns și ragusan!

— Ce mormăi acolo, Lodovico, prietene?... Hai, nu mai fi morocănos, că e de bine!

— O fi pentru tine! Dar eu nu mai știu pe ce lume mă aflu! Gândeam să ajung la Caffa cu... postavurile mele, dar acum măcar de-aș vinde ceva pe la Brașov, ori aiurea.

— Brașovul... tare mi-e teamă că e mai departe acum, decât Caffa! Dar să lăsam astea deocamdată! Sunt cam o mie de pași până la păduricea de peste vale, propun să înnoptăm acolo! Și mai stăm de vorbă !

Lodovico înghiți cu noduri cina și într-un sfârșit izbucni:

— Nu mi-ai răspuns la întrebare! Ce dracu' cari cu tine, de n-ai nici o grijă?

— Miasmă de ciumă-n sipete, Lodovico *caro*!

— *Va fan cullo*!

— Ha, ha, ha! Ai îmbătrânit și nu mai știi de glumă!... Însă afacerea asta nu-i de glumă și dacă ești cuminte, te iau părtaș... Adevărul e că singur nu pot să-i fac față... închipuie-ți! Zece mii de armuri!

— De... ce?! se înnecă venețianul, gata să înghită și pocalul.

— Ușor, ușor!... zise prietenul, bătându-l cu dreapta pe spate, în timp ce cu stânga reînnoia ispita paharului.

— Comandă grasă, n-ai ce spune, nu-i așa? De jumătate de an și mai bine bat faurii venețieni din ciocane, de au făcut bătături la mâini! Ei, cum e, ți-ai revenit?

— S-a desfundat gâtlejul și s-a blocat *il cervelo*! Cum? Cine a cerut așa ceva? Care rege?... Împăratul?... Papa?

— Tata mare săracu', că-i mort de la ultimul război cu sârbii! Ce Dumnezeu, Lodovico, tu uiți unde ne găsim acum? *Radulo, il principe de Valachia*, mi-a cerut să mijlocesc afacerea! Dumnezeu să-l ție! Că așa pleașcă, de la tatăl mare al domniei tale, nu s-a mai pomenit!

— Ce vorbești? Tu ai idee unde-i Kitaiul? Ție ți s-a găinățat cioara în cap! Că ești la doi pași și de Veneția și de Valahia!

— Bine, bine... *Scuzi*! Hai să nu ne certăm! Treaba-i abia la început, așa că uite, deschid brațele și te iau asociat... Cum stai cu banii? Ai credit la flamanzi ori nemți? Cu pisanii și genovezii mă descurc eu, că domnia-ta n-ai trecere.

Seara care cobora molcom la acel început de vară, imagina în echilibrul ei de culori și de sunete, împăcarea intereselor celor doi negutători, zgândăriți de perspectiva unui câștig garantat de mersul evenimentelor.

Drumul fuse într-adevăr, după spusele dregătorului domnesc, fără griji. Doar când și când, câte un vârtej de praf, un „pui de drac", se răsucea pe câmp, speriind caii și adeverind că în aer plutea ceva prevestitor.

În fapt de seară, cum fusese vorba, negustorii au zărit focurile taberei. Anunțați de scârțâitul căruțelor grele și de larma zăvozilor, s-au apropiat de malul râului într-un loc prielnic pentru masul oamenilor și adăpatul cailor.

Mihail Ragusanul intră imediat în vorbă cu străjile, pe care părea că le cunoaște de-o viață.

— Numaidecât vom fi înfățișați domniei sale *Ioannes Radolus*! Atât doar să ne primenim straiele și... înfățișarea! Te încumeți domnia-ta, la o baie în râu?

— *No, grazie*! Acum vreo trei săptămâni, o lună, m-a prins o ploaie cu găleata pe la Viena! Mi-ajunge pe anul ăsta! De fapt, după cât e de cald, s-ar putea ca mâine, poimâine să plouă... așa că...

— Ha, ha, ha! Se vede că ai luat obiceiuri franțuzești și flandreze!

— Eu am supraviețuit ciumii și nu tu! Așa că lasă-mă-n pace!

Argumentul nu-l convingea nicidecum pe Mihail care porni singur spre râu, gândind că Lodovico este, înainte de toate, un priceput negustor și că, până la urmă, vorba bătrânilor romani, banii n-au... miros!

Mirosul de pâine coaptă la țest, domina însă atotstăpânitor spațiul dintre corturi, stârnind poftele călătorilor, cam sătui de carne uscată și atât. Tot Mihail le atrase atenția prevenitor:

— Ascundeți carnea! Mulțumiți-vă cu pâinea și cu vinul, ce ni-le vor da oștenii valahi! Aici postul se ține cu străşnicie... mai cu seamă înainte de lupte!

— *Mamma mia*!

— Nu te văicări, *signor* Lodovico! Pipăitul aurului ține de foame negustorului!

— Aici nu te pot contrazice! Dar cât mai ține postul ăsta?

— Păi, ar mai fi de două ori o săptămână, până la comemorarea sfinților *Pietro e Paolo*!

— Până atunci trec în Transilvania cu marfa!

— Și crezi că acolo-i altfel? Oricum, eu te-aș îndemna să cercetezi mai degrabă Brăila ori Licostomo și apoi să te întorci iute spre

Belgrado, ca să mă sprijini cu capital, așa cum ne-am înțeles... Altfel te las cu carnea piperată și găsesc alt părtaș la afacere!

— Nici gând! Țin post negru până-n toamnă și tot ne-ntâlnim cum am hotărât.

Ia uite-te, ce virtuți negustorești are abstinența impusă de Sfânta noastră Biserică Apostolică!

Disputa gastronomico-religioasă îi purtă pe cei doi, până la cortul domnitorului.

— Plecăciune, *serenissime principe*! Cer îngăduință să-l înfățișez domniei-voastre pe *signor* Lodovico Polo, prieten și asociat al meu.

— Bine ați venit! Domnia-sa, după nume, pare a fi... venețian.

— Chiar așa, *serenissime*! Dar fiți fără grijă, n-a mai călcat în... lagună de ani buni!

— Cum așa?

— Afacerile și... ciuma... și altele! Suntem asociați pentru a împlini cât mai curând și cu folos, comanda voastră. De restul, nu știe nimic!

Domnitorul zâmbi neamețit de ritmul spuselor negustorului.

— Câte ai adus, Mihail prietene?

— Domnia-ta, cinci sute întregi și încă pe atât, pieptare și căști!

— E bine! Ești același om de încredere, Mihail! Lucru rar în vremurile astea! Plata... la fel?

— Vorba-i vorbă, principe! Moneda valahă are trecere peste tot, că argintu-i bun și cumpăna cu aurul, slavă Domnului, stă încă în țâțâni!

Simțurile negustorești ale lui Lodovico, ascuțite de trecerea prin viață, nu precum gâsca prin apă, îl făcură să bănuiască:

După cum conversează cu principele, Michele ăsta, nu îi e doar furnizor de armuri!

— În rest... cum stăm? Prietenul tău nu pricepe ce vorbim, nu-i așa?

— Poate... frânturi, după rădăcinile limbilor noastre... N-avea, Măria-ta, grijă! E un dat al negustorilor de rasă, și el este, să nu primejduiască o afacere, cum e aceasta, pe care o prinzi o dată în viață, pentru alte treburi mai puțin negustorești!

— Crezi tu că ăsta nu-i negoț, Mihail? Negoțul vorbelor de care atârnă soarta neamurilor! Bine-ar fi să ai dreptate, dar tare mi-e teamă, că noi, oamenii ne închipuim că putem vinde și cumpăra totul! *Cambiare*, cum ziceți voi, parcă! Uite-te și tu! Însuși Papa nu-și mai găsește locul! Acum unde-i? I-ai vorbit?

— Cu ajutorul Domnului și îndemnul Ecaterinei de Sienna[78], care-i o sfântă, a ajuns la Roma!

— Slavă Domnului!

— Și tot El să-l țină cu harul divin, acolo!

Radu Voievod[79], care nu de pomană își va îndreptăți prin urmași supranumele de „cel Înțelept“, zâmbi și schimbă trecător vorba, îndreptându-se spre o masă împodobită de arătoase pocale.

— Domnia-ta, paharnice Dobromir, ia încearcă-ne cu un vin ales de... încercata și priceputa ta limbă, că am prins a fi limbuți pe uscat!

— Și eu stăteam în mirare, Măria-ta! zise hâtrul dregător, zâmbind până spre urechi, ceea ce-l făcu chiar și pe Lodovico, venețianul, să priceapă despre ce e vorba.

În astfel de clipe, fapta se închină fără întârziere vorbei și pocalele fură umplute cu un rubin topit anume, spre încântarea imediată a ochilor și în trepte următoare, a nărilor și a limbilor. Credință întărită de plescăitul admirativ:

— *Meraviglioso*!

— *Questo e un vino vero*!

Dar ce credeau domniile voastre?! se fălea în gând paharnicul, care nu pricepea prea mult din exlamații, dar citea, ca orice podgorean, fețele oamenilor mai deschise acum, decât la împărtășanie.

Domnitorul îl luă de o parte pe ragusan, chipurile, pentru a compara culoarea vinului cu asfințitul, ce se zărea prin despărțitura pânzei de la intrarea în cort.

— Și ce a zis Sfântul Părinte?

— Nu vrea război între creștini! Vrea cruciadă în contra turcilor! E supărat pentru asta pe riga Ludovic, care-i bătrân și n-a învățat *niente*... sau, cum zice papa, *pas de chose*! Și mi-a mai spus să-ți zic, principe, că: pecetea de plumb, chiar de se înmoaie, tot grea rămâne și de tot nu se topește și că neagra cruce, călită de chinul Mântuitorului, poate să piardă bătălii fără număr, dar niciodată războiul! Asta e! Am tot repetat, să nu uit... că de priceput, nu pricep nimic!

— Nici nu-ți trebuie, domniei-tale! Zii bogdaproste pentru asta și... lasă-mi mie povara înțelegerii! Îți mulțumesc! Chiar de ți-e greu să crezi, vorbele astea atârnă cel puțin cât marfa pe care ai adus-o!

Binedispuși după retragerea din cortul domnesc, cei doi negustori prieteni cântau popește, după un ecumenism de sorginte bahică și balcanică, când pe latinește, când pe grecește, ba chiar pe slavonește.

— Asta spre cinstea lui Ștefan Dușan, carele ne-a dat slobod spre Valahia! Vivat! Slavă!... Adică... să-i fie țărâna ușoară!

— Michele, *amico mio*! Tu vorbeai... mai devreme cu... *il principe*... despre Papa?

— *No, caro amico*! Glumea Vodă... cu vorbe prunceşti... pe seama noastră. Pe aici, copiii când le e foame, zic maicilor: papa, papa!... Se gândea omul că venim de la drum lung... şi am picat tocmai în vreme de post. De parcă asta ar fi necazul vremii!

— Şi care ar fi altul mai mare? Că mie rubiniul mi-a săpat o groapă-n foale!

Chiar şi Mihail Ragusanul se miră de coerenţa spuselor sale:

— E război, Lodovico, nu ţi-am mai zis? Tizul tău, regele Ungariei, atacă Valahia! Am ajuns la vreme, cu ce era de adus... să ne rugăm lui Dumnezeu, să mai avem de lucru pe aici!

— *Il vecchio* se mai bate? Parcă ajunsese şi prin Polonia?!

— Ei bine, ştii că eşti deştept! Ce are sula cu vechitura?! E stăpân peste două regate şi i se scoală... de Vidin!

— Şi eu mă strâng de... gât, pentru... un ţechin!

— Bine că nu eşti rege! Mă rog, şi regii se strâng de gât, poate pentru mai puţin! Hai să ne culcăm!

— Te culci tu! Eu mă duc, să mă scald!

— Ha, ha! Dacă ţi-e teamă că o să te ia râul la vale, îţi dau o armură împrumut! Nu rugineşte! E doar marfă veneţiană!

Marfa veneţiană ajunse a doua zi acolo unde trebuia, dar şi postavul de Luvia a lui *messer* Lodovico, care fusese, de asemenea, cumpărat de domnitor.

Înainte de plecare, Mihail Ragusanul mai avu o întâlnire cu Radu-Vodă, pe un tăpşan înălţat pe coasta râului.

—... aşa să-i încredinţezi Papei Grigorie legământul nostru!

Mihail tăcea cu ochii căscaţi şi înfipţi în unda Jiului.

— Ştiu că-i de mirare ce-ţi spun, dar aşa gândesc eu că e bine în vremurile astea!

— Cum socoate, Măria-ta! Eu o să-mi fac datoria! Măcar un lăstar rătăcit din trunchiul Corbenilor, să-ţi mai fie de folos!

Vodă zâmbi amar:

— Vezi, Mihai, că mi se adeveresc spusele! Dacă fratele meu, Vlaicu-Vodă, Dumnezeu să-l ierte, ar fi fost mai cumpătat, neamul tău nu s-ar fi băjenit în Ardeal! Vremuri sucite... şi noi, ca năucii, ne tot căznim să le-ndreptăm!

Negustorul ragusan cu sânge valah ştia prea bine asta, pe pielea lui.

— Şi le sucim şi mai rău! continuă voievodul. Uită-te acum, în loc să luăm grija turcului, care se întinde ca o pecingine, ne batem între noi!... Mai ştii ceva de Corbenii tăi?

— Nu prea multe! Acum câţiva ani, după ce au trecut munţii, al'de Voicu şi Ioan se întemeiaseră prin părţile Haţegului. Altceva nu ştiu!

— Atunci, cu bine, prietene! Şi dacă o fi cu izbândă, te aştept cum am vorbit!

— O să fie izbânda Măriei-tale, negreşit! Că te veghează Dumnezeu prin ortacii lui şi de la Roma şi de la Ţarigrad!

— Doamne ajută!

Întorcându-se pe drumul Dunării, Lodovico Polo şi Mihail de Ragusa trăncăneau, nu doar despre afaceri.

— Ce-ai mai vorbit cu principele? Tot despre mâncarea copiilor?

— Cine-i curios, nu trăieşte mult! Chiar dacă-i bun de cioclu! Zău, nu merită să-ţi baţi capul cu asta! Mai bine gândeşte-te cum o să-ţi faci reintrarea în Veneţia.

— Mai ceva ca dogele, ce crezi? Totuşi, te-aş mai întreba ceva: asta era toată armata principelui? Cam puţini!

— Tu crezi că a comandat atâtea armuri, ca să îmbrace paparudele sau să bată darabana pe ele ţiganii cu ursu'?!... Niciodată valahii nu scot la iveală oastea întreagă... Aşa-i felul lor de a se lupta.

— Dar tu de unde ştii?

— Uite că ştiu! Treaba mea de unde şi cu asta, basta!

— *Basta, basta*! Cum *basta*? Dacă războiul nu merge cum vrem noi... atunci, cui mai vindem marfa?

Ultimele vorbe le spusese în *pianissimo*, îndemnat de privirea cruntă a prietenului.

— Hopa! Te-ai văzut cu sacii în căruţă, ai scăpat de mers până la dracu-n praznic, ai luat preţ bun pe postavul de Flandra şi acum, ce-mi faci? Te dai după corcoduş!

— Ce fac? Cine-i *il duce* de Corco? întrebă nedumirit veneţianul, total năucit de limbuţia, mai ceva ca cea italienească, a amicului său.

— Întreabă dulăul, care-i dă ocol dincolo de şanţ! Te faci că plouă! tună ragusanul „lămurindu-l“ definitiv.

— Eşti nebun? Unde vezi tu că plouă?

— *Cretino*! E o vorbă de pe-aici!... Ziceam că nu te mai interesează afacerea.

— *Questo non e vero*! Totuşi... dacă *il principe*... ferească Dumnezeu!... Ştii... în război se poate întâmpla orice...

— Îl apără armurile... noastre! Și chiar de-ar fi să se întâmple o nenorocire, are doi feciori, Dan și Mircea, din câte știu, războinici de temut! Ei vor ține în continuare în viață înțelegerea noastră.

— *Il contracto*!

— Aici contractul e voievodul... iar la Veneția sunt eu... și domnia-ta, dacă mai vrei!

— *Certo, certo*! Cum am vorbit, nu-i așa?

— *Si*, procentul stabilit e bătut în cuie. Oricum, e bine că rămâi tu la Veneția, cât fac eu un drum până la Roma.

— La Papa...?

— Ai scăpat de ciumă, dar de curiozitate n-o să te lecuiești niciodată! Nu, dragul meu, nu mă duc la Papa, mă duc să fac o catagrafie, să număr pisicile și... curvele din Cetatea Eternă!

Figlio di putana!

28.

Toamna acelui an 1377, se arătă bogată în roade. Altele însă decât cele așteptate, de pildă, de paharnicul Dobromir.

Războiul se încheie cu izbândă pentru români... ajutați fără îndoială și de armurile venețiene. Așa că, voievodul putea însemna cu mândrie pe pereții sanctuarului de la Argeș: *Io, Radu, mare voievod, domn singurstăpânitor al Ungrovlahiei, al Vidinului și al oblastiei Vidinului!*

Cum, cel puțin pe atunci, nu doar veștile rele răzbăteau repede, Mihail Corbul Ragusanul găsi un motiv în plus, să se grăbească spre Roma, unde împărtăși Suveranului Pontif mesajul surprinzător al domnitorului valah. Avea prin aceasta să lumineze ultimele clipe ale Papei Grigore al XI-lea, care se va stinge în martie 1378.

Singurul care a rămas cu pălăria, sau mai degrabă cu coiful turtit, a fost regele Ludovic. Bătrânul suveran aproape că se văicărea brașovenilor, când le promitea o reducere a vămii pe sare, dacă va aduce Valahia sub ascultare, așa cum nădăjduia. Că, vorba aceea, a rămas doar cu nădejdea, o adeverește aceeași curte făcută sașilor, pentru a ridica două fortărețe spre Valahia: prima Landskrone pe Olt, la Turnu Roșu și a doua Torzburg, la Bran pentru a închide Pasul Cumanului — denumire îmbrăcând amintiri vechi, dar încă vii pe ambii versanți ale Carpaților.

Stăpânirea, care prin bătrânești hotărnicii controla și plaiul dinspre Ardeal, avea să închipuie o nebănuită punte a credinței, care însă, după tipicul acelor vremuri și nu numai, va împlini, prin ascunsa ei zămislire, o taină mai veche și încă și mai adâncă.

Radu I n-a domnit prea mult, poate zece ani, suficienți însă, pentru a marca definitiv istoria acestor locuri. A „dublat" cele două mitropolii ortodoxe ale țării, cu episcopii catolice la Severin și Argeș. În noua capitală a țării, Târgoviște, pe lângă biserica domnească a ridicat și o biserică catolică. Toate acestea, în paralel cu ctitorirea,

fără îndoială cu ajutorul Sfântului Nicodin, a unui impozant așezământ monahal ortodox, destinat unui strălucit viitor: Mânăstirea Tismana.

Memoria afectivă a unui popor este foarte selectivă și cu atât mai de luat în seamă. Sunt în istoria neamurilor așa zise confuzii, care în realitate sunt lămuritoare.

Într-o zi de peste an, poate de iarnă, ori poate de vară, să fi fost 9 februarie sau 9 iulie, sau de ce nu 12 mai în plină primăvară, în biserica de la Argeș, cea catolică, amintitoare de Sân Nicoară al Marghitei, doamna lui Negru-Vodă, un alt voievod primea botezul în ritul romano-catolic sub mâna dominicanului Nicolaus Antonii:

— *Baptiso te Pancratius in nomice Patri, Filii et Spiritu Sancti. Amen!*[80]

— O făcurăm și pe asta! se auzi o vorbă ca o răsuflare chinuită.

Poate o rostise însuși Radu-Vodă... Poate unul din cei patru martori: fiii săi, Dan și Mircea, Giurgiu Cap Negru Banul sau căpitanul Constantin ot Balaciu.

— De ce a fost de trebuință asta, Dane? îl întrebă mezinul.

Dan ridică din umeri. Era mai mult un om al armelor, priceput în războaie și învățat cu disciplina.

— Dacă așa a gândit taica, înseamnă că așa e bine! Știu eu?... Politică...

— Și acuma, cum o să-i spunem?

— Ca și până acum, Mircea! Măria-ta și tată! interveni vodă.

— Iertare, doamne, dar sunt cam amețit de ce se întâmplă!

— Nici n-ai cum altfel, fiul meu!

Luându-și de braț feciorul, voievodul se îndreptă spre ușă, urmat de ceilalți.

— Vezi, Mircea? Cât e de aici până la biserica noastră domnească, din vale?

— Un zbor de săgeată, dacă trag eu cu arcul!

— Și din vale până aici?

Căscând ochii, tânărul se miră:

— Cât să fie? Tot atât!

Vodă zâmbi, clătinând a dojană din cap.

— Mircea, Mircea... De ce n-ai spus: câțiva pași? Da, dragii mei, câțiva pași, care măsoară însă o râpă adâncă și largă, care n-are ce căuta în Biserica lui Hristos! Dacă îl întrebam pe Dan, mi-ar fi răspuns: o aruncătură de băț, că el e mai vârtos! Și așa gândesc, cu parul în mână, și ungurii și grecii și sârbi, nemții ori talienii... De ce?

— *Ulcus est!* [81] murmură episcopul Nicolaus.

— Da, Sfinția-ta! Și se tot învârte cuțitul în ea, în loc să încercăm a o tămădui! Asta face creștinătatea când turcul stă la pândă!

— *Sponte asciam cruribus suis illidere!* [82]

— Părinte, nu-i vreme de autoflagelare! Și tare mi-e teamă, că aici e de fapt orbire ori prostie de-a dreptul! *Stultum est vicinum velle punire incendium!* [83]

Vodă inspiră adânc aerul proaspăt al pădurii din apropiere.

— Ce bombăni în barbă, domnia-ta căpitane Constantin?

— Nu... nimic, Măria-ta! Mă gândeam doar, că dacă ar fi fost aici Stoican logofătul, mai pricepeam și noi ce se vorbește.

— Nu-i trebuință astăzi de înscrisuri! Avem... avem altele mai vechi și mai de seamă... Voi să fiți martori cu simțirea și cu mintea că Io, Radu Voievod, am luat astăzi asupra mea și numele Sfântului Mucenic Pancratie, împlinind un pas voit de Dumnezeu spre paza și statornicia moșiei noastre. Și iară, să fie un semn al atotputerniciei acestui neam aici la hotarele Europei! Așa să ne ajute Dumnezeu!

— *Dominus scit cogitationes hominum! Dominus vobiscum!* [84]

Despărțiți de prelatul dominican, cei cinci bărbați se îndreptau spre casele domnești.

— Lungiți pasul! Că dacă mai zăbovim mult, Dobromir, după cum îi știu gâtlejul de-a pururea în arșiță, o să ne lase fără vin!

— Tată! Dar Prea Sfinția-Sa Hariton, mitropolitul, ce-o să spună?

— O să afle și o să tacă, Mircea! Așa cum o să faceți și voi!

În pacea pragului de noapte, un zvon de clopot izvorât parcă din lucirea de oțel a stelelor, tăie elanul drumeților. Un gând rătăcit, care îi unea de fapt pe toți, fu rostit de Giurgiu Banul:

— Cine să tragă clopotele la Sfântul Niculae, la ceasul acesta?!

— E vântul, oameni buni! Vântul..., hotărî Vodă Radu.

Nimeni nu îndrăzni să-l contrazică, deși nu se mișca un ram.

Dobromir îi aștepta, după felul lui, zâmbitor, în prag.

— Fii binevenit, Măria-ta! Și domniile-voastre, asemenea!

— Mai e vin?

— Ce vorbă-i asta?! A dat Dumnezeu mai an și anțărț, roadă de poamă aleasă și multă, din Drăgășani la Dealu Mare, de plângea codrul de cât lemn am scos dintrânsul, ca să facem butoaie!

— Nu de asta ne... plângem noi! Teama-i alta!

— Adicătelea, ce vrea să spună domnia-ta, căpitane Constantine? Că nu pricep!

— Că fiind singur și în așteptare, ai găsit cu dreptate să-ți țină de urât un pocal, două... eu știu? Poate mai multe!

— Iote-te ce grijă are dumnealui! Am băut... am gustat din fiecare după datoria slujbei domnești, ca să le înfățișez cumsecade, domniilor voastre!

— Am zis eu altcum?!

— Oleo, muică! Da' mare limbariță mai aveți și încă pe uscat! interveni Giugiu Banul. Paharnice, lasă vorba! Nu vezi că Vodă e cu dinaintea goală!?

— Iertare, mărite doamne! Dar mereu Constantin căpitanul, cu vorba înțepată a domniei sale, mă abate de la trebi!... E tămâioasă de Drăgășani, doamne! Tocmai bună pentru... Dar ce sărbătorim noi acuma?

— Botezul Domnului!

— Boboteaza!? Păi, n-a trecut?!

Văzând cinci fețe mustăcind, paharnicul se reculese:

— Așa o fi, Măria-ta! Ce pricep eu cu mintea mea cea proastă? Și mai dau și din gură, ca muierea...

— Și încă una bețivă!

— Bețiiiiv.... eu?! Măria-ta, să știi că mă supăr tare pe căpitan...

— Eu vă știam prieteni.

— Da, eu... mie mi-e drag pentru că-i sugaci de nădejde și știe să bea vinul, cum se cade. Dar să mă facă bețiv, asta-i prea de tot!

— Cere-i iertare, căpitane! râse Vodă.

— Mai bine beau o cană cu armăsarul Măriei-tale, că-i de rasă!

— Așa!? Ei, lasă, n-o mai veni domnia-ta, să se roage de-o fetească d-aia neagră, de mare folos bărbatului la oarece și tot atunci, de bucurie muierii! Să-ți pui pofta-n cui! Să bei apă din Vedea și Teleormanul dumitale!

— M-a lovit în moalele capului, nemernicul! recunoscu căpitanul, spre veselirea mesenilor.

Paharnicul n-apucă să pună sare pe rană, întrerupt fiind de o bătaie în ușă. Un slujitor îl chemă degrabă afară.

— S-o fi dus să mai guste ceva! Sunt curios cât zăbovește!

— Mai lasă-l și domnia ta, că-l ia sughițul! zise râzând Vodă și bătu din palme.

Îndată, feciorii din casă se înfățișară cu tăvi acoperite de pui rumeniți, plăcinte, pulpe de berbec împănate cu usturoi, păstrăvi afumați, dosiți în cetină de brad și alte bunătățuri asemenea.

— Să ne trăiești, Măria-ta!

— Și voi, domniile voastre! Să mulțumim lui Dumnezeu pentru izbânda de ieri și pentru cea de... astăzi! Și să turnăm și la podele, pentru cei ce ne-au slujit cu credință și nu mai sunt!

Tocmai atunci se întoarse paharnicul.

— Da! Dumnezeu să-i ierte pe cei duși!... Duși rău de tot, Măria-ta!

— Ce vorbă-i asta, Dobromire?!

— Doi călugări de'la mânăstire... vai de capul lor! A venit Sofronie portarul și el cam într-o dungă, să-i dau nițel vin, ca să mai prindă curaj!

— Dar ce-au pățit?

— Au văzut pe dracu' gol! Adică nu... cică era în straie de război! Ha, ha, ha...

— Fii mai lămurit, omule!

— Acum vreo două ceasuri, ei, adică Isaia și Pafnutie, călugării, doamne!

— Da, zii!

— Ei au auzit așa, ca din senin clopotul mânăstirii... bătând...

Privirile celor cinci meseni se încrucișară, fără voie.

— Tu ai auzit ceva, Dobromire?

— Doamne ferește, Măria-ta! Ce-s nebun, să aud clopote noaptea?! Oricum, cred că eram în beci și pregăteam...

— Atunci, n-ai auzit sigur nimic!

Paharnicul trecu peste înțepătura căpitanului și continuă:

— Așa, Măria-ta! Isaia și Pafnutie au ieșit să vază ce-i și au văzut... Ha, ha, ha...

— Dobromire, mă mânii!

— Nu, doamne, că zic! Au văzut un moș bătrân care trăgea de sfoară... și care s-a întors spre ei... era falnic, de parcă ar fi coborât de pe zugrăveala bisericii... le-a zâmbit și apoi a plecat trăgând un picior...

— Și n-au pus mâna pe schiop?

— Șchiop, șchiop, dar parcă luneca, nu mergea! Și pe ei i-a țintuit locului, că și acuma tremură de friguri, bolborosesc la rugăciuni și bat mătănii!

Paharnicul răpuse un pocal, mulțumit că a dus istoria pînă la capăt.

— Ei! Vedenii, Măria-ta! I-o fi zăpăcit Sfinția Sa Hariton, cu obiceiurile postești de la Sfetagora!

— Așa o fi, paharnice! Cine știe ce-o fi fost?!... Cine știe?!...

Cine știe, de ce urmașii l-au asimilat pe Radu Vodă cu Negru Vodă, dâns naștere unui întemeietor, care unea în persoana sa două veacuri de istorie: Radu Negru? Cine știe, de ce sinaxarele ortodoxe îl pomenesc pe Sfântul Pangratie de două ori într-un an, pe 9 februarie

și pe 9 iulie? Cine știe, de ce mormântul său din biserica domnească de la Argeș este chiar la picioarele scaunelor arhierești și lângă stâlpul care susține bolta? Întemeiere și ispășire, semnele de viață ale unui neam blestemat să rămână și să străbată prin istorie. Asemenea inscripției de pe inelul lui Radu Vodă: *Iesus autem transiens per medium illorum ibat.* (Luca IV, 30)[85]

29.

De ce un blestem? De unde a plecat totul și de ce neamul nostru? De ce tot noi? Înghit în sec, ca să nu mă gândesc la decolarea avionului. Am uitat să-mi cumpăr gumă de mestecat. Sau Tic-Tac. Un nod în gât. Îmi înghit saliva. Cursa este a companiei *British*, un Airbus nou. Decolare lină. Se înalță...

Am găsit bilete. Și cazare o noapte la acel hotel necunoscut din Crystal Palace — ce naiba o fi și ăsta! Ciudat, pentru mine s-au găsit imediat bilete. Agenția mi-a răspuns că hotelul are locuri libere destule.

Nu e prima vizită la Londra. Au mai fost vreo două, trei, pe fugă. Ba o întâlnire cu un client, cu un agent, un contract sau un târg de carte. Ca acum. Niciodată pe săturate. N-am vizitat muzee, nu m-am urcat în Roata Mileniului, nu am căscat gura la Big Ben. Doar aeroport, taxiuri scumpe, eventual tren, hotel, multe interioare...

E liniște în avion. Stau la culoar și aștept să vină timpul mesei. Îmi doresc un pahar de vin. Vecinii mei, un el și o ea, tineri și îndrăgostiți vorbesc tare, frunzărind un ghid *DK* al Marii Britanii. Un tur mai lung. Luna de miere. Se țin de mână și se sărută. Uff, nu pot să fiu și eu om! Eleni, Ioana... Fetița mea, Lulu pe care abia am apucat să o mai văd o oră, înainte de a pleca și căruia i-am promis un suvenir — o păpușică în formă de soldat de la palatul Buckhingam — dacă o fi înțeles ea ce-i aia...

Aterizăm după trei ore *and a quarter*.

Heathrow. Enorm. Un oraș. Stau la coadă la taxiuri. M-a costat deja aproape șase sute de euro distracția, dar știu că merită și cineva mă va plăti pentru tot ceea ce fac... Și dacă nu... Nu am prea mulți bani cu mine. Ultimele evenimente la care am „participat", nu mi-au adus o remunerare pe măsură. Ba chiar deloc. Iar „Trident" trece printr-o perioadă de repoziționare de piață, așa că... pofta-n cui!

Dispecerul îmi deschide ușa și mă invită în mașină, după ce înainte îmi explicase că zona Crystal Palace e foarte departe, la vreo...

stă pe gânduri ca să calculeze în minte transformarea din mile în kilometri... 60 de kilometri și prețul călătoriei va fi de 80-90 de *pounds*. Îmi vine să fluier a surpriză și a pagubă. Intru în vehiculul clasic, negru, o versiune ușor rotunjită, modernizată e eternului taxi londonez. Banchetă largă, aer condiționat... Nu-mi este necesar, pentru că nu este nici pe departe cald, ba din contră, meteorologii britanici au anunțat trei zile foarte reci, sub medie și au lansat avertizarea *Heavy snow*, fapt ce m-a frisonat din prima clipă. Șoferul are chef de conversație. *Where are you from?* Îi spun. Se bucură. Are și el un văr care a studiat acolo. E din Bangladesh, dar locuiește aici de zece ani. Încerc să-l opresc și mă gândesc la politețea britanică. Probabil că nu se aplică și celor din colonii... Îl întreb de vreme și tot râzând, aflu că *Heavy snow* înseamnă un *inch* de zăpadă. Și uită să-mi transforme unitatea de măsură în centimetri. *Excuse me, almost three centimetres!* Așa că mă liniștesc, trei centimetri de zăpadă nu sunt chiar *heavy*, la noi ar fi însemnat un metru... Are un accent rotund și vorbește repede. Îmi este greu să-l urmăresc. Nu reușesc să-mi adun gândurile... Crima, manuscrisul, jurnalul lui Neagoe bunicul și Neagoe tatăl... Iar, fetele... Mișa Pușkin.

Cursa se încheie în fața unei clădiri victoriene, în mijlocul unui cartier cu multă verdeață. Plătesc 84 de lire sterline cu inima grea și intru în hotel. Mă așteptau. Primesc o cameră în corpul nou. 259. În hotel se schimbă liftul. E șantier. Unde naiba m-a adus Pușkin?! O atmosferă de delăsare și senectute mă înconjoară. În cameră, las geanta pe jos și dau să mă trântesc în pat. Arunc o privire pe geam și privesc vilele cochete de vizavi, îngropate în vegetație. Copacii au frunzele încă verzi. Din vila de peste drum de hotel, o siluetă la o fereastră largă de la parter îmi face semn cu o mână ridicată...

Mijesc ochii. În spatele geamului, un bărbat gesticulează repetat... ducându-și mâna la ureche... Amețit și enervat, înțeleg. Îmi privesc telefonul sofisticat și pus în poziția *silent*. Ledul pulsează roșu. Un mesaj. *Bine ai venit. Coboară. Traversează. Clădirea cu acoperișul roșu prin intrarea principală. MP*

Ahaa...

În mai puțin de cinci minute, ajung în fața ușii. Se deschide, iar silueta din semiobscuritate mă invită înăuntru. Închide și trage zăvorul. Mișa. Nu știu ce să fac... O îmbrățișare sau o strângere de mână?

A trecut un pic de vreme de când nu l-am mai văzut pe Mișa. Iar ultima noastră întâlnire a fost vitală pentru mine, ostatic împreună cu Sardi, Eleni și alți câțiva, într-o casă din Rouen. Mișa

a apărut ca marele salvator, găurindu-l pe cel rău cu tunul lui, un Glock de 10 mm. A stat de-o vorbă cu noi, a luat caimacul şi a dispărut. Nici acum nu se ştie unde au ajuns pietrele acelea şase... Nici nu o să-l întreb!

Zâmbește și îmi intinde mâna.

— Bine ai venit, prietene.

Vorbește românește cu foarte puțin accent rusesc. Îi strâng mâna și îi simt forța. Niciodată nu am știut ce vârstă are. Să fi trecut de șaizeci...

— Bine te-am găsit.

În living se simte o aromă de cafea fierbinte și țigări Dunhill, preferatele lui.

— Cam misterioasă convocarea asta, Mișa...

— Dragul meu, e bine să fim atenți... Sunt mulți cei care încă nu m-au iertat! Și nici pe tine, Stelian...

— Mihail, nu mă compara cu tine, te rog! Sunt un biet amator! La experiența ta...

Zâmbește doar o idee și mă invită cu mâna stângă, să iau loc pe o canapea. Încăperea e acoperită de mobile, perne, măsuțe joase, lămpi cu abajururi de mătase...

— Cam încărcată, nu ți se pare?

— Așa am cumpărat-o. A aparținut unui indian bătrân. Încă nu m-am hotărât să redecorez. Vin rar aici...

Nu-l cred. În imaginația mea bogat împănată cu povești cu spioni, îl văd pe Mișa Pușkin travestit în senior indian, participând la recepții la Buckingham Palace și apoi dând cu subsemnatul pentru KGB.

— Ce mai fac agențiile? încerc să-l provoc.

Își aprinde o țigară. Fumează cu poftă. Și mă privește în ochi.

— Unele bine. Vei vedea.

— Mă gătești la foc mic, Mihail! De ce?

— Nu știu cum să încep!

— Tu?! Nu știi cum să începi?!

— Am prea puține date... Mi-ar fi fost mai ușor, dacă aveam *the big picture*! N-o am!

Încă un fum lung. Aleg și eu ceașca dinspre mine și sorb în liniște. Cafea la ibric. De modă veche...

— Bună, nu?...

— Da, ca în copilăria mea.

— La nisip?

— La aragaz. Bunică-mea făcea. Și apoi ghiceau în zaț. Furam și eu o gură... Gustoasă. Întâi fiartă apa cu zăharul...
Pușkin râde de-a binelea.
— Te-au lovit amintirile... Ha, ha...
— Mihail, unde ai dispărut?...
— Pe colo, pe dincolo...
— M-ai adus la Londra pentru o cafea la ibric și o conversație eliptică?
Brusc, fața îi împietrește. Stinge țigara cu un gest rapid. Și mă fixează.
— Nu, Stelian. Avem probleme grave!
— Avem?
— Mai curând: aveți! Ești înarmat?
— Nu. N-am nimic cu mine...
— Vei rămâne până mâine. Vorbim o vreme, apoi mergem să mâncăm. E un fel de fast food combinat cu pub... Fast pub!... mai jos, pe stradă. După amiază avem o întâlnire. Mâine, micul dejun cu mine și din nou la aeroport. Beretta parcă, nu-i așa?
Îl urmăresc greu. Trece repede de la un subiect la altul. Am venit la Londra pentru o întâlnire? Cu cine? Nu zic nimic o clipă sau două, apoi răspund ezitant:
— Da, Mihail, Beretta! Am nevoie?
— Ai uitat ce s-a întâmplat la Frankfurt?
— Știai? îmi scapă întrebarea, exact cu o clipă înainte de a realiza că e stupidă.
Evită un răspuns ironic și deschide un dulap vechi, din lemn roșu, mat. Arme. Multe arme. Nu mă ridic. Sorb din cafea, în timp ce Mișa își face de lucru printre pistoale.
— Colecționar? încerc să-l provoc.
Se întoarce brusc.
— Da, aici e aproape toată colecția. În Grecia am doar câteva.
Îmi întinde un Beretta cu toc și încărcătoare de rezervă.
— E pregătit, Stelian.
— Mulțumesc. Ți-l înapoiez mâine, la aeroport.
— Da, desigur.
— Chiar nu vrei să-mi spui nimic.
— Ba da.
Toarnă câte un gât de *Johnnie Walker Black Label* în două pahare, aruncă câte un cub de gheață și, foarte teatral, se așează în fața mea.
— Manuscrisul, Stelian!

Nu i-a reuşit reprezentaţia. Sunt probabil prea indispus şi vremea noroasă mi-a înfipt o adâncă durere în cap...
— Aşa, şi?
Râde mânzeşte.
— Faci pe durul. Cu mine?
— Mă doare capul, Mişa. Şi nu aveam chef de excursii prin Europa. Şi am cheltuit bani pentru asta. Şi nici nu am un caz care să producă...
— Ba ai. Doar că nu produce încă. Manuscrisul...
— Rahat!
— Cine-l publică câştigă enorm!
— Ce naiba poate conţine acel manuscris?!
— E copia tipărită a unui act papal, Stelian. Un act vechi. Un act care dovedeşte, că istoria a fost altfel decât se crede. Că lucrurile ar fi trebuit să stea altfel. Acel act poate distruge echilibrul. Asta am vrut să ştii.
— Nu înţeleg prea multe. Ce este atât de compromiţător acolo?
— Depinde de unde priveşti. Poate să fie mândrie naţională. Sau ruşine. Sau război civil sau război mondial...
— Exagerezi. L-ai citit?
— Nimeni nu l-a citit. Şi aşa trebuie să rămână!
— Poveşti, Mihail, ai îmbătrânit. Comploturile mondiale nu mai pornesc de la tratate şi de la manuscrise. Ci de la bani!
— Politica înseamnă bani, Stelian!
— Vorbim ca să ne facem de lucru, Mihail! Unde vrei să ajungi?
— Simplu. Acel manuscris nu trebuie să ajungă în mâinile cui nu trebuie. Altfel, mor oameni şi pot fi generate crize politice. Încă nu am voie să-ţi spun mai multe. Vom merge să ne întâlnim cu doi domni şi cu cineva cunoscut ţie. *A propos,* am văzut-o pe Eleni...
— Mi-ai scris. Să te ia naiba, Mişa. N-am chef de prostiile tale.
Mă ridic aruncând pistolul cu toc cu tot, pe masă. Pornesc spre uşă.
— Stai!
Ezit o clipă.
— Iartă-mă... Stelian.
Mă întorc spre el. Mă priveşte trist.
— Iartă-mă. Suntem amici, Stelian. Nu trebuia să fiu răutăcios. Doar că mi-eraţi dragi... Îmi pare rău că v-aţi separat atât de brusc...
— Din cauza acestui blestemat de manuscris, ne-am despărţit! Sardi m-a chemat la Frankfurt, exact când eram cu un picior într-un vapor, ce pleca spre insule. Fusese omorât un român, Neagoe, cel

care aparent deținea manuscrisul. Tu ești de vină pentru că ne-am despărțit. Dacă tu ești în spatele acestei afaceri, ar trebui să știi totul! Și despre jurnalul tatălui și bunicului... Despre *Waffen-SS*! Și despre rușii tăi sovietici care l-au împușcat la doi pași de casă, după ce ai noștri l-au lăsat să treacă de la nemți, în liniile românești! Tu care știi tot! Ești un ticălos, Mihail Sergheevici Pușkin! Un kaghebist ticălos!

Vorbele mele îl lovesc. Dur. Dar n-am putut să mă abțin. Tensiunea din ultimele zile. Durerea de cap. Toate. Eleni, undeva departe. Lulu, la grădiniță. Ioana, la pizza sau la film. Eu aici, singur...

— Ești un mare ticălos, Pușkin!

— Da, am fost. Dar am plătit și plătesc pentru asta.

Ia pistolul și mi-l așează în palmă, cu un gest sigur, dar cald.

— Ia-l. Hai să mâncam niște *fish and chips*... Sunt încă la reducere, e *happy hours*, zice privindu-și ceasul. Apoi mergem la întâlniri. La Radisson, lângă aeroport.

Renunț să-l mai întreb de ce m-a adus până aici, dacă tot mergem lângă aeroport. Doar ca să mă vadă. Să mă verifice. Iar mi se aprinde mânia.

Pornim pe stradă unul lângă altul, cu mâinile adâncite în buzunare. Bate vântul în rafale și nu avem chef de vorbă niciunul dintre noi. Tot încerc să-mi fac ordine în cap și nu reușesc. Încerc să-mi fac ordine în viață și nu reușesc. Aș bea ceva... Simt cu mâna stângă, prin țesătura buzunarului, metalul rece al pistolului. Ar trebui să-mi dea calm și siguranță. Doar mă înfioară. Sau frigul...

— Aici!

Și deschide ușa unui local numit *The Postal Order,* în care o jumătate de duzină de bătrânei simpatici sorb câte o bere cu ochii pe ziare. Tot interiorul este acoperit cu lemn închis la culoare, afișe vechi și, pe pereți opuși, două ecrane mari cu plasmă. Mă așez la o masă. Mișa comandă și se întoarce cu două pahare cu bere maronie.

— *Directors*! Așa se numește! Aici au multe *ales*, bere la halbă, cum ziceți voi, dar proaspătă, nepasteurizată, făcută...

— N-am chef de vorbă! Noroc!

Ciocnim paharele, fără să ne privim în ochi. Peste cinci minute vine și mâncarea. Nu vorbim nimic.

Terminăm repede. Pușkin comandă un taxi de pe telefonul mobil. Nu a fumat nici o țigară. E interzis în spațiile publice. Afară, în față, își aprinde una. A început să ningă cu fulgi mari. E un început de viscol. Vine taxiul mare și negru. Urcăm.

30.

În jurul aeroportului, toate hotelurile sunt scunde. Probabil din cauza regimului de înălțime impus de normele aeriene. Temperatura este în scădere. Intrăm rapid în holul hotelului. Mișa merge în fața mea. Cu ochii înainte. Chipul încruntat. Cotește la stânga. Apoi dreapta, pe lângă un magazin de suveniruri. Iar stânga pe un culoar lung. Mă amețește. Într-un final, se oprește în fața unei uși pe care scrie cu litere aurii *Tetworth*. Ciocăne și intră fără să aștepte răspuns.

O sală cât o clasă de școală generală. O masă mare, rotundă și vreo zece scaune. Două sunt ocupate. Doi bărbați în costume. În spate, în dreapta un alt scaun pe care stă încă un tip. Se ridică în picioare doar cei de la masă. Mișa îi salută din cap și le întinde mâna. Se cunosc. Apoi se întorc spre mine.

— Simon Riff.

— George Negroponte.

— Stelian Munteanu.

Mâini de oameni hotărâți. Puternici. Agenți. Un britanic. Și un american. Cel puțin după o primă vedere.

— Bine ați venit. Aveți acolo cafele, ceaiuri si sucuri. Dacă doriți.

Și arată spre un colț al încăperii, unde pe un bufet se află cele enumerate.

— Poate mai târziu. Mulțumesc.

— Eu reprezint interesele Marii Britanii, începe Riff, așa cum mă așteptam. Iar colegul meu este din State. Îmi cer scuze pentru această întâlnire atât de departe de casă, dar aici suntem mai protejați.

— Vă ascult!

— Prea bine. Domnul Pușkin este o cunoștință veche de-a noastră. Deoarece știam că se ocupă de probleme est-europene și, mai mult decât atât, vă cunoaște bine, ne-am gândit să ne vedem pentru a puncta unele chestiuni.

Riff mă ia pe departe. Mult prea departe...

— Concret?

— Imediat, domnule Munteanu. Scuze pentru acest preambul, dar trebuia să vă explic legăturile prin care am ajuns aici. Ei bine, în mai puțin de o lună, va avea loc la București o reuniune a miniștrilor apărării din țările NATO.

Nu știam.

— Întâlnirea nu a fost deosebit de mediatizată, pentru că nu are decât scopul de a pregăti Summit-ul NATO de anul viitor din țara dumneavoastră. Ba chiar aș zice, că presa a fost rugată să nu dea prea multă atenție, fiind o reuniune mai mult cu scop tehnic și organizatoric.

Și ce legătură are asta cu...

— Desigur vă întrebați ce are a face cu problemele dumneavoastră, mi-o ia Riff înaintea gândurilor. Sau mai exact, cu problemele noastre. Ei bine, din informațiile mele, după reuniunea de după amiază de la palatul Victoria, cu primul ministru și miniștrii apărării și internelor, seara, președintele României va da o recepție cu caracter privat, la Cotroceni.

Până aici e bine.

— La această reuniune, președintele le va face o surpriză miniștrilor. Le va arăta manuscrisul!

— Pardon! Ce va face?!

Se foiește scurt și intervine americanul:

— Iertați-mi expresia, domnule Munteanu. Președintele României vrea să-și arate mușchii. Cu manuscrisul. Sper că mă înțelegeți...

— Nu. Sunteți român, domnule Negroponte? Sau rudă cu John Negroponte?

Tensiunea plutește în aer. Fiecare știe mai multe decât vrea să spună și am aceeași senzație, pe care probabil că au avut-o întotdeauna românii, la negocierile cu marile puteri. Suntem ăia mici și proști. Marile putori, cum zice un amic de bere!

— Nu e cazul să ne enervăm, încearcă Pușkin...

Ușa se deschide fără nici un avestisment. Apare Sardi gâfâind.

— Scuze, pentru întârziere. Avioanele...

Se oprește cu fraza în gât. Mă liniștesc o idee. Sardi e francez, are un motiv personal pentru a nu-i iubi pe ruși, taică-său i-a părăsit pentru o comunistă sexi, prin anii '50-'60, iar pe americani și britanici nu-i agreează din principiu. Am un aliat. Sora cea mare, Franța! Eternul clișeu... Gânduri aiurea. Liniște.

— Putem continua? propune Riff.

Crisparea s-a spart. Spionii pot discuta mai departe. Jacques se așează lângă mine.

— Spuneam, domnilor, continuă britanicul, că avem informații că la București, președintele român va dori să facă o surpriză miniștrilor, arătându-le ultima copie a manuscrisului. Subliniez, din datele noastre, ultima copie. *Well*, aici apar însă două chestiuni. *First*, unde se află această copie acum? În România? La Cotroceni? Sau la ceilalți? Și ajungem, la a doua problemă, ceilalți! Manuscrisul nu are forță în sine, el trebuie folosit ca armă politică, alături de alte acțiuni în forță, acțiuni de lobby, de propagandă și manipulare în media internațională, la nivelul comunităților rurale, cele care sunt foarte speriate de schimbări, indiferent care ar fi acelea — integrare europeană, tehnologii noi — și chiar de acțiuni teroriste!

Ultimul cuvânt lovește brutal.

— Teroriste?!

— *Merde, pour quoi?!*

— Domnilor, instituția pe care o reprezint, consideră că la Cotroceni există riscul unui atentat terorist. Ar fi o lovitură serioasă la adresa NATO și a profesionalismului și credibilității României. În plus, se va încerca sustragerea manuscrisului. Și cel mai probabil, publicarea lui. România va fi compromisă, implicit Uniunea Europeană și NATO. Nu cred că mai are rost să explic cine are de câștigat de aici?

Înghit în sec.

— Și ce pot face eu?

— Puteți face multe lucruri, domnule Munteanu. Sunteți doar un fel de cal troian...

Mașina ne duce spre Crystal Palace, printr-o Londră aglomerată și gri. Încep să învăț să tac din ce în ce mai mult. Sunt băgat în conspirația asta până peste urechi și nu cred că aș fi marea șansă a salvării omenirii. Aiurea! Mă simt ca și când alții îmi dirijează și distrug viața! Mi-am pierdut patriotismul? L-am avut vreodată? Atunci când m-au făcut pionier? Când ne puneau să cântăm melodiile alea tembele, cu osanale la adresa conducătorului iubit? Sau acum, când ar trebui să-mi salvez președintele, istoria și patria? Un rahat! Totul! Aș bea ceva... Parcă un secol de secetă mi s-a revărsat în gât...

Tamisa, fără valuri, curge imperturbabilă, biciuită de rafalele de vânt. Un fluviu leneș... Nici nu-mi dau seama încotro curge...

31.

Sfârșit de vară secetoasă în Europa. Undeva pe malul stâng al unei Dunări leneșe, care abia mângâia în scurgerea ei, stâncile cataractelor Porților de Fier, doi bărbați lăsaseră caii să se bucure de smocurile verzi, care se mai găseau printre pietre.

— Iubești apa asta, principe!

— Majestatea-voastră, nu?

— Aș fi nedrept dacă aș spune nu! Tot mergând așa la vale pe unda ei, am găsit... o coroană și o nevastă!

— Dumnezeu să o odihnească!

— *Sit illi terra levis!*[86] Măcar de-ar rămâne coroana!

— Ce gânduri, majestate! S-a cam potolit răzmerița și, oricum, nobilii cei mai de frunte sunt acum lângă voi, *Sigismundus*[87]!

— Da, da... Mircea, hai să lăsăm eticheta de-o parte! Acum suntem soldați! Spune-mi, ce crezi despre războiul ăsta?

— Mă întrebai mai devreme dacă iubesc Dunărea...? Aici da, o iubesc pentru că îmi e învățătoare... Vezi cum se scurge apa, nebăgată în seamă de stânci? Noi, românii avem o vorbă: apa trece, pietrele rămân!

— Of, ciudați sunteți voi, oamenii de pe aici! Totdeauna ascunși, cu vorba în dublu tăiș... *In parabolis!*

— Nu te-ai învățat, încă!

— Ba da, dar tot mă mir! Nu că nu mi-ar plăcea, dar câteodată...

— Ai luat focul din pusta Pannoniei, Sigismund! Te aprinzi repede, ca ungurii!

— Sunt doar regele lor, ce vrei? Și lasă, că nici cu voi nu mi-e rușine! Suciți vorba până amețiți omul și apoi îl trăzniți în moalele capului! Suntem pățiți! Și eu și înaintașii mei!

— Și alții! Și noi înșine, când rătăcim drumul! Oricum pe aici nu e bine, nu se poate să treci și chiar să trăiești, fără să dai vamă! Bine-ar fi să pricepem cu toții asta!

— Să ne întoarcem la Dunărea... filozofiei tale! Pe mine cu ce mă însoțești, cu apa ori cu pietrele?

— Am răspuns încă de anul trecut, la Brașov, când am pus pecetea pe înțelegerea ce ne leagă în lupta în contra turcului!

— Da! Mulțumită ție am înțeles primejdia! Știi că e singura alianță de felul acesta din Europa?

— Să dea Dumnezeu să nu fie și ultima!

Regele Ungariei zâmbi, mângâind ușor gâtul armăsarului.

— Mircea[88], îi putem bate? Adică ce zic eu? Tu ai dovedit-o!

— Atunci era altceva! Baiazid s-a aruncat ca nebunul cu capul înainte! A intrat în păduri și smârcuri, pe care el nu le știa, iar eu da! Nu mai greșește el la fel a doua oară! Mi-e să nu cădem noi acum în păcatul ăsta!

Un pâlc de călăreți se opriră din galop, întrerupând dialogul celor doi.

— *Mes omages, votre Majesté royale*!

— Bine ai venit, de Coucy!

— Vă căutam! Noroc cu domniile lor, Manciu și Baldovin, care m-au îndrumat încoace! Iertare că v-am tulburat discuția!

— Aveam trebuință și de vorba domniei tale!

— Plecăciune, alteță princiară! Dar despre ce vorbeați, de vă pot fi de folos?

— Lasă diplomația franțuzească! Ce crezi? Vrem să-i radem barba lui Baiazid!

— Maiestate, cel mai priceput bărbier în acest caz, s-a dovedit a fi principele Mircea!

— Briciul nu mai e la mine acum, domnia ta de Coucy!

Pe valea Dunării, din amonte creștea un zgomot de armată în mișcare, amestecând zăngănitul fierului cu bătaia tobelor și chiuiturile oștenilor.

Surle și trâmbițe au însoțit în următoarele două, trei săptămâni cruciada danubiană de la 1396. Izbânzile de la Vidin și Rahova erau prea ușoare pentru a nu fi periculoase. Cavalerii iluștri ai Franței, Angliei și Germaniei nu pricepeau însă primejdia, care venea dinspre Târnovo, de unde Baiazid se pusese în mișcare.

În septembrie, tabăra creștină se întinse lângă cetatea întemeiată cu vreo treisprezece veacuri înainte, de împăratul Traian, sub semnul victoriei: Nicopolis.

În cortul regelui Sigismund, sfatul era format în mare, din aceiași bărbați.

— Am să vă dau o veste bună, prieteni! Dar înainte, să ne dezmorțim limbile cu acest Tokay zglobiu! Pentru victorie!

— *Vivat Rex Sigismundus!*

— Doamne ajută!

— Cum spuneam... Din porunca noastră, dumnealui Ioan de Maroth, banul de Macso, a iscodit oastea vrăjmașă la Târnovo și ne-a încredințat că Baiazid n-are mai mult de cincisprezece mii de oameni.

— Nu-i rău, Majestate! Numai armata voastră e tot pe atât, plus valahii și să nu mai pomenesc de... floarea cea vestită a întregului Apus!

— De Coucy, nu prea-i ai la inimă pe cei cu care ai venit!

— Eu sunt ostaș într-un regat condus de un rege bolnav la cap! Așa că nu mă dau deștept ori priceput, dar când Philippe de Mezieres, bătrânul, care de cincizeci de ani propăvăduiește cruciada, zice acum că o să se aleagă praful de tot... Să am iertare!

— A zis magistrul așa ceva?! întrebă intrigat regele.

— Încă înainte să plec eu din Franța, se vorbea pe la curte, că de Mezieres scrie la o carte despre cum ar trebui să fie și nu e o cruciadă... Parcă se chema *Cavalerii rănilor*... nu, *Cavalerii patimilor lui Iisus*... Apoi, încoace, m-a ajuns cu carele venite pe urmă și gândul venerabilului, care zugrăvea tabăra noastră de la Buda, ca o adunătură de bandiți puși pe jaf ori, în cel mai bun caz, de soldați nedisciplinați, alergători după o glorie deșeartă...

Mircea Vodă pufni în pocalul pe care-l avea la gură.

— Ce-ai pățit, prințe?

— Eu? Nimic, Majestate! Și nici vinul, care-i la locul lui... Alții nu sunt la locul lor!

Sigimund își răsucea nervos pecetea regală în jurul inelarului drept.

— Credeți că eu nu-i văd? Dar ce să le fac? Ne-am chinuit atât să-i aducem, în vremurile astea nebune, cu papalitatea crăcănată-n două altare, cu regi nebuni care botează cărțile de joc, cum e al tău rege Carol, de Coucy... și cu nobilii mei, care abia așteaptă să-l trezească pe bețivul de frate-meu, din robia lui Bachus și să-l pună în locul meu...

Toți bărbații din cort asistau stingheriți la izbucnirea nervoasă a suveranului. Doi dregători valahi, Manciu vistiernicul și Baldovin logofătul, dezlegară sfătoși și în șoaptă cauza:

— Nu s-a învățat încă Măria-sa, cu tăria vinului unguresc!

Voievodul Mircea aduse adunarea cu picioarele pe pământ:

— Spunea, Majestatea voastră, de cele cincisprezece mii de săbii ale turcilor...

— Da! Ai dreptate, prinţe! Să ne mai înseninăm puţin!

— Eu zic să nu luăm lucrurile în uşor! Înainte de toate, din ăştia, dac-or fi atâţia şi nu mai mulţi, cel puţin două mii sunt ieniceri, care-ar trebui, dacă suntem cu scaun la cap, să-i socotim de două, ori de trei ori pe atât, pe seama ostaşilor de rând.

— Sunt chiar aşa de buni, prinţe?

— Seniore de Coucy, la Rovine, dacă nu erau ei, astăzi îl alungam pe vreun prunc al lui Baiazid din Adrianopole şi-l alergam prin Anatolia, până unde i-a fătat Şeitan al lor, pe osmanlâi!

Îngrijorarea bărbaţilor din cortul regesc, fu sporită tot de domnitorul Ţării Româneşti:

— Şi să nu-i uităm pe sârbii lui Ştefan Lazarevici! O cavalerie înzăuată, cum nu-i alta pe aici!

— Da, ai dreptate! Ce-or căuta sârbii în tabăra otomanilor? se miră regele, mai mult pentru urechile franţuzului.

Şi mumă-ta de ce nu-i fată mare, gândi logofătul Baldovin, care nu trebuia să culce urechea la pământ, ca să simtă cum merge politica în această parte a Europei. *Ce ne-ai jugăni şi pe noi dacă ţi-ar sta la-ndemână!* Apoi zise cu voce tare:

— Socotesc şi ei că-şi apără aşa ţara şi nevoile şi neamul... Fiecare cu chiverniseala lui, că...

Un semn făcut din ochi de voievod, îl amuţi.

— Nu deretică̆m noi, ograda altuia!... Atât că la Rovine, că tot aduserăm vorba, Marco Cralievici, sârbul venit de voie, de nevoie, alăturea cu turcii, s-a aruncat cu pieptul dezgolit în calea săgeţilor noastre... Naşte şi zvârlitura asta de Europă cavaleri, domniile voastre!

Tot voievodul continuă:

— Numai că pe Lazarevici despotul, nu-l văd făcând la fel! Şi trebuie să-l luăm în seamă ca duşman!

Tăcerea apăsătoare fu spartă de seniorul francez:

— Majestate, propun ca alteţa sa Mircea, să mai cerceteze o dată inamicul, înainte de întrunirea consiliului de război. Numai aşa vom putea lua o hotărâre cum se cade... Deşi, sincer să fiu, mie mi-e clară încă de acum.

— Adică?

— Majestate, aici războiul e altfel, o ştiţi prea bine! Prinţul Mircea să abordeze duşmanul cel dintâi, pentru că-i cunoaşte demult felul

de a lupta. Apoi vom interveni noi și, cu ajutorul lui Dumnezeu, vom izbândi!

— Vei îndoi, domnia ta, mândria ducilor, conților și chiar a bastarzilor regali?

Întrebare inspirată sau nu, depinde cum priveai afacerea, militar ori politic, pusă de același Baldovin logofătul...

În loc de răspuns, un vânt răzleț prevestitor de furtună, stinse făcliile din cort.

— Faceți lumină! porunci regele, ridicând pânza de la intrare.

În zare, un păienjeniș de fulgere țesea un acoperământ de foc, peste cerul dinspre Miazăzi.

— Dintr-acolo vine Baiazid? Cum îi zic ai lui?

Cerul răspunse cu o vâlvătaie grozavă.

— *Ildîrîm*, Majestate!... Adică „Fulgerul“!

— Să dea Dumnezeu să nu fie... „Trăznetul“! zise Baldovin logofătul, neauzit însă de nimeni, pentru că un tunet asurzitor, care mișcă parcă și cortul din loc, îi acoperi vorbele prevestitoare.

Acestea aveau să se împlinească printr-o succesiune fatală, care așeză faptele spre un deznodământ previzibil.

La consiliul de război, în toiul discuțiilor, tocmai când regele Sigismund propunea ca românii să deschidă atacul, Phillippe d'Artois, căzut în autoadmirație ca o muiere în fața oglinzii, a zis netam-nesam:

— *En avant*... cu steagul în numele lui Dumnezeu și al Sfântului Ioan! Vreau să mă port astăzi ca un adevărat cavaler!

Seniorul de Coucy a trântit un *Merde*! Și a părăsit cortul urmat de voievodul român.

—... *un homme qui ne prisoit se petit non et nul bombant en lui n'estoit...*[89] Uite pe cine a trimis Franța să o reprezinte! *Je n'aime pas... C'est un cloche*[90]! Ce părere ai, prințe?

— Păcat de drumul pe care l-ați făcut până aici!

— *Pas de veine*[91]!... Cu cine am ajuns să mă-nhăitez! Doamne apără și păzește!

32.

— Cu Dumnezeu și pentru Dumnezeu, înainte cavaleri! dădu semnalul cavalcadei burgundul Jean de Nevers.

Se avântă cu nesocotința pe care o va proba și mai târziu, acasă. Și dacă la sfârșitul acestei bătălii a căzut prizonier, n-a fost decât o prevestire a sfârșitului trist, de peste ani, într-o Franță pusă pe jar și din vina lui.

După ce au trecut prea ușor peste două corpuri de oaste turcești, cavalerii s-au văzut înconjurați. Mareșalul Boucicaut i-a regrupat cât a putut, dar situația rămânea disperată. Atunci interveni regele Sigismund, care printr-o șarjă năvalnică, dădu peste cap infanteria turcă.

În momentul când se părea că Baiazid e pierdut, flancul drept al ungurilor a fost izbit cumplit.

— Sârbii, doamne! Așa cum ai zis!

De pe o înălțime care domina platoul din fața cetății și locul bătăliei, Mircea-Vodă privea, plimbându-și degetele prin coama armăsarului.

— Mai bine n-aveam dreptate, logofete!

Apoi se întoarse spre cavalerul care, nu întâmplător, se afla în stânga sa:

— Domnia ta, burggraf Hans, du-te și salvează-l pe rege! S-a purtat ca un viteaz și ar fi de rușine să-l batjocorească păgânii!

— *Jawohl*! zise cavalerul din Nurnberg, strângând pumnul drept deasupra inimii și peste mantia albă cu cruce neagră, care-i acoperea partea stângă a armurii.

— Să nu uiți ce ai văzut aici și acum! Și să mai fi încredințat, că pe noi tot aici ne găsești, ca acum... Și mai târziu. Avem soarta pecetluită doar, cavalere!

— *Ja, mein prinz!* Să ne revedem sănătoși, cât mai curând!

— Cine știe, prietene? Poate! Că noi, tot de oaspeți avem parte până și la bătălie! Uite, chiar acum: și turcii și cavalerii Apusului,

tot venetici se cheamă... Şi, nu că i-am dori neapărat pe ăialalţi, dar tare mi-e teamă, că de rămas la masă, rămân turcii!

Cavalerul teuton nu mai auzi răspunsul voievodului, fiind în galop spre locul de unde avea să-l salveze pe rege.

Mircea-Vodă se întoarse spre ai săi:

— Haideţi, oameni buni! Ce era de văzut, am văzut! Haideţi acasă, avem de priponit poarta şi de slobozit câinii!

33.

Latră câinii?! La ora asta? La etajul nouă?

Am lăsat ușile deschise până în hol și de pe casa scării aud o ceartă înverșunată între doi patrupezi. Îi știu. Un boxer al blondei suprapondarele și trecută de patruzeci, de la apartamentul din stânga liftului și ciobănescul german al profesorului pensionar cu șapcă și ziar subraț, din dreapta liftului. Pensionarul care citește anunțurile mortuare și ofertele de la hipermarketuri. Blonda care citește lista de întreținere și romane siropoase. În timp ce patrupezii zburdă prin spațiul verde din jurul blocului. De obicei! Acum sunt pe casa scării... Și latră!

De ani de zile visez la dimineți liniștite. Fără zgomote: telefoane, sirene, câini, mașini de găurit sau claxoane. Nu prea am noroc.

Nici acum la București, cum nici ieri la Londra. O zi în care n-am făcut nimic! *O zi în care n-ai făcut nimic, e-o zi pierdută*! Era un cântecel. Tembel! M-am trezit obosit, pentru că fereastra de la camera mea de hotel se închidea neetanș și toată noaptea, sub presiunea vântului de afară, a fluierat pe patru tonuri și trei semitonuri. Apoi, în camera de alături am avut parte de sex sălbatic, cu gemete și scârțituri de pat, urmate, în liniștea nopții de urletele unor robinete vechi, apa la wc, dușuri...

M-am trezit cu capul cât televizorul, m-am spălat, apoi îmbrăcându-mă la repezeală și total neasortat, i-am bătut în ușă lui Pușkin, ca să-i predau pistolul. În ultimele săptămâni am tot primit și predat pistoale. Ținându-l în mână, am simțit mâncărimea aceea pe care o ai, când îți dorești un pic de acțiune. Sau măcar o partidă de tir în poligon. Sau măcar... o cină romantică și o noapte pasională... Pe dracu'! Vremea era tot nasoală, cu vânt și ninsoare. Am făcut o plimbare scurtă prin centru, de la London Victoria, la *Big Ben*, pe lângă coada enormă formată de turiștii, care își doreau cu obstinație, să urce în imensa roată a *London Eye*, deși vizibilitatea nu depășea douăzeci de metri; cu o cafea italienească pe malul

Tamisei, privind spre nava Belfast, ancorată la cheu, ca o balenă eșuată și cu o vijelie — rafale de ninsoare, demne de Piața Roșie! — pe *Tower Bridge*... Apoi metroul, din nou urcare pe Gipsy Hill — nici aici nu scăpăm!? — hotelul, bagajele și iar tren-metrou-metrou până la Heathrow. Și hai să zicem, că am mai văzut Londra o dată. Avionul a întârziat și la București era bine trecut de ora 1 dimineața a zilei de miercuri, când Marius, înăbușindu-și un căscat multiplu, m-a dus până la „reședința“ din Baba Novac. Așa a trecut o zi. Fără nimic. Și totuși, de când am ieșit din gara Victoria, am avut senzația că am fost urmărit. Poate nu de același bărbat... Și în metrou, și în tren, ba chiar și în aeroport, era cineva care, pare-mi-se, îmi arunca priviri atente, dar indiferente... Paranoia? Băieții lor de la MI6? Rușii? Cavalerii?...

Acum e liniște pe casa scării. Pentru azi nu am un program fix. Aș vrea să fac multe și nu știu cu ce să încep. Să-mi adun gândurile...

Pentru ce am fost chemat la Londra? Pușkin a vrut să mă vadă. A vrut să mă prezinte celor doi: britanicul Riff și americanul Negroponte. American corcit, ca toți! Au vrut să mă asigure de sprijinul lor, tacit evident. Și au vrut să se asigure că eu prezint garanții? Nu prezint nici o garanție... Sardi a fost rezervat. Chiar și cu mine. Schwartz? Ce face? Unde e? Cine sunt toți acești oameni? Și unde se află manuscrisul? La SRI?

Îl sun pe Toni. Nu-i devreme, trebuie să fie la treabă.

— Ai venit? Răspunde el. Ești întreg? Nu te-a mâncat spionul rus?

— Nu, m-a mâncat. Nici el, nici...

Vorbesc prea mult. D-aia nu am cazuri noi pe mână. Nu au încredere că-mi țin gura!

— ...vremea rea! o întorc la repezeală, ca să nu pomenesc de cei doi noi jucători în acest puzzle fără cap și fără coadă.

— Vrei să vorbim?

— M-ai ghicit!

— OK și eu. La 12 jumate la „Birlic“, e între ProTv și Piața Iancului, pe Pache.

— Iar destinații din astea?

— Ascultă-mă, au o iahnie cu cârnați de casă... o bunătate!

— Voi fi acolo. Te rog să fii singur, nu ca atunci!

— Am înțeles.

Prima chestiune — rezolvată. Acum fetele. Ridic telefonul. Nici un mesaj. Caut numărul Ioanei. Tastez: *Deseară pe la 8? Te iau de undeva?* Nu aștept răspunsul și scriu un altul către Natalie: *La 6*

o cafea sau o bere? E și profesorul?

Pe la editură nu trec. O să-mi povestească Nati ce cărți au mai apărut. Se apropie târgul nostru de carte: „Gaudeamus"! Dacă nu vindem atunci și în decembrie, până în primăvară stam și privim lung în zare.

Luminița roșie.

SMS număr necunoscut: *Întâlnirea OK. Toți mulțumiți. Lunea viitoare ne vedem la NY. Aceeași echipă. Elemente noi. Mai vorbim. MP*

Pușkin a înnebunit complet. Cred că o să falimentez din cauza alergăturii ăsteia prin lume. Nu mi-am recuperat nici banii cheltuiți pe Londra.

Alt SMS: *Plătim noi tot. Și din urmă. Primești vești. Bilete și indicații. MP*

M-a citit. A știut că mă voi gândi la asta.

Ioana răspunde: *La 8 la stația de metrou Titan, ieșirea dinspre parc.*

Natalie răspunde: *Da, 6 și profu. Trattoria, sus.*

Eficient. Sunt mulțumit. Dacă mă plătesc, pot ajunge și la New York.

În timp ce fac duș, mă tot gândesc la Pușkin. Pentru cine joacă? Pentru câți joacă? Morală? Loialitate? Bani?

Niciodată nu mi-a venit să cânt în baie. Până acum! Așa că încep cu maximă vigoare și totală lipsă de ureche muzicală:

Treceți batalioane române Carpații!

La arme cu...

Un nou semnal roșu. N-ar trebui să-l iau cu mine în baie, dar... Nu se știe niciodată. Mă șterg pe mâini și citesc. Un e-mail.

Hi Stu,

Nu am mai corespondat în ultima vreme. Nu am nici o veste de la tine. Pe unde ești? Vestea bună este că voi veni în România puțin înainte de târg. Mai ții minte autorul pe care ți l-am prezentat. Vrea să vină în documentare pe la voi. Știi tu, Dracula și alte minunății! Îl acompaniez. Ne ajuți cu o cazare, o mașină, un sfat? Vom ajunge cam cu o săptămână înainte de Gaudeamus. Poate petrecem și ceva timp împreună. Dacă îți face plăcere. Beijinios! Lucia.

Îmi aduc aminte de acel tip, de la Frankfurt. N-aș zice că mi-a plăcut prea mult. Un tip ascuns și periculos. Un tip cu multe nume... Prea multe!

Mă grăbesc să plec.

Ciudat! Până ajung la mașină, am aceeași senzație — parcă cineva mă urmărește. Un tip în pardesiu negru, o femeie cu sacou bej... Pornesc și conduc cu atenție, privind des în oglinzi. Nimic.

Toni Dumitrescu s-a așezat la o masă în colț. Savurează o țigară și o cafea. Nici nu mă așteptam la altceva.

— Bucură-te cât mai poți, că după ce o să interzică UE fumatul în toate spațiile publice, o să ajungi să fumezi în closet!

Se strâmbă la mine. Face un semn și un chelner apare de nicăieri cu o cafea. Pentru mine.

— Ești de-al casei?

— Oarecum. Cum a fost la Londra? intră direct în subiect. Cum e Pușkin?

— Neschimbat. Tu l-ai cunoscut personal atunci?

— L-am văzut o dată. El nu!

— N-aș fi atât de convins!

— Deci?

Face alt semn cu două degete ridicate.

— Am cerut să ne aducă iahnia. Dar peste vreo juma' de oră. Cu murături. Deci?

— Nimic. Pușkin încearcă să-mi pună în vedere că problema e serioasă. De interes european și NATO.

— NATO?! tresare polițistul. Păi și întâlnirea miniștrilor apărării?

— Exact!

Hotărăsc să am încrede în el. Măcar parțial.

— Pușkin consideră că rușii vor să pună mâna pe manuscris. Posibil ultima copie. Să-l publice, să discrediteze UE...

— O prostie! Cu ce să discrediteze uniunea? Că nu a fost invenția franco-germană, ci a unui papă!? Cui îi pasă? Mândria franceză?! Orgoliul german?!

— Lasă-mă să vorbesc, Toni. Manuscrisul e în mâinile noastre. SRI, SPP, unii din ăștia. Președintele vrea să-l arate la Cotroceni, cu ocazia recepției în onoarea miniștrilor apărării din NATO. Vor pune o bombă și vor fura manuscrisul!

— Mai ai multe scenarii science-fiction?!

— Și dacă...?

— Tu chiar crezi ce spui?! E o prostie! Lucrurile trebuie să fie mai profunde, mai exacte! Îți lipsesc elemente! Nu pare...

Arunc și ultimul argument. Îl întrerup:

— Toni, luni plec la New York. Ei m-au chemat!

— Ei?! Care ei?

— Pușkin și niște alți domni din servicii... Nu poate fi o glumă! Pușkin nu glumește! Nici ceilalți!

L-am pus pe gânduri. Mâncăm tăcuți.

— Toni, te rog vorbește cu omul tău de la SRI. Cel cu care ne-am întâlnit... Trebuie să știu unde se află manuscrisul. La noi sau la ei... unde? Promite-i că voi colabora! Voi fi calul troian al tuturor! E clar?

— Da, șefu', foarte clar!

Îmi răspunde ca pe vremuri, când am lucrat împreună la cazul cu pietrele. Eram în poliție atunci.

— După ce te întorci, facem o nouă întâlnire. Poate vei cunoaște toate detaliile.

— OK. Dar până atunci află-mi un răspuns! E urgent!

— Da, am promis.

Până la șase mai sunt câteva ore bune. Nu am chef să merg la sediu. Nici acasă. Mă duc la o bibliotecă. La BCU. Ca în studenție. Știu prea puține despre viețile papilor... Caut un volum: *Sfânta Alianță. Cinci sute de ani de spionaj la Vatican.*

34.

„Trattoria" e extrem de venețiană prin modul în care a fost decorată. Cam înzorzonat după gustul meu. Dar nu mă întreabă nimeni. Ajung cu întârziere. Natalie și Doru s-au așezat la o masă din colț. Deasupra, pe perete, îi veghează două măști de carnaval, pictate în ulei cu un talent îndoielnic. Dar lumea zice că au un meniu bogat și pizza e gustoasă. Nu pentru mine astăzi — iahnia de fasole fusese mai mult decât suficientă, iar misterele papalității îmi tăiaseră și orice urmă de foame. Fumează amândoi.

O sărut pe obraji. Ca întotdeauna — o piele fină și fardată discret. Îi strâng mâna ferm, el la fel și nu uit să mă gândesc — ca de fiecare dată — dacă are la spate, în buzunarul de piele fixat de centură, faimoasa lui brișcă...

— Și cum a fost la Londra? zice ea.

— Bere? întreabă el.

— Da, ca de obicei. Beck's.

Îi privesc. Și tot ca de obicei, nu pot să observ nici un gest tandru sau privire furată. Par doi străini. Doi amici. Și tot ca întotdeauna, nu întreb nimic. Deși aș vrea...

— Pe fugă!

Apoi brusc:

— Ți-am spus că plec? Știai?

Râde subțire, mai mult zâmbind.

— Mi-ai spus. Și dacă nu-mi spuneai, nu aflam?

Nu pot să mă lămuresc — și poate nici nu trebuie — dacă mai este în contact cu cei de la servicii. Sau Doru, cu drumurile lui dese la Chișinău. Cursuri și seminarii ținute pe acolo.

Așteaptă să zic ceva și eu tac.

— A fost pe fugă. Și am prins o vreme oribilă.

— Am auzit. Cum merge ancheta? Ați găsit manuscrisul?

— Nu. E pe undeva prin țară...

— Și ucigașul? intervine Doru, aruncând o dâră lungă de fum spre masa de alături, ca să nu mă deranjeze pe mine.

— Nici nu s-a mai pomenit de victimă. Toată lumea umblă după manuscris. Confuzi și agitați.

— E așa de important?

— Se pare că da.

— Nu vrei să zici mai mult?! Ne ții pe întuneric!

— Ce să zic? Toată lumea caută un manuscris, pe care nu l-a văzut nimeni. Și care pare să amenințe Uniunea Europeană.

Hotărăsc să evit chestiunea cu atentatul de la Cotroceni. Dacă au „contacte“, vor afla și singuri.

— Cum asta?

— Nu știu, Dorule! Tu să-mi spui: ce ne poate face nouă acum Rusia? Ne taie gazele? Pentru un manuscris... Ce poate fi acolo? Ce secret adânc poate ajuta Rusia să dinamiteze Uniunea Europeană?

— Asta-i o prostie! Mai bine comandăm. Mănânci? mă chestionează profesorul. Eu vreau o pizza *quatroformaggi*... Chiar crezi toate astea? Cine le-a inventat?

Nati tace și se uită pe rând la noi, apoi cere:

— Pentru mine o salată de pui. Dacă un om a fost omorât pentru un manuscris, nu e nimic ciudat. Obiectul poate valora mulți bani, dar să amesteci aici Rusia și Uniunea Europeană mi se pare o copilărie... Doar dacă...

— Dacă ce?

— Dacă are legătură cu NATO!

Recunosc că nu mă așteptam. Îl observ și pe Dumitrescu crispându-se.

— NATO?!

— Da, reuniunea miniștrilor apărării ai NATO, de la București. Atunci se poate întâmpla ceva.

— Ei da, o să apară manuscrisul vrăjit! sare Doru și pleacă spre dependințe.

— Ce-are profesorul? o întreb. E nervos! Vă deranjez? V-ați certat?

— Așa e el. Nu știu. De când cu drumurile astea la Chișinău, e foarte irascibil. Bine, nici înainte nu era prea comunicativ...

— Îmi pare rău. Dacă pot să fac ceva? Știi, niciodată nu am încercat să mă amestec...

— Stai liniștit. Mă descurc.

— Cum merge la editură?

— Ca de obicei. Mai merge, mai scârțâie. Acum ies niște titluri noi. O „polițistă“ cum îți place ție și niște literatură.

— *Sunetele morții* în colecția *Crime scene* ?
— Da. Exact.
Mă privește în ochi și încerc să văd dincolo de aparențe. Și ea mă cercetează.
— E nasol, nu-i așa?
— Da, Natalie, pare nasol. Și ne cam învârtim în cerc.
— O să se întâmple ceva?
— Cred că da.
— Pot să verific și eu?
— Pe surse? râd folosind limbajul de specialitate. Te rog. Luni voi pleca la New York. Chiar nu-i o glumă. E o poveste veche, pe care unii vor să o scoată la lumină. Și nu va fi plăcut!
— Rușii?
— Cred că da.
— Pot să te ajut?
— Mă vei ajuta...
— Îmi pare rău, am primit un telefon și trebuie să plec urgent! se năpustește Doru Dumitrescu cu un glas rece și sec, apărut brusc lângă masă. Îmi cer scuze. Nu vă supărați, nu? Vorbim.
În timp ce își scoate portofelul și lasă pe masă o bancnotă de 50, continuă pe același ton glacial:
— Trebuie să fac urgent un articol. Intră mâine. La Chișinău. La revedere.
Și dispare.
— Așa face întotdeauna? Parcă nu era așa.
— Am obosit să mă lupt cu el și cu toți, Stelian. Fiecare pentru el.
— Bine, dar eu credeam...
— Și eu credeam la fel. Dar se pare că nu e chiar așa. De când cu Chișinăul ăsta, parcă a înnebunit de tot. Parcă e războiul lui personal.
— Și ce vrea? Să rezolve unirea? Să salveze Basarabia?
— Nu știu. Pe mine nu mă salvează.
— Îmi pare rău, Nati. Ce pot să fac?...
— Stai liniștit.
Cu zîmbetul ei acela trist și ușor cinic, cu ochii căprui și mari, întinde mâna cu degete lungi și unghii pictate într-un roșu pastelat și o așează protector peste mâna mea. E rece. Mă sfredelește cu privirea fierbinte și adâncă.
— Să ai grijă de tine! Nu te juca cu focul, Stelian! Nu merită!

Îmi retrag mâna. După ce un fior senzual și inconfortabil m-a străbătut din cap până-n picioare.

— O să am. Promit, colega!

— Mă voi interesa și eu. Pe surse, cum zici tu. Mai am cunoscuți. Când știi mai multe, spune-mi și mie... Găsim soluții împreună.

— Promit. Deși am senzația că sunt un simplu pion. Aruncat pe tablă. Mai mult. Mi s-a spus că voi fi un cal troian.

— Interesantă formulare. Mă întreb cine sunt grecii și cine troienii? Cine pe cine asediază? Hai să mâncăm și să bem. Va veni și timpul acțiunii!

La 19.45 ne despărțim în fața restaurantului. Fiecare se duce la mașina lui. Înainte de a pleca, se ridică să mă sărute. Premeditat sau nu, ratează obrazul și cu jumătate de gură îmi atinge buzele. Din nou fiorul acela. Buzele reci și gustul unui ruj de calitate. Cu siguranță, premeditat. Știe să joace tare. Îi place. Un ultim zâmbet și urcă în mașină. Simt nevoia să îmi șterg buzele. Mă uit în jur. Nimeni. Deși senzația că sunt urmărit persistă. În Nissan, pornesc motorul și ușile se blochează. Pistolul la șoldul stâng, îmi dă puțină siguranță. Îl mai ating o dată și îl verific. Încărcat și cu siguranța pusă.

35.

Nu m-am mai plimbat de multă vreme prin parc. E deja întuneric. Soarele a apus. Slabe lumini aprinse. Perechi ținându-se de mână. Brrrr, e frig!

— Bună seara!

Se așează brusc în fața mea. Și tot brusc, mă ia în brațe și mă sărută pe obraz.

Gestul mă surprinde și răspund și eu tot cu o îmbrățișare. Ne privim pentru câteva clipe în semiîntunericul spart doar de becurile chioare ale iluminatului public. Ne desprindem greu.

— Mă bucur să te văd, Ioana.

— Și eu mă bucur să vă văd.

— Crezi că ai putea renunța la persoana a doua plural?

— Nu știu. Nu e prea normal, nu? Doar sunt angajată la „Trident"... parcă nu e normal. Sunteți șeful meu.

— Nu acum. Cred că acum suntem doar doi oameni, care vor să vadă un film.

— Bine. O să încerc. Nu știu. Mergem?

O simt deodată nervoasă. Neliniștită. Nu prea am idee cum să mă port. Voi juca natural. De fapt nu voi juca. Nu mai vreau să joc...

— Mergem.

Și îi deschid portiera. Se așează pe scaunul din dreapta, subțire și timidă, așa cum nu am mai văzut-o. De fapt, nu am văzut-o decât de două ori. Și de fiecare dată, m-a fermecat și m-a fascinat cu chipul luminos și ochii calzi și gesturile neașteptate și nonconformiste, parcă obraznice, chiar, dacă nu aș crede că sunt prea bătrân pentru această nouă generație.

— Ce film vedem?

— Nu știu. Ce vreți să vedeți?

— Ce vrei...

— Da. Bine.

Mașina rulează încet în noapte și aș vrea să o iau în brațe și mi-aș dori să ajungem mai repede la cinematograful din Mall. Și mă simt ca un adolescent prostuț și pofticios. Se uită înainte prin parbriz, ca și când ar conduce și ea. Și tace.

La Mall e multă lume și zumzet incoerent și fițe de oameni, ce se doresc băgați în seamă de semenii lor. Ne refugiem sus la sălile de proiecție. Și la casele de bilete, unde e coadă.

Mă surprinde din nou:

— Am rezervat la *Ratatouille.* Vă plac desenele animate?

— Da, binențeles.

Și chiar îmi plac. Imaginea micuței mele Lulu se aprinde în mintea mea. Nu am sunat-o de câteva zile. Nu m-a sunat nici ea. Și uite așa trec zilele pe lângă noi.

— Îmi plac. Știi... eu am o fetiță de șase ani.

— Știu. Iulia. Am observat pozele din birou.

— Ei îi plac desenele. Cred că am văzut *Schrek* sau *Albă ca Zăpada* de zeci de ori.

— Când o vizitați?

— Asta-i marele meu regret. Nu reușesc să o văd prea des. În weekend... Muncesc prea mult. Alerg...

— Și merită?

— Nu-mi dau seama. Cred că da. Rezolv niște situații, cazuri...

— Manuscrisul?

— Ai auzi despre asta?

— Da, vorbesc colegii la firmă. Am povestit cu Marius. Mă înțeleg bine cu el. Mi-a spus de crima de la Frankfurt. Mi-ar plăcea să văd Frankfurtul.

— O să-l vezi!

— Credeți?

— Sunt sigur.

— Și ați rezolvat cazul? Sau mai durează?

— Mai durează. Suntem într-un impas. O să plec la New York săptămâna viitoare...

— Frumos!

— Da, frumos. Nu prea văd de ce alerg așa. Un fel de cai verzi pe pereți.

— Nu înțeleg.

— Nici eu. Nu am lucrurile prea clare. Toată lumea aleargă după un manuscris, care a tot apărut și a dispărut de-a lungul timpului.

— Cât de demult?

— Undeva în Evul Mediu, nu am determinat exact perioada. Oricum acum pare că se află în România. Cineva l-a adus de la Frankfurt. Dacă a fost vreodată acolo... hai să vedem filmul... n-are rost să-ți împui capul cu ale mele...

— Nu mă deranjează! Îmi place.

Un lung metraj de desene animate cu subiect culinar și personaj principal un șoarece... Aproape două ore uit de ale mele și mă concentrez la drama bucătarilor parizieni. Parisul, ce dor mi-este de el. Un oraș fotogenic și romantic. Trăind filmul alături de Ioana, nu uit nici o clipă prezența ei. Mă simt din ce în ce mai licean. Și în clipa când îmi așez cât pot eu de ușor mâna pe mâna ei, am curajul să simt fiorul acela simplu și adolescentin, pe care nu l-am mai avut de zeci de ani. Și ea nu-și retrage mâna. După o vreme, își strânge ușor degetele sub ale mele. Și când o privesc îmi zâmbește vesel. Râdem la un film pentru copii mari și copii mici...

Când se aprinde lumina, ne ridicăm în picioare, separați ca doi străini. Și nu ne băgăm în seamă.

Pe hol îmi zice:

— Știi, mama lucrează la Muzeul de Artă. E contabil șef. Cred că am mai spus. Ți-am mai spus...

— Da, când am discutat prima oară.

— Exact. Ea mi-a povestit că la Revoluție, s-au petrecut tot felul de lucruri.

— Ce lucruri?

— Teroriștii! Au fost teroriști în Palatul Regal. Au incendiat niște săli. Au ars...

— Da, sălile muzeului. Picturi.

— Nu numai. Erau și alte lucruri acolo.

— Poți să-mi explici?

— Nu. Eu nu știu. Și a trecut mult de atunci. De ce nu o întrebi pe ea?

— M-ar lăsa? N-aș vrea să afle toată lumea.

— O să o întreb. Vreau să te ajut.

A schimbat pluralul cu singularul. Nu-i atrag atenția. Nu vreau să o sperii. Mă umple de bine prezența ei entuziastă.

— Pot să o vizitez la serviciu?

— O întreb. Dar, cred că da.

— Mergem acasă?

— Da, e târziu și nu știu ce faci tu, dar eu am serviciu!

O glumiță un pic obraznică? O generație cu mult aplomb? Tupeu? Vor fi mai fericiți ca noi? O duc acasă. Din nou în mașină, la lumina

portocalie a bordului. Îmi atinge mâna ca din întâmplare. Doamne, cât de tânăr și fraier mă simt. Îmi spune iar adresa. O străduță pe care nu o cunosc după nume, undeva într-un mijloc de Titan, nu departe de Baba Novac — nu pot să mă abțin să gândesc — și mă ghidează cu aer de șofer. Poate începător, dar nu o întreb. Ajungem. Opresc. Se întinde peste mine și mă sărută scurt. Foarte scurt. Pe buze. Aproape ca un vis. Coboară și trântește portiera. De lângă mașină îmi face semn cu mâna fluturând și râde.

— Somn ușor. Să mă suni mâine. Vorbesc cu mama. Fă-i o vizită la muzeu.

— Noapte bună, Ioana.

— Noapte bună, Stelian. Noapte bună.

Și fuge în scara blocului, printre câini vagabonzi adormiți.

Au trecut peste patruzeci de ani de cand m-am născut și sub treizeci de când m-am îndrăgostit pentru prima oară... Copil la școala generală... De atunci mă tot mir, odată cu anii buni și anii răi care trec prin și pe lângă mine, de acest sentiment care-mi fulgeră viața în cele mai nepotrivite, dar minunate momente... Dar cine e aleasa?

36.

Au trecut treizeci de ani după bătălia de la Nicopole. Ani cu bune și cu rele: cu naștere și moarte, cu râset și bocet, cu ctitorire temeinică, dar și cu porți scoase din țâțâni, cu câini turbând de lătrătură și cu clopote trase mai mult de grindina cotropitorilor, decât de grindina de la Dumnezeu.

Băteau clopotele și acum, însă de sărbătoare, la biserica din SânPetru. Era Crăciunul anului 1426. În casa parohială a preotului Ferdinand, acesta avea oaspeți prieteni vechi.

— Dumnezeu cumpănește până la urmă râul cu binele, Măria-ta! Cu tot necazul vostru, eu mă bucur că sunteți aici onorând umila mea casă.

— Părinte, prietene, nu te poți plânge că te-am neglijat în ultimii ani.

— Așa e, Măria-ta, dar a fost și de nevoie...

— Și tu și voi toți de aici din Ardeal, cred că ați fi mai liniștiți, dacă aș sta și eu liniștit la Târgoviște. Ce zic eu liniștit?!

— Vremuri tulburi, Măria-ta!

— Și să vezi ce-o să vină! S-a înțepenit turcul în Europa, părinte și nu-l mai putem scoate afară! Noroc că a pus Dumnezeu în calea lui Dunărea și Carpații, că altfel demult slujeai mahomedanește, Sfinția-ta!

— Doamne apără și păzește! Ce vorbă, Măria-ta!?

— Zic și eu cu năduf, ce vrei?! După cum sunt vremurile, necăjite, nu-i așa?

— Să le mai îndulcim, prinţe, după atâtea zile de post, cu ceva bucate și vin... Vă rog să primiți a vă așeza la modesta mea masă de preot de țară.

— Dragă Frantz, și eu și însoțitorii mei suntem fericiți să adăstăm lângă un vechi prieten... Dar ziceai de dimineață că ai a-mi arăta ceva!

— Da, prinţe, n-am îndrăznit de atâta timp...

Preotul așternu pe masă un fel de registru cu scoarțe groase desfăcut în aripi de pagini gălbui, întesat de înscrisuri negre, ordonate nemțește.

Citind, pe fața voievodului crescu treptat un zâmbet:

—*1423, 26 februarie: În această zi, Dan s-a bătut străşnic cu turcii. El a tăiat aproape 36 de mii, culcându-i în chip bărbătește la pământ.* Da, asta a fost o frumoasă izbândă... Dar se vede că nu a fost de ajuns... Îți mulțumesc, părinte!

— Măria-ta, să închinăm pentru marele praznic al Nașterii Domnului și... pentru izbânzile viitoare!

— Vornicul Badea mi-a luat vorba din gură! zise preotul catolic, umplând paharele.

Cei patru bărbați le-au golit și s-au închinat. Trei pe dos de cum o făcuse preotul. Erau veniți de peste munți în vremelnică, dar repetată bejenie: domnitorul Dan al II-lea[92], fiul lui Dan I și nepotul lui Mircea-Vodă, logofătul Sarandino și vornicul Badea.

Când preotul Ferdinand ieși să mai îndemne mersul treburilor pe la bucătărie, logofătul deschise în sfârșit gura:

— E de treabă papistașul!

— Să te cred că ești sincer? *Timeo Danaos et dona ferentes...*[93]

— Ei, Măria-ta, am zis și eu... De ce te superi?

— Nu mă supăr, Doamne ferește! Dar mă gândesc și mă întreb: dascălii tăi de la Athos ce-ar zice și câte afurisenii ți-ar da, dac-ar ști câte hrisoave îmi întocmești mie pe latinește?

— Ce-are una cu alta?!

— Nu știu, că nu-s nici popă, nici logofăt!

— Am fost prevenit când am pornit spre Valahia, că acolo vorba și spada sunt surori bune!

— Și tot te-ai încumetat!

— Caut, doamne, să împac soarta cu slujba!

— Și o împlinești bine, grecule, fii liniștit! Nu știu ce m-aș fi făcut fără domnia-ta în atâtea încercări! Martor e și vornicul!

— Adevărat, doamne! Și mai e ceva... continuă vechiul camarad de arme, înțeleptit de-o viață trăită mai mult în șa și cu sabia în mână: aici unde turcul a ajuns să stea ca tâlharul la drumul mare, eu care nu știu nici latinește, nici slavonește, nici elinește, știu însă că ar fi rău să vorovim pe ismailitește, oriunde s-ar întâmpla asta, în biserică ori la crâșmă!

— Aici s-a moștenit ceva din pragmatismul strămoșilor voștri romani, dar trebuie să recunoașteți că și ceva din... rafinamentul diplomatic al Bizanțului!

— Logofete, și ei își spun tot romei, parcă, nu-i așa?

Grecul încuviință printr-un zâmbet foarte bizantin.

Voievodul privea prelung prin pahar, înspre fereastra care încadra un asfințit luminos, în culori iuți ca gerul.

— Au vin bun și ardelenii!... Am să vă spun o istorie, domniile voastre...

Dan Vodă își desferecă spada de la brâu și o așeză în lungul mesei, închipuind din mâner și gardă o cruce, ale cărei brațe îi împungea în piepturi pe cei trei meseni. Vornicul și logofătul simțiră pe șira spinării un tremur, care nu venea de la vin.

— Acum vreo cincisprezece ani, prieteni, marele Mircea Vodă, Dumnezeu să-l odihnească în dreapta lui, unchiu-meu, m-a trimis cu oaste de ajutor la oblojitul său Musa Celebi[94], de-l mai țineți minte?

— Rău a sfârșit-o!

— Prost nu era, de l-a ales Mircea Bătrânul să-l proțăpească sultan... dar ce-i drept, era cam zălud! Dar alta-i vorba! Înainte să plec, Măria-sa m-a luat cu sine la... la un lăcaș de închinare...

— La Cozia! scăpă vorba vornicul.

Voievodul se încruntă nu foarte tare, dar suficient să-și facă dregătorul să răsucească stingherit paharul gol.

— Ai milă de gâtlejurile noastre, logofete și ia pentru o vreme și slujba de paharnic asupra domniei-tale! îndemnă împăciuitor domnitorul.

De afară se auzea zvon de colinde românești și se înțelegea astfel întârzierea părintelui Ferdinand, ocupat să-i omenească pe urători.

— Auzi ce spun, logofete? Iisus nu s-a născut nici la Roma, nici la Constantinopol, ci la Bethleem!

De răspuns, răspunse însă, vornicul:

— Nu prea pricep eu împărțeala asta! Dar știu că românul când merge pe uliță, se închină în dreptul bisericii, fie că e de-a noastră, că-i papistașă ori chiar jidovească! Așa se cade!

Steaua sus răsare
Ca o taină mare...

— Tainele... tainele astea ne deslușesc viața... cu o pricepere de pe urmă!

Comesenii n-avură timp să... priceapă, dacă vinul vătămase judecata lui Vodă.

— Cum vă spuneam... Mircea Vodă mă facu părtaș la un legământ de taină, care unește Apusul cu Răsăritul... un înscris vechi... pecetluit cu plumbul trecerii noastre prin timp, dragii mei...

Nimeni nu îndrăzni să ceară lămuriri. Doar voievodul, când văzu plecându-se în jos clanța ușii mai zise:

— Atât vă mai spun: noi suntem aici o pavază a Europei, a întregii Europe!

Abia intrat, preotul Ferdinand continuă cu o bucurie neascunsă:

— Europa! Europa e cu domnia ta, Dan voievod!

— Ce-i părinte, de ești așa vesel? Ți-a îndoit regele zeciuiala?

— Vorbă de clacă, cum ziceți voi valahii!

Răspuns care-l făcu pe logofătul prea curios, să râdă până la lacrimi și să cugete:

Aici chiar că-i Babilonul semințiilor și simțirilor... Ne amestecăm ca să ne regăsim... vorba lui Vodă, alese sunt căile de taină ale puterii dumnezeiești!

Preotul se apropie de masă cu un clondir de vin, pe care-l ținea între palme ca pe un prunc.

— Da, Măria-ta! Majestatea-sa a ajuns la Brașov, dar ce zic eu, Majestățile lor au ajuns acolo!

— Dar câți sunt, Doamne iartă-mă! se miră vornicul Badea. Câți regi are Ungaria?

— De patruzeci de ani, aproape, numai pe Sigismund! Dar acum e vorba și de regele Portugaliei, care a venit cu patru sute de cavaleri, *devotionis causa ac pro militie christiane religionis augmento*![95]

— Așa da! spuse „lămurit“ deplin vornicul.

— Ce rege al Portugaliei?! întrebă înțepat logofătul.

Voievodul Dan simți că aici trebuie să-și lase dregătorul să se desfășoare și nu interveni.

— Dom Pedro, cine altul?! răspunse părintele, înțepat la rândul său.

— Ăsta-i feciorul regelui și nici măcar primul, ci al doilea din cei patru fii ai suveranului Ioan de Aviz...[96] Cine v-a spus că ar fi regele lusitan?

— Cancelarul regelui nostru!

— Toți proștii fac cancelarie regală pe lumea asta!

— Breasla ta, logofete Sarandino! izbucni în râs voievodul Dan, îndemnându-și tovarășii să lase politica și să se ocupe de cele de pe masă.

37.

La Brașov, peste câteva zile, întâlnirea celor trei: regele Ungariei, voievodul Țării Românești și prințul portughez, toți înainte de toate cavaleri, se îndreptă degrabă spre un consiliu de război.

— Domniile voastre, scopul, chiar obsesia noastră, putem zice, este asigurarea liniei Dunării! Ori asta este condiționată, din punctul meu de vedere, de prezența în Valahia, a credinciosului nostru, ilustrul voievod Dan! Acum suntem pregătiți pentru a trece încă o dată munții, mai cu seamă că, în mila Sa nemăsurată, Dumnezeu ne-a trimis un nesperat și neprețuit ajutor: pe ilustrul prinț și generosul domn Petru, al regatelor Portugaliei și Algarvelor al doilea născut, duce de Coimbra!

— *Vivat! Vivat! Vivat!*

— Majestate, este o onoare și împlinirea unui vis! Spada mea și ale cavalerilor sunt la dispoziția voastră!

Nefiind încă vremea spadelor, toți bărbații de față apucară pocalele, închinând pentru izbândă.

— Să-l ascultăm acum, pe acela care cunoaște cel mai bine viitorul teatru de război!

— Majestate, prințe, domniile voastre! Eu zic să ne punem în mișcare cât mai repede, până nu dă dezghețul... Turcul nu se bate în voia lui iarna... Acum îl putem arunca peste Dunăre cu Radu cu tot!

Lui dom Pedro, care ceru lămuriri, tot voievodul îi explică:

— Radu Vodă e neprocopsitul de văru-meu, omul turcilor... Cu cine dracu' s-o fi împreunat și unchiu-meu, Mircea, de a ieșit așa o boală?!

Regele Sigismund izbucni în râs:

— Eheei, dragul meu! Mircea voievod, fie-i cinstită amintirea, a umplut țara de bastarzi, fiind priceput la asta, ca și la război... Dar, spre norocul nostru, tot mai mulți au fost turcii răpuși de mâna sa vitează! Să ne întoarcem însă, la ce vom face noi cu turcii. Drumul

de la Bran spre Câmpulung e în siguranță, sub controlul nostru... Și de acolo spre Târgoviște și Giurgiu, cu spada! Și dacă ne ajută Dumnezeu trecem mai departe *si aqua Danubii congelata fuerit*![97]

După ce logofătul Sarandino șopti ceva la ureche voievodului, acesta întrebă:

— Domnia sa, dom Pedro, cum privește această campanie în plină iarnă?

Prințul portughez, un bărbat frumos și pe dinafară și pe dinăuntru, moștenise sângele iute lusitan, dublat de inteligență, dinspre tată, dar și echilibrul și capacitatea de adaptare englezească, dinspre mamă, așa că mărturisi fără reținere:

— De la Ceuta[98], n-am mai pomenit așa furtună de nisip... Numai că nisipul ăsta se preschimbă în apă mai rece decât Tajo la izvoare!

Spre veselirea adunării, prințul continuă:

— Chiar dacă noi am văzut aici pentru prima oară *nives*... cum ziceți voi... nea, nu? Ei bine, o să fac un fel de studiu, ca să-l duc tătălui meu, care scrie o carte despre vânătoarea cu câini; să scrie și despre vânătoarea pe nea!

— Câini, noi nu avem la război, dar cai cred că ar trebui să vă împrumutăm! Ai noștri sunt mai învățați cu gerul și cu... *nives*!

Dom Pedro strânse cu putere dreapta domnitorului valah, semn de început al unei camaraderii de arme, care va ajunge în legendă.

38.

Iarnă grea pe valea Dâmboviței cu viscol și zăpadă mare.

— Asta-i vreme să nu dai un câine afară din casă... mormăi vornicul Badea pe sub mustața acoperită de promoroacă.

— Avem de dat niște câini afară din țară, vornice! îi răspunse Dan Vodă. Apoi întorcându-se către prințul portughez:

— Cum te simți, prietene, merge?

— *Está tudo bem!*[99] Dacă n-ar bătea vântul ar fi mai bine!

— Ăsta-i crivățul! Îți intră până-n oase, ce-i drept! Bate de la Răsărit! De unde din altă parte?! De acolo n-a venit niciodată ceva bun pentru noi!

— Asta ar trebui să i-o spui fratelui meu Henric[100], care a făcut o obsesie în a găsi un drum spre Răsărit, cu corăbiile și căpitanii lui!

— Fiecare cu „boala“ care i-o dă Dumnezeu!

— Măria-ta, s-au întors iscoadele! Zic că Radu a tăbărât lângă Dealul Corbului!

Dan voievod își scutură neaua de pe pelerina care-i acoperea armura, palmele răsunând peste metal, din ce în ce mai tare, odată cu poruncile:

— Dumnealui banul Ioan de Maroth, cu ungurii și ardelenii, să țină drumul până la poalele dealului, împlinind așa aripa dreaptă. Domnia ta, vornice Badea cu oștenii din Jaleș, Gilort și Muscel acoperi pe stânga, iar eu cu curtenii rămânem împreună cu dom Pedro ca să izbim pe centru! Mai sunt ceasuri bune până se întunecă și putem să-i luăm pe nepregătite! E și viscolul ăsta bun la ceva!

Înaintând cu vântul și zăpada în piept, s-au apropiat așa cum prevăzuse voievodul, nesimțiți de oastea dușmană.

— Pe ei, vitejii mei! Să jucăm cu țestele lor poarca!

Chiar dacă nu înțelegea vorbele, prințul portughez simți imediat fiorul mult așteptat al luptei:

— *Em frente, cavaleiros, pela glória de São Bento e da Casa de Avis!*[101]

Lovitura năpraznică a cavaleriei conduse de cei doi prinți, dădu peste cap primele rânduri ale armatei lui Radu Vodă. Zăpada frământată de copitele cailor își pierduse de mult albeața, amestecându-se cu sângele celor căzuți. Până și viscolul se opri din senin, cedând locul șarjei cavalerilor.

— Pentru prâslea Fernando![102] Una și încă una, păgâni spurcați! astfel își acompania dom Pedro loviturile nemiloase de spadă, cu care descăpățână, de-a stânga și de-a dreapta doi turci.

— Așa, prințe! Fă-i să le vină mintea la cap! exclamă, încântat de camaradul său, Dan Vodă, care la rându-i făcea pârtie printre spahiii din fața sa.

Bătălia a decurs după cum s-a plănuit, cu o singură neîmplinire:

— A scăpat Radu Vodă, Măria-ta! A răzbit de-n jos spre Dunăre, *praznaglavaua*![103]

— Capete seci sunteți voi, încă și cu gurile căscate ca babele în lungul drumului! Paștele și anafura lui de ghinion! nu-și putu domoli furia Dan Vodă.

— Nu-l mai putem ajunge? întrebă prințul portughez.

— Doar să-i punem sare pe coadă!

După ce primi lămuririle necesare de la logofătul Sarandino, dom Pedro s-a recules:

— Să nu uit să-i spun și asta lui taică-meu, pentru manualul lui de vânătoare!

39.

Coborât la Târgoviște, alături de prinții Dan și Pedro, regele Ungariei și împăratul romano-german Sigismund de Luxemburg, lua act de noua situație politico-militară din Valahia, dictând cancelarului său:

— ... fiind și Radu și turcii alungați, am pus din nou ca un biruitor, pe Dan Voievodul în vechea stăpânire a voievodatului!... Și acum, domnii mei, spre Giurgiu!

Pe drum se făcu popas de o noapte într-un târg, care prindea din ce în ce mai temeinic contur mai jos de vărsarea Colentinei în Dâmbovița. Aici, regele avu un sfat de taină cu domnitorul Dan.

— Dragul meu, cu ajutorul celui de sus, vom lua în stăpânire iar cetățile de la Dunăre, cum am mai izbutit pe când trăia și Filippo de Scolari, fie iertat! Numai să nu fie și acum tot vremelnic! Știi că eu nu pot chema și ține nobili sub arme când, cum și cât aș vrea, dom Pedro o să plece acasă, tu singur vei putea ține cetățile?

Tăcerea lui Dan Vodă era ea însăși, un răspuns.

— Până la urmă, continuă suveranul, suntem doar noi doi aici, Dane! Și mile întregi de fluviu!

— Alții care? Pe bulgari i-au potopit turcii, sârbii, vai de capul lor! Gheorghe Brancovici ar fi în stare s-o dea și pe fiică-sa în haremul lui Murad, numai să-și păstreze stăpânirea! Stăpânirea peste un petec de pământ, că dacă-și întinde un câine ciolanele la soare, îi taie vecinul coada! Cine, Majestate? Leșii-s cam departe și mai bine nu duc vorba mai încolo...

Regele reuși performanța de a se încrunta și de a zâmbi în același timp.

— Ce-ți spuneam! Avem trebuință grabnică de ajutor! Ce zici?

— Orice-aș zice eu, tot Majestatea ta hotărăște! Dar de gândit, pot zice că m-am gândit!

— La cine?

— Pot să pun rămășag, că tot la cine v-ați gândit și voi!

Regele izbucni în râs:

— De atâta amar de vreme mi-am legat soarta de hotarul ăsta de Europă și îmi făceam iluzia că m-am învățat cu oamenii și cu locurile... Și când colo, tot timpul am parte de surprize!

— Lucrurile prea sigure sunt pentru cei care trec prin viață, fără s-o simtă... Ori noi, pe aici, nu ne putem plânge de asta!

Riga Sigismund se așeză oftând într-un jilț, apăsând cu palmele peste piept.

— Bătrânețea, Dane! Mă săgetează când și când... câte un vârf în trei colțuri pentru fiecare an... Hei, ce zici? Câți nu și-ar dori să mă vadă așa, cu mâinile pe piept... și cât mai repede?

— Nici de asta nu te poți plânge, doamne! Pe poloni și venețieni îi știu și eu, ca să nu mai vorbesc de turci! Or mai fi și alții!

— Poți fii sigur!

— Majestate, încearcă vinul ăsta! Drege pieptul, înmoaie oasele și întărește altceva!

Regele bău din paharul, în care părea că se scursese prin ferestre noaptea. Își șterse mustața și mângâie barba:

— Ai dreptate, dragul meu! E un balsam, iar eu cred că luminează și mințile, pe lângă dezlegarea limbilor... Așa că, la cine ziceai că te-ai gândit, că m-am gândit și eu?

— Știi, Măria-ta! Mă uitam la cavalerii veniți de departe cu dom Pedro, la ordinea, disciplina și știința războiului... cu ei ne-am putea înțelege!

— Au luptat cu maurii, Dane! Știu ei ce știu, nu-s ca alții... Doar nu vrei să-i ținem aici?

— N-ar fi rău! Dar se vede că au și alte treburi. Mi-au amintit însă de unii... mai de aproape. Care cunosc locurile, că au mai fost prin părțile astea.

Regele se ridică însoțit de un trosnet, care nu știai dacă vine de la lemnul jilțului sau de la oasele bătrâne.

— Știi ce-i curios, Dane? Când l-am trimis pe părintele Dominic în Prusia, să tatoneze pe lângă Marele Maestru Paul von Rusdorf, mă așteptam la ezitări, negocieri... Ce să-ți mai spun, pierdere de vreme! Ce crezi? Într-o lună, călugărul s-a întors năuc de mirare...

— Teutonul a primit dintr-un început!

— Da, așa e! Tu nu te întrebi de ce?

Voievodul tăcea cu ochii înfipți în întunericul nopții fără lună.

— Știi ce mă miră pe mine, Dane? Voi, valahii nu sunteți prea bucuroși de astfel de oaspeți... Ori acum te văd liniștit!

— Şi Dunărea curge în linişte, la vale, Majestate, dar în adânc are vârtejuri, care te pierd! Este singurul chip al liniştii pe care ni l-a îngăduit nouă Dumnezeu!

— Înţeleg!... Da, da... Poate că ai dreptate, *non est quaerendum quod non est inveniendum*![104]

40.

Străbătând un coridor strâmt și întunecat voievodul gândea cu voce tare:

— S-a cam hodorogit casa asta, de când se schimbă domniile mai des decât își ascut dulgherii teslele.

Deschizând o ușă, mai mult cu umărul decât cu mâna, pătrunse în încăperea unde-l așteptau de ceva vreme, trei bărbați aflați în jurul unei mese încărcate.

— *Fidei et merito*![105] îl întâmpină prințul portughez cu paharul ridicat.

— Așa e! Să... mărităm și cana asta! zise vornicul Badea, turnând voievodului.

— Sănătate și izbândă, vitejilor!

Dom Pedro cuprinse umerii domnitorului:

— Este o mare onoare pentru mine și cavalerii mei, să luptăm alături de așa războinici de elită! Prințe, îngăduie ca în virtutea calității pe care o am, să te investesc, invocând numele Sfintei Maria de Evora și al Sfântului Benedict de Nursia, membru de onoare al Ordinului cavaleresc de Aviz!

Strângerile de mâini și îmbrățișările bărbătești au întărit încă o dată camaraderia de arme, ca și pe cea bahică, la fel de vitejească. După câteva ceasuri și la retragerea „strategică“ a prințului în lumea lui *João Pestana*[106], în vorbele vornicului Badea se putea deslusi oarecare admirație, împărțită însă cu propria balanță:

— Ține la băutură, domnia sa, Petrică! Da', nu-i ca noi!

— Poate crezi că numai pe aici se bea vin, slavă Domnului că a blagoslovit multe neamuri cu licoarea Sa!

— Știu, știu... că și matale, logofete, pomenești mereu de vinul din insulele grecești! Însă cine-l bea pe ăsta de aici, nu-l uită, ascultă-mă pe mine!

— ...și se întoarce să-l guste ca pe sfânta cuminecătură... o fi și ăsta un dat al locului. Cine știe?

Vorba gravă şi rară a voievodului, aproape că-i trezi pe cei doi dregători.

— Eu când m-am împărtăşit de Ispas, i s-a zbârlit popii barba de câte a auzit... şi Maica Precista se uita cam cruciș din icoană, la mine!...

Încercarea vornicului de a dezgheţa atmosfera, nu fu luată în seamă decât în parte.

— Da... Maica Precista... Prinţul pomenea mai devreme de Sfânta Maria de la ei, aici, în locul pe care oamenii îl numesc Grădina Maicii Domnului... O fi şi ăsta un semn!

— Ce semn, Măria-ta? îndrăzni logofătul Sarandino.

Prin fereastra deschisă veni nechezatul cailor speriaţi de ceva guzgani.

— ...parcă-ar zămisli încă o dată Maica Domnului în neliniştea cailor... însemnând neliniştea locurilor şi a oamenilor...

Vorbele anevoie de înţeles apăsau piepturile şi umerii bărbaţilor, învăţaţi mai degrabă cu greutatea fierului.

Cu pumnii sprijiniţi în masă, Vodă îşi ridică trupul odată cu glasul:

— Cavalerii Sfintei Fecioare vor veni să priveghieze la Dunăre, domniile-voastre!

Ajuns la fereastră cuprinse întunericul într-o îmbrăţişare care n-ascundea deznădejdea:

— Şi fă Doamne lumină credinciosului tău popor, care-şi trage numele de la Roma şi însemnele credinţei de la Constantinopol... Ai milă de noi şi luminează-ne!

— Teutonii, Măria-ta?!

— Crâcneşti, logofete?

— N-am zis...

— N-ai zis, n-ai zis, dar ai gândit! Ce vrei? Să-mi pun turban în cap ca ai tăi? Pe taică-meu l-au omorât turcii? Nu! Creştinii noştri... provoslavnici, bulgarii! Pe văru-meu Mihail, când l-au căsăpit turcii cu tot cu feciorii lui, ştii ce-au zis grecii tăi? Taci! Nu ştii, ai? C-au stârpit pe unii, care trăiau în destrăbălare scârnavă! Pe cine, mă!? zise Vodă apucând de piept pe nefericitul logofăt. Şi de cine, mă!? Feciorul lui Mircea Vodă să fie judecat de bălăngănitorii de tămâie!? Şi pentru ce? Pentru că era însurat cu o catolică, d-aia?!

Zvârlit într-un colţ al încăperii dregătorul îngăină:

— Eu...doamne,... n-am zis...

— Nici să nu îndrăznești! Nimeni să nu cuteze a judeca! V-am făcut acum câteva luni părtași la o vorbă de taină! Atât! Vă e de ajuns să vă țineți gura! Auzitu-ma-ți?

— Eu aud încă de pe acum, câinii în Giurgiu! mărturisi pentru sine vornicul Badea.

41.

Giurgiu căzu în mâinile creştinilor după câteva zile de asediu. Bucuria victoriei era uşor umbrită de despărţirea de dom Pedro, care pornea spre casă, luând drumul Veneţiei.

— Prinţe, prietene, voi spune Europei că ideea de cruciadă n-a murit! Îl voi încredinţa şi pe Sfântul Părinte, Papa Martin al V-lea[107], că aici la Dunăre are un *fidei catholice pugil, athleta fortissimus*![108]

— Ai grijă, să n-audă prea mulţi! râse Dan Voievod, care strânse mâna lui dom Pedro. Hai să închinăm, aici pe ziduri, un pahar de vin, să nu zică lumea că ne-am despărţit certaţi!

— Aşa e, Măria-ta! Sânge a curs destul, să mai curgă şi vin! întări bucuros de „mersul evenimentelor" vornicul Badea.

— Când am plecat din Portugalia, chiar eu, ca să nu mai vorbesc de alţii, mă bănuiam de spirit aventurier. Aici, însă n-a fost o simplă *giostra*[109], din cele care ne-or aştepta prin Italia...

— Nu cred că turcii s-ar potrivi la aşa ceva, deşi mânuie al dracului de bine suliţa!

— Am văzut, am văzut... Ce-or să mă invidieze cei de acasă, când le-oi povesti! Ştii, fratele meu mai mare, dom Duarte[110] scrie o carte...

— Măi, dar la voi acolo toată lumea scrie?!

— Doar unii, când au timp... Fratele scrie un îndreptar al cavalerului perfect şi cred că o să-i fiu de mare ajutor povestindu-i despre tine.

— Îţi mulţumesc, prietene! Măcar alţii să scrie, că noi pe aici nu prea avem vreme de aşa ceva... la revedere, dom Pedro!

— *Até a vista, principe Dan!*[111]

Cei doi se îmbrăţişară, conştienţi că vorbele de despărţire n-aveau să se împlinească.

După ce urmării cavalerii până ce aceştia se pierdură în praful drumului şi în pâcla ce se ridica din Dunăre, Dan Vodă se întoarse spre ai săi:

— Ce-i, logofete, faţa asta? Nu ţi-o părea rău după prinţ?

— Chiar că acum ne-ar fi fost de și mai mare folos portughezul... Uite Măria-ta, ce-mi scrie un prieten de la curtea ducelui de Creta... Sunt și grecii buni la ceva!

Neluând în seamă înțepătura dregătorului, domnitorul îi făcu semn să citească.

— E vorba de mișcările sultanului Murad, așa... da... de aici: *...cât despre oastea de uscat, toți spun într-un glas, că ea se pregătește a merge spre Dunăre, ca să se împotrivească puterilor Ungariei și românilor, care, porniți acum pe această cale, vor să treacă în Grecia...*

— Ho, ho, ho! Nici mai mult, nici mai puțin! Bag seamă că simte sula-n coaste Murad sultan! Nu-i rău, dar nici bine! E... cum ne e dat nouă să ne fie, de când Dumnezeu, se vede că n-a avut de lucru și ne-a lăsat pe fața pământului!... Ce credeați, că o să avem liniște?!... Acum, lăsați-mă singur...

...Am de vorbit cu zidurile... și cu umbrele, continuă doar pentru sine, voievodul.

Urcând scara de piatră lipită de zidul dinspre fluviu al reduit-ului, Dan mângâia și parcă număra blocurile de calcar.

Una câte una însemnează parcă, o piatră de mormânt necunoscut, mormânt cu oase amestecate... Pentru fiecare unchiu-meu Mircea a plătit la Rusciuk câte un bolovan de sare... Să înțepenească-n sărătură mușcătura dușmanului! Să le fie tăria pavăza noastră și a creștinătății!...

Ajuns la creneluri, fu izbit în față de strălucirea roșie a apusului de vară.

Măria-Sa Soarele se închină înainte de culcare! Până și el are vreme de hodină! Noi, ba!

Sprijinindu-se de zid, zâmbi de o aducere aminte:

Dom Pedro și scriitorii lui... Despre noi, despre mine ce înscris s-o pomeni?...

Peste nici cinci ani, într-o cronică sârbească s-a așternut cu slove mărunte:

1 iunie 1432, a murit Dan Voievod luptând vitejește cu ismaeliții...

42.

Deschid agenda și scriu cu litere mici, ca și când nu am loc pentru tot: *5 noiembrie 2007, vizită la Muzeul de Artă. La sediu la Trident. E-mail-uri de răspuns. De verificat autorul portughez. Ioana? Natalie? E-mail la Eleni. Pușkin bilete NY.*

Am destule pe ziua de azi. Nu prea am chef. De nimic.

Cana de cafea în mâna dreaptă și cu stânga pornesc laptopul. Afară sunt nori cenușii. Atmosferă mohorâtă. Cafeaua este fierbinte și, deși o prefer rece, azi voi face o excepție. Binenînțeles, mă frig la limbă și mârâind las cana pe birou. Google va fi salvarea mea. Tastez:

luis manuel silva dos santos

Fereastra nouă se deschide imediat.

Un site literar portughez e primul. Nu citesc portugheză.

Al doilea este site-ul unei edituri portugheze.

Un blog.

Alt blog.

O librărie virtuală portugheză.

O librărie virtuală internațională. Deschid. Selectez limba engleză. Apoi clic pe autor. Biografia este în engleză. *Luis Manuel Silva dos Santos, născut la 22 august 1975 la Coimbra, în Portugalia. Studii: Universitatea din Coimbra — istorie și limbi străine. Jurnalist la Porto până în 2004, când renunță la postul său pentru a se dedica exclusiv scrisului. Colaborează cu reviste literare și de istorie. Volumele sale (12 până în 2006) sunt structurate în două mari serii: romane de dragoste (două dintre ele au fost transformate în mini-serii tv) și romane supranaturale. Este considerat unul dintre cei mai buni tineri autori portughezi și cel mai interesant pentru piața britanică și europeană. Personajele sale evoluează în spații exotice — Madeira, Azore, Goa și autorul amestecă firul epic cu elemente fantastice și decoruri fascinante.*

Mirobolantă prezentare. Dar titlurile sunt tot în portugheză. Și nu prea înțeleg.

Mă întorc în listă și găsesc un site american. Clic. Apare și aici. Cu două titluri: *River of Desilusion* și aparent al doilea roman al seriei, în curs de apariție, *Dark Love*. Titluri cam siropoase și chiar grețoase pentru gustul meu. Și mă întreb, ce naiba vrea nenea ăsta la noi? Ce vrea cu Dracula și castelul de la Bran? O iubire imposibilă? Vampiri?! Că tot sunt la modă. Sunt cam dezamăgit și cred că cititorii „Trident" n-ar fi chiar așa de încântați să citească Sandra Brown, în variantă portugheză, după ce îi obișnuisem cu chestiuni mai *hard*, ca Gaiman sau A.L. Kenedy. Așa că voi spune: pas! Cumva, cu eleganță...

Mă plimb prin cameră, după ce am închis netul. Ar trebui să ies...

Ledul roșu. Exact la timp.

Biletele și voucher-ul pentru cazare te vor aștepta la sediul editurii. Le va aduce un curier la ora 16. În același plic vei avea un card, instrucțiuni și 400 de dolari în bancnote mici.

Nesemnat. Dar ușor de recunoscut. Mișa are câteodată umor. Umor cinic și copilăresc, simultan. A trimis un e-mail de pe adresa *ivan.doe@yahoo.com*. Asta ca să-i parodieze pe americani cu John Doe-ul lor! Are momente când îi place să se copilărească. Vârsta...

Vești bune. Măcar știu că voi avea bani.

Sună telefonul. Ioana.

— Bună dimineața.

— Neața, Ioana.

— Am vorbit cu mama. Vă așteaptă la muzeu. Nu mai târziu de ora 14, că pleacă la bancă. Întrebați la poartă sau sunați la 1205. Succes.

— Mulțumesc.

— La revedere.

Închide înainte de a-i răspunde. Rămân cu al meu *la revedere* în gât. Mi-a vorbit cu dumneavoastră. Erau colegi în jur?... Simt pe buze atingerea sărutului din seara trecută. Buze un pic aspre, dar o atingere fină, sfioasă. Din nou fiorul acela mă străbate ca în bancurile acelea proaste, de pe vremea răposatului regim. Acela cu *ghici ce i-a trecut lui Bulă prin minte? Un glonț!* Sau cel cu pneumonia. El alerga și era încălzit. Glonțul rece... Stupid, acum. Trist și cinic, atunci. Iar fiorul e chiar real. În această clipă! Nu-mi dau seama dacă mă iau în serios. Cât e de serios... Om bătrân aleargă după june?! Corupere de minore! Brrr...

Duș, haine, o ultimă gură de cafea, cheile și portofelul. Liftul hodorogit și vechi, până la parter. (Îmi zice o vecină: *Ne-au luat cinci sute de mii și n-au reparat nimic. L-au vopsit și au pus două becuri. Ați auzit la știri că într-un alt bloc vechi a căzut un lift cu oameni în el?* N-auzisem.) Mașina Q mă așteaptă prăfuită.

La Palatul Regal e dificil de parcat. Cum nu am pile pentru a staționa în curte, caut un loc în parcarea Hilton-ului, care bineînțeles, este pentru oameni cu dare de mână. Îmi propun să nu stau prea mult. O oră costă cât o masă la un fast-food.

Portarul mă privește strâmb, dar spun repede pe cine caut și se înveselește.

— Poftiți. Vă conduc eu.

Culoare largi și culoare înguste, încăperi înalte. Sunt poftit într-un birou și o doamnă se ridică amabil și îmi întinde mâna. Încerc cu greu să i-o sărut peste birou. Un birou extrem de ordonat. Un computer și foarte puține dosare.

— Stelian Munteanu.

— Petra Marcu. Mi-a vorbit Ioana de dumneavoastră. Vă rog să luați loc. O cafea?

— Nu, mulțumesc. Am băut, refuz cu teamă.

— Apă, ceai?

— Nimic. Mulțumesc.

Ne așezăm pe două scaune cu spătar înalt și cotiere, lângă o măsuță ovală de cafea. Mobilă veche. Elegantă. Nu-i știu stilul și epoca.

— Cu ce vă pot ajuta?

— Sincer, nu-mi dau seama. Ioana mi-a spus că erați aici în zile revoluției.

— Eram proaspăt repartizată. Am stat aici toată perioada aceea nebună. Ioana era mică, atunci. Era la bunici, lângă București. Acolo era liniște.

— Ioana a auzit de la dumneavoastră, că în zilele acelea s-au întâmplat lucruri ciudate. Nu mai ținea minte exact ce i-ați povestit.

Femeia surâde. O privesc mai atent. O doamnă cu părul blond tapat, cu un *deux pieces* bej închis și bluză neagră. Un colier de argint. Cercei asortați. O doamnă elegantă, cu forme plăcute, rotunde, nici slabă, nici grasă, cu puțini ani peste patruzeci. Manichiură fină, ojă translucidă tot bej, unchii nu foarte lungi. Doar un inel și verigheta. Exact cum îmi imaginez, contabila ideală. Cea mai frumoasă contabilă pe care am văzut-o vreodată...

— Cred că i-am povestit multe.Totuşi, nu atunci au apărut neclarităţile, ci mai târziu. Atunci când am început să evaluam pagubele. După ancheta făcută în sălile arse, la analiza chimică s-a constatat că a fost folosit napalm. În comunicările avute cu reprezentanţii armatei, am cerut explicaţii. Ni s-a răspuns că nu există proiectile cu napalm în dotarea nici unei unităţi din România. Şi acest fapt a generat suspiciuni. În sălile arse erau expuse tablouri foarte valoroase. Examinând cenuşa au fost descoperite urme de lemn de la rame cât şi urme din pânza tablourilor. Şi totuşi, de ce napalm? S-au făcut procese-verbale de casare pentru respectivele picturi. Extrem de valoroase. Nu eram eu cea în măsură să iau decizii, atunci, totuşi am pus problema...

Se opreşte o clipă, ca pentru a mări tensiunea şi bea o gură de apă din paharul de pe măsuţă. Două, trei înghiţituri mici. Delicate. Pare că se simte bine în decorul somptuos al palatului.

— Am văzut destule filme, în care tot felul de colecţionari maniaci trimit echipe să fure tablouri, pe care apoi nu le pot vedea decât ei, ascunse în seifuri secrete. Iar furturile rămân neelucidate...

— Credeţi că au fost trimise echipe de comando, pentru a fura talourile din muzeu şi apoi, au incendiat sălile pentru a şterge orice urmă?

— Da, cred asta. Cred că au fost foarte bine pregătiţi. Au decupat pânzele de pe rame şi astfel au rămas şi urme de ţesătură, apoi au incendiat cu napalm. Şi aici a fost o greşeală. În plus, există câteva mărturii, ce-i drept contradictorii, ale unor martori care au văzut două grupuri de doi sau trei oameni, îmbrăcaţi în negru şi cu tuburi lungi în spate. Tuburi ca de proiecte de arhitectură...

— Sau arme? Lansatoare de grenade?

— Posibil... Ioana mi-a spus că sunteţi în căutarea unui manuscris. Un manuscris misterios. În evidenţele noastre nu figurează un manuscris. Şi totuşi, nu înţeleg de ce au tras în muzeu şi în BCU. Ce voiau să acopere? Sau să distrugă?

— Cred, doamnă, că o altă întrebare ar fi: cine a tras, de fapt? Şi eu cred în teoria conspiraţiei.

— Nu este doar o teorie. În zilele acelea au existat echipe, care au avut misiuni precise. Sunt sigură de asta. Indiferent ce au vrut să fure, să distrugă sau să acopere. Vă spuneam de manuscris: într-una din săli, care fusese închisă chiar înainte de congres, ultimul congres al partidului, cel din noiembrie, fusese adusă o ladă mare din lemn, sigilată. Se vorbea că are în interior un exponat deosebit de rar. Nu am avut la vremea aceea, pe procesul-verbal, nici o

specificație asupra originii și formei. Îmi aduc aminte doar că singurele cuvinte erau: *Artefact papal, secolele XVI-XVIII* cu semn de întrebare... Neclar, nu-i așa? Poate că acest obiect vă interesează.

Rămân pe gânduri: XVI-XVIII? Cum adică? Nu înțeleg. Ladă? Artefact? Papalitate? Ar putea fi?...

— Stranie exprimarea!

— Și mi-e mi s-a părut. De aceea cred că n-am uitat... Au fost clipe groaznice! Foc și gloanțe, disperarea oamenilor și...

— Înțeleg. Vă mai amintiți cât de mare era lada?

— Da. Puțin mai mare decât o ladă de zestre. Făcută din scânduri nefinisate. Cam primitiv...

— Și ce intenție aveau? Ați auzit ce voiau să facă? Să expună acel... artefact?

— Da. Lucrul acesta e interesant: am aflat — vorbea lumea — că se intenționa să fie expus cu ocazia aniversării proclamării republicii... Între Crăciun și 30 decembrie. Ceaușescu dorea să-l scoată la lumină în preajma Crăciunului, ca să le arate oamenilor ceva... să le demonstreze... trucurile lui istorice prin care încerca să deturneze atenția poporului. Nu i-a reușit! Unii mai spun că tocmai din cauza acelui obiect a fost împușcat de Crăciun.

— Interesant! Ce putea fi acel obiect?

— Manuscrisul pe care îl căutați?

— Și ce ascunde manuscrisul, acel secret ucigaș...? Blestemul...? vorbesc ca pentru mine. Mă scuzați, mă gândeam.

— Sper că v-am fost de ajutor.

— Extrem de mult. Pot să vă mai deranjez?

— Desigur.

Și îmi întinde o carte de vizită.

— Aveți și e-mail-ul și mobilul.

— Vă mulțumesc mult, doamnă.

— Cu plăcere. La revedere.

Îi sărut din nou mâna și ies amețit. Manuscrisul în ladă... Ceașescu voia să-l arate poporului... Acum președintele vrea să-l arate miniștrilor apărării din NATO... Blestemul!...

Trec pe roșu și o mașină neagră mă claxonează lung. Apoi sună telefonul. Toni!

— Lasă orice și vino la mine la birou. Te rog! Acum!

— Vin!

Astăzi e o zi grea.

43.

Același birou. Mai mult fum. Un Anton Demetriade mai obosit și mai nervos.

Îmi arată cu capul, un scaun și nu-mi întinde mâna. Este plonjat cu totul, în ecranul calculatorului din fața ochilor. Mă așez cuminte. Apoi sare în sus:

— Nu-ți dau cafea! Am primit un pachet de la Frankfurt!

— Bună ziua și ție! încerc să-l enervez.

— Rahat! Protocoale?!... Te anunț că începe să se împută! Am primit un CD de la Schwartz. Audio. O înregistrare a lui Valentin Neagoe, victima! Un fel de mărturisire-jurnal!

— Altul?!

— Ce vrei, dragule, românașii noștri au pătima scrisului! Fiecare a lăsat o poveste. Bunicul, tatăl și fiul... Țară de grafomani!

— Pot totuși să te întreb, de ce ești atât de nevos?

— Da. O să-ți spun. Manuscrisul era în țară! Aveai dreptate! O să asculți CD-ul! E ca într-un roman polițist prost!

— Calmează-te, Toni. Ascult...

— Păi... introducerea. Au căutat, ca și noi, peste tot și n-au găsit nimic. Au scotocit în fișierele din computer și tot nimic. Apoi au intrat pe căsuțele poștale. Știute sau bănuite. Din alea cu Valentin Neagoe cu punct sau legat și cu vali și cu val și pe yahoo-uri, că sunt și alea o groază: com, uk, de, gr... Și pe gmail... Și apoi, dăi cu parole. Simple! Au găsit vreo două cu data nașterii plus numele și una la fel, dar cu datele lui tăică-său, Mihai. Nimic interesant. Puține mesaje. De la câțiva prieteni și foști colegi din țară. Vreo câteva în germană...

— Toate astea ți le-a povestit Schwartz?

— Nuuu, stimabile! Că ăștia sunt nemți! Am un e-mail oficial cu un *attach* de vreo opt pagini, în care apar toate! Eu ți-am făcut un fel de sinteză!

— Aha! Și?...

— Şi nimic! Până au descoperit un e-mail către o adresă aşa: bubuiu@yahoo.de ...

— *Bubuiu*?! Ce-i asta?

— Aşa au zis şi ei. Mesajul era scurt: *Să completez CD-ul urgent şi să-l trimit acasă!*

— „Să completez"?! I se adresa tot lui?

— Evident! Deci adresa era tot a lui. Problema a fost de găsit parola. Şi se pare că domnul comisar Schwartz are şi ceva români prin departament. Ştii ce înseamnă *bubuiu*?

— Habar n-am!

— Mi-e mi s-a părut aproape evident, pentru că am folosit şi eu un apelativ asemănător! Buiu ziceam eu. Buiu, bubuiu, bunu, bunule, bunicule! Ei?

— Bunică-său?

— Da. Evident că au încercat eternele parole cu data naşterii şi numele de vladislav, vlad, vladi, vladut şi tot aşa... Au deschis şi au găsit un e-mail mai vechi. Şters din rubrica de *sent* de la e-mailul personal şi păstrat doar aici...

— M-ai pierdut!

— Exact! A vrut să-şi piardă urma. Nu s-a priceput prea bine... Şi am găsit *attach*-ul din acel e-mail! Un *folder* audio! Schwartz zice că nu l-a putut asculta, pentru că este în română, eu mă îndoiesc. Cred că are transcrierea! Ascultă şi tu! E foarte instructiv!

Şi apasă pe buton.

— *...15 ianuarie 2005. Acum şaizeci de ani, bunicul a dezertat din armata germană şi a fugit în liniile româneşti, având la el, ascuns într-o canistră de benzină, ultima copie tipărită a manuscrisului. I-a fost predat de un maior de Waffen SS, şeful lui, fost cavaler teuton. A reuşit să-i convingă pe români, să-l lase să treacă. Aparent, generalul Şora ştia parola. A fost ucis pe strada Avrig, în Bucureşti. Canistra a fost păstrată acolo de tata. Apoi casa din Avrig a fost demolată. La mutare au ajutat mai mulţi vecini. Ne-au dat un apartament în Lizeanu. Apoi a venit '77. Blocul s-a prăbuşit. Am scăpat cu toţii. Canistra s-a pierdut. Tata a fost distrus. Dar scopul nostru, al lui, şi mai târziu al meu, a fost să caut fără încetare manuscrisul. Am aflat că un pompier a găsit canistra şi a predat-o ofiţerului său. Acela a înţeles că este de fapt o cutie. A deschis-o, a văzut cutia din lemn negru din interior şi s-a speriat. A predat-o la securitate. Tata n-a mai trăit să afle destinul manuscrisului. Mi-am folosit toate relaţiile, prietenii şi colegii, ca să aflu unde se ascundea*

documentul. Plimbat prin tot felul de sedii ale securității, a ajuns la muzeul partidului prin anii '80. Nu știu dacă a fost deschis și citit. Cred că da. De mai multe ori i-am pierdut urma. Aparent nimeni nu voia să-l păstreze. Apoi, în 1989 a ajuns la Muzeul Național de Artă. Aveam o prietenă acolo, la restaurări. Mi-a povestit despre o ladă misterioasă. Ceaușescu dăduse ordin să o expună. Sosise de la comitetul central și bănuiesc că a fost deschisă și citită... Era o ladă mare de lemn, care conținea un obiect metalic nu foarte greu. Am bănuit că era încă în canistră...

Înregistrarea se oprește.

— Atât?

— Nu ăsta-i primul fișier. Mai pașnic. Al doilea este mai dur.

— ... *16 ianuarie 2005. Peste câteva zile voi pleca din nou în Germania. Nu vreau să mai am grija manuscrisului. Nu am putut ajunge la rege, la Versoix. Nu știu cine mai are nevoie de manuscris. Cred că totul este inutil. Atunci în '89, am vrut să-l am din nou! Să-l răzbun pe bunicul, pe Bubuiu... Am ieșit în stradă imediat și când s-au organizat gărzile de apărare, am rămas la Palat. Știam că bătrâna canistră e acolo. Știam exact unde. Îmi spuseseră sala. Mă pregăteam să mă duc acolo și s-o iau. Atunci i-am văzut. Îmi amintesc perfect. Era pe 24. Seara. Era frig și ei erau trei. Aveau un fel de combinezoane kaki, la fel ca tanchiștii noștri. Aveau căști, dar nu aveau grade. În mâini PM-uri ca cele românești. Dar sigur nu erau români. Își puseseră pe mâneci brasarde tricolore. Ca mulți dintre noi. Nu știu de unde aflaseră și cum au intrat. Dar i-am văzut deodată în curte, retrăgându-se spre clădirea bibliotecii și restaurantul Cina. Unul ținea canistra. Ceilalți doi îi asigurau fața și spatele. Ca-n filme. Am sărit din adăpost și am urlat la ei. Nu s-au oprit. Au mărit pasul. Am urlat: Stați! Teroriștii! Cel din spate a început să tragă! Asta le-a fost fatal! Am deschis focul cu toții. Nu știu cine i-a nimenit. Și eu și alții! Am omorât oameni. Au fost uciși. De mâinile mele! Am fugit în stradă. Doi camarazi au venit cu mine. Am luat canistra. Voicu, cel de lângă mine, le-a luat armele și i-a verificat prin buzunare. Hainele se umpleau de sânge. A fost oribil. Mi s-a făcut rău. Nu am găsit acte. Doar o schiță a palatului. Nimic altceva. Nici o literă. Nici un act, țigări sau bani. Toți au crezut că erau întradevăr teroriști. Eu stiam că fuseseră trimiși să fure manuscrisul. Tata zicea: KGB-ul nu uită niciodată! N-avea rost să*

încerc să le explic celorlalți. Am ucis, dar manuscrisul era la mine. Am reușit atunci să-l duc acasă...

Pauză. Pocnete și fâșâituri. Ca și când citise de pe o foaie.

— *...tot 16 ianuarie 2005. M-am întrebat ce să fac. Ce rost mai are? Atâția ani de secrete și atâtea vieți distruse. Am hotărât să plec fără el. Să-l las aici în București. Să-l las singurului om în care mai am încredere. Cel care m-a ajutat și când s-au prăpădit tata și apoi mama... Va rămâne la Victor. Victor Minulescu e vecinul meu de palier. Din București, cartierul Titan. E mai tânăr și lucrează unde trebuie. În el trebuie să cred. Era un copil la revoluție și nici ai lui nu au fost în sistem. Nu știu ce se va întâmpla. Aceste înregistrări vor fi copiate pe trei CD-uri, care vor fi ascunse la Frankfurt, la București și unul va ajunge la Victor. Nu mai am pe nimeni. Doamne ajută!*

Liniște. Toni închide *folder*-ul. Apoi mă privește fix:

— Și știi cine este Victor Minulescu, nu-i așa?

Mă scrutează, ca și când ar fi vedetă de televiziune sau lider politic.

— Nu-ți amintești? Ți l-am prezentat... N-au trecut două săptămâni de atunci...

Rotesc cu greu manivela minții mele. Când realizez, simt nevoia să-mi trag o palmă zdravănă peste frunte.

— SRI-stul?!

— Exact, stimabile!

— Bine, dar ziceai că e amicul tău. Că vă cunoașteți... Lugu-lugu, să ținem legătura, să colaborăm... Și el știa tot!

— Nu chiar tot! Dar avea documentul!

— Nu e nici o confuzie? Ești sigur? Pot fi mai mulți cu acest nume?

— Am verificat! D-aia am nervi! Manuscrisul tău e la SRI de vreo doi ani!

— Super! Și acum vor să-l scoată la lumină! Ca să-și arate șefu' mușchii! Nasol!

— Și Neagoe a fost ucis de pomană la Frankfurt. Băieții răi au crezut că documentul e în canistră. L-au ucis și au luat... mielu'!

— Te-ai întâlnit cu Minulescu?

— Nu. L-am sunat.

— Și a recunoscut?

— Da, dar e foarte calm. Crede că a făcut un lucru bun. Și dorește să colaborăm în continuare. Ca să-i prindem pe băieții răi... oricare ar fi aceia! Vrei să te întâlnești cu el? Mergem împreună?

— Nu, Toni. Acum, aici, lucrurile sunt clare. Mă rog, măcar cunoaștem o parte dintre jucători... Dar nu știu ce conține acel manuscris și de ce încearcă toți să pună mâna pe el. Și de ce a fost ucis Neagoe? Dintr-o eroare?

— Vrei să-i cerem lui Minulescu să ni-l arate?

— Asta a fost primul gând. Dar cred că e că mai bine să nu-l vadă nimeni! Nu vreau să deschidem cutia Pandorei! Neagoe n-a reușit să imprime CD-urile, așa cum a zis. A făcut doar fișierul... A plătit, într-un fel... Toți au plătit... Să avem grijă Toni, ne jucăm cu forțe puternice...

— Și Minulescu? Președintele?

— Voi vedea ce se întâmplă la New York... Acolo voi afla mai multe! Sfătuiește-l pe Minulescu să țină capacul de lemn bine pus! Acolo e un blestem mare! Și vine de undeva de departe...

Mă urc în mașină. Îngrijorat. Începe să plouă și să bată vântul. La radio tot prognoze pesimiste: *...primăvara lui 2008 va fi foarte ploioasă și sunt posibile inundații grave în unele județe din nordul și estul...*

44.

Primăvara anului 1508 s-a arătat a fi tulburată, ca apele care cădeau din munte, măturând totul în cale. Puhoaiele negre cărau cu ele, la vale, copaci, dobitoace, frânturi de acareturi spulberate... Clopotele din bisericile ferite din calea apelor, pe înălțimi, băteau neîncetat aproape, însoțind bocetele oamenilor.

— Iar trage la clopotul cel mare, de peste vale! Ce-o mai fi, Doamne?

— O fi, de piatră, că s-a încălzit de ceva vreme...

— Ast-ar mai lipsi, ca să fie toate cu dobândă! Piatră în luna lui Prier?! 'Om vedea-o și p-asta! Doamne, apără-ne și păzește-ne!

— O fi de slujbă, că n-au trecut încă Sfintele Paști!

— Se poate! Că nici n-am băgat de seamă, cum se cade, sărbătorile, de atâtea belele!

— Ai avut pagubă mare?

— Ca toată lumea! Aproape mi s-au înjumătățit turmele... Când s-o potoli puhoiul, urc la deal mai mulți câini și măgari, decât oi!

— Vai de capul nostru!

— Hristos a înviat, oameni buni!

— Adevărat a înviat! De unde vii, jupâne Vasile?

— De la vale, megieșilor, merg de alaltăieri...

— Cum e pe acolo?

— Cum să fie? Prăpăd... Mai rău ca pe aici... Ho, Murgane! Ce ai, nu te-ai învățat cu apa? își domoli calul speriat de un stârv tot de cal, care lovi malul ros al Ialomiței.

— Cu mare necaz au venit Paștii, anul ăsta! Am tras un post cât pentru zece!... Tot trag la sfoară, călugării de la Dealu! Ce-o mai fi? Alt potop?

— Măi, voi n-auziți că bate-n dungă? O fi murit careva! Da' cine?

— Păi, dacă bate la mânăstirea din deal și de ceasuri bune... o fi... Doamne Dumnezeule... o fi Vodă!

— Se poate, că era beteag rău, săracu' de ani de zile.

— Dumnezeu să-l ierte! C-a fost om bun și a domnit cu pace...
— Să-l ierte pe el și pe noi să ne ferească de rău!... Cine știe cine o veni? Schimbarea domnilor, bucuria nebunilor!
— Ai dreptate, frate Vasile, că și răzmerița asta a firii, nu prevestește nimic bun!

45.

Vorbele celor trei țărani din mărginimea Târgoviștei, se dovediră a fi cu dreptate... A doua zi după Paști, Radu Vodă[112], domn al Țării Românești se prăpădi răpus de podagra care-l țintuia pe divan sau în rădvan, ca pe un butuc, de mai bine de șapte ani.

Ultimul drum fu la fel de chinuitor pentru voievod. Calea spre gropnița, anume pregătită la ctitoria sa de la Mânăstirea Dealu, trecea peste acum tulburata Ialomiță, iar brodul[113] folosit, amenința să se ducă după podul rupt de viitură, de săptămâni bune.

— E blestemul vlădicăi Nifon! șoptea lumea între închinăciuni.

Osteneala oamenilor și norocul făcură până la urmă, ca afurisenia mitropolitului alungat din scaunul arhieresc de răposat, să nu se împlinească întocmai. Cortegiul ajunse, cu chiu cu vai, la preafrumoasa biserică târnosită cu câțiva ani înainte.

Mitropolitul Macarie era în fruntea soborului de preoți care oficia slujba de îngropăciune.

— Moartea este o mutare dintr-această lume către a doua lume. Moartea este o poartă fără de care nu se poate intra, nici trece dintr-această lume trecătoare, către viața cea netrecătoare... Odihnește, Doamne, șerbul tău pe carele acum l-ai luat din această lume, în locul cu pace și fără grijă, întru ceata drepților... Că a fost om drept și smerit și cu grijă pentru Biserica Ta, de i se cuvine a se chema, asemenea Sfântului Constantin cel Mare, *isapostolis* [114]!

Trosnind din cauza trupului umflat al mortului, sicriul fu înțepenit între pereții mormântului din marmură cioplită, aflat în tinda bisericii.

— Sfinția-ta, s-a-nțepenit șurubul ăl mare, de la teasc! șopti la urechea mitropolitului un ins apărut de nicăieri, cu hainele, mâinile și fața stropite parcă de vărsat negru.

Blagoslovind încă o dată adunarea de *pogribanie*[115], mitropolitul trecu prin porțile împărătești în altar, unde lepădă straiele arhierești și prin ușa care dădea în curte, alergă spre chiliile din față.

— *Boje moi, boje moi!* Cine n-a fost cu băgare de seamă?
— S-o fi umflat de la atâta umezeală!
— Pe dracu'! Doamne iartă-mă! Crezi că la Veneția, de unde l-am adus, e seceta Arabiei?
Cei doi intrară val-vârtej, într-o sală întocmită din câteva chilii cu pereții străpunși anume pentru a adăposti prima tiparniță din acest colț de Europă.
— *Messer* Pietro, ce s-a întâmplat?
— Nimic deosebit, se mai oprește de la nodurile lemnului și de la... grabă, domnia-ta!
— Graba, graba... ca întotdeauna deșeartă! *Liturghierul* va vedea lumina... când comanditarul va fi trecut de mult la altă lumină! Faceți degrabă rost de seu de oaie, să dregem vătămătura lemnului!
— *Presto, presto*!... Graba!... Parcă vorba noastră era *festina lente*, mormăi meșterul stropit de cerneluri.
„Dresul“ dură ceva vreme, prilej pentru meșterii Pietro și Andrea să-și împărtășească temerile:
— Dacă se mai poticnește o dată, îl mai facem noi să meargă, cum l-a făcut *phisicus* Franciscus pe răposatul Vodă!
— *Silentio!* Vrei să dăm de dracu'?
— Nu de dracu' mi-e frică mie, că l-am văzut în viața mea de mai multe ori și în diverse... ținute! Dar banii, ni i-o mai da cineva?
— Știi că Macario e om de cuvânt!
— Dacă nu era el, nici nu veneam în fundul ăsta de lume și în gura turcilor!
— Acum, că e și mitropolit, s-o descurca... *Basta!* Uite-l că vine!
— Dați-i bătaie, că de mâine reluăm lucrul... Eu mă așez să întocmesc un început de colofon... Așa! S-a început această sfântă carte după porunca domnului Io Radu voievod, să-i fie lui veșnică pomenire și s-a săvârșit această carte prin porunca...
Vom vedea ce ne-o da Dumnezeu!...
— ...ostenindu-se și smeritul monah și preot Macarie. În anul...
De ostenit, ne ostenim, măcar de-am isprăvi-o la văleat 7016! Zbuciumat an! Când apele își schimbă cursul și țara domnia!
— Ei, ce ziceți? Ne apucăm mâine de treabă? Ține teascul?
— Trunchiul se va mlădia în canturi, ca delfinul pe amfora din stema bătrânului Aldus!
— Ți-e dor de Veneția, Pietro!
— N-aș zice! Că dacă mă uit peste gard e tot atâta apă cât acolo! Dar de ceva... țechini e drept că nu m-aș lipsi!
— *Mamma mia*! Ce gură bogată ai! îl înghionti Andrea.

— Fiți liniștiți, prieteni! În țara asta, scanul domnesc nu stă gol nici cât să se aștearnă praful. Iar o astfel de comandă are tâlcul și folosul ei pentru domnie, fie că-i un Vodă ori altul...Și cine știe? Poate mai scoatem și alte cărți...

— Să te audă San Marco, domnia-ta!

46.

Nu e sigur dacă Sfântul Marcu a favorizat înlănțuirea faptelor ce-au urmat, dar personajul care a stat în mijlocul lor avea ceva din furia unui leu dezlănțuit.

În trapeza mânăstirii de la Dealu, mitropolitul tipograf se întreținea cu medicul Francisc, cel venit de la Sibiu, prea târziu pentru a lungi zilele lui Radu Vodă.

— *...quindam filius eondam Dracule voevode Mihne vocatus* ... Știi cine e, eminență?

— Eu nu sunt de prea multă vreme pe aici, așa că sunt sigur că domnia ta știe mai multe... Am auzit doar că i se spune Mihnea, feciorul Dracii, armașul din Mănești.

— Ăsta doar l-a crescut... Maică-sa rămăsese grea de fată, când a luat-o Dracea... Așa, cam ca Sfântul Iosif!

— Doctore, ce comparație! zise prelatul, închinându-se.

— Ai putea sfinția ta, să te mai închini o dată, când vei auzi cine-i tăică-său, cel adevărat! Trebuie să fi auzit de Drăculea, de Țepeș Vodă, chiar și acolo în îndepărtata Veneție!

— Eram copil... da, da... sunt mai bine de treizeci de ani de atunci... Da, îmi amintesc, un cumplit viteaz care i-a snopit pe turci la Sabac, înconjurând cetatea cu o pădure de țepi clătinând ismailiteni... Așa spuneau cei bătrâni, la noi, la Cetnje...

— Sfinția ta e muntenegrean?! Vă credeam venețian!

— La Veneția am învățat doar arta tiparului, după ce... țara mea a căzut sub turci...

Medicul simți că trebuie să schimbe vorba.

— Acum îmi dau eu seama cu adevărat de ce vinul de aici, din Valahia, e la Sibiu de două ori mai scump decât cel din Ardeal...

— Atunci să mai încercăm un pahar!... Credeți că fiul a moștenit calitățile tatălui?

— Depinde ce înțelegeți prin „calități“, eminență? Țepeș ce-i drept, a hăcuit mii și mii de turci, dar a înjumătățit și boierimea țării. Nu

știu dacă a adunat șase, șapte ani de domnie, dar a îngrozit o lume întreagă! Cât credeți că i-ar trebui fiului?

— Toate sunt în mâinile Domnului! Mai știu că boierii îl voiau domn pe Danciu, care acum s-a refugiat la voi în Ardeal, fiul lui Țepeluș Vodă, fost om al turcilor, iar Mihnea, fiul lui Țepeș spaima Stanbulului, ia domnia cu ajutor de la turci... Ce zici?

— Zic doar că pe boieri, dacă o țin tot așa, ce-și doreau ei un Țepeluș, dar vor avea parte de o țeapă mare și a naibii de stânjenitoare!

— Domnia ta ești medic, te pricepi mai bine...

47.

Nici un an de zile nu-i trebui lui Mihnea Vodă[116], pentru a adeveri temerile doctorului Francisc, adică să dea iama în boieri și să rămână în amintirea neamului său ca „cel Rău“. Dacă în ceea ce privește caznele și cruzimea nu-și putu depăși tatăl, el făcu totuși ceva... nemaifăcut de nici unul dintre domnitori, nici înainte nici după el. În vara anului 1509, poruncii să se pună tunurile pe mânăstirea Bistrița, ctitoria boierilor Craiovești, dușmanii săi de moarte.

— Sfărâmați zidurile până-n temelii, spulberați chiliile și altarele, să nu mai rămână piatră pe piatră din bârlogul hiclenilor!... Smulgeți și pomii din rădăcini! urla voievodul, amarnic de supărat că cei patru frați Craiovești scăpaseră, refugiindu-se peste Dunăre.

Voievodul își regăsi liniștea abia între zidurile cetății Poienari, unde-l află fiul său Mircea.

— Ce-ai făcut, tată?!

— Prima la mână, învață cum să-i vorbești domnului țării și domnului tău, a doua, învață să dai binețe tătălui!

— Iertare, Măria-ta! Sărut-mâna, tată!

— Așa da! Și acum despre ce-i vorba?

— De Bistrița, Măria-ta... e o mânăstire...

— A fost!

— Tocmai! Vor zice oamenii că d-aia am dărâmat-o, că suntem catolici...

— Una la mână, eu n-am tras cu tunurile într-o mânăstire, ci într-o cloacă de trădători, care uneltesc împotriva conducătorului țării. Și a doua la mână, de când îți pasă ție de ce zice gloata de pe uliți?

Știind temperamentul imprevizibil al părintelui său, Mircea preferă să tacă. Voievodul se ridică din jilț apropiindu-se de fereastră.

— Vino Mircea! Vezi zidurile astea, le simți?

Își întări întrebarea luând mâna fiului și apăsând-o, sub palma sa, pe perete.

— Știi cum a făcut tata cetatea asta, așa cum e ea acum?... Cu lacrimi și cu sânge, băiete! Sate întregi a scos cu gârbaciul la cărat

piatră... Oameni, bătrâni, muieri... că ţineau mamele la o ţâţă pruncul şi la cealaltă bolovanul! Aşa se întocmeşte un zid şi o ţară ca un zid! Cu nesmintită trudă! Nu cu mângâieli! decretă domnitorul, eliberând mâna sângerândă a fiului.

— De credinţă vorbeai? Credinţa e una: în Dumnezeu şi în ţară, şi în unsul lui Dumnezeu pentru ţară, care este domnitorul! Catolici sau ortodocşi au rânduit pe lume ţara asta, cu sânge de creştin! Străbunul meu Radu, părintele marelui Mircea, nu era catolic? Iancu Huniand, prima spadă a creştinătăţii, nu era la fel catolic din neamul nostru valah, al Corbenilor? Tata, Ţepeş Vodă, de care, numai când auzeau, turcilor le tremurau şalvarii, n-a fost catolic?

— Bunul?!

— Da, bunică-tău! Ce crezi? Când Matia craiul i-a dat-o de nevastă pe soră-sa, cine să se boteze? Mireasa ori mai degrabă ginerele?

Domnitorul îşi continuă tirada înveselindu-se brusc:

— Şi Craioveştii ăştia! Ha, ha, ha! Ori sunt proşti de-a dreptul, ori, cum cred eu, curve cu două feţe! Ziceai de Bistriţa, draga lor ctitorie, pe care se laudă că au împodobit-o cu moaştele Sfântului Grigorie Decapolitul, aduse tocmai de la Ţarigrad?

Ce-i drept tânărul deschise gura, dar nu reuşi să scoată vreun sunet.

— Parc-ai fi mumă-ta când vede galbeni! Închide gura şi ascultă!... Ăla e Ioan de Capistrano, călugărul franciscan, camaradul de arme al lui Iancu Corvinul când l-au bătut pe Mehmed sultanul la Bălgrad... S-a prăpădit şi el după voievod, la câteva luni în acel an şi ştiu de la taica de îngroparea lui la Dealu, în vechiul lăcaş, cel de la Mircea Bătrânul, nu în ăsta ridicat de Radu Vodă! De acolo hodoronc-tronc s-a prefăcut în moaşte pentru Craioveşti! Şi uite cum e tămâiat de popii locului ca sfânt, măcar, că nici în sinaxarele de la Roma, nu cred să fie trecut. Şi tu îmi faci grijă din ce şi cum spune lumea?!

Voievodul opri vorba doar cât se aşeza în jilţ.

— Să lăsăm nimicurile de o parte! Una la mână...

Deşi ameţit bine de cele auzite, Mircea, prevenit de apucătura rostirii tătălui, înţelese că trebuie să fie numai ochi şi urechi.

— ...avem de răspuns unei solii îndoite... care te va face să pricepi mai multe din cele ce ţi-am spus astă seară. A doua la mână, am trimis după mitropolit, la Târgovişte, cu poruncă să se înfăţişeze... Că veni vorba! Uite şi Macarie! Născut în Muntenegru, e ierarh la noi, a învăţat tiparitul la papistaşi şi acum întocmeşte cărţi sfinte în slavoneşte... Va veni însă, în scurt timp, vremea să scrie cu slove latineşti... Dară asta-i a treia la mână, când tu va trebui să faci un drum până la Argeş!

48.

Într-o noapte fără Lună, din toamna anului 1509, bătrâna cetate a Poenarilor avea să fie, pentru câteva ceasuri, locul de răscruce al politicilor europene. Un fel de „asediu“, la care nu se gândi nici unul dintre ridicătorii ei, dar după care zidurile trebuiau să rămână la fel de trainice și mai cu seamă... mute.

— Stoicane, îngrijește-te de toate cele de trebuință unui sfat lung și de taină... După ce înfățișezi solii, ieși și nu te miști de lângă ușă... Mâna pe ivăr și urechea în curte, Stoicane! Ai priceput?

Doar o plecare a capului arătă că vechiul om de încredere știa cum se păstrează o slujbă, adică să ai știința când trebuie să nu vezi, să n-auzi și mai ales, să taci.

După ce slugile împodobiră masa ca pentru un ospăț, domnitorul se adresă mitropolitului Macarie:

— Binecuvântează, sfinția ta, sau o fi vreun post?

— Nu-i, doamne! Nici la... noi, nici la... alții; în toată creștinătatea e zi de frupt!

— Și noaptea, părinte?

— La Ghetsimani, Mântuitorul a făcut din noapte miez de ziuă și izvor de lumină pentru omenire... Noi, păcătoșii, putem să zicem că acum e un fel de prag de ajunare...

— Nici nu bănuiește sfinția ta câtă dreptate are!... Mircea, învrednicește-ne să cercetăm acea licoare de împărtășanie!

Roșul aprins din pahare, alăturat cerului negru și straielor asemenea ale bărbaților, împlinea o cromatică aspră, de cumpănă a vieții.

— E bine, sfinția ta, că nu-i o zi împărțită între Apus și Răsărit. Vom bagă de seamă mai bine pragul... Podișca asta amărâtă pe care ne-a așezat Dumnezeu și la care toți râvnesc, până iau aminte și de noi! Vorba lui taica: „Ce-i aici, mă, sat fără câini? Vrei să treci, dai vamă!“

Hotărârea din vorbă alunecă până spre fundul paharului.

— Mircea, înnoiește, căci avem de vorbă!... Vorbă, vorbă... amarul lumii și pierderea ei!... Pe de altă parte, nădejdea și izbăvirea!... La început era cuvântul, nu-i așa părinte?

— Da, dar atunci era la Domnul! Noi am păstrat doar vorovirea și babilonia, Măria-ta!

— Am mai păstrat... noi și... altceva! Ceva de care acum, taman acum, are mare trebuință Europa!

Vorbele... amestecate în înțelesuri nu puteau fi puse pe seama vinului, abia început. Altele erau... tâlcurile încă nedezlegate între acei bărbați, ca și între alții, de care atârna soarta atâtor neamuri și atunci, ca întotdeauna.

— Tată, cine-s solii de care vorbeai? Mai devreme am văzut doi străini vorbind în curte... De fapt unul mi se pare cunoscut, dar nu știu de unde să-l iau...

— Stăteau la vorbă? Eram sigur! Mircea, pe lumea asta cine nu suge la două oi, e un prost ori domn în Valahia! Asta, după cum ar vrea toți neprocopsiții, pentru care dacă te ușurezi în fața vântului, se cheamă că ești viteaz! Ah, ce-aș vrea să-i văd pe toți: boieri, mitropoliți, egumeni, căpitani, pentru o zi domni la Târgoviște! Să-i întreb cum a fost și să-i descăpățânez!

Mitropolitul Macarie își găsi de lucru lângă fereastră, unde lungi o închinăciune cât întunericul de afară.

— Sfinția ta, ești ferit de așa cercetare, că nu ești din păcătos, neamul nostru! Stoicane, să intre solii!

Mesagerii „trebuințelor Europei" erau Ștefan Olahul, judele regal de Orăștie, în multe rânduri misionar al Habsburgilor, acum trimisul împăratului Maximilian și Hieronimus Matievici, medic din Ragusa și sol al papei Iuliu al II-a, dar mai cu seamă agent dublu, fiind și în slujba împăratului, după cum bine șade unui om învățat cu suferința... altora.

Cuvintele de introducere, de bun găsit și bun venit, se schimbară în grabă, pentru că vorbitorii se cunoșteau de mult, iar toți ardeau de nerăbdare să isprăvească o slujbă, mai ales anevoie de pornit.

— Înțeleg că Sfântul Părinte și majestatea sa Împăratul sunt în mare nevoie după tiparnița noastră de la Dealu! Ce zici, sfinția-ta Macarie, abia i-ai făcut safteaua și s-a dus buhul în toată Evropa!?

— E de mirare, Măria-ta! Iar mie, oricum, nu mi-e îngăduit să mă fălesc, cu nevrednica mea lucrare în slujba cuvântului dumnezeiesc.

— Bine, bine... Numai că acum tare mi-e teamă, că va fi pusă la o încercare nebănuită, chiar smerenia sfinției-tale!

Degetele dreptei medicului ragusan băteau nervos în masă, pe după clondirul aflat între el și domnitor. Paravanul se dovedi iluzoriu.

— E gol paharul, domnia-ta, sau suferi de vreo vătămătura a mâinii?

— Iertare, *serenissime principe*! Un obicei prostesc...

— Dăunează și la jocul de cărți... Ori acuma... cartea cea mare e la mine, așa că aștept!

Ștefan Olahus, care era și rudă cu Mihnea-Vodă, gândi că e vremea să intervină:

— Măria-ta, mă bucur că te aflu încă o dată stăpân pe tainele... jocului politic...

— Vere, în ziua de azi, chiar de n-o fi arătos să ai urechi lungi, e mai cu folos, decât să fi mai scurt cu un cap!

— Pilduitor și cu vorba, ca și cu fapta, ca întotdeauna! Ei bine, cei care ne-au trimis cred că Europa, creștinătatea, au trebuință de o astfel de pildă, tăinuită de veacuri aici!

— N-am păstrat-o noi cum se cuvine?

— Ba dimpotrivă! Altfel n-am fi aici... Numai că e vremea să fie scoasă la lumină!

— E vremea? Chiar credeți voi asta, sau mă rog, cei care v-au trimis? Știți ce cred eu? Că papa Iuliu, care-i mai mult războinic decât popă, visează să fie și împărat, iar Maximilian, că tot are muierea bolnavă, s-ar popii și s-ar mirui și papă!

Cei doi soli, bărbați unși cu toate alifiile, plăcut sau neplăcut mirositoare ale diplomației, rămaseră cu gurile căscate.

— Ziceai, sfinția-ta, de pierzania vavilonească și de fereala de păcatul de moarte al trufiei? Uite ce ne învață mersul nevoilor creștinătății! Papa s-a apucat să ridice cea mai mare biserică de pe fața pământului, împăratul, cu toate că era de cincisprezece ani pe tron, s-a mai uns o dată împărat ales, mai an, ca să-i facă în necaz papei. Papa, după ce s-a pupat cu franțujii și i-a spurcat pe venețieni, acum s-a sucit, bate palma negustorește cu Veneția și afurisește Francia. Și iar împăratul, îngrijeat de soarta sladnițelor nemțești, dă poruncă berarilor să-și facă o lege, pe care abia așteaptă s-o pecetluiască! Toate astea, se vede, domniile voastre, că-s încă un îndemn la cruciadă!

În timp ce ceilalți bărbați căutau închipuite musculițe bețive căzute prin pahare, mitropolitul Macarie medita cu glas tare, mângâind crucea de la piept:

— Ne învăță Sfântul Apostol Pavel că „înțelepciunea lumii acesteia este nebunie înaintea lui Dumnezeu“, dar tot el ne îndeamnă „...pentru numele lui Hristos,... toți să vorbiți la fel și să nu fie dezbinări între voi, ci să fiți cu totul uniți în același cuget și în aceeași înțelegere“.

— Așa a fost și când ți-ai văzut țara cotropită de turci și pe prințul Gheorghe Crnojevic, pribegind la Veneția?

— Măria-ta, Dumnezeu ne pedepsește după multe și amare păcate ale noastre, dar nădejdea tot la El rămâne. Nu lasă Domnul ca de zidirea Lui să se apropie puterea dracilor și a oamenilor și să-și împlinească în ea voia lor!

Vorbele prelatului parcă sporiră flacăra lumânărilor de pe masă, în timp ce de undeva de aproape venea un zvon de zăngănit de fier și parcă un târșâit de picior, târât cu greu.

— Stoicane!

— Aici sunt, Măria-ta!

— Cu cine faci de pază?

— Sunt singur, stăpâne, după cum ai poruncit!

— Mda..., bine... Mă! Fii cu ochi-n patru!

Recules voievodul schimbă vorba:

— Cel mai tânăr să umple paharele, căci se vede că setea e soră bună cu nălucile... Să ierte cinstitele voastre fețe, că nu le-am primit în loc împodobit cu strălucire și înfrumusețat... dar rufele prea murdare se nălbesc la râu, noaptea... Iară domniile-voastre oricum ați schimbat între voi cămeșile!

Deși simțea un nod în gât, cu ajutorul vinului, Hieronimus Matievici încercă o vorbă:

— *Serenissime*, Sfântul Părinte pe de o parte, iar pe de alta Majestatea-sa imperială, pretind...

— Cee faaace?! urlă Vodă, de stinse lumânările, dând lui Mircea o nouă slujbă, după cea de paharnic.

— Fă lumină, băiete! Fă rug să ajungă până la ceruri! Să vadă toată omenirea cum e batjocorit fiul lui Țepeș-Vodă și strănepotul lui Mircea cel Mare!

Spumegând, domnitorul călca apăsat în jurul mesei, spre sporirea amețelii celor doi soli, năuci gata.

— Pretind! Auzi! Pretind!... Cine și cui?! Când la curțile de unde veniți, singura grijă era să se scornească noi dansuri, iar spițerii să înnoiască sulimanurile țiitoarelor, noi, aici la Dunăre, cercam țeapa pe curul turcului! Și a dracului pielea pe el, se vede că i-a plăcut, de tot aici a rămas!

— Măria-ta! Vere!
— Ce-i, Ştefane, vrei s-o dregi?
— Rogu-te să şezi, să vorbim omeneşte...
— ... punând în noi, cuvântul împăcării!
— Aşa, părinte! A fost o neînţelegere, e vorba de o... rugăminte, pentru care noi ne-am înfăţişat aici. Cu toate cele de trebuinţă: bani, teasc, slove latineşti, cerneluri şi hârtie cu filigranuri alese, de-o pildă „pălăria de cardinal", „cumpăna în cerc" şi „ancora" la fel...
Mitropolitul Macarie zâmbi ca de o frumoasă aducere aminte.
— Şi cu *Octoihul* acum în lucru, ce facem, Măria-ta?
— De cântat ne mai arde nouă acuma, sfinţia-ta? Nu vezi ce pojar ne mână de la spate! Ştefane! Ştii care-i norocul vostru şi al celor care v-au trimis? Că eu ştiu de la taica, şi el de la moşu, ăl de a aruncat din şa toţi cavalerii la Nurnberg, de unde aduceţi voi acum scule, şi tot aşa din bărbat în bărbat, am fost învăţaţi că înscrisul acesta ni s-a încredinţat spre păstrare, dar nu-i doar al nostru! Noi l-am priveghieat cu grijă! Să dea Dumnezeu să faceţi şi voi la fel!
— E o datorie de onoare pe care valahii o împărtăşesc acum Europei, prinţe! căută o întregire a dregerii busuiocului Hieronimus Matievici.
— Frumoase vorbe, doctore! Dar... vorbe!... Şi vorba lungă-i sărăcia omului! Una la mână: Stoicane!
— Aici sunt, Măria-ta!
— Şi tot acum să fi în vamă la Genune, să dai trecere slobodă carelor domniilor lor, aici de faţă şi să le însoţeşti cu pază, până la Târgovişte, la mânăstirea din Deal, unde le vei încredinţa sfinţiei-sale! Te-ai dus?... A doua la mână: doctore şi tu, vere, veţi face bine şi veţi trece în Ardeal, la Sibiu unde am să vă înmânez eu însumi tipăriturile! Nu-i bine să fiţi văzuţi pe aici de prea multă lume... Şi aşa se uită toţi chiorâş la mine, că sunt...
Uşoara tuse diplomatică a mitropolitului îl scoase din încurcătură pe domnitor.
— ... Înţeleg, Măria-ta, după cum a plecat Stoican, că trebuie să mă grăbesc spre Târgovişte, să n-ajungă înaintea mea şi să mă facă de ruşine.
— Mulţumim, sfinţiei-tale şi sărutăm dreapta!
— Să fie această încercare, care ne-o dă Dumnezeu, încununată cu o lucrare ca o pârgă aleasă spre mântuirea creştinilor! Dumnezeul nădejdii să vă umple de toată bucuria şi pacea, fiilor!
După ce se închină, Mihnea Vodă se apropie de fiul său:

— Vorbele acestui înțelept părinte, îți vor fi ție de cel mai mare ajutor, Mircea, căci pe tine te așteaptă slujba cea mai grea... Asta-i a treia la mână și e o vorbă doar între noi doi!... Ce Dumnezeu, iar mi se năzare!? Voi n-auziți ceva, așa, ca un mers greoi, de om târând un picior? Doar nu s-o fi betegit sfinția-sa Macarie?!

De răspuns părea că-i răspunde doar noaptea care murea încet, încet picurând din mucurile lumârilor.

49.

Prevestirile nedezlegate ale acelei nopți, ni le putem închipui ca pe un adaos, „al patrulea la mână“, neprevăzut de Mihnea Vodă.

Nu mult după întâlnirea de la cetatea Poienari, el cedă tronul fiului său, Mircea și trecu munții în Transilvania cu primele exemplare, exact douăzeci și patru, al douăzeci și cincilea fiind încă sub teasc, din Charta, copiată cu meșteșug de mitropolitul-tipograf Macarie.

Domnitorul încredință douăzeci și trei dintre acestea rudei sale, Ștefan Olahul, însoțit de acestă dată de fiul său Nicolae, viitorul strălucit umanist și arhiepiscop primat al Ungariei, care atunci abia împlinise șaptesprezece ani. De voie, de nevoie, vegheată sau nu de pronia divină, a fost cea mai fericită cale aleasă, în drumul Chartei către Europa.

La întrebarea nepotului său, mirat de numărul tipăriturilor, voievodul îl lămuri:

— Așa a vrut poate Dumnezeu să se întâmple. Douăzeci și trei de voievozi au domnit de la descălecat până la mine, douăzeci și trei de înscrisuri vă dau și eu, după vorba părintelui Macarie, *in folio*. Până la urmă poate-i mai bine așa, că se împarte povara pe mai mulți umeri... Oricum la noi rămâne matca!

În privința ultimului exemplar rămas în stăpânirea sa, Mihnea Vodă avea ceva îndreptățire să creadă asta. Cât despre manuscrisul înnegrit de vremuri și pecetluit cu plumb, mutat din tainițele de la Argeș în tiparnița de la Dealu, soarta a arătat că-și împlinise menirea.

Într-o noapte de la începutul iernii anului 1510, se întâmplă în Valahia o nouă facere de domnie, cu „fiarele“. Mircea, fiul lui Mihnea, aflat la Cotmeana a fost atacat de trupele conduse de Neagoe, vătaful de vânători. În cronica țării s-a consemnat: *...și lovindu-l fără veste, noaptea, au scăpat numai el cu o slugă a lui, Stoican, pre o fereastră, iar oștile s-au risipit.*

Ce n-au pomenit cronicarii, de frica rușinii sau de cea a păcatului, sunt mărturiile oștenilor, care au văzut la pârjolirea caselor, un bătrân îngenunchiat între flăcările care nu-l atingeau, ținând în mâini scoarțe arse de carte din care picura plumb topit... „Trebuie să fi fost vreun vrăjitor din aceia care cată a preschimba plumbul în aur“, ziceau oamenii... Și mai ziceau că lacrimile bătrânului, înveșmântat în straie negre de războinic au stins vâlvătaia...

Un alt bărbat în straie negre, de pașnică îndeletnicire de astă dată, se îngrijea tot de vătămările pe care le poate aduce focul... Al istoriei, însă. Sub picăturile apei sfințite pe care le lăcrima busuiocul, mitropolitul Macarie punea la adăpost într-o tainiță de lângă mormântul ctitorului, ultima mărturie a Chartei pe care o scoase tiparnița de la mânăstirea Dealu.

— Așează, Doamne, pecetea pe faptele lor, să nu se piardă, căci pentru credința în Tine s-au luptat cu dreptate și s-au jertfit și au stat departe de nedreptate!...

50.

Ploaia răpăită adună ceva mușterii, în cârciuma la a cărei intrare, trona bâțâită de vânt o stea zâmbitoare, cu coadă, însoțită de o explicație ademenitoare, împlinind imaginea: *La cometa cu noroc*. Colțul uliței, din dosul bisericii fraților Predicatori, care dădea spre Piața cea Mică, era un loc predestinat a ține odată cu drumurile și vorba în răscruce. Bărbații care se întâlneau de obicei aici, sibieni sau de aiurea, ignorând firma, numeau locul *La Daniel Jidovul*, după cârciumarul procopsit din negoțul cu vin adus de peste munți. Și atunci, cum a fost și va fi cât lumea, mesenii când nu vorbeau despre muieri anume, se încumetau a face curte uneia, care chiar dacă nu e prea arătoasă, e nurlie rău — politica.

— Și zici, jupâne, că a fost halima, nu alta!

— Da', ce credeți, domniile voastre? Am mai văzut și eu bătăi... Că vorba aia, dacă ești cârciumar și nu chemi de două, trei ori pe an tâmplarul, se cheamă că ai dat faliment, dar ăsta a fost război în toată puterea...

— La noi la Brașov, n-am auzit nimica...

— Măi, Hans, voi sunteți și mai înceți la minte, ca și la negoț... O să aflați și voi peste vreun an, că tu până acasă uiți!

— Hai sictir!

— Ia, uite-te! De când face negustorie pe drumul Stambului, Hans al meu a învățat limbi străine!

— Lasă-mă, Johann, că și așa sunt destul de amărât!

— De ce, dragul meu, ți-a dăruit cineva de ziua ta vreo oglindă?

— Mă, cu tine nu se poate vorbi! Du-te dracului!

— Ei, așa mai vii de acasă! Pricep și eu ce spui!

— Domniile voastre, eu zic să-mprospătăm vinul și să schimbăm vorba!

— Cine n-ascultă de cârciumar, rău ajunge!... Tot din Valahia e vinul, jupâne?

— Da' cum altfel?! Ca-ntotdeauna de la Drăgășani: Crâmpoșie, Braghină și Gordan... Când știi să le amesteci cum se cade, pricepi și vorba valahilor: *Crâmpoșia dă tăria, Braghina aduce spuma, iar Gordanul umple butia*!

— N-am ce zice, bun tare! Luminează scăfârlia și taie genunchii! Hai, măi Hans, bea și tu, doar nu te-ai supărat pe vechiul tău prieten cu care faci afaceri de... hăt... de pe vremea lui Matia Craiul[117]!

— Beau, beau, că poate așa mai uit de necazuri...

— Dar, până la urmă ce-ai pățit?

— Aveam arvunit un convoi de care cu marfă, de dincolo de Dunăre... Cu schimbările astea nebune, de stăpânire, au rămas la popreală... Ultima oară, știu eu, pe la Nicopole... până s-or limpezi lucrurile... Stau ca pe ghimpi, nu alta!

— Eu zic să te liniștești. O lună, două de pace și-ți ajung carele sub Tâmpa! Doar nu o învia cel care vă „iubea" așa mult pe voi brașovenii, Țepeș Vodă, să ia încă o dată domnia în Valahia!

— Ptiu! Piei Satană!

— Ha, ha, ha! De un Draculea zicea și jupânul Daniel, până am rătăcit noi vorba!

— Da, domniile voastre, de Mihnea Vodă, de la Valahia, aici în fața bisericii, l-au căsăpit ai lui, ziua în amiaza mare...

— Cum adică, ai lui?

— Ce știu eu? Boieri valahi, da' unul cică era sârb!

— Și?

— Și ce?

— Mă, tu vrei să-ți zic ceva de la Moise la Ilie, dus-întors? Cum a fost? Nu ne mai fierbe fără apă!

— Harș, treosc, pleosc! Cum să fie?

— Mă, eu te-ntreb și tu mă-ntrebi?

— Uite-l pe Willi, coropcarul[118]! Willi, vino-ncoace!

— Hans, tot prost ai rămas! N-ajungea Daniel? Tu îi mai aduci un tovarăș?!

— Lasă-l mă, săracul, l-a murat ploaia. Hai Willi, intră! Ce mai faci?

— Ce fac domniile voastre, într-așa o cârciumă jidovească?

— Willi, nu te-ai spălat îndeajuns?

— Daniel, te lasă pe tine inima să dai un jidov de-al tău, afară din casă pe o vreme ca asta?

— Cine a zis că te-am primit în casă? Ia și bea un pahar...

— Pun rămășag, că ai scurs aici tot ce a rămas prin stacane de azi dimineață...

— Doamne Dumnezeule, Tu ești unul mare și puternic, iar noi ovreii suntem întotdeauna cu unul în plus... și uite cum încep să-i înțeleg pe ăia cu pogromurile!

— Dacă o țineți tot așa mă duc eu în ploaie, că mi se-ncinge capul!

Bombănind ceva într-un amestec de limbi, care prevedea peste veacuri idiș-ul, Daniel puse pe masă clondire cu vin proaspăt și frânturi de pastramă afumată de berbec, care se topeau în gură, nu alta.

— Tu ne bagi în păcat, jidane! Ispită diavolească ce ești, acu' în postul Paștilor?!

— Eu nu văd nimic, Willi nu pricepe, iar biserica voastră e peste drum... adică prea aproape ca să bage careva de seamă... Știi, domnia ta Johann, noi avem o vorbă, dacă vrei să faci o prostie și să nu știe nimeni, fă-o în fața sinagogii... Acolo chiar dacă te vede cineva, după aia nu crede ce-a văzut!

— Măi, omul lui Dumnezeu, da' tu ce-ai văzut la Lăsatul de Sec, că tot nu ne-ai lămurit? Și să nu-mi spui acuma că nu crezi, că-ți mai calc în cârciumă când s-o boteza rabinul!

— Asta nu-i o garanție că Daniel o să dea faliment!

— Willi, mai tacă-ți gura! Tu vrei să dăm de dracu'? Adică ție ce-ți pasă, îți duci prăvălia-n cârcă... Eu trebuie să-mi port... na, că era să zic, crucea!

— Willi nu pricepe...Willi nu pricepe!... repeta negustorul ambulant culegând tacticos felioarele de pastramă.

— De băut, n-a băut nici un pahar și afară nu dă cu piatră! Ce-ai bătrâne, te-a luat cu friguri?

— Willi nu pricepe...! Numai Daniel e deștept și le știe pe toate...

— Uite la ce gelozie jidovească ne-ai făcut tu martori, Hans! Nu meriți să fii belit în Piața Mare?

— Ho, gură bogată! Ho, la pas! Aici e trebuință de oarece diplomație... brașoveană.

— De brașoave sunt sătul ca de mutra soacră-mii!

— Mă, tu chiar nu poți tăcea?!

— Da' ce ea tace?

— Cine?

— Soacră-mea, cine altcineva, Doamne apără-mă și ia-o!

— Daniele, mai adă un clondir, că multă lume necăjită e pe-aici, pe la voi, prin Hermannstadt!

— Bine că ai venit tu... „încoronatu"', că n-avea cine să ne poarte de grijă!

Hans nu mai răspunse, mulțumindu-se să aplece peste pahare stacana, care mai păstra sudoarea beciului.

— Willi, mai bea un pahar ca să prinzi curaj!

— Eeeei! Asta-i alt vin!

Daniel își ridică șorțul în cap și se prăbuși răpus pe un scaun.

— Hai, Willi, lasă astea, spune-ne și nouă ce ai văzut aici în piață, luna trecută?

— Ce-am văzut și ce-am auzit! Că eram aproape, ghemuit în dosul scării... Dumnezeu m-a ferit, altfel mă călcau în picioare...

— Cine, Willi?

— Erau mulți, mai bine ca de trei ori câte zece... După vorbă păreau valahi, da' nu de aici de la noi... Suduiau altfel...

— Să vezi cum sudui eu, dac-o mai lungești mult! izbucni Johann.

Impasibil, Willi mai pescui o felie de pastramă.

— Domnitorul valah tocmai coborâse scările, când s-au repezit și l-au hăcuit cu săbiile... Unul striga mai tare și a lovit primul... zicea cum că a rușinat-o pe soru-sa...

— De la muieri pleacă toate necazurile lumii! decretă amărât Johann.

— *Vulva trahit corda plus quam fortissima corda*[119]!

— Măi, Daniele, ne uimești și ne umilești totodată! De când știi tu latinește?!

— Știe pe dracu'! Vorba asta o tot repetă, de când îl cunosc!

Daniel nu se supără:

— Willi are dreptate... Da, îmi place și mie o zicere și o tot îngân! Ce-i cu supărare? Mai ales că aici se și potrivește! Măcar într-o privință...

— Cum adică?

— Asta, care zice Willi că l-a junghiat pe Vodă Mihnea, s-a suit apoi în turnul ăl mare al bisericii și striga, cât îl ținea gura, c-a pedepsit un criminal ș-un păcătos de papistaș... Asta pân-a venit Mircea, fiul celui ucis, cu oștenii... Și unul l-a dibuit cu o pușcă ghintuită, la nimerit în cap și dracu' l-a luat! Asta, zice lumea, că era Dumitru Iacșici din Nădlac, boier oropsit de Mihnea și sârb de neam. Apoi mai era unu', pe care voievodul ăl tânăr l-a tăiat cu mâna lui, unu' Danciu și el fecior de domn...

— Zicese că vreo șapte voievozi ar fi pierit în acestă *seditio*[120]...

— *Fama volat*![121] Cine știe? Că au fost mulți morți...

— Când veneam noi încoace, înainte să înceapă ploaia, era un meșter cățărat pe o schelă, lângă intrarea în biserică...

— Aaa! E Stoss ăl Tânăr, zugrăvește chipul Mihnii Vodă în zid, în dreptul locului unde a murit... Așa a poruncit *Burgermeister*-ul!

Istorisirea celor întâmplate în ziua de Sfântul Grigore Papa, în fața bisericii Sfânta Cruce din Sibiu, tăie pentru o vreme elanul mesenilor la vorbă, ca și la băutură.

— Să mai aduc un rând?
— Mai adastă... Ascultă, Daniele, de unde ți-a venit ție să-ți botezi cârciuma așa ciudat?
— De la steaua ce s-a arătat pe cer acum vreo patru ani... la voi la creștini era Sfânta Maria Mare... da... da... mi-au mers afacerile bine în acel an... așa că...
— Steaua ta n-a fost de bine pentru toți, după cele ce s-au întâmplat pe aici!
— Au și jidovii norocul lor și asta n-ar trebui să fie spre necazul creștinilor!
— Care creștini?! Tu nu vezi că se omoară între ei ca nebunii?
— Grele vremuri trăim, domniile voastre!
— Păstrează văicăreala pentru mai târziu! zise din colțul său, uitatul Willi... Ce va să vină, mai bine ne-am ruga să n-avem zile să apucăm...
— Mușcă-ți limba, coropcare! Ce-ți veni? De unde ești tu așa sigur?!
— Sunt prea bătrân că să mă mai minunez de multe, dar sunt semne, mai ceva ca steaua pletoasă a lui Daniel... Că a plouat, în Purim, cu găleata, nu-i de mirare, dar de atunci nu-i zi să nu toarne... Și câtă apă a curs, tot n-a putut să spele sângele din piață!
— E vopseaua zugravului, nebunule!
— Așa credeți voi, dar miroase a sânge! A curs mult sânge și tot nu-i de ajuns!
Daniel făcu un semn rotund cu arătătorul, la tâmplă:
— Li s-o fi făcut și fântânilor sete... o știam și p-asta pe latinește, dar am uitat...Fac cinste! O stacană pântecoasă de la... cometa norocoasă!
— Plăcută molimă răspândește cometa dumitale!
— Deșertăciunea, deșertăciunilor... *Shalom*... Sânge, foc și sânge...
— *Shalom*... Du-te cu Dumnezeu și să mai vii când te-o chema regele, de la el de acolo de la Buda! S-a scrântit de tot săracu'! Se crede Ieremia profetul!
— Are și el viața amară... Să-ți porți negustoria în spate, ca melcul casa... Ferească Dumnezeu!
— Hopa, a fulgerat!
Tunetul veni curând să întărească spusele cârciumarului.
— Așa devreme!? Nici n-am ajuns în Săptămâna Mare! Ce zici Johann?
Altfel, vorbărețul negustor sibian stătea de o vreme posac în colțul mesei, ciocănind cu unghia paharului neatins. Nici acum nu luă în seamă întrebarea prietenului, închipuindu-și vorbirea cu sine...

— Părinții noștri, care au păcătuit, nu mai sunt, iar noi le purtăm păcatele... Doamne... să ne fi lepădat Tu de tot oare și să Te fi mâniat Tu pe noi peste măsură de mult?

— S-a molipsit de la Willi... acum se crede și el Ieremia! Jupâne Hans, hai noroc!

— Mai las-o pustiei de băutură!... Nu vezi că ne-am împrăștiat?

Seara îi despărți pe cei trei bărbați, care a doua zi probabil că au uitat multe dintre cele vorbite în ajun. Nu știm dacă au apucat să trăiască o seamă dintre „proorocirile“ care, din nefericire, aveau să se împlinească. La fel, nu știm dacă afacerea lui Daniel Jidovul, cârciuma *La Cometa cu Noroc,* a prins și arătarea pe cer a unei noi stele cu coadă, în toamna anului 1595. Știm însă, că așa, între două comete, veacul al XVI-lea a lăsat amintirea unor nemaiauzite și nemaivăzute fapte.

Dacă Reforma și căderea Ungariei sub turci, au zgâlțâit din țâțâni mentalul și edificiul politic european, trebuie spus că țările române nu s-au arătat a fi mai prejos. Faptul că majoritatea domnilor au avut parte de o moarte violentă, nu era ceva neobișnuit, dar asasinarea lui Radu de la Afumați [122] în biserică și otrăvirea lui Pătrașcu Vodă [123] și apoi a lui Mircea Ciobanul [124] la marea sărbătoare a Crăciunului, arătau că încrengătura de fapte, care se cheamă istorie, o lua razna. Idee întărită și de convertirea la islamism a unor voievozi.

În Moldova, unde un vlăstar al Chartei — să-i zicem al douăzecișipatrulea — a ajuns prin căsătoria Ruxandrei, fiica lui Mihnea cel Rău, cu Bogdan cel Chior[125], fiul lui Ștefan cel Mare[126], pe la mijlocul veacului, un nepot al marelui Ștefan, Iliaș Rareș[127] s-a turcit, devenind Mehmed și bei de Silistra.

Peste exact patruzeci de ani, un domn al Țării Românești, de data aceasta, Mihnea al II-lea[128], trece la mahomedanism luând, curioasă coincidență, tot numele de Mehmed și primind de la sultan tot un sangeac danubian, la Nicopole.

Willi Coropcarul nu se cocoșase de pomană pe drumurile acestui colț de Europă. Între mărfurile sale, marchitanul purta, desigur, printre mătănii de sticlă, piepteni de fildeș sau dinți de lavrac pentru păzit de otravă și vreo pereche de ochelari anume făcuți pentru a citi în viitor, îndreptățind o vorbă de iertare, venită de dincolo de timp, de la prietenul și coreligionarul său, Daniel:

— Tu ai văzut, bătrâne, Templul în flăcări, iar eu am râs ca un netrebnic... *Așamti*[129]! La revedere, prietene! *Leșana Haba Birușalaim*[130]!...

51.

Orașul sfânt al Noii Lumi.

Și templul său suprem în Wall Street, acolo unde se stabilesc regulile jocului. *In god we trust* scrie pe bancnote. Am și eu vreo câteva în portofel...

În taxi, undeva pe o stradă, în drum spre hotel. Amețit după un zbor liniștit, dar lung. O șosea din suburbiile New York-ului. Privesc spre o femeie tânără, îmbrăcată în negru, cu fustă scurtă, de catifea și ciorapi groși, geacă de piele și telefon la ureche. Sună la ușa de la parter a unei case vechi și neîntreținute. E nervoasă. Probabil așteaptă de prea multă vreme să i se deschidă acea ușă de aluminiu, gri deschis. Apoi, mașina pleacă de la stop la culoarea verde a semaforului...

Șoferul e tăcut. Aparent asiatic, indian sau pachistanez. Destul de mândru de Fordul său mare și galben. N-am avut niciodată ocazia până acum, să mă lenevesc pe bancheta din spate a unui taxi new-yorkez... Nu mă simt nici fericit, nici mândru, nu sunt nici vesel...

Mesajele de la Mișa Pușkin au fost două.

Ai primit pachetul?

Am răspuns: *Da.* Pachetul conținea codul rezervărilor, o carte de credit American Express, o hartă a New York-ului, voucher-ul pentru cazarea la hotelul Wellington de pe *7th. Avenue* și 400 de dolari în bancnote de 20. Ca la carte! Ca-n filme!

Apoi a mai venit un mesaj. După două ore.

Am devansat plecarea cu o zi. Rezolvate și biletele și cazarea. Drum bun. Bucură-te de Central Park...

Și astfel, mă aflu acum într-o răcoroasă și senină duminică de noiembrie, într-un taxi care mă va lăsa pe 7th Avenue...

Aruncasem doar câteva lucruri strict necesare într-o geantă de mână, laptopul și costumul pe mine. *Izmene pe călător* — e o vorbă pe care o auzeam, când eram mic. O spunea mama, bunicii mele de

câte ori tata era chemat prin țară, la tot felul de combinate de ciment sau fabrici de prefabricate. În delegație... În vremurile acelea...

Mașina s-a oprit. Șoferul mă privește. Îi întind trei bancnote de 20. Îmi dă restul. Îmi urează o zi bună cu cel mai profesional și indiferent zâmbet de pe pământ.

Cobor în fața intrării somptuoase a hotelului Wellington, îndesând bancnotele în buzunarul de la pantaloni. Mi-am luat un costum gri, sobru, pe care l-am pus pe mine și în care mă simt acum destul de inconfortabil sub pardesiul lung, din al cărui buzunar imi flutura o sticla de apă minerală cumpărată în graba tranzitului pe Heathrow.

O apă minerală plată destul de insipidă. Pe eticheta de pe sticlă scrie cu multă mândrie imperială *The Original British Spa Water*... Scumpă apă britanică! Îmi amintesc de cei doi agenți de la Londra. Vor fi și ei aici, cu siguranță...

Portarul mă privește nedumerit. Probabil că stau ca prostu' în fața intrării, gândindu-mă cu jale la viața mea trecută și viitoare. Se oferă să-mi ia un bagaj. Unicul bagaj, o geantă. Îl refuz și intru.

Hotelul are aerul de lux desuet și prăfuit, rămas din anii interbelici: covoare pufoase, mese de marmură, oglinzi și aurituri, un kitsch luxos, dar confortabil. Holul este plin de turiști, care vin sau pleacă, însoțiți de munți de geamantane și vorbărie multă și gălăgioasă.

Stau la o coadă scurtă, doar trei persoane, întind rezervarea, primesc un salut politicos și același zâmbet profesional și profesionist. Apoi, o cheie mare pe care scrie un număr: 2307.

Abia în lift realizez că e vorba de etajul 23...

De sus, lucrurile par mai liniștite, oamenii și mașinile sunt foarte mici. Mă pregătesc de dușul revigorant și citestc mesajele anunțate de ledul roșu.

Bine ai venit. MP

Apoi un altul mai plăcut.

Sper că ai ajuns cu bine. Mi-e dor... Un pic. Ai grijă de tine. Io...

Io de la eu și de la Ioana. Gândul la ea îmi redă încrederea și bunădispoziția pierdute prin avion. Buzele, ochii, fruntea înaltă, zâmbetul uman și cald...

Apoi, răsar și himerele! Manuscrisul, Mișa Pușkin, Nati, proful, Schwartz și Sardi... Toți!

Claxoanele se aud încet.Un miros amestecat de mâncare grea, gunoi și gaze de eșapament se ridică dintre bulevardele rectilinii...

Sună telefonul. Privesc ecranul. Lulu. Acolo e noapte deja...

— Aloo, tati?
— Da, iubito!
— Eu mă duc să mă culc. Să nu uiți să-mi aduci ceva din America, da?
— Nu uit. Promit.
— Bine. Pa.
— Te pup, Lulu. Noapte bună.
— Pa! Pup! Pa!
Închide. Privesc viața cu mai mult optimism. Fetele mele... Lulu, Ioana... Eleni? Mai apare undeva și ea?... Să nu uit să-i răspund Ioanei...
Ca de obicei, nu reușesc să potrivesc apa din prima și mă frisonez, pentru că e prea rece!

52.

E soare acum și lume multă în Central Park. E cald și mulți citesc sprijiniți de trunchiurile copacilor. Sau aleargă. Sau se plimbă vorbind în surdină.

În blugi și tricou, admir lacul și clădirile din vest oglindite în apa liniștită. *Jacqueline Kennedy Onassis Reservoir*... Așa scrie pe hartă că se numește acest lac imens.

Încerc să-mi amintesc imaginea Hotelului Plaza, care apare în toate filmele americane ca fiind poziționat la marginea acestui uriaș parc. Nu reușesc.

— Ce cauți?

Tresar fără să vreau, deși în adâncul minții știam că așa se va petrece. Va apărea de nicăieri, chiar lângă mine, pufăind din țigara britanică... Mă întorc spre el. Nu fumează. O pălărie de pai îl apără de soare, cămașă cu mânecă scurtă, bej și pantaloni de o nuanță mai închisă. Îmi întinde mâna. Răspund și eu la fel.

— Te-am speriat?

— Nu, Mișa! Am tresărit doar. Priveam în zare...

— Ce căutai?

Mă stăpânesc să-i răspund în bătăie de joc: nemurirea! Zâmbesc și îi arăt harta.

— În filme apare întotdeauna Hotelul Plaza...

Râde și el.

— Nu-i aici. E la sud. Pe *5th Avenue*... probabil că l-ai fi putut vedea, venind de la hotel. Wellington e pe *7th*.

— Aha...

— Nu te amărî. Ești doar la prima vizită aici.

— Da, Mișa. La prima. De fapt, ce caut aici? De ce mi se pare că alerg după potcoave de cai morți!

— Frumoasă expresie. Nu o cunoșteam, deși vorbesc de multă vreme româna. Sau poate am uitat...

— Lasă poveștile, Mișa. De ce m-ai adus aici? Și de ce în parc?

— Nici un gând ascuns, prietene. Azi doar ne plimbăm. Mâine avem întâlnirea.

— Mihail, ce rost au toate astea? Nu cumva e prea multă agitație pentru nimic?... A fost o crimă. Nemții vor găsi asasinul. Apoi manuscrisul...

Mă privește lung și simt că va începe să-mi țină o lecție. Se întoarce spre lac. Nu fumează. Aici nu are voie. Nu cred că se bucură prea tare... Tac.

— Știi, Stelian... am trăit toată perioada Războiului Rece, cu gândul că va veni o vreme în care voi putea să stau degeaba, să beau lichide fine și scumpe, să fumez și să admir peisaje și femei frumoase. Dar lumea nu stă cuminte, Stelian! Fiecare vrea mai mult! Repede! Și mai ales de la celălalt...

— Scuză-mă, dar asta-i filozofie de doi bani! Ce-i nou aici?

— Nimic! Nimic nu e nou în istorie! Oamenii sunt la fel, situațiile și sentimentele au aceleași reprezentări, aceleași reacții... Mijloacele se modifică!

Tace și el. Ca și când ar fuma o țigară imaginară, răsufla adânc.

— Am obosit, Stelian. Vreau liniște și stabilitate! Știi, când cu puciul... la Moscova... eram încă activ... Atunci am înțeles că lucrurile pot scăpa de sub control. Că oricât s-ar înțelege cei mari, o scânteie poate declanșa o reacție de neoprit! Îmi place stabilitatea, Stelian. Și traiul bun... Sunt egoist, de fapt! Nu știu dacă îmi pasă de lumea întreagă sau doar de liniștea mea și a celor din jurul meu! Sunt egoist rău! Și la voi în '89 lucrurile puteau să o ia razna! Europa n-are nevoie de războaie civile! Nici Rusia, nici America! Ei sunt pățiți! Le-a ajuns unul... Cu toată tensiunea din Irak și Iran, nimeni nu dorește agitație la porțile Europei...

Mă uit cruciș la el. Surâde amar.

— Ești prea criptic pentru mine, Mihail! Nu înțeleg ce vrei să spui...

— Bine. Hai să-ți spun un banc. Ascultă: Ce face românul când n-are ce face?

Se oprește întrebător. Ridic din umeri.

— Îi face români pe toți ceilalți!...

Îl privesc fix.

— Și?

— Asta-i bancul!

— Stupid! N-am înțeles nimic. E cel mai tembel banc pe care l-am auzit în viața mea!

— De acord! Știi de unde vine?

— Habar n-am. Dintr-un ziar răsuflat...

— Da, dintr-un ziar. Dar un ziar de la Chișinău! Un ziar scris în limba moldovenească!

— Pe dracu'! Ce-i aia moldovenească? Prostiile comuniștilor de la Chișinău?! Pe cine sperie ei?

— Nu-i de glumă, Stelian. Ai auzit de Moldova Mare, de Moldova Unită?...

— Tâmpenii!

— Nu! Campanie de manipulare, dragul meu! Campanie lungă și deșteaptă. O să-ți dau să citești câte ceva. Dar nu asta contează acum... să ne bucurăm de priveliște. Mâine vom merge să discutăm toate astea.

Îl simt că-și dorește o țigară. E dependent. E crispat. Se ține cu mâinile de balustradă și privește lung spre apă.

— Sunt egoist, Stelică. Vreau să-mi trăiesc bătrânețile. Să beau cafea și să fumez. Să stau la Londra în Crystal Palace sau în Skiatos. Să bem bere la București și vin roșu la Chișinău... Ai fost la Chișinău?

— Nu.

— Păcat. Frumos oraș. Poate o să-l vizităm o dată împreună...

— Poate.

Încerc să-l salvez. Și pe el și pe mine. Mă amenință o durere de cap. Diferența de fus orar...

— Hai la o cafea. Mai vorbim acolo...

— Hai!

Pășim alene printre copii alergând, tineri care se plimbă de mână și sportivi în marș. Nu mă pot abține:

— Pentru cine lucrezi, Mișa? Pentru ai noștri? Pentru ai tăi? Pentru americani?

— Cine sunt ai noștri, Stelică? Dar ai mei?...

— Știam că o să-mi răspunzi tot cu o întrebare. KGB, CIA, SRI?...

— Doar niște inițiale, prietene... În spatele lor sunt oameni. Unii sunt lacomi, alții patrioți, alții nebuni... Filozofie de doi bani, nu așa ziceai?...

Am ieșit din parc și ne strecurăm printre cohortele de turiști, de pe trotuarul din fața *Metropolitan Museum of Art*.

— Ce ești tu, Mișa?

— Ce sunt?

— Iar întrebare?! Da, ce ești? Rus, român, englez, neamț?...

— După nume?!

Începe să râdă.

— Dacă ar fi să ne luăm după numele meu celebru, ar trebui să am și sânge african. Cine știe? Din toate câte un pic... Vrei să-ți răspund cu fraze sforăitoare: sunt european și democrat?...

— Mă las păgubaș...

— Nu contează ce sunt. Acum mulți ani m-am îndrăgostit de o româncă, o moldoveancă de lângă Bacău. Se născuse într-un sat cu nume ciudat: Pârjol. Un cătun. Am fost și la părinții ei acasă. Am mâncat și am băut acolo... Poate am rămas cu amintirile și nostalgia. Era frumoasă, brunetă, înaltă și cu buze senzuale. Și părinții ei găteau minunat. Era învățătoare... Ne rămân doar amintirile, Stelian...

Nu-i răspund. Și mie mi-au rămas multe amintiri. Dar nu m-a păcălit. Nu așa de ușor.

Mihail Sergheevici Pușkin e un profesionist. Chiar și la pensie...

52.

Suntem în tren. Un tren rapid. Un *Amtrak* din Penn Station. *7th. Avenue* cu *32nd. Street*. Mișa e mai în față. Vorbește cu conductorul. Cu nașul... deși avem bilete! Eu citesc ultimul număr din *Le point*, adus de Sardi. Inspectorul francez moțăie lângă mine, cu capul în bărbie. A ajuns abia de dimineață de la Paris. M-am bucurat să-l văd ca pe un vechi și drag prieten. N-a trecut prea mult timp, de când am fost băgat chiar de el în aventura aceasta tenebroasă.

Aud o limbă ciudată și ridic nasul din foi. Mișa și conductorul vorbesc în rusește! Asta-i prea de tot! Din puține cuvinte pe care nu le-am uitat din anii școlii generale, înțeleg că au ca subiect unirea Germaniei și revoluțiile din est. Ori sunt eu nebun și văd conspirații la fiecare pas, ori chiar așa e! O societate postmodern-globalistă, plină de agenți și complotiști!

Mergem spre *Ledig House*, în localitatea Omi. Reședința unei organizații non-profit pentru sprijinirea activităților cultural-artistice. Omi este un orășel pe valea râului Hudson, la două ore și jumătate de călătorie cu trenul. Conacul este amplasat în mijlocul unui parc de trei sute de acri, cu o splendidă panoramă asupra văii râului — așa scrie în prezentare.

Am căzut cu toții de acord că e mai bine să alegem trenul, pentru că nici unul dintre noi nu a mai condus o mașină în State, iar indicațiile primite gata printate la hotel, sunau cam așa:

Rulați pe Henry Hudson Parkway până se transformă în Saw Mill River Parkway și continuați pe Saw Mill spre Tacomic State Parkway North. Rulați pe Tacomic state Parkway North 1-1/2 ore spre Hudson / Ancram Rt. 82 Exit. Această ieșire este chiar la nord de indicatorul pentru „Lake Taghkanic State Park". Fiți foarte atenți, deoarece Route 82 intersectează Taconic Parkway deasemenea și la sud, dar această primă ieșire nu trebuie aleasă. La capătul rampei, luați-o la dreapta către Route 82 North. Rulați pe 82 North către Route 9H. Rulați spre nord pe Route 9H cam 10 mile către County

Route 22, care este a doua la drepta după „Love Apple Farm". (De altfel, prima la dreapta pe 9H după Love Apple este acum închisă, deci Route 22 este acum prima la dreapta.) Rt. 22 se află la 3,5 mile nord de la intersecţia lui 9H cu Rt. 66. Mergeţi 2 mile pe Route 22 până la un hambar pe colţul cu Letter S. Road. Viraţi stânga pe Letter S. Road. Suntem pe a doua alee de acces auto din stânga.

Fără aliniate. Fără comentarii.

Această „minunată" poveste ne-a siderat pe toţi trei. N-am ştiut dacă să râd sau să fluier de admiraţie, la adresa preciziei germane combinată cu pasiunea automobilistică americană.

Aşadar, suntem în tren. Gazdele noastre ne-au confirmat că vom fi aşteptaţi la gară de un *van*, scăpând astfel de toate problemele de orientare.

M-am plictisit. Vagonul deschis şi cu toate scaunele orientate spre direcţia de mers este foarte silenţios. Jacques moţăie în continuare. Arunc revista pe locul din faţă şi privesc pe fereastră absent. Se aud doar cei doi bărbaţi şi roţile trenului. Vagonul e aproape gol, iar ceilalţi patru, cinci pasageri tac.

Puşkin se opreşte şi duce mâna la buzunar. Ridică telefonul, priveşte ecranul şi răspunde.

— *Ja?*

Ascultă.

— *Jawohl. Auf wiedersehen!*

Închide telefonul şi vine spre noi. Îl atinge pe Sardi pe umăr şi francezul se trezeşte mârâind.

— *Quoi?*

— Schwartz! N-a ajuns pentru că a fost atacat din nou. I-au trimis o scrisoare cu surprize. E bine, doar câteva zgârieturi şi comoţii. Îl ţin în spital vreo două zile.

— Atacat din nou?! Cineva are ceva cu el!

— *Non, Jacques, c'est pas ca!...*

Modul în care Puşkin îşi păstrează calmul şi schimbă limba în care se exprimă, mă face să mă simt ca un elev de clasa întâi în faţa unui savant de la academie. De multe ori, mi se pare că o face doar demonstrativ. Un bătrânel care încă se joacă de-a spionii...

— Ce s-a întâmplat exact, Mişa?

— Cea mai stupidă metodă. O scrisoare de la un expeditor necunoscut. Comisarul a bănuit ceva, dar a fost un pic prea târziu. În mod evident, au vrut doar să-l sperie.

— Sau să-l oprească să vină aici! intervine Sardi.

— De ce ar fi făcut-o? întreb şi eu.

— Pentru că el are cele mai multe informații. De aceea! E posibil, Jacques! Să ne vedem de drum! ne pune la punct rusul.

Ca și când nu s-ar fi întâmplat nimic, se duce spre conductor, un bărbat cu părul alb, cam de aceeași vârstă ca și el, în unifomă bleumarin. Continuă discuția. Jacques lasă capul în jos și ațipește. Parcă nu s-a întâmplat nimic.

Poate că așa și este. Poate că e doar un truc, pentru a-l ține pe Schwartz departe de americani și englezi. Sau departe de noi... Cine pe cine înșeală? Cine e Schwartz? Un simplu comisar german? Sau cine e Sardi? Inspector la furturi mondene? Atunci ce caută aici? Doar pentru un manuscris furat?...

Tac și privesc în gol peisajul verde, amestecat ca într-un mixer de viteza trenului.

Ajungem.

Gara este cât o haltă de pe la noi.

Un Cadillac Escalade alb, dar cu geamuri fumurii, ne așteaptă. Un individ în blugi și tricou fără mâneci se sprijină de el. Are pălărie de cowboy și bicepși. Stupid stereotip de film american. Îmi trăiesc viața ca într-o producție de categorie B...

Urcăm.

Tipul înșeală aparențele. Este drăguț și amabil. E doar administratorul de la conac. Musafirii au sosit deja și ne așteaptă. Nu-l întreb pe Mișa dacă sunt tot cei de la Londra, alții sau mai mulți.

Peisajul este superb și ziua foarte însorită. Caldă. Drumurile sunt pustii.

Clădirea răsare printre copacii încă înfrunziți. Ca o vilă germană, din lemn, cu verandă. O masă rotundă și scaune din răchită. Cei doi sunt aici. Doar cei doi. Brian, administratorul dispare înăuntru și revine cu o tavă cu răcoritoare. Nimic alcoolic.

Ne strângem mâinile fără entuziasm.

— Începem? întreabă Negroponte, agitând un dosar cu coperte de plastic albastru.

— Începem, George! hotărăște Pușkin.

— OK. Fără introduceri. Ne cunoaștem. O singură precizare. Eu vin din partea Bibliotecii Congresului. Asta ca să fie clar pentru domnul Munteanu, cum e cu spionii!

— Poți să-mi spui Stu! rânjesc enervat. Și pe cine vrei să păcălești?

— Nu păcălesc pe nimeni. Departamentul nostru de la Bibliotecă a încercat să adune toate...

Bibliotecă pe naiba! Departamentul!...

—... care au putut fi găsite în arhivele noastre. În primul rând, a trebuit să fim siguri că acest document a existat vreodată. Ei bine,

avem certitudinea că a existat. Ba chiar putem afirma, că există mai multe copii!

Mişa tresare. Sardi se încruntă. Eu ascult. Riff priveşte fix un copac cu frunze arămii, aflat la cincizeci de metri de noi.

— Ai motive să crezi că există mai multe copii? Câte? întreabă Puşkin.

— Cel puţin două. Una este cea din România. Este probabil cea care s-a plimbat cel mai mult în ultima sută de ani. A scăpat de două războaie şi o revoluţie. Acum e la Bucureşti, la Cotroceni.

— Şi a doua?

— Nu ştim exact. Probabil în Europa...

Minte. Cu toţii simţim că minte. A vrut să răspundă elegant. Dar adevărul e altul. A doua o au ei. La Biblioteca Congresului sau la CIA sau în altă parte. Nu pot justifica de unde o au... Războaiele.

— Aici se află mai multe pagini cu însemnări despre existenţa acestui document secret. Când spun copii, mă refer la copii tipărite. Manuscrisul original a fost distrus şi au fost tipărite mai multe exemplare. Estimăm că între douăzeci şi treizeci. Au fost trimise curţilor europene la începutul secolului al XVI-lea. O copie, cea franceză, a fost distrusă în perioada revoluţiei. Napoleon ştia de existenţa documentului şi a încercat în toate campaniile sale, să găsească un altul. A vrut să-şi justifice campaniile prin lupta sub semnul Chartei!

— Chartei? exclam fără să vreau.

— Aşa se exprimă diverşi conducători în scrisorile lor, referindu-se la document. Charta papală!

— Continuă, Negroponte!

— Desigur. Un exemplar, cel german, a fost distrus de Hitler, cel care a desfiinţat şi Ordinul Cavalerilor Teutoni. Un altul s-a pierdut în asediul Vienei. Despre exemplarul britanic nu ştim nimic. Cel spaniol a fost ars în 1936 în luptele din Madrid. Nici despre cea portugheză nu avem date. Altele, nu ştim dacă au ajuns la regi şi împăraţi... S-au rătăcit în timp. Au fost distruse, ascunse şi pierdute.

— Dar nu înţeleg! Nimeni nu a putut face o copie după un exemplar? Nu există fragmente copiate? În ce limbă a fost scris?

— Latină! Evident! sare Sardi.

— Domnule Munteanu, aceste documente sunt blestemate! Tradiţia spune, că cine citeşte manuscrisul moare!

— Şi credeţi în tradiţii?

— *Sir*, nu e vorba de tradiţii, e vorba de istorie!

Până acum Simon Riff a tăcut. Aceasta e prima lui intervenţie.

— Adică?

— Istoria atestă prin documente, că toți cei care au citit, au pierit violent, iar exemplarele au fost distruse!

— Să credem în blesteme?

— Să credem în statistică, domnule Munteanu! se enervează americanul. Și în interese politice și în amenințări teroriste! Să credem în democrație, stimate domn!

— Cred că nu este nici momentul, nici locul pentru prelegeri! intervine Pușkin. Să ne păstrăm calmul. Colegul meu, Stelian Munteanu, nu cunoaște riscurile posibilului act al președintelui său. Să fim calmi.

— Am să explic eu, se aude vocea britanicului.

Soarbe o gură de limonadă, dând timp tuturor să se detensioneze.

— Așa cum am spus și la Londra, președintele României vrea să prezinte acest document miniștrilor apărării ai NATO, invitați la Cotroceni la o recepție. Înțeleg motivele domniei sale. Este un act care aparent dovedește că românii, statele românești au jucat un rol important în istoria Europei și a lumii. Este un motiv solid. Dar riscurile sunt imense.

— Din cauza unui blestem?

— Nu, domnule, din cauza celor care vor acest document și vor face orice ca să-l obțină. Inclusiv un potențial atentat terorist!

— Atentat terorist?!

— Avem informații că au fost pregătite două echipe, care vor acționa independent la București. Fiecare echipă are trei oameni, doi pentru sprijin și unul de atac. Vor fi europeni. Posibil români. Vor fi bombe! O bombă! Victime! Cu această ocazie se va fura și acel exemplar. Summit-ul NATO din primăvara viitoare va fi compromis. Impactul psihologic va fi imens. Rețineți, e vorba de miniștrii apărării NATO și de toată conducerea României. Vă asumați acest risc?

Și se uită la mine fix.

— Eu?! Eu să-mi asum acest risc?! Am senzația că mă aflu în mijlocul unui basm. Alice în Țara Minunilor! Nu pot să cred că așa ceva poate fi posibil.

— După 11 septembrie orice este posibil, domnul meu!

Se înserează și se răcorește. Mi-e frig.

— Și ce vreți de la mine? Cum rămâne cu acel cal troian?

— Stu, vom încerca prin toate mijloacele, să trimitem un mesaj președintelui României, ca să-l convingem să renunțe la ideea de a arăta documentul.

— E un tip tare căpos! Va fi greu de convins! Și mai e doar un an jumătate până la alegeri!

— Ştim. Dar ştim că ai contacte. În poliţie şi în serviciile secrete. Ştim că Natalie Rădulescu a lucrat pentru SRI şi poate mai colaborează. Apoi, profesorul Dumitrescu e toată ziua la Chişinău... Ai fost jurnalist, mai ai contacte.

Mă întorc spre Mişa.

— Şi el, domnule Negroponte, amicul meu Mihail Sergheevici Puşkin, cu cine joacă? Cu voi?

Mişa zâmbeşte.

— Ai o obsesie, prietene...

— Michael e o cunoştinţă veche şi un om de încredere. El ştie ce este bine pentru toţi.

— Înţeleg... Suntem la a doua întâlnire, la mii de kilometri de România şi am senzaţia că vorbim de pomană... Ce vreţi să fac?

— Domnule Munteanu, contează pe noi. În mod oficial, nu putem cere contramandarea întâlnirii de la Bucureşti. Putem doar să încercăm să prevenim un atentat posibil! Avem mijloace. Avem şi informaţii. Trebuie să ai încredere. În noi. Şi în Mike Puşkin.

— Şi în cine să nu am? În Natalie Rădulescu, în poliţie, în SRI?

— Anton Demetriade este un om de bază. Ceilalţi...

— Credeţi că serviciile noastre trădează ţara?

— Nu fac astfel de acuzaţii. Vă rog, doar, să fiţi rezervat. V-am comunicat în mare informaţiile noastre. Prin Mike veţi primi orice noutate. Contăm pe profesionalismul tău!

Soarele apune printre copaci şi dealuri. Tăcere.

— Bine. Cam asta-i tot?

— Da. Rămâneţi peste noapte?

Mă uit întrebător la Mişa. Îmi răspunde cu o întrebare:

— Cum vrei?

— Sincer aş prefera să ne întoarcem la New York. Ce zici, Jacques? Prindem mâine de dimineaţă un avion spre Europa?

— Da, aş prefera.

— OK, vă ducem la gară.

Târziu, în tren, în timp ce Sardi moţăie din nou economisindu-şi energia, mă apropii de urechea lui Puşkin şi îi şoptesc apăsat:

— Nu-i aşa că de fapt, la întâlnirea asta aţi vrut să mă verificaţi pe mine? Să vă lămuriţi dacă sunt sau nu băiat bun?

Nu zice nimic. Nici nu întoarce capul.

— Şi, am trecut examenul?

Nimic.

— Răspunde-mi, îi şuier în ureche. Merit un răspuns!

— Eşti aici. Lângă mine. Tu ce crezi?

Uf, iar o întrebare...

53.

Mi-e doooor de tine!

Mă uit buimac la ecranul luminos al aparatului. Bagajele sunt făcute. E devreme. Mai am aproape o oră până vine o limuzină, să ne ducă la aeroport. Sardi e în camera lui. Ne întâlnim la micul dejun jos, în restaurant...

Îi răspund Ioanei:

Cred că mă îndrăgostesc de tine!

Și aștept. Mă îmbrac privind lumea de la etajul 23. Aceiași anonimi micuți și mașini ca de jucărie. Taxiuri galbene, limuzine negre, câteva autobuze și motociclete. Mașini de patrulare ale poliției...

Așa repede?

Răspund:

Da, așa repede!

Sună telefonul. Nati. Suspecta... La București e noapte, trecut cu mult de 12...

— Ești bine?

— De ce mă întrebi? S-a întâmplat ceva?

— Nu,... am avut o stare de neliniște... știam că ești acolo...

— E totul OK.

— Te-au lămurit?

De fapt, m-a sunat să mă chestioneze, asta-i neliniștea ei... Pe cine să mai cred? În cine pot avea încredere? Cine are de pierdut și cine are de câștigat? Mă hotărăsc să joc cartea sincerității agresive:

— Da, mi-au spus că te bănuie de legături cu serviciile și posibile contacte cu tabăra adversă. Cu teroriștii...

— Asta-i o glumă tâmpită de-a ta?

— Nu! E o afirmație pe care mi-au aruncat-o în față!

Dar ei chiar susțin aceste afirmații? Sau totul a fost o înscenare, pentru ca eu la rândul meu, să transmit mai departe?... Uff,... teoria conspirației!

— Tu auzi ce spui?!

— Da, Nati, aud. Și nu știu ce să cred. Am cunoscut la București un ofițer Minulescu. Victor Minulescu. Subțirel, tinerel, sub treizeci...

— Îl știu. Mi-a fost student acum vreo cinci, șase ani. Ce-i cu el?

— El a predat manuscrisul... mă rog, documentul către servicii și așa a ajuns la președinte.

— Undeva m-ai pierdut! Ce căuta faimosul manuscris la Minulescu? De când? De la cine?

— Multe întrebări punem cu toții... Tot timpul am senzația că sunt urmărit! Și nu știu de cine! Și ar putea fi doar spionită cronică!

— Ești nervos!

— Mai am puțin până la avion... Prea multe necunoscute! Încearcă să afli detalii... Nu știu cum și de la cine. Poți? Știu că ai *link*-uri...

— O să încerc... Vorbim când te întorci. La o cafea bună. Ai grijă de tine.

— Merci mult. Te pup. Noapte bună.

— Pupi. Drum bun.

Închide. Și...?

Ledul clipește roșu: *Nu cred!*

Ce nu crede! Abia apoi înțeleg, că e răspunsul de la mesajul cu îndrăgostirea rapidă. E Ioana, care nu doarme și se joacă. Nu cred... Nici eu nu prea mai cred nimic. Era odată un film, în care Michael Douglas pățea tot felul de lucruri... Și totul era un joc. Un dar de ziua lui. Și păreau atât de reale... Ca viața!

Crede-mă! Vin acasă. Noapte bună și vise parfumate!

Afară începe să urle o alarmă stridentă. Pe holul hotelului. O bătaie rapidă în ușă. Duc mâna spre centură. Nu am nici o armă acolo. *Signor* Beretta e la București.

— *Mister Munteanu, are you inside? It's an emergency! Please open the door!*

O voce îngrijorată. Pe hol, voci agitate și pași repeziți. Deschid. Un bărbat în uniformă, din serviciul de pază al hotelului.

— Ce s-a întâmplat?

— Ne cerem scuze, dar trebuie să evacuăm hotelul. Am primit un telefon anonim, care amenința că în hotel există o bombă. Am anunțat poliția, dar până la sosirea echipei de intervenții pirotehnice, trebuie să evacuăm hotelul... Vă rog! Repede!

— Am avion peste o oră. Pot să-mi strâng bagajele?

— Nu! Vă rog să ieșiți imediat din hotel! Lăsați totul aici! Se vor face verificări!

Clatin din cap a pagubă. Bombă?! Ieri vorbisem de o bombă... Nu aici! Totul îmi pare ca decupat de un școlar cu foarfeca, din filme de duzină. Nu simt nici o frică. Doar nervi. Apuc geanta foto și ies. Măcar voi face câteva imagini.

Tot personalul hotelului este pe holuri, ajutând la evacuare. Îl observ pe Sardi. Răvășit, în cămașă și fără cravată, nepieptănat și cu o privire crâncenă. Nu cred că l-am văzut niciodată atât de negru.

— Ce zici de asta, Stu? Bănuiești că are vreo legătură cu noi?

— Credeam că numai eu susțin teoria conspirației!

— Sincer, îmi pare un mod elegant de a ne scoate din camere!

— Pentru ce?

— Ai uitat, Stu? Percheziția de la Frankfurt?

Are dreptate, totuși...

— Nu crezi că e cam multă agitație doar pentru a ne căuta prin genți?

— Ba da, dar nu au avut prea mult timp la dispoziție. Peste o oră plecam.

— Oricum nu au ce să găsească!

— Probabil că ei nu știu asta!

— Care ei? Iar ajungem la ei?

— Te legi de vorbe! Nu știu care ei!? *Merde!* Hai afară!

Și mă împinge în stradă. În față, pe bulevard s-au înstalat câteva echipaje de la NYDP, sosesc și mașinile pompierilor. E un vacarm de nedescris. Sirene și girofaruri. Se întind grilaje. Sosește echipa de pirotehniști. Apare și un microbuz al unei televiziuni. Apoi încă unul. Vânzătorii de hamburgeri de pe la colțuri au mare căutare. Un grup de japonezi fotografiază în toate direcțiile, cu micile lor aparate digitale, cu blitz încorporat. O dimineață fericită...

— *Merde! Merde!* Oricum o să pierdem avionul! Hai măcar să mâncăm un mic dejun normal!

Are dreptate.

Un nou mesaj:

Eu mă culc acum. Să ai un zbor plăcut. Pe curând!

Nu-i mai răspund. Nu știu ce să-i scriu...

54.

Salturile neîncetate în avioane, camerele de hotel diferite și totuși la fel de anoste, încep să-mi construiască un nou mod de viață. Nu trebuie să mă uit pe buletin, ca să văd ce vârstă am. Ajunge doar să mă privesc în oglindă, atunci când mă spăl pe dinți și să-mi simt brațele, atunci când o arunc în sus pe Lulu. Fac asta de când s-a născut. Acum e grea și e înaltă. Șase ani și jumătate. În curând, îmi va fi imposibil să o mai ridic și să o învârtesc ca pe un avion în furtună. Ea râde în hohote și zice: „Și acum ca elicopterul! Acum! Acum! Te rog, tati!“ O așez pe burtă pe brațele mele și o rotesc cu viteză mormăind din buze ca un motor de elicopter... Și ea râde în hohote...

Ne-au ținut trei ore și ceva în stradă. De pomană. Nu au găsit nici o bombă. Noi am mâncat o omletă la un restaurant italienesc scump, dar bun. Jacques a ales mic-dejunul franțuzesc cu dulceață, unt și croissant. Am băut suc natural de portocale și un espresso impecabil. Cred că Lavazza! M-am liniștit. Amândoi... Am discutat despre Paris, despre viața la țară și castelele de pe Valea Loarei, pe care tot îmi doresc să le vizitez și nu reușesc. Apoi, ne-am întors în camere. Aparent nu era nimic schimbat. Nu arăta a percheziție brutală. Am privit mai atent. Bagajele și unele obiecte de mobilier fuseseră mutate, apoi așezate aproximativ în aceleași poziții. Polițiștii sau teroriștii?... Le-am deschis cu un aer absent. Nu părea să lipsească nimic. Dar... Pe mijlocul patului tronează o cutie paralelipipedică roz, prin al cărei capac transparent se văd trei păpuși Barbie. Una în ținută de seară, una de plajă, una de munte. Pe colțul capacului, un *post-it* tot roz. Cuvinte scrise de mână cu o carioca neagră. *For your daughter. A present from US. Take care of her.* Am împietrit. Un cadou sau o amenințare. Bilețelul este nesemnat. Se joacă de-a șoarecii și pisica. Dar cine? Cei buni sau cei răi? Iar mi se amestecă gândurile...

Pe Sardi l-am lăsat la Paris. Ne-am îmbrățișat la despărțire. Și nu ne-am spus nimic. Nu aveam nimic de spus. Am mai așteptat vreo cincizeci de minute până la zborul de București. Un zbor scurt de două ore.

Avionul este un Airbus mic. Nu le știu după numere. Pasageri puțini. Căpitanul anunță că vom începe să aterizăm. În franceză și apoi în română. Suntem într-un Air France. Am băut un vin bun. Roșu. Sec. Un merlot franțuzesc. Îmi doresc să ajung acasă, să-mi așez pistolul la brâu și să fug la fiica mea. Să o iau cu bunică cu tot în mașina mea Q și să o ascund undeva în munți, la Bușteni sau aiurea, să mă întorc în capitală și să mă răfuiesc cu băieții răi. Odată pentru totdeauna!

Aterizăm.

Contactul cu pista e cam dur. La București e frig și bate vântul. Prognoza spune că este posibil să ningă. Deschid BlackBerry-ul. Multe mesaje. Ultimul e de la Dumitrescu. *Te aștept eu.* Pe celelalte nu le citesc. N-am bagaje și ies direct în sala de la sosiri internaționale. Îl observ imediat pe Toni. Este întunecat. Ne strângem mâinile și nu-l întreb nimic. Chiar la intrare, așteaptă un Passat de poliție cu girofarul pornit. Urcăm în spate. Mașina demarează.

— Te ascult, Toni? Ce s-a întâmplat?

— Sardi a fost atacat. Pe autostradă, în drum spre aeroport. În taxi. O rachetă antitanc.

Tace doar o fracțiune de secundă.

— E bine. E norocos. Are șapte vieți! El a scăpat cu multe contuzii la cap și umeri. A fost protejat de scaunele din față. Dar șoferul e mort. Proiectilul a lovit motorul. Sardi probabil că se aplecase și avea centura. Mare noroc! Deja e la spital și e totul OK. Probabil că despre Schwartz știi...

— Da, știam...

— Lucrurile încep să devină din ce în ce mai serioase. Și nu avem prea multe informații.

— Nu, n-avem, îi răspund absent. Trebuie să dorm, Toni. Sunt complet năuc. Și nu înțeleg nimic.

— Nimeni nu înțelege. Sunt prea mulți implicați...

— Crede-mă, nici nu-ți imaginezi cât de mulți!

Nu zice nimic. Tăcere. Ridic din nou aparatul. Mai citesc câteva mesaje. Anunțuri de la editură, reclame și un SMS de la Ioana.

Vreau să te văd. Tu vrei?

Da, vreau!

Vreau. Deseară. Ce-ți mai face cățelul?

Aștept să răspundă. Un e-mail de la... Eleni?!

Subject: Rendez-vous

Astăzi e o zi a surprizelor. Poate că e momentul să fie și unele plăcute.

Vreau să te văd. Știu că ai fost la NY. Nu vreau ca lucrurile să rămână așa... trebuie să le rezolvăm cumva. Să le închidem... Sau nu... Te rog, vino până aici. Vino să ne vedem măcar o zi. Nu te-am înțeles atunci. Cred că nu te-am înțeles niciodată. Aș vrea să încercăm... Sau nu.

Oricum, dă-mi un răspuns. Te rog.

Te sărut de departe.

Sunt în Skiatos. Te aștept.

Eleni

— Vești bune, Stelică?

— Se vede?

— Zâmbeai. M-am gândit că după atâtea nenorociri...

— Da, vești bune. Mesaje de la două femei dragi.

Îmi dă un pumn amical în umăr.

— Norocosule! Mai ai timp și de femei!?

— Sincer? Nu prea...

Mașina se apropie de centru. În plin ambuteiaj. Reclame uriașe. Reviste, mașini, parfumuri. Șoferul pornește sirena, ca să-și facă loc. Sunetul îmi găurește creierul, ca un burghiu pe turație maximă. Îmi duc mâna la cap și înghit în sec. Pe culoarul format, vehiculul accelerează. Mă afund în banchetă și închid ochii...

Reclame mari și colorate. Una îmi rămâne în minte. *Wall Street Journal.* Banii! Zidul banilor!

Wall Street — parcă ar fi zidul plângerii de la Ierusalim...

55.

Recucerirea Ierusalimului pământesc nu mai era de mult o țintă militară a creștinătății. Ideea de cruciadă rămânea însă, fiind ținută într-o stare de supraviețuire de trei îndemnuri, fiecare cu însemnătatea sa, dată de la Dumnezeu: mai întâi declarațiile suveranilor europeni, imboldiți îndeobște de papalitate, apoi ostenelile unor visători generoși și încet, încet pe cale de dispariție și, în sfârșit, nevoia de ființare a țărilor române, care s-ar putea chema și misiune și credință și... blestemul de a rămâne cu orice preț în istorie.

Răscrucea de vremi de pe la anii 1600, nestrăbătută până la capăt, poate nici până astăzi, arată că pe lume există încă trei feluri de popoare: unele care fac istoria, altele care o trăiesc și doar unele, care o refuză. Românii fac parte din cea de-a treia întocmire de neamuri și tocmai de aceea, la noi este atât de des invocată istoria, pentru că nu o luăm în seamă. Participăm la ea, cu înțelepciunea vecină cu deznădejdea sau cu înțelegerea ruinării trecătoarelor ambiții... Păstrăm doar legătura cu credința și probabil cu un... legământ vecin cu aceasta.

Orologiul din turnul primăriei pragheze, număra una din acele ore, pe care oamenii, în inocența ori mândria lor, le socotesc a fi fixe. Fiind noapte, se întâmpla ca un singur martor să țină socoteala bătăilor... sau mai degrabă, al avertismentului închipuit de scheletul care clopoțea un repetat *memento mori.*

— Pragă, Pragă... m-am întors să te blestem! Să te calce în picioare minciuna și fățărnicia, așa cum tu ai culcat la pământ dreptatea și vrednicia!

Bărbatul, al cărui păr căzut pe spate era în întunecata piață închipuirea pământească a Lunii Pline, se îndreptă agale spre răspântia din dreptul bisericii Sfintei Fecioare. Se vedea că locurile îi erau cunoscute, iar șovăiala, care apărea când și când în mers, trebuia pusă pe seama rănilor căpătate în războaiele, mai multe

decât anii adunați în viață. Ajuns în fața unei case cu două caturi neluminate, îngenunchie și se închină, spre mirarea păguboasă a câtorva cheflii întârziați.

— Să vă ajutăm, domnule? V-ați pierdut cumva punga?

Bărbatul se ridică de la pământ odată cu vorbărețul, care simțea acum o gheară de oțel în gât și sub picioare nimic. Ba mai mult, o șoaptă la fel de metalică îi cocli auzul:

— *U kocoura?*[131]

— *Tam!*[132] apucă să arate dintr-o mână nefericitul după care simți „binefacerile“ legii gravitației, ce-i drept, demonstrate științific abia peste vreo șapte decenii și foarte departe de Praga.

Ortacii neinspiratului limbut, având reflexul lipirii de pereții strâmți ai uliței, puteau urmări, treziți brusc din beție, contopirea netulburată a bătrânului singuratic, cu umbrele nopții.

— *U vsech vsudy!*[133] Parc-ar fi Jan Ziska! Merge prin noapte ca ziua! Dacă nu ne feream ne făcea una cu pământul!...

Destinația căutată de călătorul chinuit de amintiri, se arătă după câteva coturi ale drumului. Încă populată de o veselă faună, cârciuma „La Motanu“, lumina un colț de stradă la poalele culmii *Hrad*-ului. Ușa grea de fier ghintuit descoperi încă o încruntare a frunții vizitatorului, revenit după amar de ani.

Din poartă-n poartă, să bați ca să-i trezești, pe cei cu capetele adormite în poalele muierilor sau rătăcite-n năzăriri de stele... Când stătea să-i fete iapa, împăratul Rudolf căuta în constelații ușurarea nevoii grajdului, pe când Semiluna-i ardea casa! Uși nenorocite cu ivărele netrase când bate molima și zăvorâte doar de teama nesomnului! Orașul ăsta părcă-i făcut numai din uși!

— *Michael, mein Freund*! se auzi o voce zguduind pereții.

— Martine, urs bătrân, m-ai recunoscut!

— După ce ușa s-a izbit de perete, m-am gândit că în viața mea, am cunoscut doar vreo doi-trei în stare de așa ceva!... Dintre ei au mai murit... Și când colo, pe cine văd? Pe vechiul meu camarad... Drept să fiu, nici la tine nu mă mai gândeam că trăiești!

— Chiar că-i de mirare că mai suntem în viață, prietene!

— Așa-i!... Ei, la câte păcate avem, I-o fi frică și lui Dumnezeu să ne mai ia! Hai, acum să ne așezăm și să bem o bere zdravănă... Ah! Nu te încrunta, că se golește cârciuma! Am uitat! Iartă-mă! Am un vin, parcă anume stă în beci de câțiva ani și te așteaptă! O să-ți placă! E cel din care beam amândoi pe vremuri, lacrimă de unguroaică focoasă, de la Tokaj!

Înainte să plece, Martin își mai îmbrățișă o dată prietenul, făcând pe mușterii de la mesele învecinate, să elibereze grabnic locurile, pentru a face loc brațelor deschise ale celor doi uriași. Mihail își scoase spada sprijinind-o de masă, după care se așeză zâmbind în urma prietenului. O fată mai bălaie ca berea din căni și cu sânii cât clopotele de la „Sfântul Witt", înnoi lumânările și așeză paharele, după care se duse bosumflată că aplecarea ei peste masă, nu născuse nici cea mai mică reacție pe fața străinului.

În schimb, flacăra vioaie a lumânării aduse durerea amintirilor, care cu iuțeală tăiau lacrimi în ochii bărbatului: bătălii, drumuri, biruință și înfrângere, suferință și bucurie... Dar peste toate, imaginea unui trup descăpățânat, zăcând în câmp peste leșul unui cal alb...

Găsindu-și prietenul cu fața în palme, Martin așeză pe masă cana, cu vinul ca frunza ruginită și se așeză la rându-i.

— Aceeași vedenie te chinuie, Michael? După atâția ani?!

— Tu ai uitat?

— Ei, pe dracu'! Cum să uiți așa grozăvie ?!... Dar, hai mai bine să bem! *Prosit!*... Nu-i așa că-i bun?... Nu mi-ai spus ce-i cu tine în Orașul de Aur?

— Și care-ar fi orașul ăsta?

— Praga, prietene! Așa i se spune, nu știi?

— La cât aur a înghițit, o fi dat și pe dinafară!

— Nu-l iubești, demult și deloc!... De aceea mă mir că te văd aici!

— Am făcut un ocol... ca să mă închin la o casă anume... și să dau de tine, cum ne-a fost vorba...

— N-ai uitat: *Când o fi să fie, ne revedem La Motanu înnecat în băutură!*

— De venit, am venit, locul nu s-a schimbat, numai tu te-ai făcut cârciumar!

— Ce vrei? Mi-a ajuns! Acum am schimbat spada cu halba și armura cu șorțul! Bătrânețe, Michael... mai te trece un junghi... mai pui o cataplasmă! râse Martin, arătând cu ochiul spre fata nurlie, care se învârtea printre mese.

— Tot zurbagiu ai rămas!

— Altfel cum?! Mă mai găseai tu acum, să bem împreună?... Amintește-ți numai câte găuri în carne mi-ai oblojit tu cu iarba aia... cum îi zice?

— Patlagină.

— Așa!... și cu seu de oaie, de puțeam mai ceva ca un *kasap* din Istanbul!

— Rănile astea se mai vindecă, Martine, altele niciodată...

Trebuind să umple paharele, cârciumarul se folosi de răstimp, pentru a-și căuta vorbele:

— Înțeleg că ai... fost... acolo...

— Da!

— E... tot acolo... casa?...

— Toate-s la locul lor... toți și toate, doar el nu mai este.

— Dumnezeu să-l odihnească! zise Martin, turnând din pahar pe piatra de sub picioare.

— N-ai uitat obiceiurile valahilor! Și tu l-ai iubit, Martin!

— Ascultă, prietene, am luptat treizeci de ani sub comanda a zeci de generali, dar pot să spun, că dacă a fost vreunul care să merite gloria și prețuirea creștinătății, a fost doar Michael, principele Valahiei, domnul tău și căpitanul meu!

— Creștinătatea?!... Ai văzut cum l-a răsplătit!

— Așa facem noi creștinii, când ne e dor de ăl cu coarne!... Ziceai că toți și toate sunt la locul lor... Nu chiar toți...

— Știu, împăratul Rudolf, Basta, Bathoreștii... i-a luat dracu' pe toți! După cum meritau!

— Și Beauri?

— Beauri? Ce știi despre el? Unde e? Ce face?

— Acum, drept să fiu, nu știu ce face, dar știu unde e!

— L-ai văzut?

— Ce-s nebun, să mă bag după el!... E pe fundul Dunării, prietene... Acum câțiva ani, mai jos de Viena, prin Ungaria, l-am întâlnit și l-am ajutat să se spele de păcate, după ce i-am înmuiat în vreo două-trei locuri șira spinării, ca să nu dea din mâini și să stropească... Înainte să-l botez pe veci, i-am șoptit la ureche: *Turda, Michael voievod!* A căscat ochii și gura ca boul, după care bâldâbâc! Cred că a înghițit jumătate din Dunăre!

Pumnul drept al valahului izbi crunt în palma stângă.

— Bine c-ai împlinit tu dreapta răzbunare... că eu... eu, Martin, am stat atunci trei zile ascuns ca un netrebnic, între ciulinii pârloagelor de lângă Turda... Și am văzut trupul stăpânului meu măcelărit și batjocorit, aruncat gol în câmp, peste leșul calului ăl alb, pe care a intrat învingător în Alba Iulia... I-au omorât și calul, Martin, așa de mult îl urau!...

— Frica, Michael, frica i-a sălbăticit de tot... Iar tu, n-ai de ce să te condamni, dacă te arătai, te dovedeau nenorociții... și nu mai puteai ține legământul... care l-ai împlinit, nu-i așa?

Mihail ridică fruntea din palme, întâmpinând privirea mirată a prietenului, care pentru prima oară vedea lacrimi în ochii camaradului său de arme.

— După ce ne-am întâlnit la Făgăraș... am trecut munții pe ascuns și am dus... capul lui Mihai Vodă... și l-am îngropat la mânăstire, la Dealu, în biserică...

— La Dealu?! N-ai putut să ajungi până la București, la biserica lui?

— Nu de asta... Așa a fost dorința lui, că dacă-i rămân oasele prin străinătăți, să le aduc și să le îngrop la Dealu... Acolo e și mormântul tatălui său, Pătrașcu Vodă...

— A, da! Acum înțeleg!

— Și mai e... ceva...

Martin arcui sprâncenele, întinzând gâtul peste masă.

— O taină, continuă Mihail. Pe care n-am slobod a o împărtăși decât fiului său, Nicolae Pătrașcu... De asta am venit încoace!

— Și prințul unde e?

— Ultima oară am primit de știre că ar fi la Olmutz. O să-l caut...

Împăcat cu ideea că nu poate afla mai multe, fostul mercenar și actualul cârciumar întoarse vorba:

— Ei, Michael, bine că ai putut duce jurământul până la capăt! Dar, să mă ierți că îndrăznesc după atâția ani să te întreb: cum de erai tu atât de apropiat cu principele?

— Am fost frați de lapte, Martin!

— Tu, cu...? Ia-o încet, să nu cad de pe scaun!

Mulțumit că poate îndrepta aiurea curiozitatea prietenului, Mihail se cufundă în amintiri:

— Taică-meu Turturea, negustor de scamă în Târgul de Floci, avea casa lipită de cârciuma Teodorei, mama lui Mihai Vodă, pe care l-a făcut iubindu-se cu domnitorul de atunci, Pătrașcu Vodă...

— Era frumoasă?

— Tare frumoasă! Mihai semăna cu ea... Numai că atunci când l-a născut, de jalea morții iubitului sau de rușinea păcatului, știu eu, vorbe muierești!... Fapt e, că i-a secat izvorul laptelui și l-a dat spre alăptare maică-mii, Marula, care mă avea pe mine... Așa am supt amândoi la aceeași țâță și apoi la amarul vieții... Am crescut împreună, Martin, după care viața ne-a despărțit, ne-a adunat la un loc și iar ne-a despărțit...

Fapte și întâmplări de demult, luminau acum fața bătrânului oștean valah.

— Știi, când eram mici, crăpam de necaz, că mă punea jos, atunci când ne băteam... Uitam mereu că e stângaci și o luam pe cocoașă...

— Ah, ce stângă, Iisuse Hristoase! Mai ții minte, la Călugăreni, când dintr-o singură lovitură de secure l-a tăiat în două pe Caraiman Pașa? *Michael der Starke!*

— Ai noștri îi zic „Viteazul“...

Luați cu vorba, cei doi abia au băgat de seamă că sala se golise de mușterii.

— Am rămas singuri, Michael...

— Tu nu, îi răspunse prietenul arătând spre frumoasa, care moțăia pe masă, cu capul ascuns într-un așternut auriu, coborât parcă din ferestrele prin care începea să se arate soarele dimineții.

— Dar tu? Tot ca pasărea al cărei nume îl porți? *Turteltaube!*

— Ei, Martin, asta-i altă vorbă... Acum trebuie să plec. Mă bucur că te-am aflat sănătos și... așezat!

— Ce-am fost și ce-am ajuns!

— Stai liniștit, prietene, că și eu în Valahia sunt tot un fel de cârciumar, doar așa, mai cu nodul în gât...

56.

Paharnicul Turturea, purtătorul zălogului de îndoliate taine, menit să le poarte pe ascunse căi ale pământului ca și ale vieții, era în rătăcirea sa pe drumurile amintirii, o întrupare a căutării de sine, a unei lumi sortite mai degrabă întrebărilor, decât răspunsurilor.

Străbătând Boemia și Moravia, exact în vremea când aici se aprindea pulberea, care pentru treizeci de ani va arunca în aer Europa, bătrânul războinic și dregător valah ajunse la Olmutz, unde încredință moștenirea Chartei lui Nicolae Pătrașcu, fiul lui Mihai Vodă Viteazul.

— Știam eu ceva de la tata... frânturi spuse între bătălii sau tocmeli politicești... Da, da... acum pricep de ce mi-a spus, când a semnat în 1598 tratatul cu solii împăratului Rudolf, că nu întâmplător a făcut aceasta la mânăstirea Dealu... Cum e mormântul, paharnice?

— Cum să fie, Măria-ta? E mic!... Dar e... priveghieat și ocrotit și am mai făcut danie călugărilor, cu înscris să se îngrijească de toate slujbele și pomenile de peste an, cum se cade!

— Dumnezeu să te răsplătească înmiit! E mic, zici?...

— E, doamne, dar locul de odihnă și de aducere aminte în veci, al lui Mihai Vodă, e tot pământul românesc... după cum i-a fost lui sortit și în viață și în moarte!... Acum, dacă te-ai împăcat cu Radu Vodă Șerban și îi ești și ginere, vii acasă, Măria-ta?

— Paharnice, eu și socrul meu suntem până la urmă doi pribegi pe la curți străine... E ceva plănuit... De-o fi să fie, te înștiințez, stai fără grijă! Și dacă nu pe tron, măcar în pământul țării și tot vin, neică Turtureo!

57.

Pripeag pe la curți străine, pelerin sau menestrel, mercenar în slujba unor interese oculte... Orice m-ar fi scutit de alergătura asta pe avioane și mai ales de cele mai frumoase momente: decolarea și aterizarea...

Avionul coboară, văd pământul cum se apropie rapid, pista de aterizare, parcă nefiresc de scurtă, a insulei Skiatos. Aproape în picaj, aeronava se așează, zguduindu-se pe betonul căii de rulare. Am ajuns cu bine! Ultima oară am aterizat aici cu un elicopter al Pazei de Coastă grecești. Și atunci, și acum, pe fugă, străduindu-mă să rezolv mistere întortocheate...

Mă așteaptă Eleni.

Abia venit de la New York, n-a durat decât două zile, până am plecat din nou. Două zile de întâlniri cu Toni și cu Minulescu, cu Nati și cu Ioana. Două seri cu Ioana. Săruturi furate timid. Plimbarea cu Spoof, mini cățelul familiei Marcu, un bishon maltez alb strălucitor. O *pizza quattro formaggi* la Trattoria și un film la Mall. Sucuri de portocale și beri. Au trecut ca un fulger. Un pic mai mult de o lună până la Crăciun...

Trăiesc mai repede decât gândesc.

Și o oră petrecută cu Lulu, tot pe fugă, cu smiorcăială la plecare: „Niciodată nu vrei să stai peste noapte! Nu stai cu mine măcar până adorm... să-mi spui povești!“ Cu remușcările în suflet că nu sunt atât de mult, atât cât aș vrea, alături de ființele dragi...

Oftez din rărunchi. Și iar îmi spun că ar trebui să renunț la toate astea și că era mai bine când lucram la stat. La poliție. Deși, ca purtător de cuvânt, tot nu plecam acasă la 5!

Ioana și Lulu, ființe dragi... Și eu mă duc acum s-o întâlnesc pe Eleni!

Lulu care s-a lipit de mine, cu brațele aruncate după gâtul meu. Ioana care m-a sărutat scurt și a rămas ținându-mă de mână și

privindu-mă de aproape, cu ochii mari și triști. Mi-aș dori să se cunoască între ele...

Speriat de cadoul din camera hotelului new-yorkez, l-am pus pe Toni să-mi promită că găsește o cale, prin care să-mi protejeze copilul. M-a asigurat de întreaga sa grijă. Dar nu sunt prea liniștit. Un tată nu poate fi niciodată prea liniștit! Acel cadou era de la cei buni sau de la cei răi?... Poate că ar trebui să renunț, totuși.

Aeroportul este micuț. Eleni mă așteaptă în port. Nu am multe bagaje. Un ATV închiriat mă va duce până acolo. Mă așteaptă la *Psaro-taverna Psemata*. În traducere ar însemna *Taverna pescărească Minciuni*. Un fel de minciuni pescărești?! Să fie o aluzie la relația noastră?

— *To the harbour?*

Un cetățean obosit și prăfuit, probabil un pescar întârziat, îmi arată cu mâna. Cred că nici nu a înțeles ce vreau. Turiști sunt puțini. Sezonul s-a încheiat. Doar câțiva nordici rătăciți, vânători de uzo și coniac...

Pe faleză nu sunt decât trei localuri deschise. *Psemata* are o firmă mare și luminoasă. Doar patru sau cinci clienți. La o masă stă Eleni. Nu e singură... Pușkin?! Aici?! Ce naiba caută Pușkin aici?! Dar... aici are... Într-o fracțiune de secundă realizez că am fost neatent și repezit. Skiatos este insula unde își are reședința. Una dintre reședințe. Nu putea fi chiar o coincidență. Ar fi trebui să mă aștept...

Opresc vehiculul, îmi urc laptopul pe umăr și apuc cealaltă geantă. Nu mai mult de șase pași până la masa pătrată, de unde cei doi mă privesc calm. Arunc bagajele pe un scaun liber, în timp ce îi salut:

— *Bonsoir, mes amis!*

Ei îi sărut mâna, destul de oficial. Sunt stingher. Dau mâna și cu rusul.

— Mă bucur să vă văd... pe amândoi!

— Oare? surâde Pușkin. Nu m-ai văzut cam des?

— Am vrut să fiu politicos! i-o trântesc. Am venit aici pentru Eleni!

— Mișa a considerat că mai aveai nevoie de clarificări. De aceea a venit și el...

— Sincer, Eleni... l-am văzut mult prea des pe acest domn! E peste tot și e băgat în toate! Îmi doream să discutăm în liniște, între patru ochi... fără...

— Stelian, nu am vrut decât să vorbim și noi într-un cadru mai relaxat. Apoi voi dispărea, voi pleca în nord, pe mare. Am o barcă aici. Vă voi aștepta la Salonic.

— Îhî... așa să fie... am tot auzit din astea!

Eleni îmi zâmbește și îmi ia mâna în palma ei.

— Îmi pare rău pentru ce s-a întâmplat... Am stat să mă gândesc și cred că...

Se oprește.

— Dar vom vorbi despre asta mai târziu. Acum e rândul lui Mișa...

Tace. Îi privesc pe rând în ochi. Dacă n-aș crede că sunt foarte surmenat, aș bănui că seamănă un pic. Nu un pic! Seamănă foarte bine. Iar modul în care stau unul lângă altul... familiaritatea... lipsa oricărei urme de aer protocolar. Parcă se cunosc de când lumea, parcă ar fi...

Eleni surâde larg, acel surâs care m-a amețit în prima seară, în care am cunoscut-o acum mai bine de un an, la Salonic, în vârtejul anchetei din Paralia... Și ochii îi râd. Și mă înfior. Sunt o ființă atât de slabă? Uit ce am lăsat la București, uit ce s-a întâmplat pe aeroportul din Atena, acum o lună și ceva, uit totul în fața unui zâmbet senzual?... Un zâmbet vrăjit...

Zâmbește și Pușkin.

— Ți-ai dat seama, nu-i așa?

— Mi-am dat?...

Îmi trag o palmă peste cap:

— Sunteți rude!

Pușkin râde și cred că nu l-am văzut niciodată atât de relaxat. Râde aproape în hohote. Eleni mă privește cu duioșie și lumină în ochi.

— Rude?! De ce crezi că am casă în Grecia? E fiica mea!

Chiar la asta nu mă așteptam și probabil că am căscat o gură mare, ca de tântălău, pentru că îmi spune mai departe:

— Da, e fata mea. N-a aflat chiar toată lumea, dar unii dintre noi au știut. Șefii mei... foștii șefi... nu au fost informați de aventura mea din anii tinereții... Eleni e leit mama ei!

— Mai curând, leit tatăl ei!

— A luat de la amândoi...

— Bine, dar anul trecut când ne-ai salvat la Rouen, nu ai făcut nici un gest! Nimic! Nici nu am bănuit! Abia acum, văzându-vă aici unul lângă celălalt...

— Anul trecut nu știam destule despre tine, Stelian. Apoi mi-a povestit Eleni...

— Și acum?... Nebunia asta cu manuscrisul?...

— Am vrut să te ajut... pentru tine, pentru ea... și pentru liniștea și bătrânețile mele. Așa cum ți-am spus!

Oftez lung. Un chelner a așezat pe masă o bere rece la halbă. Un *Mythos* la halbă mare de un litru.

— Mi-am permis să comand pentru tine. Știam că îți place!

— Mulțumesc.

Ciudat, eu nu l-am văzut să fi făcut vreun gest către vreun chelner...

— Nu te mai stresa, Stelian. Sunt obișnuitul locului, aici. Suntem în siguranță. Cunosc toată insula. Aici nu ne poate atinge nimeni!

Ca de obicei, îmi citește gândurile. E seară și răcoare. Mihail aprinde cu o brichetă cele două lumânări de pe masă și apoi una din eternele sale Dunhill.

— Și acum despre toate astea, Stelian...

Sorb din halbă, o mângâi ușor pe braț pe grecoaică și mă întorc spre el.

— Sunt numai ochi și urechi...

— Ei bine, lucrurile sunt extrem de simple, deși par aproape nebunești. Voronin vrea independența Moldovei...

— Și nu o are?...

— Mă refer la independența părții de România, ce poartă numele Moldova. Ți-am povestit la New York. E vorba de Moldova Mare, Moldova lui Ștefan!...

— Bine, dar Ștefan era român!

— Era moldovean!

— Rahat! Era român!

— Nu, Stelian, pentru el și gruparea lui, moldovenii sunt un alt popor. Și s-au folosit de toate mijloacele pentru a dovedi asta. Au răstălmăcit toate cronicile. Au ajuns să declare chiar, că limba moldovenească e mama limbii române!

— Absurd!

— De acord! Și totuși fac tot ce pot pentru a submina România! România imperialistă! România membru UE! Susțin revendicările secuilor. Susțin independența regiunii Kosovo! N-are nici o importanță care dintre ele sunt juste sau nu... Demența a ajuns departe. Există un dicționar moldovenesc-românesc!

— Am auzit! Am crezut că e o glumă tembelă!

— Nu e nici o glumă. Cum nu e glumă, nici noua istorie a Republicii Moldova! Ultima frază a acelei cărți vorbește despre importanța tratatului de prietenie și colaborare dintre Moldova și Rusia... Ți-am spus că îți voi da să citești!

— OK, Mișa, dar de aici până la atentate?...

— Aici intervin și alte forțe, care încearcă să destabilizeze Europa Unită...

— KGB-ul?

— Ai o idee absolut fixă! Voi, românii, nu vedeți decât ruși inamici, nu și ruși prieteni!

— Scuză-mă, dar în istorie nu prea le-am cunoscut prietenia! Iar Basarabia nu a zburat ca o floare în Imperiul Țarist, apoi în cel Sovietic!

— Nu te aprinde, Stelian! N-are rost! La fel face și președintele vostru! De aceea are atâția dușmani în Rusia!

— Bine, dar NATO nu e România! Nici UE nu e România!

— NATO și UE înseamnă putere economică și mulți bani! Aici sunt problemele! Uniunea este acum, cea mai mare putere economică a lumii. Cum poate fi destabilizată printr-o singură lovitură? Greu! Iar acum Bucureștiul a creat această ocazie. Miniștrii NATO și manuscrisul! O mare lovitură de imagine! Americanii au pierdut la 11 septembrie, dar Uniunea Europeană e puternică, are noi și noi membri! Expansiunea trebuie oprită, unitatea trebuie dinamitată! Cum? Atacând un membru nou și vulnerabil: România! De ce crezi că aduseseră manuscrisul la Odessa? O întâmplare?

— Dar atunci era KGB-ul! NKVD-ul...

— Da, atunci era război! Documentul avusese o copie în Moldova, dar un nebun a ars-o în secolul XIX! Întotdeauna și-au dorit să aibă frontiera imperiului pe Carpați! Ai auzit de planul Valev?

— Vag... în copilărie.

— Au vrut să rupă România în bucăți. S-o împartă! Să rămână o bucățică în jurul Bucureștiului. Muntenia! Nimeni nu și-a dorit unirea din 1918, Stelian. Nici rușii, nici turcii, nici occidentalii...

— Dar astea sunt povești vechi, Mișa! Suntem în 2007!

— Poveștile se repetă, Stelică! Iar și iar! La infinit! Istoria se repetă! Oamenii sunt mereu aceiași...

Scoate dintr-o pungă uzată, de plastic verde, două carți și le așează pe masă, cu fața spre mine, ca să le pot citi titlurile.

— Astea sunt!

Istoria Republicii Moldova din cele mai vechi timpuri și pînă în zilele noastre și *Dicționar moldovenesc-românesc* de Vasile Stati. Mă surprind cercetând copertele. Urâte... Pe dicționar, o hartă a României Mari, pe un fundal cărămiziu peste care scrie arcuit, cu litere galbene: *Limba moldovenească*. „L"-ul pleacă din mijlocul Transilvaniei, de lângă Cluj. E de râs sau de plâns?

— Știi cine e Stati?

— Nu.

— Un tip care și-a găsit „vocația"! Promotorul pan-moldovenismului! Ideologul de serviciu al președintelui Voronin. Nici nu contează... Aici nu-i mână de filolog!

— Ce vrei de la mine, Mișa?

— Nimic, prietene. Vreau doar să te fac să înțelegi, că în colțul ăsta de lume, lucrurile nu se vor liniști niciodată...

— Ai iubit multe femei, Mișa?

Nu-mi răspunde. Ne privim... Eleni are ochii pierduți undeva în zare, în largul mării. Beau o înghițitură mare de bere. Mi-e frig. Noiembrie nu e un anotimp fericit pentru berea rece.

— Îți aduc un coniac?

— Nu, Mișa, răspunde-mi!

— Are vreo importanță?

— Mihail, oprește-te din jocul ăsta tembel! O să te coste scump odată și-odată! Nu ne poți manipula pe toți!

— Nici nu vreau, prietene! Acum sunt prea bătrân. Îmi place în Uniunea Europeană. Războiul rece s-a terminat! Dar au rămas mulți pe drumuri! Agenții! Ronini — samurai fără stăpân! Sunt mercenari, Stelian! Pot fi angajați de firme, de trusturi! Aici nu e vorba de servicii și de spionaj! E vorba de piețe! De bani! De gaz și de petrol, de grâu și de vin...

A devenit patetic. Vârsta... Totuși, încerc să-l înțeleg.

— Stelian, Uniunea nu e perfectă. Timp de opt sute de ani, Europa a încercat să se unească! Mulți au știut de document. Cei care s-au apropiat prea mult, au sfârșit violent. Unii au vrut să publice documentul! Napoleon n-a găsit nici o copie, deși îi știa conținutul. Stalin a alergat zeci de ani după un exemplar. La voi... Carol I a preferat să se ducă la Domnul, decât să vadă Europa sfâșiată încă o dată. Titulescu a încercat totul. Apoi comuniștii... Pătrășcanu a vorbit prea mult. Dej a vrut să-l ofere rușilor, în schimbul retragerii trupelor. Nu le-a dat nimic... I-a păcălit. Ceaușescu voia să-l folosească. Îl adusese în '89 la Palatul Regal, la muzeu. Se pregătea să-l publice. Căuta încă un motiv de care să se agațe. Legitimarea supremă. Dovada că sunteți un popor ales! Poporul care trebuie să unească Europa. Numai că acel document nu trebuie să devină public! Poate face mai mult rău! Și a sfârșit ucis! A început revoluția!

Povestea cu muzeul... Îmi amintesc discuția cu mama Ioanei.

— Dar și atunci ați trimis agenți! Ați vrut să puneți mâna pe document! Atunci cine era? Nu KGB-ul?

— Ce importanță mai are? Blestemul...

— O întorci!

— Stelian, am vrut să-ți dau câteva repere. Mă opresc! Plec. O să ne revedem curând. Povestea asta trebuie să se încheie...

— Și...totuși... documentul? Unde?...

— Cine știe de el; ar trebui să tacă! Cine îl are, ar trebui să-l păstreze ascuns și bine păzit! America știe asta! Și Europa! România... e vorba aia a voastră: te grăbești, ca fata mare la măritat!

— Du-te dracului, Mișa! Acum îmi vorbești în proverbe?!

— Stelian, ascultă-mă! Nu tulbura apele... Niciodată să nu arunci cu piatra în lac... Dar acum e prea târziu. Nu putem să mai oprim lucrurile în plină desfășurare! Trebuie doar să ne asigurăm că suntem în echipa câștigătoare!

— Și suntem?

— Eu câștig întotdeauna!

— Chiar dacă schimbi echipa?

— Eu nu mă schimb niciodată, Stelian! Ține minte asta! Orice s-ar întâmpla!

Se ridică, apucă bagajele mele și pleacă. Face câțiva pași, apoi se întoarce brusc, spre mine:

— Să alegi bine oamenii în care să ai încredere!

Și nu mai așteaptă răspunsul meu. Chelnerul îmi pune în față un păhărel cu Metaxa. Ia halba pe jumătate plină. Degetele reci ale grecoaicei îmi ating brațul.

— Îmi pare rău... Tata...

Tresar. Tata? Tată... Îmi aduc aminte de Lulu... apoi de Ioana... Duc paharul la gură și sorb o înghițitură din lichidul arămiu. Îmi place coniacul. Și mai ales Metaxa. Mai iau o înghițitură și simt cum încep să mă încălzesc.

— Ți-e mai bine?

Ridic din umeri.

— Nu vrei să mergem sus, acasă?

O privesc și nu știu ce să citesc în expresia de pe fața ei. Tristețe, deznădejde, iubire, taine și necazuri... Apuc cu grijă degetele fine și depun un sărut pe răceala lor.

— Sărutul tău are urme de coniac, Stelios...

Se apleacă spre mine și buzele noastre se întâlnesc. Simt fierbințeala. Băutura tare sau femeia frumoasă...

— Să mergem, Stelios... e prea frig aici.

58.

Străzile sunt înguste, pavate cu piatră și nu foarte luminate. Ne ținem de mână. Urcăm, clătinându-ne ușor. Vântul șuieră printre zidurile caselor. Ne ținem aproape. E frig. Oboseala, berea și coniacul mi-au dat o stare de subtilă amețeală. Strada s-a îngustat. Doar un om poate păși, dar ne încăpățânăm să mergem alături, din ce în ce mai lipiți unul de celălalt. Îi simt unghiile cum îmi zgârie, cu mișcări lungi și rare, podul palmei drepte. Îi simt și îi aud răsuflarea, chiar dacă vântul este din ce în ce mai puternic. Strada e în pantă. Urcăm. Eleni gâfâie, privind înainte. Din adânc se ridică o dorință nestăpânită. Un tremur al simțurilor și mușchii ce se încordează. Unghiile ei încearcă să pătrundă mai adânc în pielea palmei mele...

O opresc brutal și, atingând-o cu mâna stângă pe cap, o răsucesc spre mine. O lipesc de zidul alb, scorojit, al unei case vechi. O privesc în ochi de la câțiva centimetri. Buzele, roșii de frig și de ruj, îi freamătă ușor. Nu zice nimic. „Vorbește" doar din ochii larg deschiși. Un zâmbet abia încolțește, un zâmbet pofticios și pervers. Îi țin capul cu amândouă mâinile. Mă arunc cu insistență în ochii și în mintea și în sufletul ei... Îi strivesc gura cu buzele mele. Gura ei este rece și dulce. Mă las cu totul pe ea. O cuprind cu brațele. Fețele noastre s-au contopit și nu-i mai văd ochii. Apoi mâna mea stângă coboară pe gât încet, încet, ocolește geaca și se oprește pe un sân mare. Încerc să-l cuprind. O aud cum geme ușor și râde și mă mușcă. Sânul și gustul ei mă îmbată. O sărut fără încetare...

Mormăie cuvinte, încercând să scape. Nu vreau s-o las. Mă împinge brusc și brutal. Mă lovesc de zidul casei de vizavi. Strădușa nu are nici măcar un metru lățime. Scoate geaca și o aruncă în mine.

— Nu aici!

Se rușinează? O privesc acum, așa mai de departe, zburlită toată, cu părul răvășit de sărutul lung, cu fire de păr pline de varul desprins de pe pereții coșcoviți, cu sânii mari ridicați și sfârcurile care erup prin materialul fin al rochiei...

— De ce?

— Nu fi tâmpit! îmi zice și râde. Nu aici, pe stradă! Vreau să te am cu totul!

Și fuge.

Îmi revin în trei secunde. Ea e deja departe, în susul străzii. Încep să alerg. Umflătura dureroasă din pantaloni îmi încetinește pașii. Mi-e frică să nu o pierd, să nu mă rătăcesc în întuneric, să nu se ascundă, să nu dispară...

Lumină în spatele unei uși scunde, de lemn vopsit în albastru. Amorțeala unui bec chior și o scară abruptă, din plăci de piatră. Trepte către primul etaj. Din nou, un obstacol... Apăs cu repezeală clanța și intru. O încăpere lungă, cu puțină mobilă. Doar o canapea și două fotolii, o lampă cu picior, o măsuță de cafea și un șemineu aprins în capăt. Ciudat să vezi un șemineu în Grecia... Mă așteaptă lângă flăcări, cu două pahare rotunde în palme. Curată regie! Se pregătise pentru asta...

— Coniac?

Pardoseala este de scândură lată de brad, lăcuită mat. Pe jos nu e nici un covor, nici carpete, nici vreo blană de animal vânat. Gențile mele lăsate pe jos. Îmi arunc haina pe un fotoliu, apoi geaca ei și o privesc de departe.

— Mă lași să aștept?

Și îmi întinde un pahar. Mă uit în jur, bănuitor.

— Pușkin?

— A plecat.

— Aha...

Ne despart doar câțiva metri, nici zece pași. Mâna ei întinsă, aproape orizontal, cu paharul plin de lichid aromat. Îi contemplu silueta nemișcată. Silueta de statuie, mândră, frumoasă, emanând o sexualitate agresivă și amețitoare. Linia corpului în rochia strâmtă și fină. Sânii mari, cu sfârcurile atât de înțepătoare... șoldurile, fesele... Pășesc încet, fără să o scap din ochi. Apuc paharul cu dreapta, în timp ce cu stânga îi cuprind mâna și îi sărut lung încheietura cu venele care pulsează. O sărut și apoi o mușc, fără să strâng dinții prea tare. Ciocnim paharele și se lipește de mine. O înghițitură de coniac și gustul băuturii tari îmi inundă buzele. Buzele mele și imediat buzele ei. Lichidele se amestecă. Aroma coniacului și pielea ei... Se lipește cu totul de mine. Îi simt sfârcurile prin cămașa mea și rochia ei. Mâna îi coboară și găsește fermoarul. Centura. Mă rup din sărut și beau până la fund. Râde și face la fel. Aruncă paharul într-un colț alt camerei și miile de cioburi se împrăștie pe pardoseală, cu un zgomot lung, șerpuitor. Îmi smulge paharul, care ajunge în același loc în bucăți. Apucă centura cu amândouă mâinile și o deschide imediat, trage de pantaloni și se

apleacă, spre eliberare și dezmierdare. Lent și apoi mai repede, în timp ce beția simțurilor dezlănțuite îmi cuprinde mintea. Apoi se oprește. Se ridică și mă privește în ochi în timp, ce acolo jos mișcarea continuă. Ne privim lacom. Îi strivesc buzele din nou și încerc să-i cuprind sânii în mâini. Se smucește și apuc doar sfârcurile. Geme lung. Râde cu toată fața, iar rochia eliberată de capse — Doamne, am mai văzut asta într-un film! — îi cade la picioare. Mă cuprinde strâns și-mi șoptește la ureche:

— Când am făcut noi dragoste ultima oară?

Nu așteaptă răspunsul și mă mușcă cu dinții ei mici și drepți și albi și ascuțiți. Îmi toarce la ureche și nu pot să nu-i admir coordonarea, când o mână se luptă cu nasturii cămășii mele și cealaltă îmi dă plăcerea, ce crește încet sub mișcarea ei, iar buzele se zbat acum pe obraz și iar pe gură...

O împing ușor în jos, mă înțelege și se lasă pe pardoseală. Mă cobor pe ea și o acopăr toată, în timp ce pătrund cât mai adânc și cât mai lent. Nu închide ochii nici o clipă și sunetele noastre se amestecă, se armonizează. Nu mă lasă să merg mai departe, până la capăt, și mă răstoarnă pe spate. Lemnul mat nu este rece. Mă acoperă cu sărutări de sus până jos, fără să se oprească o clipă. Corpul ei alb și lumina flăcărilor portocalii-roșcate, combină culorile și timpul într-un mixer de imagini și senzații. Ne amestecăm pe lemnul dușumelei. Ființă fierbinte ca apropierea focului și fluidă ca o viețuitoare a mării...

Apoi, nu simt nimic, ca și când a dispărut și o panică de-o clipă mă duce cu gândul la un vis de singurătate. Dar ea este aici și cu un geamăt lung, triumfător mă încalecă și se înfige adânc în mine, cu capul pe spate și părul lucind pe umeri și ochii larg deschiși spre tavan. Îi cuprind sânii și degetele apucă sfârcurile subțiri și obraznice, în timp ce viteza crește. Sunetele noastre urcă spre strigăte și mâinile au coborât pe coapse, în timp se sânii joacă un dans dement; urlăm și râdem împreună, cuprinși într-un ritm ce nu ne mai aparține conștient. Valurile de senzații ne-au prins într-o tornadă, lucrurile își pierd contururile, încăperea dispare, centrul lumii se află în noi, între noi, pe noi și sub noi. Urcăm culmi în culorile curcubeului, în timp ce toate celulele din corpurile noastre vibrează zgomotos, la un ison.

Deodată, suprema eliberare, când timpul rămâne suspendat. Eleni, cu ochii închiși, cutremurându-se într-un spasm lung, îmi zgârie fața și pieptul. Apoi, rostogolindu-se alături de mine pe scânduri, gâfâind și tresărind haotic, zâmbește inundată de fericire.

Mai târziu am luat-o de la început.

59.

Mă trezesc singur... Într-o casă pe care nu o recunosc. De afară, lumina soarelui pătrunde prin ferestrele mari. Perdele subțiri, albe, bătute de vânt. Un geam este deschis. E răcoare. Mă uit la ceas: 10.40. Târziu. Privesc mai atent în jur. Sunt pe o canapea. Un șemineu stins, cioburi pe jos, genți, haine aruncate... Îmi aduc aminte. Îmi acopăr goliciunea cu cearceaful.

De undeva de jos se aud zgomote casnice. Cobor treptele.

— Neața, somnorosule! îmi zâmbește Eleni din spatele unui storcător de fructe. Cafea, ceai, suc de portocale?

— Cafea și suc. Mulțumesc.

Încerc să mă apropii de ea și să o sărut. Se eschivează, așezând vesela pe masă.

— Omletă? Brânză? Roșii?

— Nimic. Nu acum...

O privesc... Frumoasă și proaspătă, amintirile nopții trecute mă copleșesc, remușcările și regretele acoperă clipele de contopire. Acasă e Ioana... Capul îmi vuiește. Mă întreb unde e telefonul. Dacă am primit vreun mesaj din țară...

Eleni pune o cană de cafea și un pahar de suc, în fața mea.

— Zăhar?

— Nu.

Se așează. Ne privim în tăcere. Cobor ochii în cafea.

— A fost o nebunie, nu?

Nu știu ce să-i răspund.

— Simți și tu, nu-i așa?

Nu zic nimic. Nu-mi găsesc cuvintele.

— Recunoaște! Nu merge!

— Ce vrei să spui?

— Noi... Nu merge. N-avem nici o șansă. Suntem prea departe.

— Departe?...

— Stelios, nu putem continua. Știi și tu, chiar dacă nu vrei să recunoști!

— Aș vrea să pot... să zic ceva... Nu știu să trăiesc, Eleni...

— Fiica ta are nevoie de tine acolo. Eu sunt aici. Mai e și altcineva...

— Mai e?...

Surâde.

— Cred că tu ar trebui să-ți răspunzi. Suntem prea departe.

— Opt sute de kilometri?!

— Nu e vorba de distanță...

— Știu, Eleni. Știu...

— N-are rost să ne amăgim. Azi-noapte a fost sfârșitul. Așa e OK... Amintirile sunt frumoase. Să le păstrăm...

Are dreptate. Nu zic nimic. Acasă am o altă viață. A fost un vis frumos... Doar un vis?... Simt că trebuie să o sun pe Lulu. Copilul meu. Pe Ioana... Ea e acum în viața mea.

— Mănânci o omletă?

— Cred că da. Dacă mâncăm împreună. Nu-mi place să fiu singur...

Zâmbește și mă sărută pe tâmplă. Se simte mai ușurată, poate mai liberă. Și eu. Țineam în viață o relație muribundă... A fost frumos... cred că a fost...

Mănâncă și gustă din sucul proaspăt. Îi este foame și ei.

— Auzi, Stelios, îmi aduc aminte că am cunoscut un român la Salonic, acum vreo trei ani. Un profesor de științe politice, un pic cam extremist în exprimare, îi plăcea să facă pe revoluționarul. Nu știu ce-i cu el... Dumitrescu se numea... Nu mi-a plăcut tipul!

Tresar. A schimbat tonul. Acum e un simplu prieten... Dar de unde Dumitrescu? Ce caută acum în conversație?

— Dumitrescu? Doru Dumitrescu?!

— Cred că da. Nu mai țin minte... O să verific. Are vreo importanță?

— Te joci cu mine, Eleni? Tu îmi vorbești de el și tot tu mă întrebi dacă are vreo importanță?! Ce vrei să-mi transmiți?

— Nimic... Era o amintire.

Mă enervez. Încă o dată sunt manipulat, căzut în mijlocul unor conspirații... Totul a fost aranjat? Cine este Eleni Papastergiu, fiica nelegitimă a unui fost agent KGB? Când a fost sinceră? Ce caută în lupta asta?

Mă privește zâmbind, dar undeva în adâncul ochilor ei mai văd ceva... Forțe ascunse, secrete, interese?... E doar o iluzie... Oare?

— Piesa aceasta are prea multe personaje, Eleni... Şi fiecare personaj joacă mai multe roluri. M-am pierdut pe undeva, pe drum.

— Nu, Stelian. Lucrurile sunt simple, dar nu avem încă toate cheile! Toate codurile!

Ca de obicei Mihail Sergheevici Puşkin îşi face o intrare teatrală. Şi continuă să vorbească, în timp ce îşi toarnă o cafea şi se aşează lângă noi:

— Ai picat în acest joc pentru că iniţial nimeni, nici o parte, nici un serviciu — dacă chiar vrei să folosim acest termen conspiraţionist — nu a crezut în nebunia asta cu manuscrisul. Nimeni nu a ştiut unde se va ajunge. Acum ancheta e oficială, Stelian, şi la Paris şi la Bucureşti şi la Washington şi la Londra... Doar pentru că un om a fost ucis la Frankfurt. Dar ultima bătălie va fi la Bucureşti... O ştii şi tu!

— Şi ce caut eu în lupta asta, Mişa?

— Nu ştiu. Sardi te-a aruncat. E şi lupta voastră, a românilor... Aşa-i istoria! Iar acum trebuie să joci!

— Iar începi cu discursurile, Puşkin! Unde ai fost? Unde ai dispărut ieri?

Râde mânzeşte. Aprinde o ţigară.

— M-am plimbat până la Atena. Vrei noutăţi?

— Noutăţi? Da.

— Sardi, că tot pomenisem de el, e bine. Va fi externat în două, trei zile. Va veni la Bucureşti. Şi noi vom merge tot acolo.

— Toţi? Şi Eleni?

— Nu, eu rămân la Salonic. Acolo e treabă de bărbaţi. Cu împuşcături...

— Şi ce-a fost aluzia la Doru Dumitrescu?

— Ţi-a zis Eleni?

— I-am spus că l-am cunoscut. Şi nu era prea clar...

— Ce nu era clar? Ce vreţi să sugeraţi? Dumitrescu e cu băieţii răi?

Puşkin se scarpină în cap.

— Ar fi trebuit să-ţi spună ai tăi mai multe. Toni ori nu ştie, ori nu are voie. Cât despre SRI, ei sunt întotdeauna secretoşi. Există două echipe care vor lovi la Cotroceni. Victor Minulescu are toată schema. O ştii şi tu de la New York... Eu bănuiesc că amicii tăi, Natalie Rădulescu sau Doru Dumitrescu, sunt implicaţi.

— Cât de implicaţi?

— Foarte. Unul dintre ei sau amândoi vor apăsa pe trăgaci!

Sar în sus.

— Și de ce nu-i arestează?!
— Simplu: n-au dovezi...
— Pe dracu'!
— ...sau așteaptă să apară toți actorii...
Omleta rămasă în farfurie s-a răcit. Cafeaua s-a terminat.
— Plecăm? Mă duc să-mi strâng lucrurile.
— Plecăm, dar nu te grăbi, avem timp destul. O oră. *A propos*, ține-ți jucăria la îndemână, băieții răi pot lovi oricând.
— Mișa, prea mult mister cultivi în jurul tău. În cine să am încredere?
— Toni e băiat bun. Ceilalți?
— Și tu?
— Eu, ce? Voi fi acolo. Pe față. Mă cunoști... Fă-ți bagajele. Mai vorbim...
Urc în cameră. Telefonul pâlpâie roșu. Multe mesaje.
Nati: *Când te întorci?*
Ioana: *Ce s-a întâmplat? Unde ai dispărut? Mi-e dooor...*
Doru: *Sunt în București. Bem o bere?*
Toni: *Te aștept. Sună-mă!*
Lucia Lourenço: *We are în Bucharest. Luis, my author and me. See you soon.*
Și trei apeluri ratate de la Lulu.
O sun prima.
— Unde ești? Ce-mi aduci?
— Sunt în Grecia... Nu știu ce-ți aduc. O surpriză?...
— Ce surpriză!
— Nu am cumpărat încă!
— Bine. Pa!
Și închide.
Îi răspund Ioanei: *Vin acum. Puup!*
Ceilalți mai pot aștepta. Renunț la un duș lung. Îmi strâng lucrurile. Scot pistolul din geantă și îl așez la brâu, în toc. Treisprezece cartușe. Poate cu noroc...

60.

Un taximetru — o limuzină Mazda, nu chiar ultimul model, trece de faleză, lasă în urmă Turnul Alb și taie o intersecție aglomerată.

Tăcuți. Mișa în față, lângă șofer, Eleni și cu mine în spate. Între noi, destul spațiu liber. Ca doi buni prieteni...

O lăsăm pe Eleni acasă și pornim spre aeroport. Salonic-București, un zbor de o oră. Mai sunt puține zile până la întâlnirea de la Cotroceni. Recepția președintelui...

Mă doare capul. Abia aștept să ajung acasă. Am nevoie de scălâmbăielile Luluței și de îmbrățișările Ioanei. Pistolul mă jenează la șold și îmi aduce aminte, că jocurile încă nu s-au terminat. Încă nu știm cine mai pluseazâ... Pe neve!

BlackBerry-ul îmi tot bâzâie la centură. Mesaje peste mesaje. N-am chef să le răspund acum...

Un scuter ne taie calea.

Șoferul frânează brusc.

Impactul este inevitabil. Mașina derapează.

Lovitura! Scrâșnet de fiare contorsionate...

— Săriți din mașină! E un atac! urlă rusul.

Mișa lovește portiera și sare. Duc mâna la armă și încerc să o împing afară pe Eleni. Atac?!

Și explozie!...

61.

Crucile, de pe turlele catedralei celei vechi din Olmutz, își întindeau umbrele peste o casă învecinată, care adăpostea sfatul ultimilor cruciați ai Europei. Prin geamurile împărțite în romburi albe și vișinii, lumina soarelui se desfăcea în raze răzlețe, care-și regăseau cumpăna cromatică în cupele de cristal, care găzduiau, nu doar pentru bucuria ochiului, un... sfătos vin de Bordeaux. Licoarea fusese adusă, nu de mult, chiar de la locul nașterii, de Charles de Gonzague, duce de Nevers, aflat acum într-un capăt al mesei, față în față cu fostul domn al Țării Românești, Radu Șerban[134]. Celălalte două laturi ale mesei erau împărțite între contele de Altheim și Nicolae Pătrașcu.

— *A la votre!* Să ne dea Domnul, prin mijlocirea Sfintei Fecioare și a Sfântului Arhanghel Mihail, harul și puterea de-a duce cu bine la capăt ceea ce am început!

— Sănătate, domniilor voastre! Ar fi bine, dacă ar ține voința asta numai de puterea lui Dumnezeu și de noi! răspunse ducelui, Radu Vodă Șerban.

— Mereu neîncrezător, prințe!

— Mai degrabă cu băgare de seamă, duce! Pe la noi e o vorbă: când te-ai fript cu ciorbă, sufli și-n iaurt!

Contele de Altheim, mai apropiat de realitățile acestor locuri, nu doar cele gastronomice, dar și de felul de a vorbi al oamenilor, explică spre hazul francezului, ce și cum.

— Înțeleaptă vorbă! De folos la masă, dar mai cu seamă în politică!

— Asta-i chiar amarul ei lăuntric, că de la turci am luat-o, deși ne-am fi lipsit bucuroși de așa învățătură de minte!

— Ar fi vremea să învețe și turcii câte ceva de pe urma noastră!

— Conte, domnia ta știi prea bine, că noi ne-am silit pe cât ne-au ținut puterile... Și turcii au învățat! Uite! Tatăl lui, al ginerelui meu aici de față, Mihai Vodă, Dumnezeu odihnească-l, numai în opt ani

de domnie i-a tot învățat cu bătaia, de le-au sărit fesurile din cap! Dovadă că, eu am plătit bir turcilor de zece ori mai puțin decât el însuși, când a luat tronul. Dacă-i dai peste bot, turcul mai scapă hățurile din mâini! Cât despre neîncredere, domniile voastre, să vă întreb cine l-a omorât pe Mihai Vodă?

— *Horrible assassinat!*

— S-au încheiat tratate, poate nu îndeajuns de limpezi... Poate și ambiția prea mare a lui... Cine știe?

— Domniile voastre, nu de ambiție și sumețire e vorba, atunci când îți pui zălog casa și liniștea! Cât despre înscrisuri, ele stau la temelia întemeierii noastre pe această lume. Când s-a descălecat țara noastră, Valahia...

— Măria-ta, ce faci?!

— Nicolae, e vremea să dăm cărțile pe față, dacă vrem să zidim ceva trainic! Prieteni, când Negru Vodă a întemeiat Țara Valahiei, a făcut-o cu dezlegare și cu poruncă de la Papa din acea vreme... Să ridice un zid în calea păgânilor și să fie sămânța din care să răsară o pildă, pentru unirea tuturor creștinilor... Pecetluită cu plumb, o Chartă, ca o călăuză și ca un tălmaci al trecerii noastre pe fața pământului...

— *Je sais!* rosti apăsat ducele de Nevers, vorba neașteptată de nimeni.

Continuarea nu micșoră cu nimic mirarea celorlalți:

— După cum știți, nu demult, m-am întâlnit la Paris cu Petrignani Sforza, care m-a asigurat de sprijinul Papei pentru gândul nostru. Tot el mi-a spus, că în cercurile familiilor Savelli și della Rovere se vorbește despre un astfel de document, aflat în copii tipărite, în posesia lor... Un exemplar s-ar găsi și la Vatican, poate și o variantă a originalului, dar cum, prințe, Papa Paul al V-lea, nu-i Papa Honoriu al III-lea sau Iuliu al II-lea, nu cred că-i convine să arate că știe de așa ceva!

— Dar de ce? De ce se ascunde ceva atât de nobil și de largă inimă?!

La nedumerirea lui Nicolae Pătrașcu răspunse tot ducele francez:

— Tinere prinț, bătrâna noastră Europă nu-i chiar atât de coaptă, precum credem noi! Îi mai trebuie timp să se priceapă pe sine însăși! E ca bufonul, care de atâtea tumbe, când se uită în oglindă nu vede nimic!

— Ar putea măcar să se uite peste gard și când vine potopul, să-și ferească avutul!

— *A propos*! Ceva de genul ăsta, a încercat... e mult spus, a gândit răposatul nostru rege, Henri de Bourbon[135]...

— Cum a făcut Francisc[136] mai înainte, când s-a chivernisit prin înțelegeri încheiate cu Soliman sultanul?

— Nu, nu, prințe Radu, nu... Să nu te mire dacă-ți spun, că era un *grand dessein*, inspirat, cum am aflat de curând, după Charta voastră, prințe!

Din stradă, veni un zvon de trupă în mișcare, cadența pașilor fiind sumbru acompaniată de dăngătul clopotelor catedralei.

— *Landsknechten*[137], cam la o companie. Se duc să ocupe poziții în sus, pe Morava. Sunt tulburări în Boemia... lămuri contele de Altheim de la fereastră.

— Am auzit că la Hrad, i-au zvârlit peste parmaclâc pe consilierii imperiali Martinitz și Slawata...

— Conte, auzi ce spune Nicolae! Nu mai sta așa aproape de margine!

— Ei, prințe Radu, nu-i primejdie! Nu suntem la Praga! Acolo, cam la două sute de ani, are loc cel puțin o defenestrare și apoi începe prăpădul!

— Asta-i blestemul tatii, murmură pentru sine Nicolae Pătrașcu.

Îndemnând comesenii să cinstească vinul care făcea gloria Franței, ducele de Nevers adăugă:

— Astfel de nenorociri, care amestecă religia cu politica, voia să evite regele Henri...

— Chiar așa, duce, vorbeai de un „mare proiect" după Charta valahă... De unde și până unde?

— O copie este și la Curtea Franței, se pare, de pe vremea Caterinei de Medici[138]... Mi-a spus chiar Maximilien de Bethune, ducele de Sully, marele consilier al regelui... De acolo au luat ideea unei uniuni europene din cinscisprezece state, condusă de șapte consilii, între care unul general, întemeiat într-un oraș, pe aici, pe undeva prin centrul Europei. Acest consiliu avea să aibă la dispoziție și singura armată, formată din ostași trimiși de toate statele... O armată a păcii, prieteni!

— Da, aveai dreptate când spuneai, că-i prea departe pentru lumea în care trăim! Și nu pot să nu mă gândesc, că la câțiva ani distanță, Mihai Vodă și regele Henric au avut un sfârșit asemenea!

— Destinul i-a contopit pe ei în moarte, dar noi suntem în viață și putem împlini măcar o frântură din visul lor! Prințe Radu, ne cunoaștem de atâția ani, cu toții suntem bărbați de stat și de arme, în stare să ducem la capăt această datorie. Ordinul cavaleresc *Militia*

Christiana, ale cărui statute le hotărâm astăzi, va renaște cruciada, unind încă o dată Apusul cu Răsăritul!

— Noi altă soartă n-avem... Așa că, să te audă Dumnezeu!

— Până la Dumnezeu te mănâncă sfinții! vorbi încă o dată în șoaptă, Nicolae Pătrașcu.

— Mi-ai luat vorba din gură, ginere!

62.

Lăcașul consacrat primului martir al creștinătății, era martorul nașterii ultimului vis cavaleresc al Europei. Un vis vecin iluziei și o naștere, care semăna prea mult cu o jertfă.

Arhiepiscopul Vienei sfinții crucile și colanurile, pe care împăratul Mathias le așeză pe piepturile învățate mai degrabă cu rănile, decât cu recompensele.

Nicolae Pătrașcu mângăie lanțul de aur, de care atârna simbolul rangului său în ordin: *Seconda Croce.*

— Îți place, Nicolae?

— Mda... dar mă gândesc, când o să ne li ceară înapoi?...

Radu Șerban zâmbi amar și tăcu, respectând durerea ginerelui său, care cu ani în urmă, după asasinarea lui Mihai Vodă, s-a văzut obligat să înapoieze colanul de aur primit de tatăl său de la împăratul Rudolf. Nu de alta, dar fusese evaluat de visteria imperială la douăsprezece mii de florini...

— Hai, Nicolae, leapădă pelinul amintirilor... Ascultă orga!... Povesteau boierii ăi bătrâni, că pe vremea lui Radu Vodă Paisie[139], a venit un sas din Ardeal și a cântat trei zile la rând din așa ceva, la curte la Târgoviște... N-au uitat, nici cântul, nici pe lăutarul cel străin...

Acordurile orgii încununau ceremonia întemeierii „Armatei Creștine", pusă sub comanda ducelui de Nevers și a principelui Radu Șerban, cavaleri cu cel mai înalt rang în ordin, *Gran Croce.*

Polifonia din catedrala Sfântul Ștefan din Viena nu reuși să aducă pentru multă vreme pacea peste încercarea de a uni, dincolo de confesiuni, neamuri și limbi, nevoile Europei.

Câteva luni mai încolo, în casa Schlakhner, reședința vieneză a lui Radu Șerban, contele de Altheim aduse vestea, care căzu ca o bombă:

— Papa Paul al V-lea a cerut ca toţi membri ordinului să fie catolici!

— *Merde!* izbucni ducele de Nevers. Cu neprocopsitul ăsta de papă Borghese în frunte, mai plecăm noi în cruciadă *a Paques ou a la Trinite*![140]

— Am jurat să păstrăm pacea dreaptă între creştini şi să luptăm pentru eliberarea celor asupriţi de păgâni şi acum, poftim! Aşa a făcut şi cu veneţienii, ba-i albă, ba-i neagră, uite anatema, nu e anatema! De a înghiţit o găluşcă mare, cât boaşele de bronz ale calului lui Colleone! Şi uite! Aşa mi se face un dor de Luther... Şi să se ducă dracului tot!

— Ai grijă, conte, să nu te audă careva, mai ales acum!

— Nu mai pot eu de curteni şi de popi tembeli! La cât îi duce capul pe ăştia, ar socoti cuminte să ne ducem să-i facem întrebare şi sultanului, dacă e de acord să-l atacăm!

— N-ar fi de mirare! Bine măcar, că noul împărat e din altă plămadă...

— Ferdinand de Stiria[141] e-n totalitate de partea noastră, i-a frecat ridichea nunţiului şi ne-a dat liberatea să protestăm la Roma... Am întocmit, domniile voastre, o scrisoare prin care arătăm, că lipsa celor doi principi români din ordin, ar compromite definitiv speranţa eliberării popoarelor din Răsărit, asuprite de turci. Va fi semnată de cei mai străluciţi membri ai ordinului. Ce ziceţi?

Cei doi domnitori urmăreau tăcuţi agitaţia din jur, întrupând în atitudine felul neamului lor de a străbate timpul şi de a simţi lucrarea lui asupră-i. Într-un târziu, Radu Şerban se ridică:

— E bine aşa cum s-a hotărât... Din partea noastră, cunoaşteţi ca şi noi, că n-avem de ales... Asta-i blestemul nostru... să fim răspântia drumului pe care se vântură noroadele... Că mai încurcăm pe unii şi pe alţii, asta-i altă poveste... Se vede că Dumnezeu ori n-a avut de lucru, ori s-a copilărit a joacă... Ştiţi, prieteni, dacă vrei să te pomenească toată lumea, fă o groapă-n mijlocul drumului!

63.

Drumul ultimei tentative de cruciadă se înfundă atunci, la Viena. Nobletea unită cu entuziasmul și chiar cu experiența unor bravi bărbați albiți în războaie, nu se dovediră a fi suficiente pentru a ridica din leagăn un prunc beteag, care se prăpădi nevârstnic. Războiul de treizeci de ani a sfârtecat Europa, aruncându-i mădularele aiurea... Firurgi și bărbieri ai politicii, s-au dovedit neștiutori în a le mai așeza la locul lor... Alt trup, alt mers, răni noi... aceleași boli.

Radu Șerban, „ultimul cruciat", își sfârși zilele — întâmplare ? — la Viena, cu puțin timp înainte ca vâlvătaia războiului să-i împartă, încă o dată, pe creștini în două tabere. Parcă răsunau, de-a lungul și de-a latul Europei, neluate în seamă de nimeni, vorbele puse de voievodul-cavaler din josul diatei sale: *Iar cine o va strica această tocmeală, să fie blestemat de 318 părinți și să lăcuiască cu Iuda și cu Arie.* Evenimentele care au urmat, vor arăta că alegerea fusese făcută...

Marele om de arme care a fost Radu Șerban, câștigă o ultimă izbândă după moarte: din porunca împăratului Ferdinand, a fost îngropat în catedrala Sfântul Ștefan, privilegiu rezervat, până atunci, membrilor familiei imperiale. Un ortodox astrucat într-o catedrală catolică! De ce a făcut împăratul acest gest unic? Cine știe?

N-a știut nici Anca, fiica voievodului, care după douăzeci de ani va aduce rămășițele tătălui la mânăstirea Comana, punându-le într-un singur mormânt cu acelea ale soțului ei, Nicolae Pătrașcu și acestea purtate tocmai de la Raab... Se vede că pentru români, pământul lui Dumnezeu nu este același peste tot!

Aici odihnescu-se oasele robilor lui Dumnezeu Io Radu Șerban Băsărab Voevod și ginere-său Petrașco Niculae-Vodă: amândoi tare și vârtos pentru lege și pentru moșie cu păgânii turci, tătari și cu ereticii unguri s-au bătut...

Lespedea de la Comana acoperea și o epocă apusă: vremea cavalerilor trecuse! Urma aceea a negoțului politicesc, în care războinicul

își va pierde și câtă noblețe mai avea, devenind sluga diplomatului. O epocă în care imperii se vor ridica, altele se vor prăbuși, vânturând pe fața pământului neamuri și destine. O epocă în care românii împăcați cu soarta, vor fi multă vreme în genunchi, pentru fereală și pentru... rugăciune.

64.

Soartă... Rugăciune...

Sunt întins pe spate și privesc în tavan. Un tavan alb cu o lampă lunguiață cu două tuburi de neon. Stinse. O imagine stupidă. Ce caut aici?

Memoria îmi revine în valuri. Taximetrul, scuterul, explozia... Unde sunt ceilalți? Încerc să mă ridic. Amețesc imediat. Mă sprijin de marginea noptierei. Afară e soare. Un soare care apune.

Ușa rezervei se deschide. Bărbatul în halat alb mă privește critic și încearcă să mă așeze din nou la orizontală.

— Ceilalți? *The others?!*

— *Just a moment!*

Aruncă o privire pe fișă, pe două monitoare și iese.

Pe noptieră sunt telefonul și portofelul meu. Hainele și ce-a mai rămas din cele două genți așezate într-un colț...

— Bună ziua. Îmi pare bine că v-ați revenit. Sunt doctorul Popescu. Au vrut să trimită un român la dumneavoastră. Eu eram disponibil, fac o specializare aici. Aveți toate lucrurile?

— Da... cred.

— Domnule Munteanu, dacă vă uitați după armă... Am fost nevoiți să o depunem la poliție. O veți primi de la ei.

— Nu contează... acum. Ceilalți?

— Domnul Pușkin vine imediat. Sunteți bine?

— Bine! Eleni?

Doctorul tace.

— Eleni?

Își caută cuvintele și realizez instantaneu că s-a întâmplat ceva grav.

— Nu avem încă un diagnostic clar. Starea dânsei este deocamdată stabilă.

— Mai clar! Nu înțeleg!

Iar își caută vorbele...

— A suferit multiple contuzii şi fracturi. Hermoragia a fost oprită...

Mai rău mă sperie.

— Aiureli, doctore! Spune-mi cum e!

— E în comă, răspunde pe nerăsuflate.

— Şi ce veţi face?

— Nu pot să vă spun nimic. E prea devreme. Îmi pare rău, domnule Munteanu.

Iese şi uşa se închide încet în urma lui. Mă ridic şovăielnic pe marginea patului şi duc mâna spre BlackBerry. Ledul roşu pâlpâie obsedant. Să-i ia naiba pe toţi! Nu răspund. Ecranul stins are mai multe zgârieturi lungi şi adânci. O fi zburat pe jos, în explozie...

Puşkin mă priveşte din uşă. Dau din cap şi mă ridic în picioare, păşind cu grijă.

— Îmi pare rău... Ce s-a întâmplat?

Se lasă pe un scaun. Priveşte afară. Soarele e sângeriu.

— A fost o bombă! Nu au încă rezultatele. O încărcătură artizanală, probabil cu declanşare la impact. Vom vedea...

— Şi Eleni?

— Ghinion! Explozia a fost pe partea ei. Schije rupte din vehicul...

— Îmi pare rău, Mişa... Nu prea ştiu ce să zic.

— N-ai ce să zici. Asta-i meseria... Riscul... S-a întâmplat. Pentru noi era, nu pentru ea! Sunt disperaţi că îi vom opri! Încearcă totul! Prietenii tăi! şuieră printre dinţi.

— Ai mei?!

Pentru câteva clipe şi-a pierdut calmul. Dar îşi revine.

— Scuză-mă... Mai stăm până mâine în spital, apoi putem pleca spre Bucureşti. Să ne cumpărăm şi nişte haine... astea s-au cam...

E îngândurat. Are câteva zgârieturi pe faţă şi un bandaj la mână. Pe frunte un plasture în diagonală. Mă uit în oglinda de pe perete. Nici eu nu arăt mai gingaş: obrazul stâng e zdrelit şi acum, văzându-l, parcă începe să mă usture. Mă jenează şi umărul stâng, iar pe piept am trei plasturi de mărime potrivită. Arătăm ca la carnaval!

Îi pun o mână pe umăr. Şi el pare obosit.

— Chiar îmi pare rău, Mişa... Şi eu sunt tată... cred că înţeleg...

Aprobă din cap.

— N-ar fi mai bine să mai rămâi măcar două zile?... O putem vedea?

— Nu... Nu mi-au dat voie... Da... Poate că mai rămân o zi, două... Oricum nu te las singur! E şi bătălia mea! Sunt prea bătrân ca să mai fiu rece şi imparţial!... Te las să te odihneşti...

Din ușă se mai întoarce o dată:

— Stelian, îți mai spun pentru ultima oară: pe mine poți conta necondiționat!

Și iese.

65.

— Sper că ați rezolvat cu standul pentru Gaudeamus!

— Da, e totul OK. Oricum, se ocupă Nati. Și cu producția e OK.

— S-ar putea să am nevoie de tine, Marius. Pentru Lulu... Dacă trebuie să o duc pe undeva. N-o să am timp.

— Stați liniștit. Se rezolvă.

— Mulțumesc. Pa.

Pun telefonul în toc. Toni s-a lăsat pe spate în scaunul înalt. Mă uit la el întrebător.

— Ți-am promis că voi avea grijă de ea, Stelică. Am o echipă, care asta face! Ar trebui să te păzesc și pe tine, acum! N-ați scăpat niciunul! Și Schwartz și Sardi și tu...

— Da. La început era doar de sperietură. La Salonic chiar au vrut să ne termine... Cred că Pușkin era, cum zic americanii, *the main target*!

— Nu vreau să te amăgesc. Am încercat să aflăm mai multe despre Eleni... Știu că e în stare gravă acum, dar, înțelegi... nici ea nu e străină de...

— Așchia nu sare departe de trunchi!

— Te-ai molipsit din cărțile tale: vorbești numai în cimilituri! Încă puțin și scăpăm... Mai avem o săptămână până la recepție. Au început pregătirile... Balamuc mare!

— Președintele, nu renunță?

— Nu. Serviciile nu sunt prea îngrijorate... I-au transmis că totul va fi bine. Cred că cineva vrea să se împăuneze cu o mare victorie, la sfârșitul acestei povești!

— Tot ce se poate! Au și ei rivalitățile lor. Și mai ales cu voi, poliția!

— Tâmpenii! Dar, probabil că așa e peste tot.

— Toni, rusul nu e prea încântat de unii dintre noi.

— Ei, plimbă samovaru'! Știe el?... De cine?

— De Natalie Rădulescu şi Doru Dumitrescu. Nici de amicul tău din SRI, Victor Minulescu...

— Probabil că face alergie la „escu"?! Ce pot să fac?! Nati şi Doru nu sunt ofiţeri activi.

— Dar au fost?

— Dumitrescu nu! Nati... ştie toată lumea că a predat la Academia de Informaţii... ce vrei să-ţi spun eu?...

— Dumitrescu e toată ziua la Chişinău... Nu crezi că lucrează pentru inamic?

— Ce vrei, dom'ne, de la mine?!

— Să-l supraveghezi!

— Şi pe Nati?

— Da, vor fi amândoi invitaţi la Cotroceni. Sunt prietenii mei, dar... Puşkin a avut întotdeauna dreptate. Poate, ai pe cineva...

— N-ai pe cineva, hopa pe-un concurs?! Te crezi Caragiu?! Pe cine să am? Ştii că avem oameni puţini! Tu o să stai cu ochii pe ei. Asta e! Ura şi la gară! M-am săturat!

Încep să râd. Parcă mă aşteptam... Ce, eu nu m-am săturat?!

— Hai să mâncăm o ciorbă, bătrâne Munteanu!

— Nu pot, Toni! Mă duc să mă văd cu o editoare portugheză şi autorul ei de thrillere roz!

— Thrillere roz?! Ce sunt alea?

— Nu contează! Plec. Să mă chemi când pregătiţi recepţia... La şedinţa de comandament!

— Te chem! Te chem!

Plec zorit să mă văd cu Luis Manuel Silva dos Santos şi cu editoarea şi prietena mea, Lucia Lourenço. N-am nici un chef de socializare, dar n-am de ales... Deseară mă întâlnesc cu Ioana. Voi simţi un pic de poftă de viaţă.

La naiba, Sardi, în ce căcat m-ai băgat! Unde-oi fi acum?...

66.

Casc cu fălcile, troznind. Fotoliul verde e confortabil şi mi-este somn. Deşi e doar ora 10.20 dimineaţa. E linişte la sediu. O parte dintre colegi sunt plecaţi în ţară. Alţii la Romexpo, să pregătească standul. Doar secretara cea nouă şi tăcută, Ioana, Marius şi tanti Gica. Cafeaua a ieşit mai bună de această dată. De fapt am făcut schimb cu Marius. Lui i se părea că e prea tare. Am schimbat ceştile între noi. Probabil că e vorba numai de autosugestie. Ca Bulă, care a murit îngheţat în deşertul Sahara! Nu e momentul să mă gândesc la bancuri...

Uşa de la balcon e deschisă şi, privind drept în faţă, văd pe casa de vizavi doi guguştiuci zgribuliţi. Aerul rece ar trebui să mă trezească. Am pe masă, noi rapoarte de vânzari „Trident" de pe ultimul trimestru. Nu sunt prea roz... Un adevărat thriller roz! Nati a făcut pe margini, tot felul de comentarii cu pix roşu. Citesc şi comentez: cine mai cumpără cărţi în zilele noastre?...

Încă un căscat şi o gură de cafea. Pe birou, în stânga, mai gâdil laptopul la fiecare e-mail primit. Nu sunt toate importante, dar dacă nu le răspund imediat, uit să o mai fac!

Sună mobilul. Un număr necunoscut. Iar începe nebunia?

— Da?

— *Mister Munteanu?*

O voce cu un accent straniu, o voce voit distorsionată. Nu o recunosc.

— Da, îi răspund tot în engleză. Vă ascult.

— Aş vrea să vă rog ceva.

— Cine sunteţi?

— Un moment! Ascultaţi-mă!

— Vă ascult!

— Să nu vă mişcaţi de la birou. Nu vă ridicaţi! Nu sunaţi pe nimeni! Rămâneţi pe loc! Am o armă, care vă ţinteşte capul exact în acest moment!

— Poftim?! Ce spuneți?

Amețesc. Ce se întâmplă? Ce vor? O glumă proastă?

— Priviți-vă cămașa!

Pe materialul galben, exact în dreptul inimii, se află un punct roșu al unui fascicul laser. Micul cerculeț colorat vibrează ușor, nu mai mult de câțiva milimetri în sus și în jos...

— Acum, mă credeți?

Respir adânc. Trebuie să caut o soluție! Repede! Sunt speriat! O soluție... Mâna stânga e pe tastatura computerului. *Messenger*-ul e deschis. Dau un *buzz* către Marius. Mâna dreapta ține telefonul. Sper să nu intre nimeni peste mine. Și sper, să nu mă ghicească...

— Mă credeți? urlă din nou vocea în telefon.

— Da... Ce vreți?

— OK. Ascultați-mă bine!...

— Da, vă ascult.

Din fericire, computerul are sonorul oprit.

Dacă nu e la baie sau în depozit, va scrie ceva... Dar Marius răspunde: *Sunt aici*. E la parter, în biroul lui.

— Vreau să plecați din oraș! Imediat!

Cu stânga îi scriu lui Marius:

sunt amenințat cu o arma
cu ochire laser
nebun
vb cu el la mobil
în dreptul balconului
nu pot face nimic
ma vede

— De ce? Cine sunteți?

— Fără comentarii! Nu aveți de ales! Acum!

— Acum? Chiar acum?

— Da, acum! Vă urcați din mașină și dispăreți! Sau voi fi nevoit să...

Nu e nevoie să continue. Știu ce vrea să zică. Amenințări ca în filme. Băieții răi au ieșit la joc. Tembelă situație! Să fii ochit de la distanță!

Marius: *ce sa fac?*

Eu: *suna-l p toni*
iesi prin spate
tb să fie in casele din fata
200 300 m
rpd

Răspunde: *k*
— Mă lăsați să mă ridic și să plec? Am mașina jos.
— O să vă urmăresc! Să nu vă jucați cu mine!
Stupidă conversație. Mi-l imaginez pe Marius sărind garduri și fugind prin curțile vecinilor.
— Nu. Promit să plec.
— Acum!
— Pot să-mi iau ce mai am pe birou? Calculatorul, ochelarii, acte...?
Trag de timp. Situația e un pic tragi-comică. Parcă n-ar fi reală... Chiar m-ar împușca?... De ce vrea să mă cruțe, de ce să plec cu...
— Calculatorul?! E deschis?
Am vorbit în plus!
— Nu.
— Arătați-mi mâna stângă!
Ridic mâna încet.
Îmi încordez picioarele.
Nu-mi garantează nimeni că nu va trage. Mă pregătesc să mă arunc sub birou.
Clipele trec greu.
Marius e deja în acțiune.
Individul s-a prins prea târziu.
— Aveți două minute!
— Nu-mi ajung!
— Nu mă interesează! Doar două minute! Dar nu vă mișcați brusc!
Mă ridic pe jumătate. Încerc să mă prefac că iau pixurile și hârtiile și le așez în ordine.
— Mai repede!
— Acum... acum...
În telefon aud zgomote îndepărtate... Nu disting...
Acolo se întâmplă ceva.
Din reflex mă arunc la pâmânt. Dar păstrez telefonul la ureche.
Glonțul de mare viteză lovește spătarul scaunului și împroașcă tencuiala de pe perete, acolo unde se înfige. Mă rostogolesc. Următorul izbește, mult mai jos, în lemnul biroului.
Alte zgomote în telefon. Focuri de armă. Rafale. Somații. Urlete.
Apoi liniște. O liniște dureroasă.
Minutele trec... Nu se întâmplă nimic. Fâșiituri în telefon. Îl las jos...
Ușa e trântită de perete. E Toni!

— Stelică, ești bine?
— Fac plajă la... laser!
— Vezi să nu te arzi!
— A fost pe-aproape... L-ați prins?
— A fugit! Dar îl urmărim. Și-a lăsat aici arma. Ai avut noroc, bătrâne! E un HK PSG 1! Frumoasă și scumpă jucărie! Bănuiesc că e aceeași, care v-a avut în vizor la Frankfurt.

Rămân pe jos, cu spatele sprijinit de canapea... Individul ăla mi-a distrus bunătate de scaun verde de piele! Va trebui să-mi caut altul...

67.

Căutările de sine ale Europei s-au adunat într-un veac, care cuteză să așeze în politică împlinirile și rătăcirile dinainte. Binențeles pentru a putea fi sanctificate sau teoretizate și până la urmă, pierdute ori ratate. Morișca istoriei are un „motor“ îndărătnic și greu de reglat, omul. Care, când aleargă nebun ca veverița-n roată, când doarme, sau altfel spus, filozofează ca cioara-n par. Odată, se zice că face revoluție, altă dată, reacțiune și peste toate are pretenția că trăiește!

Pentru toate acestea veacul al XIX-lea este exemplar... măcar pentru că ține de două sute de ani și mai bine!

Secol început sub semnul unei vârtelnițe, numite Napoleon Bonaparte, care înșurubă și deșurubă Europa, fără a avea grijă să o ungă. Conform legii forței centrifuge, rotirea sau poate amețeala molipsitoare a Apusului, sfârtecă părți ale Răsăritului.

În 1812, genialul corsican, iubitor și cunoscător de istorie, a avut proasta inspirație să atace Rusia la ea acasă. Gerul, care a împlinit distrugerea armatei napoleoniene, anunța iarna în care va intra Europa de Răsărit, pentru aproape două veacuri.

Un semn, prea puțin luat în seamă la acea vreme, a fost și un tratat de pace parafat la București — întâmplare să fie? — într-un han, simbol al nestatorniciei și efemerului. Acesta fusese ridicat doar cu câțiva ani înainte de Emanuel Mârzaian, armean din Rusciuk, cunoscut sub numele de Manuc-bei, ca demnitar al Imperiului otoman ce era. Asta pe de o parte, pentru că, altminteri negustor priceput, știa să se prețuiască foarte bine, fiind în același timp și în serviciul rușilor.

Într-un salon al hanului, luminat de mai multe policandre cu lumânări curate din spermanțet, în una din serile de după Crăciunul anului 1812, se putea vedea un pitoresc amestec între Orient și Occident, ilustrat prin straiele jumătate turcești, jumătate nemțești,

ca și prin saluturile schimbate între bărbați: salamalecuri, temenele, plecăciuni, dar și îmbățoșate gesturi solemne evropenești.

Mesele încărcate nu arătau că țara abia ieșise din război: feligelele cu cafea parfumată de Arabia erau „păzite“ de clondire din cristal cu capace argintate, anume făcute pentru a nu risipi aromele din anasonul de Chios, ori mastica de Corinth. Alături stăteau, cu „mândrie națională“, pântecoase stacane cu pelin roșu de la mânăstirea Bistrița, care trimitea neapărat pe cel ce gusta, spre mesele alăturate. „Mersul“ vinului era ușurat de sardele frumos rânduite în ulei de Mitilene, marinată de stacoji, măsline zemoase din Tesalia, icre tari de chefal sau din cele moi de morun.

Prin fumul parfumat, ridicat din ciubucele de iasomie, se zăreau bărbați așezați în jilțuri, alții în picioare, discutând despre ce altceva decât cursul politicii.

Într-un colț, la o masă de joc, rămăseseră doar doi adversari: E. Wilkinson, consulul general al Marii Britanii la București și gazda, Manuc-bei.

— Dacă se află cum joc aici, nu mă mai primesc în nici un club din Londra! Ce zic eu? Nici în colonii!

— Dar ce faci, excelență, ca să fi pedepsit atât de aspru?!

— Stric *whist*-ul! Un sport național englezesc... Asta-i curată crimă!

— Să am iertare, cum adică îl strici?

— Regula spune să plusezi cartea de pe masă, ori aici, cartea mare e păstrată pentru mai târziu, iar eu, ca să zic așa, m-am adaptat diplomaticește la obiceiul locului.

— Cilibii oameni și englejii ăști-ai dumitale, consule! zise vesel Manuc-bei. Cum adică? Să dai cartea din mână, după cum ți-o cere potrivnicul?! Haida-de! Trebuie să fi cu mintea smintită de la locul ei, să nu păstrezi cartea și s-o așezi cu potriveală... Ca să iei masa!... Cum fac eu acum, cu riga de treflă!

— Ești bun prieten cu Alexandru... cel Mare! E a nu știu câta oară... când te salvează!

Aluzia strävezie la țarul Alexandru, nu scăpă șiretului negustor:

— Numai când face domnia ta cărțile!

Un semn din degetele acoperite cu inele, valorând fiecare cât o moșie, făcu să apară pe masă paharele pregătite pentru urări:

— Excelență, Dumnezeu să-ți înmulțească destoinicia și toate treburile să-ți fie în fericire!

Din celelalte părți ale sofrageriei veneau juruielile adresate gazdei:

— Să trăiești, blagorodnice, la mulți ani în huzur și noroc!

După ce răspunse, Manuc se întoarse spre englez:
— Cum vi se pare vinul?
— *Bitter and strong!*
— După cum sunt și vremurile, excelență! Așa ne bem și noi paharul!
— *To the bitter... end?*
— Pentru unii, da! Ai văzut ce-a pățit dragomanul Dumitraki Moruzi!
— *His death was a blow!* mărturisi consulul. A fost un adevărat ritual la Șumla... Mai întâi l-au îmbrăcat cu un caftan îmblănit, pentru slujba făcută, apoi i-au tăiat capul... Ciudate obiceiuri!
— Nu știu ce l-a apucat pe sultan! Că apoi l-a tăiat și pe frate-său, pe marele dragoman Panaiotaki Moruzi, iar pe al treilea, Alexandru, fostul domn, l-a trimis la galere. Și toate astea, pentru o amărâtă de parte de Moldovă!
— Se pare că nici lui Dumnezeu nu I-a prea plăcut... afacerea!
— Ai vorbit domnia ta cu el?!
— E cel mai vechi și statornic aliat al Angliei! Și cel mai ieftin!... Manuc-bei, să lăsam gluma! Nu vezi câte se întâmplă?! Două... din astea, cum le zice?... *Earthquakes*, la rând; apoi mistuirea în flăcări, într-o noapte, a palatului domnesc și acum ciuma!... Prea s-au adunat!
— Colac peste pupăză, a mai venit și Vodă Caragea!
— Asta... „pupăza“, înseamnă *puppet*? Am văzut zilele trecute, bucureștenii cu făclii și... păpuși, prin piețe. Cred că se bucurau de venirea noului domnitor.
— Pe dracu'! Se bucurau c-au plecat muscalii! Paiațele erau îmbrăcate rusește, le-au tăvălit prin noroi și le-au dat foc! Niște nebuni!
— Ehe, Manuc-bei, or fi învățat și ei din pățania Moruzilor și a moldovenilor!
— Ce-ar însemna asta?
— Că rușii sunt așa de prietenoși, că atunci când te strâng la piept, te-au și rupt în două!
— Englitera dumitale nu face la fel?
— Ba da! Mai ales când primește informații precise, la care moment să încordeze mușchii și la care să deschidă punga!
— Și domnia ta crezi, că dacă Moruzi nu tăinuia sultanului scrisoarea lui Napoleon, cum că atacă Rusia, s-ar fi schimbat ceva? Nu vezi că pe franțuz l-au mâncat lupii pe la Moscova?
Vulpoi bătrân, cum știi să le întorci! Acum jumătate de an tremura Europa numai când mărșăluia Marea Armată... Acum îți vine la îndemână să te socoți profet!

— Taci, consule! Ți-o părea rău de Napoleon?

— Doamne ferește! Dar știu că guvernul meu n-ar dori, ca scăpând de el, să dea de un altul...

— Până una-alta, a ieșit bine pentru toată lumea! schimbă vorba Manuc-bei.

Te cred și eu! Din armean de la Rusciuk ai devenit supus rusesc, armean născut chipurile, la Erevan, iar țarul te-a mai făcut și cavaler al Ordinului „Sfântului Vladimir"... Pot să pun pariu că darurile pregătite pentru Moruzi, vor încăpea tot pe mâna ta!

Bătând pachetul de cărți, englezul continuă... pe auzite:

— Simt că nu ești prea încântat de noua domnie...

— Și nici n-am de gând să devin! Îți spun numai domniei tale: asta e o petrecere de adio!

— Plecați?!

— Vodă Caragea nu mă vede cu ochi buni și n-aș vrea să mă ajungă și pe mine iataganul sultanului!

— O personalitate, cunoscută în Europa, cum e a dumneavoastră, să nu fie apreciată?! Nu de mult s-a scris elogios despre domnia ta în *Frankfurter Zeitung*!

— Mi-a făcut mai mult rău decât bine!

— Regret profund că pierd un partener de discuții politice și de... *whist*!

Sinceritatea consulului Wilkinson se înscria într-o veche tradiție, care a adus țării sale porecla de „Perfidul Albion".

— Tăiați, Manuc-bei!

— Hopa! Iar riga de treflă!

Era și acesta un semn al „exilului" negustorului politicesc Manuc-bei, care se stabili „întâmplător" tocmai în acea „parte amărâtă de Moldovă", anexată de Imperiul țarist la 1812: în Basarabia, pe moșia Hâncești, un adevărat latifundiu evaluat la 300.000 de lei aur!

Dar, cum se spune că „Dumnezeu nu bate cu parul!", sfârșitul i-a fost ca și viața: a murit în împrejurări suspecte în 1817. A fost înmormântat în biserica armeană din Chișinău. Acest sfânt lăcaș, neavând cărți bisericești scrise în limba română, a fost ferit de zelul rusificatorilor aduși aici și de păcatele enoriașului îngropat în pridvor.

În deceniile care au urmat, un înalt ierarh rus, mai aproape de Diavol decât de Dumnezeu, arhiepiscopul Pavel și-a încălzit șapte ani la rând palatul, arzând cărțile sfinte confiscate de la bisericile românești. Acum a dispărut și copia Chartei, pe care Ruxandra, fiica

lui Mihnea cel Rău, o adăugase zestrei la nunta din 1513, cu Bogdan al III-lea, fiul lui Ştefan cel Mare.

Tipăritura ajunsese la mânăstirea Căpriana, pe la mijlocul secolului al XVI-lea; în vremea egumenului cronicar Eftimie. Pe lângă blestemele credincioşilor, rătăcitul Pavel s-a „bucurat“ şi de „atenţia“ postumă a NKVD-ului, care a deplâns amarnic zelul său de piroman. O pildă a istoriei, atunci când e transformată într-o piesă de teatru tristă, jucată de saltimbanci.

68.

Ca într-o piesă de teatru, lumina scade treptat. Soarele asfințește devreme. Doar e noiembrie. Becurile portocalii ale iluminatului public s-au aprins. Ultimul etaj de la *Opera Center*. Nu știu ale cui au fost aceste birouri.

Acum, este adunată aici o întreagă armată. Ca în filmele americane când arată sediul CIA de la Fort Langley. Baterii de monitoare, computere, zeci de linii telefonice, birouri separate prin pereți vitrați, multă lume vorbind felurite limbi, ecusoane pe costume negre sau pe uniforme de campanie. Armata, poliția, jandarmeria, SRI și SPP, serviciile străine... Și noi!

Afară panorama e impresionantă, micuța noastră Dâmboviță sclipește cu valuri mici, bate un vânt rece, clădirile luminate, reclamele din Piața Unirii și silueta Inter-ului, bănci și sedii de birouri, Parlamentul, fosta Casă a Poporului — Doamne, cât de sinistru sună! — câteva reflectoare mobile mătură cerul, promovând vreun cazino sau un restaurant. Frunze moarte alergate de vânt...

— Vrem acces pe Echelon! Cum nu vor?! Doar e și omul lor aici! Să caute canale libere dacă-i interesează!

Bărbatul cu cămășă albă și cravată în dungulițe fine, verde-bleumarin, trântește telefonul. Nu-l cunosc. Nu cunosc cel puțin trei sferturi din cei de aici.

Victor și Toni verifică încă o dată grupurile de camere video instalate în palat, în grădină și pe clădirile înconjurătoare. Nati rulează pe computer un material. Nu știu ce se așteaptă să găsească... Un colonel de jandarmi trimite ordine scurte către echipele de intervenție. Un ofițer de la antitero, fără însemne de grad, repetă un șir de cifre și litere. Coduri?

Într-un colț, la o masă cu sucuri trezite și cafele reci, Ioana îl mângâie pe Spoof pe cap. Câinele doarme. E bine că am reușit să o țin lângă mine! Marius, pe scaunul de alături, privește în gol. Bandajul de la mâna stângă s-a murdărit, e deja cenușiu... Un glonț

l-a zgâriat, când au atacat vila unde se ascundea lunetistul. Și-a câștigat dreptul de a fi aici. Mă mir că au lăsat-o și pe Ioana. Cum a ajuns aici Nati, habar n-am. O lume de spioni!...

Sorb un ness pe care mi l-am făcut singur. O linguriță de ness și una de miere, apoi apă călduță. Nu mă bagă nimeni în seamă și tot ce e în jur mi se pare că nu are nici o logică. Parcă ar fi o piesă de teatru. Nu-i decât un repetiție... Suntem marionete? Mă cuprind crizele existențiale. Probabil, pentru că am un rol episodic. Omul cu tava și șuturile în cur!

Mă așez lângă Marius și Ioana. Colegul meu are geaca descheiată. La brâu, în dreapta îi văd pistolul. A primit un Glock. S-a împrietenit cu Toni... Al meu, același bătrân Beretta stă în stânga, în holsterul de la centură. Mă calmează și îmi dă siguranță. Probabil că nu ne vor lasă să participăm în prima linie...

Nati se așează în fața mea:

— Vine și DD-ul. Am primit mesaj. Aterizează și vine direct aici. E pe lista de invitați. O să fie și el înăuntru! O să fim toți acolo...

— Vrei să spui că vom fi lăsați și noi ăștia, neprofesioniștii?

— Neprofesioniștii?!

Râde. Are o eșarfă portocalie. Singura pată de culoare din sală. Ce și pentru cine joacă directoarea mea de editură? Unde ești Sardi?...

— Nu te prostii! Ai relații mai tari ca mine! continuă Natalie.

Și îmi arată, cu coada ochiului, silueta elegantă a lui Mișa Pușkin, așezat confortabil într-un fotoliu adânc. Este înconjurat de un general al armatei române, un ofițer american și trei civili. Ceilalți stau pe scaune normale, de plastic, din cele cu roți. Rusul morfolește o țigară. Aici n-are nici chiar el voie să și-o aprindă. Îmi surprinde privirea. Se scuză față de partenerii de conversație și vine spre mine. Mă ridic și eu. Nepoliticos, o las pe Nati. Ne întâlnim la jumătatea distanței.

— Totul OK, Stelică?

— N-ar trebui să întreb eu asta?

Zâmbet larg. Aruncă țigara scuturată într-un coș.

— Ai învățat și tu să răspunzi cu întrebări! Bravo!

— Învățăm de la maeștri...

— Da, da... Totul OK... Sper că în 24 de ore să se termine! Sincer îți spun, vreau acasă!

— Pe insulă sau la Londra?

— Întâi la Salonic! O să rămân lângă ea... câteva zile... vom vedea...

— E mai bine?

— Staționar.

— Asta înseamnă bine, nu-i așa?

— În principiu, da. Lasă acum... o să fie bine... să ne concentrăm la ce avem aici...

Aprob din cap. E obosit și îngrijorat. Pentru Eleni? Pentru recepția de mâine?... Se apropie de urechea mea și îmi șuieră:

— Neam încăpățânat ce sunteți! Președintele putea să anuleze tot! Nu era nici o problemă! Găseam o soluție diplomatică! Dar el, nu! Coada sus, măi române! Ufff...

Încep să râd și îl privesc în ochi. Mă strânge de cot cu un gest patern și se întoarce la fotoliul confortabil și la partenerii de discuție.

Ioana moțăie. Spoof doarme. Nati la calculator. Marius mă urmărește cu privirea. E odihnit și pregătit. Mai beau o gură din ness-ul dulceag, acum răcit complet...

Încerc să-mi derulez tot filmul în cap. Nu reușesc. Încerc din nou. A existat un manuscris care oferea românilor, încă neformați ca stat, șansa de a apăra și instituționaliza Europa Unită. O sarcină prea grea pentru un popor atât de mic... Viteaz, inventiv, incoerent, inconsecvent, needucat... Să mă amăgesc că suntem poporul ales? Am fost aleși să ducem o luptă inegală... Ăsta-i blestemul! Blestemul acestui colț de Europă, strivit între mari puteri de atunci și de acum...

— *Bonjour!*

Jacques Sardi, cu o tăietură impresionantă pe frunte și mâna dreaptă prinsă cu o eșarfă, îmi zâmbește. Îl îmbrățișez cu multă căldură. Recunosc că aveam nevoie de zâmbetul lui, de om de lume.

— Ce bine îmi pare că te văd!

— Crede-mă, și eu!

— Schwartz?

— E undeva pe drum. Au mai fost chestiuni de rezolvat în Frankfurt.

— Ești bine, Jacques!

— Da, sunt bine. Am tras o sperietură... Au lovit la fel ca anul trecut în Franța, tot cu un aruncător de grenade... Școala KGB-ului, cu siguranță!

— Nu-i iubești deloc, *mon ami*!

— Nu!

— Bine ai venit, inspectore! intervine Anton Demetriade. Putem să ne retragem într-un colț, cu toții?

Îl privesc fără să îmi dau seama ce vrea să spună prin „cu toții“. Îl urmăm într-o încăpere cu pereții de sticlă groasă. Protejată fonic,

probabil. Apare și Pușkin, colonelul american, un SPP-ist cu grad mare și Victor Minulescu.

— Doar două vorbe tuturor, începe Toni în engleză. Perimetrul Palatului este asigurat de SPP și SRI, cu lunetiști și echipe de intervenție. Tot ei asigură și serviciul medical. Un punct de sprijin aerian pe Spitalul Municipal, atât militar cât și sanitar. Avem acolo elicopterele. În afara zidurilor de incintă, poliția și jandarmeria au desfășurat un cordon larg. Mă refer la agenții la vedere, dar și echipe disimulate în posturi cheie. Un punct de comandă în Grădina Botanică, altul la Facultatea de Medicină. Avem încă două elicoptere, care survolează zona. La Clinceni o escadrilă militară este în alarmă. Și acum despre noi. În sala Unirii vom fi toți cei de aici, plus invitații speciali. Va coordona Minulescu. Voi fi lângă el. Nu știm cine sunt băieții răi, avem bănuieli și portrete robot incomplete... Să fiți cu ochii în patru!

Rusul se foiește.

— Vreți să spuneți ceva, domnule Pușkin?

— Sper să nu ne împușcăm, unii pe alții! Băieții răi, cum zice Demetriade, sunt printre noi!

Contrar aparențelor, nu ne privim unii pe alții în ochi. Nimeni nu comentează. Mai vreau o cafea... Jocurile sunt făcute, scena e pregătită, doar scenariștii din culise sunt necunoscuți!

69.

Scena istoriei a avut dintotdeauna și scenariști în culisele anume făcute, mai rar pentru oameni de valoare și dezinteresați, dar mai ales pentru amatori de băgare în seamă sau pentru fripturiști și lichele de-a dreptul.

Pe scândura scârțâitoare a trecerii omului prin timp, au apărut în roluri principale personaje tragice, tragi-comice, stupide sau de plâns. După cum e și firea omenească. Întotdeauna însă, boală vecină maniei, scena trebuia să fie umplută cu o masă de oameni, mută, dar în permanentă și asurzitoare mișcare. Această figurație, cu trist destin, e însă zgândărită la orgoliu pentru că apare sub luminile rampei.

Secolul al XX-lea avea să adauge scenariului, ideea după care, fără această figurație, comedia nu se poate juca, ba mai mult ea ar fi chiar protagonistul, „eroul" pentru care are loc toată mascarada.

Cel dintâi „rol principal" pe care acest veac i l-a oferit, a fost acela de carne de tun în războiul mondial din 1914-1918. Sugestive „indicații de scenă" se puteau citi într-o publicație germană la începutul „piesei" în care aveau să piară milioane de „figuranți":

Trageți săbiile! Nerușinatul dușman insultă cu piciorul pământul nostru. Să-l ucidem! Istoria n-o să ne întrebe dacă am avut dreptate.

De parcă aceasta n-ar avea altceva de făcut, decât să poarte conversații cu toți neprocopsiții. E aici ceva din nesimțirea marilor și trecătoarelor puteri, care-și aranjează satisfăcute bigudiurile într-o oglindă a timpului, pe care și-o închipuie anume făcută în acest scop.

Surpriza este însă în dosul oglinzii, unde istoria se ascunde și lucrează încet, temeinic, dar mai ales neștiut, după cum în vâltoarea râului ce cade din munte, greu a-i putea bănui scâncetul firului de apă săpând în stâncă.

La Carpați și la Dunăre este un astfel de loc, în care am văzut că istoria se „joacă de-a întemeierea" de opt sute de ani, urmând un scenariu, nu învățat pe dinafară, ci bănuit, simțit pe dinăuntru... Onoarea cuvântului dat și simțul datoriei, rațiunea de stat și idealul

național, curajul și frica, sacrificiul și trădarea vor împlini încă o pagină din „blestemul" destinului nostru, pe care îl alintăm, când suntem apăsați, cu vorba „Ferească Dumnezeu de mai rău!" sau, cei drept mai rar, la veselie, „Când o fi mai rău, așa să ne fie!"

La Sinaia e o zi de toamnă în total dezacord cu ritmarea inscripției din vestibulul Castelului Peleș:

Eu Carol cu al meu popor,
Clădit-am într-un gând și dor,
În timp de lupte al său regat,
În timp de pace al meu palat.

În sala de muzică a castelului se găseau doi bărbați. Cel mai tânăr, principele Ferdinand, moștenitorul tronului României, urmărea tăcut mișcările ritmice și precise ale unchiului său, regele Carol I, care întorcea arcul pendulei din colț.

— O să se deregleze de tot mecanismul din cauza atâtor opriri în timpul concertelor, mormăi bătrânul suveran. Doar că acum nu mai e vremea de cântat... Da! Ceasul istoriei nu mai poate fi oprit, chiar dacă bate prea tare... Așează-te, Ferdinand.

După ce închise geamul orologiului, regele nu uită să alunge și un închipuit fir de praf de pe rama de abanos.

— Așa... Poate că ai fost surprins, dragul meu, că ți-am cerut să ne întâlnim aici și nu în cabinet, dar astăzi era rândul ei să-i dau de mâncare...

Trecătorul zâmbet dispăru imediat, reprimat parcă de rege.

— Și apoi, am vrut să ne întâlnim tot aici, unde am convocat Consiliul de Coroană acum două luni... Ciudat „concert", Ferdinand, nu-i așa? Dirijorul și orchestra aveau partituri diferite... și până la urmă, eu a trebuit să dau din mâini cum au cântat ei. Vezi tu, de patruzeci și opt de ani lucrez cu românii pentru a da un viitor strălucit acestei țări, dar acum nu ne-am mai înțeles... Mă întreb ce s-o fi întâmplat?

— Majestate, intrarea în război alături de Germania, înseamnă alianță și cu Austro-Ungaria, ori situația românilor din dubla monarhie, o știm care este...

— Ah! Orbii de Habsburgi cu a lor *iustitia fundamentum regnorum*! Și-au călcat deviza în picioare făcând dualismul cu ungurii și vor duce împărăția de râpă. I-a avertizat și arhiducele Albrecht, le-am spus-o și eu de atâtea ori, fără nici un rezultat...

După ce a scos niște hârtii din sertarul unui *secretaire*, regele continuă:

—Nu, Ferdinand, răspunsul nu-i doar acesta. Nici alianța cu Rusia nu e pe placul românilor, dar poate că ar înghiți-o mai ușor de dragul Franței... Cine știe? Uite, eu cred că răspunsul e aici...

Luând hârtiile, prințul recunoscu surprins, cuvântul ținut de rege la deschiderea Consiliului de Coroană:

— Majestate, dar acesta este...

— *Ja, mein Herr*, cred că eu am greșit! S-ar putea să nu fi înțeles cum trebuie, până la capăt, misiunea mea în această margine de Europa... Misiunea germană la gurile Dunării... Vezi tu, Ferdinand, la Sigmaringen, Dunărea are o culoare, aici alta! Cei vechi au priceput mai bine asta... Există un document, nepoate, care atestă că începuturile acestei țări au legătură și cu germanii... Știu de la Brătianu *der Alt* despre o Chartă de întemeiere... Nici alegerea mea, un Hohenzollern, ca domnitor în 1866, n-a fost, se pare, întâmplătoare, de vreme ce toți ceilalți principi români au renunțat... Cine știe? Oricum, eu am înțeles împlinirea datoriei de-a dreptul, prin alianța cu Germania, dar se vede că aici, căile cele mai scurte sunt cele ocolitoare. Eu sunt prea bătrân ca să mai învăț, acum e rândul tău.

— Dar documentul, acea Chartă, unde se află și în grija cui? E la noi?

— Dacă era la noi, poate că o încredințam la *Disconto Gesellschaft*, zâmbi suveranul. Românii au pus-o sub paza lui Dumnezeu și a eroilor lor. E într-o biserică, Ferdinand, acolo unde se află și craniul lui Mihai Voievod, unificatorul lor de demult... Poate ți-e dat ție, nepoate, să unești destinele celor două relicve. Ai grijă, asta-i moștenirea ce-ți las!

— Majestatea ta, unchiule, încă mai poate împlini acest vis!

— Nu, dragul meu. Un bărbat trebuie să-și cunoască măsura puterilor. *Iucundi acti labores*[142], este singura bucurie care mi-a mai rămas. După asta?... Cine știe?

Pentru ultima încercare a vieții sale, bătrânul suveran a ales ca îndrumătoare tot o vorbă din vechime: *Mortis in articulo presbiter omnis homo.*[143] S-a jertfit, ca într-un ritual cavaleresc, pentru a nu sta în calea destinului poporului său și pentru a nu fi acuzat de felonie față de Casa imperială germană, de care ținea.

În noaptea de 10 octombrie 1914, primul rege al României, germanul Carol I de Hohenzollern-Sigmaringen a rostit ultimele sale cuvinte, adresate reginei Elisabeta, în românește, după care a închis ochii, fiind și prin moarte călăuza unui neam.

70.

—... Și acest document, călăuză a acestui neam prin timp și prin istorie...

Fraze prețioase și cam grețoase pentru gustul meu. Ce să-i faci? Politica! Nu m-a atras niciodată, prea mult.

Președintele vorbește în microfon, flancat de ostașii de gardă în uniformă de dorobanți. În fața lui, pe un soclu acoperit cu postav albastru, o cutie mare și neagră. Aparent din lemn. Manuscrisul!

Sala Unirii este plină de invitați. Poate o sută cincizeci, poate două sute. Miniștrii Apărării din țările NATO, miniștrii români, atașați militari, invitați speciali și noi...

Sunt departe de cei mari și importanți, ascuns într-un colț al sălii. În stânga, la doi metri, Marius și Ioana, după ei Demetriade și Minulescu umăr la umăr. Natalie și Dumitrescu sunt mai în față. Cel puțin două duzini de agenți dispuși în încăpere...

—... astăzi, acum, în fața domniilor voastre acest manuscris pierdut și regăsit, așa cum în 1989 țara noastră a regăsit drumul...

În căștile microscopice ascunse în urechi, bâzâie conversația echipelor de intervenție:

— Alfa 1 și 2 liber!

— Piro 1, ai găsit ceva?

— Negativ, baza!

— Continuați căutarea, Piro 1 și 2!

— Am înțeles.

— Alfa 3 și 4?

— Confirmăm liber!

— Medical 1?

Plictisitoare conversații, din care nu înțeleg nimic. Câteva sute de oameni în jurul Palatului Cotroceni, țesuți într-o pânză nevăzută...

— Pe poziții, Medical 1!

— Beta?

— Liber, Beta 1!

—... și dacă astăzi trăim bine, avem datoria să ne gândim, în primul rândul la cei care și-au jertfit viața pentru...

Oare cum să-mi ascund un căscat? Ioana moțăie și ea, pe Nati nu o văd în față. Încerc să recunosc figurile celor prezenți. Greu cu figurile, dacă toți stau cu spatele la mine! Poate cefele!

— Baza, baza Alfa! Beta 1, a fost doborât! Repet: Beta 1 a fost doborât!

— Aici baza Alfa. Acoperiți unitățile Beta! Medical 1 să intervină! Delta 1 și 2 să intervină! Raportați!

Nu înțeleg... Mă uit în jur. Președintele continuă discursul. În sală e liniște. Toni? Îl caut cu privirea. Îmi face semn cu degetele la ochi. Aprob din cap. Stau cu ochii pe el. Se întâmplă ceva.

— Aici Baza Beta! Avem probleme! Beta 2 doborât! Repet: Beta 2 doborât! Schimburi de focuri! Sniper undeva la ora 6.

— Către Alfa, Beta, Gama! Interveniți conform planului. Sniper la ora 6. Aero 1 vreau date! Avem doi lunetiști doborâți!

Doi lunetiști doborâți?! Observ agenții care se retrag pe neobservate din sală. Încă în liniște...

— Stelică, ochii mari! șoptește Demetriade în cască.

— OK.

Marius se apropie de mine din stânga. Mâna dreaptă caută tocul. Mă pregătesc și eu.

—... clipa istorică îndelung așteptată. Acum vă voi prezenta...

— Aici Piro 1, evacuați imediat! Repet Piro 1, ordonați evacuarea!

— Raportează, Piro 1! Negativ evacuarea!

— Baza Beta, schimburi de focuri. Beta 3 doborât! Repet: Beta 3 doborât! Avem trei răniți! Repet: trei răniți Beta!

— Repetă, Piro 1!

— Biblioteca! Pachetul de cărți donat de la Chișinău! Acum am verificat! Cer evacuarea, Baza!

— Confirmă, Piro 1. Piro 2 mutare în bibliotecă. Gama 1 și 2 asigurați biblioteca!

— Aici Piro 1! Cer evacuarea! Cod zero!

— Cât timp avem, Piro 1?

— Cel mult zece minute, Baza!

— Aici Baza Alfa! Cer evacuarea imediată! Acoperiți sala! Evacuați sala! Acum! Vreau rapoarte la fiecare minut!

Începe furtuna. Un bărbat în civil se apropie brusc de președinte și îi șoptește ceva la ureche.

—... Avem o problemă... O urgență ne cere să evacuăm din motive de securitate...

Ușile se deschid simultan. Agenți și soldați de la antitero pătrund cu armele în mâini. Începe evacuarea. Greu de scos din sală două sute de oameni...

— Am localizat sniper-ul! Manevre evazive spre Grădina Botanică! Contact confirmat! Baza Alfa, confirmați!

— Baza Alfa, confirm! Evacuarea pe locurile prevăzute. Verificați identitățile invitaților! Piro 1 și 2 vreau situația!

— Aici Piro 1, executăm dezamorsarea!

— Timpul?

— Aici Piro 1, patru minute patruzeci și cinci!

— Baza, raportați evacuarea!

— Gama 1, trei minute.

— Aero 1, cum stăm?

Sala se golește. Toni e lângă mine. Victor își coordonează agenții.

— Ce facem?

— Stăm pe loc! Așteptăm.

Invitații și-au păstrat calmul. Îi observ pe Nati și pe Doru strecurându-se spre una dintre ieșiri. Toni mi-i arată cu capul. Își scoate casca și îmi sâsâie la ureche:

— Eu zic că el e!

— Chișinăul?

— S-au strâns cam multe. Ei au fost și la Frankfurt, nu-i așa?

— Da, au fost acolo cu o seară înaintea mea.

Pușkin și Sardi răsar lângă noi.

— N-o mai lungiți atâta! *Vite!* Arestați-i! Ce mai așteptați?!

Îi caut prin sală. Au ieșit.

— Haideți!

Cu pistoalele în mâini, ne strecurăm pe o ușă, îmbrâncind doamne elegante și domni în uniforme de gală. Ciudată procesiune de bărbați în civil, un rus și un francez plus trei români: Toni, Marius și cu mine.

În curtea palatului, invitații se urcă în autocare. Un elicopter Puma a decolat deja de pe gazon. În cască se aud conversații în continuare:

— Piro 1 și 2, cum stăm?

— Cincizeci și cinci, Baza!

— Grăbiți-vă! Raportați evacuarea!

— Suntem în grafic!

Alergăm pe alei. Toni e în frunte. Bătrânul meu Beretta are încă piedica pusă. Nu a tras nici un foc de multe zile...

— Grădina Botanică! Sniper confirmat! Sniper confirmat!

— Trimiteți grupele Beta!

Ne urcăm într-un Jeep al poliției. Toni pornește girofarurile.

— Unde mergem?

— La Botanică!

— După sniper?

— Vor fi toți acolo! Dacă a picat faza cu încărcătura explozivă, vor încerca altceva!

— Trebuie să existe un lansator, pe undeva printre tufișuri! țipă Sardi.

— Imposibil! Au verificat totul!

Accelerează și rulează spre poarta principală.

— Atenție rachetă! Rachetă! Rachetă! Evitați, Aero 1!

O explozie pe cer. Mi-aș dori o gură de coniac. Scot casca din ureche. Se lasă tăcerea, doar motorul supraturat al mașinii se mai aude.

— Țineți-vă bine!

71.

Frânează pe aleea centrală. În fața noastră un baraj al jandarmilor. Coborâm din mașină. Toni îl salută pe un ofițer.

— Unde sunt, Dane?

— În sere.

— Câți?

— Nu știu. Au ostatici. Doi sau trei teroriști, tot atâția ostatici!

— Armament?

— Un aruncător de calibru mare. Arme automate de mână și...

Un glonț se înfige în zidul casei, de la poarta parcului. Al doilea lovește un jandarm, care se prăbușește, al treilea perforează radiatorul Jeep-ului.

— Culcat!

Locotenentul de jandarmi se târăște lângă noi.

— Aduceți echipa medicală! Demetriade, n-o să-i opriți cu pistoalele. Au un aruncător, iar asta a fost o pușcă cu lunetă. Să vă dau ceva mai serios.

Ne adăpostim după clădirea de zidărie. Locotenentul ne întinde câte un pistol-mitralieră. Un pleosnet sec și o explozie care distruge Jeep-ul de poliție. Flăcările izbucnesc imediat. Încă unul și explozia mușcă din zid. Pușkin refuză arma automată.

— Au un aruncător nou. Un GMG de la Heckler & Koch! Nu știam să existe asemenea „dispozitiv“ în partea asta de Europă!

— Cum pizda mă-sii l-au băgat în țară?! urlă Toni. E cât un tun!

— Nu chiar, explică rusul. GMG înseamnă mitralieră-aruncător de grenade. Foarte eficient! Are treizeci și două de proiective în încărcător!

— Dă-o-n mă-sa, Pușkin! Nu e momentul să ne ții o prelegere! Ce facem?

— Nimic! Așteptăm să le tragă pe toate! Cred că știu cine e acolo!

— Tu le știi pe toate, Mișa!

— Oare?

— Oameni buni, ce facem?
— Cum e la palat, Toni? Nu mai am casca la ureche...
— Evacuarea e încheiată. Au dezamorsat încărcătura. Totul e OK.
— Avem o hartă a parcului? întreabă rusul.
— Evident. Una turistică!
— Căcat, turistică!
— E bună!
Exploziile se succed la patru, cinci secunde. Fiecare rupe o bucată din zid sau din bariera ridicată de jandarmi.
— Prin spate nu putem?
— Nu. Cred că ne trebuie un blindat. Avem două sute de metri descoperiți.
— Cine e înăuntru, Mișa? îi șoptesc la ureche.
Își balansează Glock-ul în mâna dreaptă și răspunde la fel:
— Prietenii tăi, Stelică!
— E profesorul, nu-i așa? Și Nati? Știai, așa-i?
— Nu știam chiar de la început... Am bănuit.
— Pușkin, cine e lunetistul?
— Tot un prieten de-al lui Stelică!
— Acuma, m-ați găsit de prieten al teroriștilor! Găsiți o soluție!
— Mi-e greu să gândesc întins pe burtă! Cer sprijin aerian?
— Probabil singura soluție! intervine și Sardi. Dar o să ucidă și ostaticii!...
— Liniștiți-vă! Dă-mi telefonul, Stelian. Negociez eu! Doar ai telefonul lui în agendă!
Apucă BlackBerry-ul și se târăște în spatele clădirii.
— *Merde*, Stu! Ce vrea să facă Pușkin?
— N-am nici cea mai vagă idee!
Printre exploziile care devastează parcul, se aud sirene și ciripit de păsărele. Trăiesc într-un film prost. Stau pe burtă pe iarba rece și simt că mi-e foame. Cu siguranță nu e cel mai fericit moment pentru acestă senzație atât de omenească! Iar vezica mă avertizează că a depășit preaplinul. Parcă așa a început totul...
Mihail Sergheevici Pușkin se întoarce. Merge în picioare. Exploziile au încetat. Flăcările se joacă cu rămășițele Jeep-ului. E liniște. Doar ciripitul păsărelelor...
— *Harașo*! Se predau!
— Cum?!
— Fără comentarii! Veniți cu mine! Demetriade, Sardi, Munteanu și cu tine, băiete! Să fim toți cinci!

Ne ridicăm în picioare și îl urmăm. Niciunul dintre noi nu mai zice nimic. Acum e acum! Pășim încet, în linie. Un fel de pastișă după western-urile anilor '70. Armele echilibrate în mâini, pași rari, apăsați.

Ne oprim la vreo treizeci de metri de sere. Suntem așezați în V: Pușkin e vârful, în stânga, eu și Marius, în dreapta, Sardi și Toni. Armele sunt coborâte.

O ușă se deschide. Trei siluete ies din clădirea de sticlă. Natalie Rădulescu. Apoi profesorul. Are în fiecare mână câte un Uzi. Femeia este neînarmată, pășește șovăielnic. Șchiopătează și pe față îi curge un firișor de sânge. Ce-a fost acolo? De partea cui e Nati? A treia siluetă. Nu disting. Are o pușcă lungă. Lunetistul.

Se așează în linie, cu femeia între ei.

Al treilea e portughezul! Scriitorul de thrillere roz, Luis Manuel... bla bla bla... Ce mă-sa mare caută aici?!

Rusul pășește spre ei. Schimb o privire cu Toni. Ridică pistolul mitralieră. Și eu la fel, pistolul ținut cu două mâini. Marius ne imită. Sardi nu schițează nici un gest. Pușkin e prea aproape de ei. O conversație șoptită. În parc e atâta liniște și verde. Doar ciripitul păsărilor, obsedant acum...

Deodată portughezul ridică arma.

Mișa trage primul din șold. Glock-ul bubuie de două ori. Lunetistul cade.

Dumitrescu îndreaptă un Uzi spre Natalie.

Un alt pistol, din stânga mea, pocnește sec. E Marius. Și Toni lansează o salvă.

Cei doi bărbați sunt la pământ. Femeia tremură vizibil. Frică? Frig? Emoție?

Bătrânul meu Beretta nu a tras nici un glonț.

— Ce-a fost asta, Pușkin? Ziceai că se predau?!

Surâde sec și cinic spre mine:

— Știau prea multe! Nu ne-am înțeles...

— Ești dement, Pușkin!

— Probabil, dragul meu! Probabil... E mai bine așa!...

— Ești un criminal nenorocit!

Privește spre cer și caută o țigară prin buzunare.

— O să înțelegi cândva...

Un BMW negru se oprește lângă noi. Se deschide portiera din dreapta față și Schwartz coboară. Se oprește lângă noi și nu zice nimic. Bag pistolul în toc și plec după o toaletă. Tragic spectacol...

72.

Tragicul spectacol al primului război mondial va da naștere și unei curioase împletiri a formelor de manifestare a prezenței germane pe pământul românesc.

Intrată în conflict de partea Antantei, în vara lui 1916, România se va vedea obligată, sub loviturile Puterilor Centrale, să cedeze, spre sfârșitul anului, cea mai mare parte a teritoriului; autoritățile, în frunte cu Ferdinand I, urmașul lui Carol I, retrăgându-se în Moldova.

Existau așadar, o Românie suverană cu capitala la Iași și una ocupată, cu Bucureștiul sub administrație germană.

La Iași era și regele Ferdinand, un german șters din cataloagele Casei de Hohenzollern de istericul kaiser Wilhelm al II-lea.

Dincolo, era un alt german, care-și anunțase pe ziduri izbânda: *Bucureștiul, capitala României, a fost cucerit de armata mea. El intră de astăzi sub legile războiului...* Intra și sub legile schimonosirii sufletești: într-un oraș, în care o dinastie germană a introdus la Curte costumul popular românesc, se vor găsi acum destui indivizi „cozi de topor", care să prindă gustul de a se saluta cu *Auf wiedersehen!* Limba ascuțită a bucureșteanului, rămas întreg la cap, a găsit imediat replica rimată: *Pupă-l în cur pe Mackensen!*

Personajul care se bucura de o asemenea „atenție", era chiar comandantul trupelor de ocupație, feldmareșalul August von Mackensen, mândria armatei germane, cel supranumit „Spărgătorul de fronturi". Și el va avea parte de o înțelepciune „de pe urmă", în spiritul blestemului istoric al acestor locuri. Peste mai puțin de un an, înaintea ofensivei, care ar fi trebuit să lichideze militar și politic România, plecând spre front, feldmareșalul și-a dat întâlnire cu apropiații „peste două săptămâni la Iași". N-a văzut Iașiul niciodată! Ba mai mult, în celebra bătălie de la Mărășești din august 1917, a suferit o mare înfrângere, singura din carieră.

Iașiul primise deja o „vizită“, mai ascunsă chiar decât transferul tezaurului țării. Încă din toamna anului 1916, într-o tainiță din peretele de răsărit al altarului bisericii Mitropoliei Moldovei, au fost așezate Charta și craniul lui Mihai Viteazul aduse de la Dealu, de teama năvălitorilor, care profanaseră până atunci alte mânăstiri, biserici și morminte voievodale.

Odiseea moaștelor amintitoare de menirea, suferințele și căutările de sine ale unui popor, va continua în vara lui 1917, când evoluția incertă a evenimentelor, a făcut să fie duse tocmai la Kerson, în Rusia — în cutii de pălării, pentru a nu trezi atenția.

Aici au stat adăpostite sub acoperământul mesei din fața altarului bisericii „Schimbarea la față“, din centrul orașului. Așa cum în versetele evangheliștilor, la capitolul „schimbării la față“, Iisus spune: *...este scris despre Fiul omului că trebuie să pătimească mult și să fie defăimat.* (Marcu 9,12), destinul a făcut ca cele două simboluri ale oamenilor în lupta cu timpul, să se despartă.

În țară s-a întors doar craniul voievodului unificator, care avea să fie dus la mânăstirea Dealu de... regele unificator. Pe 26 august 1920, Ferdinand I așeză insigna ordinului „Mihai Viteazul“ peste osul frunții sub care a ars pentru prima dată ideea unirii românilor. Apoi zidi sarcofagul de marmură.

Lipsește ceva ce ar fi împlinit întregul. Poate că până aici i-a fost dat să ne privegheze și să ne îndemne! Cine știe?

Gândul regelui împăca doar pentru moment, rătăcirea Chartei de locul ursit ei, la naștere. O dovedea și arătarea, care în anumite nopți de peste an, va apărea șontâc-șontâc cotrobăind printre mormintele din biserică, spre spaima monahilor și a credincioșilor.

73.

E liniște. Personalitățile și participanții au fost evacuați. Cu toții în siguranță. Fără victime. Elicopterele au aterizat undeva departe, sirenele s-au oprit, comenzile urlate militarilor au dispărut. Fumul s-a risipit. Doar becurile albe și galbene ale iluminatului public și girofarurile mașinilor de intervenție pătează întunericul...

În interiorul perimetrului, doar câțiva oameni. Cei câțiva care au înțeles ce s-a petrecut aici. Așezați pe treptele palatului. Răcoarea toamnei târzii începe să muște.

Întrebarea plutește în aer. Nimeni nu vorbește. Nici un sunet. Doar respirații, încă sacadate și două-trei țigări aprinse printre oftaturi.

Mă simt teribil de obosit. Dezorientat. Privesc în jur.

Toni mă arată cu degetul. Întrebător. Nu zice nimic. Apoi arată spre ceilalți. Marius, un comisar-șef de poliție și un SPP-ist, Minulescu de la SRI, Nati și Jacques, Ioana, Spoof și Schwartz, care mângâie cățelul... Parcă ne numără...

— Unde naiba a dispărut?

Nu-l pot urmări. Nati îl fixează și întreabă sec:

— Cine?

— Cine?! Pușkin! Era aici, printre noi, când s-a terminat nebunia!

Parcă o găleată cu apă ca gheața mi se varsă în cap. Urlu:

— Nuuu! Nu din nou! Căutați manuscrisul!!! Acuuum!!

Sar cu toții ca din pușcă. Chiar și caricatura de cățel. Și dispar pe alei, într-o clipă.

Cineva râde. În hohote.

Silueta gigantică a lui Schwartz se clatină de râs.

— Ți-a făcut-o din nou?

Apoi se oprește și se apropie de mine. Mă privește în ochi și șuieră printre dinți:

— De fapt ne-a salvat! Pe toți! Cine vede acele hârtii, moare! Știai și asta!

— Da, știam dar...

Ochii lui mă taie.

—Taci, Stu! S-a terminat! Pușkin ne-a salvat pe toți, a luat cu el blestemul. Apa trece, pietrele rămân, parcă... ziceți voi, românii...

Apoi adaugă ca pentru sine:

— Blestemat e manuscrisul, ca și locul acesta de căutare și neaflare... Palatul din fosta pădure a Cotrocenilor...

Vorbește încet, dar apăsat. În românește! Ca pentru el și ai lui. Ca pentru cei de acum și pentru cei de altă dată:

— În Răsărit nu știi niciodată dacă soarele chiar apune sau doar se ascunde! Voi cei din partea asta a pământului, vedeți lumea altfel. Voi, aici la Răsărit, aveți întotdeauna soarele în spate, noi îl avem în față. Nu știu cine vede mai clar!

Îl privesc și eu. Adânc. Înțeleg. Cred...

E liniște și ceilalți s-au întors. Lângă noi. În picioare.

Adie un vânt rece. Un târșâit sacadat și îndepărtat se aude clar, învăluindu-ne...

Un târșâit de picior betegit de fier păgân...

— Walter...?! La revedere...

Mulțumiri

Această carte nu ar fi putut fi scrisă, editată, distribuită și vândută fără o seamă de oameni alături de noi:

Studenții de la Facultatea de Istorie, Universitatea București: Alina Mușat, Corina Pană, Ștefan Ciobanu, Adrian Zamfir, Daniel Niță și lista continuă...

Amicii noștri, care ne-au încurajat în permanență: Ema Stere, Eduard Țone, Valentin Protopopescu, Sebastian Eduard.

Colegii de la „Tritonic“ pe care i-am neglijat atâta vreme: Marinela Băran, Susana Teodorescu, Andreea Manea, Marius Dimitriu, precum și toți ceilalți.

Echipa de la restaurantul „La Birlic“, gazdă primitoare și inspiratoare în lungile seri de lucru.

Ultimii, dar nu cei din urmă, prietenii apropiați și familia, care ne-au ajutat și suportat în lunile de „rătăcire“ prin vremi apuse și intrigi polițiste.

Note, glosar de termeni și cronologie selectivă

1. toc de pistol, pus la centură.
2. *Tatăl nostru care ești în ceruri,*
   Să fie sfințit numele tău. (lat.)
3. Inocențiu al III-lea — papă 1198-1216.
4. Andrei al II-lea — rege al Ungariei 1205-1235.
5. Hermann von Salza — Mare Maestru al Ordinului Teuton 1210-1239.
6. Conciliul Lateran IV (1215).
7. *păstorii românilor.* (lat.)
8. *Avem un papă, Honoriu al III-lea.* (lat.) Papă 1216-1227.
9. Urban al II-lea — papă 1088-1099; inițiator al cruciadelor.
10. *Nord.*
11. Dominic de Guzman — 1170–1221, fondator al ordinului monastic Dominican.
12. *Mare Maestru* (germ.)
13. Ioniță cel Frumos — țar al celui de-al doilea țarat bulgar 1197–1207.
14. Asediul Zarei (1202).
15. Bătălia de la Adrianopole — 14 aprilie 1205.
16. Balduin de Flandra — împărat al Imperiului Latin de Constantinopol 1204-1205.
17. *Te iert!* (lat.)
18. Slujba, liturghia de seară.
19. *Roagă-te pentru noi!* (lat.)
20. *Pământul regelui* (lat.), pe care au fost stabiliți coloniștii sași.
21. 1205 de la Hristos.
22. Frederic al II-lea de Hohenstaufen — rege al Siciliei, al Ciprului și Ierusalimului, rege al Germaniei și Împărat al romanilor 1212-1250.
23. *Conform acelei națiuni.* (lat.)
24. *Sanctității Sale Honorius al III-lea, Suveran Pontif.* (lat.)
25. *Amintește-ți omule, că pământ ești și în pământ te vei întoarce.* (lat.)
26. Ioan Fără de Țară — rege al Angliei 1199-1216; în 1215 semnează Magna Charta Libertatum.
27. Filip al II-lea — rege al Franței 1180-1223.
28. vezi nota 4.
29. *Dania lui Constantin* este un act prin care Împăratul Constantin cel Mare ar fi acordat papei Silvestru I (314-335) un drept de întâietate, adică primatul papal asupra Bisericii de Răsărit și drept de guvernare temporală asupra Occidentului.
30. *Mergi înapoi Satană!* (lat.)
31. Grigore cel Mare — papă 590-604.
32. *Țara teutonilor și țara românilor.* (lat.)
33. graniță fortificată a Imperiului Roman. (lat.)

34. *Castelul Sfintei Fecioare.* (lat.)
35. *Buna Vestire.* (slav.)
36. *Spre gloria Sfintei Fecioare!* (lat.)
37. *Înainte!* (germ.)
38. *Înainte!* (maghiară)
39. cavaler în armură (de la cuvântul germ. „panzer").
40. *Pământ răpit românilor.* (lat.)
41. Denumirea oficiala a Ordinului cavalerilor Teutoni. (lat.)
42. *Cu Sfântul Duh, care de la Tatăl și de la Fiul purcede.* (lat.)
43. *Din înscrisuri!* (lat.)
44. rang
45. Veche unitate de măsura pentru greutăți, variind, după epoci și regiuni, între 50 kg și 100 de ocale.
46. acum 2 ani
47. *Frumos este! Arbitru al eleganței!* (lat.)
48. *Dacă, Romani, cineva nu cunoaște-ale dragostei taine,*
Să mă citească; aflând, să se grăbească-a iubi. (Ovidiu, *Ars Amandi*, Buc., Ed. Minerva, 1977, traducere de Maria–Valeria Predescu, p. 183, 1, 1-2)
49. Bela al IV-lea — rege al Ungariei 1235-1270.
50. Postul Mare.
51. Sfeșnic cu trei lumânări.
52. *țara lui Seneslau, voievodul olatilor, pe care le-am lăsat-o acelora* (lat.)
53. Ștefan al V-lea — rege al Ungariei 1270-1272.
54. Ladislau al IV-lea — rege al Ungariei 1272-1290.
55. Imprecație în lb. maghiară
56. *Îndură-te de noi!* (lat.)
57. Rudolf I de Habsburg — rege al Germaniei 1273-1291.
58. Ștefan I (zis și „cel Sfânt") — primul rege creștin al Ungariei 997-1038.
59. denumire pentru maghiari in documentele medievale.
60. Andrei al III-lea — rege al Ungariei 1290-1301.
61. Ladislau Kan — voievod al Transilvaniei 1294/5-1315.
62. Carol Robert de Anjou — rege al Ungariei 1308-1342.
63. Basarab I „Întemeietorul" — domn al Țării Românești 1310-1352.
64. *Pentru Dumnezeu, Cancelarul meu* (fra.) — dacă vrei pace, pregătește războiul. (lat.)
65. *O nimica toată!* (fra.)
66. *...mâna dreaptă! Ce tâmpit!* (fra.)
67. *pe vârful munților, ziși obișnuit Posada* (lat.)
68. *L-a lovit puternic.* (fra.)
69. Strigăt de luptă al cavalerilor francezi.
70. 1330 după Hristos.
71. Nicolae Alexandru — domn al Țării Românești 1352-1364.
72. Ludovic I zis și „cel Mare" — suveran al Ungariei 1342-1382.
73. *călătorie* (de la cuvântul grecesc „anabasis").

74. *Ladislau, din mila lui Dumnezeu, voievod Transalpin, ban de Severin și duce de Făgăraș.* (lat.)
75. Urban al V-lea — papă 1362-1370.
76. Grigore al XI-lea — papă 1370-1378.
77. *Voluntar, e clar?* (germ.)
78. Ecaterina de Sienna — fecioară învățătoare a Bisericii, patroană a Europei în calendarul romano-catolic 1347-1380.
79. Radu Voievod — domn al Țării Românești c. 1377-c. 1383.
80. *Te botez, Pancrațiu, în numele Tatălui, al Fiului și Sfântului Duh. Amin!* (lat.)
81. *Este o rană!* (lat.)
82. *A-și izbi de bună voie securea în picioare.* (lat.)
83. *Este o prostie, să vrei să-ți pedepsești vecinul printr-un incendiu!* (lat.)
84. *Domnul cunoaște gândurile oamenilor! Domnul cu voi!* (lat.)
85. *Dar Iisus a trecut prin mijlocul lor și a plecat de acolo.* (lat.)
86. *Să-i fie țărâna ușoară!* (lat.)
87. Sigismund de Luxemburg — rege al Ungariei (1387-1437) și împărat al Imperiului Romano-German (1410-1437).
88. Mircea cel Bătrân — domn al Țării Românești 1386-1418.
89. *Un om care nu făcea prea multe parale, fără simțul vredniciei.* (fra.)
90. *Nu-mi place... E un tâmpit!* (fra.)
91. *Ghinion* (fra.)
92. Dan al II-lea — domn al Țării Românești 1420-1431.
93. *Mă tem de greci și când fac daruri.* (lat.)
94. Musa Celebi — sultan 1411-1413.
95. *cu scopul creșterii oastei legii creștine.* (lat.)
96. Ioan de Aviz — rege al Portugaliei 1385-1433.
97. *dacă apa Dunării va fi înghețată.* (lat.)
98. 24 aug. 1415 — portughezii cuceresc Ceuta, oraș în partea Africană a Strâmtorii Gibraltar.
99. *Merge!* (port.)
100. Henric „Navigatorul" — prinț portughez, al treilea fiu al regelui Ioan I. A pus bazele puterii maritime a Portugaliei.
101. *Înainte, cavaleri, pentru gloria Sfântului Benedict și a casei de Aviz!* (port.)
102. Fernando — al patrulea fiu al lui Ioan I, căzut prizonier la arabi. A fost sanctificat de Biserica romano-catolică.
103. *cap gol* (slav.); are 2 sensuri: cap chel și cap sec.
104. *Nu trebuie căutat, ceea ce nu trebuie găsit!* (lat.)
105. *Pentru credință și pentru merit!* (lat.)
106. *Moș Ene* al portughezilor.
107. Martin al V-lea — papă 1417-1431.
108. *Cel mai puternic atlet, luptător credincios al catolicismului.* (lat.)
109. *turnir* (it.)
110. Dom Duarte — fiul cel mare al lui Ioan I; rege al Portugaliei 1433-1438.
111. *La revedere, prințe Dan!* (port.)
112. Radu cel Mare — domn al Țării Românești 1495-1508.

113. pod plutitor
114. *Asemenea apostolilor* (gr.)
115. *îngropăciune* (slav.)
116. Mihnea cel Rău — domn al Țării Românești 1508-1510.
117. Matia Corvin — rege al Ungariei 1458-1490.
118. negustor ambulant
119. *Pizda trage de inimi, mai mult decât cea mai tare frânghie.* (lat.)
120. *ceartă, încăierare* (lat.)
121. *Zvonul zboară.* (lat.)
122. Radu de la Afumați — domn al Țării Românești 1522-1529.
123. Pătrașcu cel Bun — domn al Țării Românești 1554-1557.
124. Mircea Ciobanul — domn al Țării Românești 1545-1552; 1558-1559.
125. Bogdan al III-lea cel Chior — domn al Moldovei 1504-1517.
126. Ștefan cel Mare și Sfânt — domn al Moldovei 1457-1504.
127. Iliaș Rareș — domn al Moldovei 1546-1551.
128. Mihnea al II-lea „Turcitul" — domn al Țării Românești 1577-1583; 1585-1591.
129. *Eu am păcătuit!* (ebr.)
130. *La revedere la Ierusalim!* (ebr.)
131. *La Motanul* (ceh.)
132. *Acolo!* (ceh.)
133. *Pentru numele lui Dumnezeu!* (ceh.)
134. Radu Șerban — domn al Țării Românești 1602 — 1611.
135. Henric al IV-lea — rege al Franței 1589-1610.
136. Francisc I — rege al Franței 1515-1546.
137. *lăncieri germani* (germ.)
138. Caterina de Medici — regină a Franței, soția lui Henric al II-lea, rege al Franței 1547-1559.
139. Radu Paisie — domn al Țării Românești 1535-1545.
140. *La Paștele cailor!* (expr. fra.)
141. Ferdinand al II-lea — împărat al Imperiului Romano-German 1619-1637.
142. *Plăcute sunt eforturile îndeplinite.* (lat.)
143. *În clipa morții, orice om este un preot.* (lat.)

Personajele din prezent

Stelian (Stelică) Munteanu, român, 40 de ani, jurnalist, editor, detectiv de circumstanță, fost purtător de cuvânt al poliției, n-are noroc în dragoste.

Eleni Papastergiu, grecoaică, 30 și..., profesor universitar la Salonic, se supără și pleacă.

Jacques (Jaquot) Sardi, francez, fără vârstă, inspector-detectiv, om de lume și cultură, dă vești proaste și bea Pastis, are o problemă cu Rusia și Marea Britanie.

Rudolf Schwartz, german, spre 50, comisar de poliție, mustață, ușor supraponderal, foarte înalt, simpatic. Vorbește puțin.

Anton (Toni) Demetriade, român, puțin peste 30, inspector principal de poliție, a mai lucrat cu Stelian la un caz (Filiera grecească).

Mihail (Mișa) Sergheevici Pușkin, rus, peste 60, pensionar, consilier pe probleme de securitate, fost ofițer KGB, apare unde nu te aștepți și știe tot ce mișcă.

Natalie (Nati) Rădulescu, româncă, un pic peste 30, sociolog, directoare de editură și fost ofițer de informații, nu este frumoasă, lasă un șir de victime.

Doru Dumitrescu, zis DD-ul sau domn' profesor, român, între 30 și 40, conferențiar universitar la București, istoric, analist politic, înalt, brunet, bine, aparent partenerul Nataliei.

Lulu Munteanu, româncă, 6 ani și jumătate, fiica lui Stelian.

Lucia Lourenço, portugheză, 40 de ani, editor la *Lusitao Ediciones*, prietena cu Stelian.

Luis Manuel Silva dos Santos, autor portughez de romane roz de suspans, vizitează România

Valentin Neagoe, român, drept de muncă în Germania, angajat electrician, studii de istorie, victima crimei. (n. 1969)

Mihai Neagoe, tatăl lui Valentin, anchetat de ruși și comuniști (n. 1938)

Vladislav Neagoe, bunicul lui Valentin, mecanic din Lugoj, în *Waffen SS* (n. 1915)

Victor Minulescu, român, 29 ani, locotenent SRI, mic, pașnic, un creier, trage bine dacă e cazul.

Ioana Marcu, româncă, 22 ani, studentă la Universitate, în practică la „Trident".

Petra Marcu, româncă, 48 ani, mama Ioanei, contabil la Muzeul Național de Artă, a fost acolo în nopțile Revoluției.

Editori și militari, agenți ai MI6, CIA, KGB, jandarmi, polițiști, echipe de intervenție de la SRI, SPP, câini și trecători, șoferi și vizitatori...

TRITONIC PREMIUM

Bogdan Hrib Răzvan Dolea

BLESTEMUL MANUSCRISULUI

2007, octombrie, Pireu, Grecia.
Stelian Munteanu, fost jurnalist şi poliţist, editor şi detectiv de ocazie este anunţat de un prieten francez, inspector de poliţie că la Târgul de carte de la Frankfurt a fost găsit cadavrul unui electrician român. Ucis fără nici un motiv aparent!

1216, august, Ţara Bârsei, Transilvania.
Marele Maestru al Cavalerilor Teutoni, Hermann von Salza, înţelege că bătălia pentru ţinuturile carpatice e pierdută. Doar unul de-al locului, un român, poate duce lupta mai departe în apărarea creştinătăţii. Fratele Walter Schwartz a avut o mamă româncă şi pentru oamenii de aici, el este Vlad Negru. El va fi Întemeietorul... Doar aşa lupta poate fi dusă mai departe...

Întemeierea Ţării Româneşti, luptele pentru independenţă, marile mistere ale istoriei, cavaleri şi domnitori, catolici şi ortodocşi, iubiri interzise, alianţe secrete, crime şi execuţii... Opt secole de istorie în umbra misteriosului Manuscris. Un manuscris negru, un manuscris blestemat să nu poată fi citit niciodată...

www.blestemulmanuscrisului.tritonic.ro

www.tritonic.ro
www.tritonic.ro/blog

Recomandat de:

